

Kankaanpään kaupunki

TILINPÄÄTÖS 2023



Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

2.4.2024
15.6.2024

Kannessa toripäivät ja pesäpallon Tenavaleirin 2023 leiriottelu.

kuvat Martti Tikka

Sisältö

Kaupunginjohtajan katsaus	3
Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
Yleistietoa Kankaanpään kaupungista	4
Valtuusto	4
Kaupunginhallitus ja lautakunnat	5
Hallintosäännön 2. luvun mukainen toimielinorganisaatio	7
Hallintosäännön 3. luvun mukainen henkilöstöorganisaatio	8
Yleinen ja alueen taloudellinen kehitys	9
Yleinen ja kuntien talouden kehitys	9
Kankaanpään talouden kehitys ja toteuma 2023	10
Kankaanpään väestön kehitys	12
Työllisyys	14
HYTE-kerroin	17
Ympäristötekijät	18
Muut ei-taloudelliset asiat	20
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	20
Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	24
Henkilöstö	26
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	28
Kokonaistulot ja menot	32
Kaupunkikonsernin toiminta ja talous	33
Yhdistelmä konsernitiilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	33
Tilikauden tuloksen käsittely	43
Yhteenveto toteumasta sitovuustasolla käyttötalous ja tuloslaskelmaosa	43
Tulosalueiden tavoitteiden toteutuminen	44
Ulkoisen tuloslaskelman talousarviovertailu	103
Investointien toteuma	104
Kankaanpää + Honkajoki investoinnit 2017-23	109
Rahoitusosan toteuma	110
Tuloslaskelma kaupunki	111
Rahoituslaskelma, kaupunki	112
Tase, kaupunki vastaavaa	113
Tase, kaupunki vastattavaa	115
Konsernin tilinpäätöslaskelmat	116
Liitetiedot	120
Eriytetyt laskelmat Vesihuoltolaitos	132
Eriytetyt laskelmat Vesihuoltolaitos	137

Kaupunginjohtajan katsaus

Kankaanpäässä kuten muissakin Suomen kunnissa hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset ovat keskeisiä viime vuoden tilinpäätöksissä. Miltei puolet kaupungin toiminnasta ja taloudesta siirtyi hyvinvointialueelle. Siksi tilinpäätöksen talouslukuja ja muita tunnuslukuja on hankala vertailla viime vuoteen.

Kaupungin tilinpäätös oli erinomainen ja täytti jo neljännen kerran peräkkäinen vahvistuvan talouden tunnusmerkit. Tilikauden tulos oli 4,8 milj. euroa ylijäämäinen. Taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertynyt ylijäämää 5,5 milj. euroa. Taloudellista puskuria on kertynyt 10,4 milj. euroa. Kertynyt ylijäämä antaa taloudellista turvaa näkyvissä oleville taloudellisesti kiristyville vuosille. Tulevat vuodet näytetään taloussuunnitelmissa alijäämäisiltä. Isoja taloudellisia haasteita on tulevana vuosina odotettavissa, mutta niitä on huomattavasti mukavampi lähteä taklaamaan taseeseen kertyneen ylijäämän turvin.

Vuoden 2023 aikana investointitaso oli aikaisempiin vuosiin verrattuna matala. Nettoinvestoinnit olivat yhteensä 3,8 milj. euroa. Merkittävimmät investoinnit:

- Liikenneväylät	0,7 milj. euroa
- Viemärlaitoksen pumppaamot ja puhdistamot	0,7 milj. euroa
- Hämeenkaan vedenottamo	0,35 milj. euroa
- Vesi- ja jätevesiverkostot	0,3 milj. euroa
- Tapalan pääterveysasema	0,3 milj. euroa
- Taidekoulun kunnostus	0,1 milj. euroa

Matalan investointitason takia kaupunki pystyi pienentämään lainamääränsä 4,3 milj. euroa. Kaupungin kokonaislainamäärä on 55 milj. euroa.

Kaupungin elinvoimaisuutta haastaa tulevana vuosina väestökehitys. Kankaanpään asukasluku on edelleen laskussa ja näyttää siltä, että edes mahdollinen muuttovoitto tule sitä tulevana vuosina pysäyttämään. Luonnollinen väestönvähennys on kääntynyt vuodesta 2017 melko negatiiviseksi. Syntyvyyden ja kuolleisuuden epätasapaino oli viime vuonna 126. Vuonna 2023 syntyi Kankaanpäässä 71 lasta. Syntyvyys oli 2010-luvulla keskimäärin 125, mutta 2020-luvulla syntyvyys on keskimäärin 87. Väestönkehityksen muutoksen vaikutus palvelutuotantoon tulee ottaa tarkasteluun, jotta pystymme jatkossakin tuottamaan palvelut kaikille kankaanpäälaisille mukavan arjen turvaksi. Elinkeinopalvelut, palvelulupaus kaupunkilaisille ja hyvät peruspalvelut ovat avainasemassa kaupungin vetovoiman kehittämisessä.

Kaupungissa on osayleiskaavoituksessa kolme tuulivoimalahanketta Marjakeidas, Paholammi ja Haukasalo. Lisäksi suunnitteilla on useita aurinkovoimalahankkeita. Näiden puhtaan energiahankkeiden toteutuessa kaupungilla olisi mahdollisuus kasvattaa kaupungin verotulopohjaa, mikä taas mahdollistaisi entistä parempien palveluiden tarjoamisen kaupunkilaisillemme. Tämä olisi hieno askel kohti taloudellisesti kestävämpää ja vakaampaa tulevaisuutta.

Esitän lämpimät kiitokset kaupungin työntekijöille, poliittisille päättäjille ja sidosryhmille kaikesta työstä mitä olette tehneet kotiseutunne hyväksi. Tulevaisuus näyttää poikkeuksellisen epävarmana sekä taloudellisesta näkökulmasta, että maailman tilanteen epävakauden osalta. Tällaisena aikana korostuu huolenpito ja yhtenäisyys, pitäkäämme huolta toinen toisistamme ja yhtenäisyystämme. Yhtenäisyys on vahvuutemme.

Mika Hatanpää
kaupunginjohtaja

Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Yleistietoa Kankaanpään kaupungista

Perustettu 1865

Kaupungiksi 1972

Asukasluku 12 659 (31.12.2021)

Pinta-ala 1 037,87 km² , josta

maa-pinta-ala 1 021,24 km²

Asukastiheys 12,4 as./km²

Tuloveroprosentti

2019: 21,50 2023: 9,11

2020-2022: 21,75 2024: 9,10

Kankaanpään kaupunkiin yhdistyi 1.1.2021

Honkajoen kunta, joka oli

Perustettu 1867

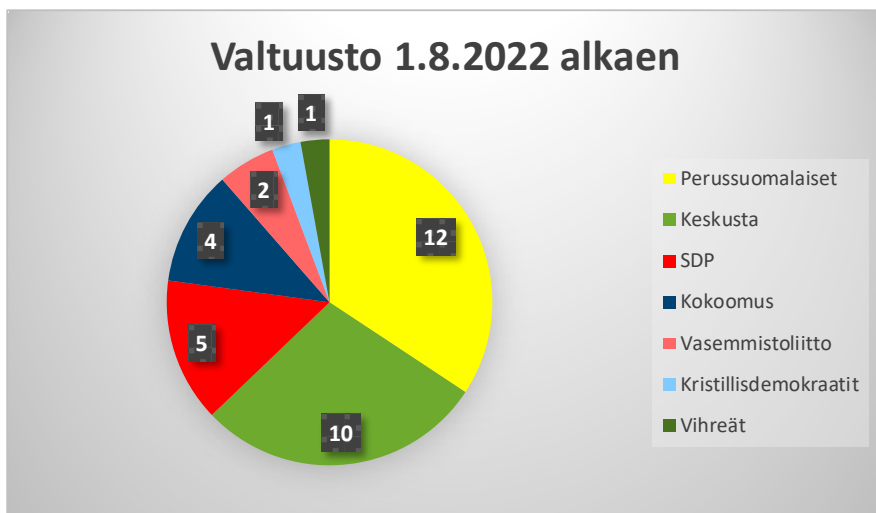
Asukasluku 1 598 (31.12.2020)

Pinta-ala 333,41 km²

Honkajoen tuloveroprosentti 2020 oli 22,50

Valtuusto

Kankaanpään kaupungin ylin päättävä toimielin on valtuusto, johon kuuluu 35 valtuutettua. Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Vuonna 2022 kaupunginvaltuusto kokoontui 9 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin 86 asiaa.



Valtuuston puheenjohtajana on toiminut 16.8.2021 alkaen Jari Koskela (Perussuomalaiset), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Pekka Pääjoki (Keskusta), toisena varapuheenjohtajana Heidi Viljanen (SDP), ja kolmantena varapuheenjohtajana Kari Kähkönen (Kokoomus).

Kokouksiin osallistuminen:

Kangas Elina	valtuutettu	7
Koskela Jari	puheenjohtaja	8
Kangasniemi Jukka	valtuutettu	9
Pääjoki Pekka	1. varapuheenjohtaja	8
Kenttä Hanna	valtuutettu	9
	puheenjohtaja	1
Kerola Keijo	valtuutettu	8
Viljanen Heidi	2. varapj.	8
Koivisto Arimo	valtuutettu	8
Kähkönen Kari	3. varapj.	8
Kortteus Rami	valtuutettu	8
Alakoski Erkki	valtuutettu	9
Kujanpää Katri	valtuutettu	7
Alanko Jukka	valtuutettu	9
Kujanpää Lauri	valtuutettu	5
Haavisto Erno	valtuutettu	7
Kuusisto Paula	valtuutettu	9
Hakala Rami	valtuutettu	0
Kuusisto Reijo	valtuutettu	9
Hietaoja Tapio	valtuutettu	8
Latvajärvi Sofia	valtuutettu	9
Jaakkola Heikki	valtuutettu	7
Laurila Tapio	valtuutettu	9
Joutsenlahti Anssi	valtuutettu	9
Leivo Reija	valtuutettu	8
Juhola Hannu	valtuutettu	9
Mäensivu Petra	valtuutettu	9

Ojala Sami	valtuutettu	9	Ruokoski Annina	varavaltuutettu	2
Paloviita Janne	valtuutettu	8	Ruuhimäki Markus	varavaltuutettu	2
Raittila Antti	valtuutettu	3	Saarinen Pauli	varavaltuutettu	6
Roskala Teuvo	valtuutettu	9	Toivola Eevaliisa	varavaltuutettu	2
Uusihonko Hannu	valtuutettu	8	Uusitalo Maritta	varavaltuutettu	1
Uusitalo Mikko	valtuutettu	8	Vuorenmaa Vesa	varavaltuutettu	1
Vehmasto Aulis	valtuutettu	8	Ylikoski Petri	varavaltuutettu	1
Väkeväinen Nina	valtuutettu	8	Hatanpää Mika	kaupunginjohtaja	9
Yli-Rajala Kristiina	valtuutettu	8	Vanhahonko Anna	pöytäkirjanpitäjä	7
Kangasniemi Outi	varavaltuutettu	4	Virolainen Ari	johtoryhmän jäsen	7
Kunnaspuro Raili	varavaltuutettu	5		pöytäkirjanpitäjä	2
Lahdensivu Katri	varavaltuutettu	4	Juhantalo Laura	johtoryhmän jäsen	8
Lehtilä Jarmo	varavaltuutettu	2	Kiviniemi Heikki	johtoryhmän jäsen	9
Majamäki Nina	varavaltuutettu	1	Kuusimäki Leena	johtoryhmän jäsen	8
Mäntysalo Rauno	varavaltuutettu	1	Norrbo Ulla	johtoryhmän jäsen	9
Nother Mia	varavaltuutettu	1	Rajamäki Marko	johtoryhmän jäsen	9
Palokangas Tuula	varavaltuutettu	6	Vaajasaari Marja	johtoryhmän jäsen	8
Pirttikangas Petri	varavaltuutettu	1	Vainionpää Ilkka	johtoryhmän jäsen	9

Kaupunginhallitus ja lautakunnat

Hallintosäännön 2 §:n mukaisesti kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hallinto- ja henkilöstöjohtaja. Kaupunginhallituksessa on 9 jäsentä, joista valtuusto valitsee kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja 2 varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginhallituksen varsinaiset jäsenet valitaan valtuutettujen tai varavaltuutettujen keskuudesta.

Vuonna 2023 kaupunginhallitus kokoontui 25 kertaa ja käsitteli 420 asiaa.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajana on toiminut 16.8.2021 alkaen puheenjohtajana Mikko Uusitalo (Keskusta), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Sofia Latvajärvi (Perussuomalaiset) ja toisena varapuheenjohtajana Nina Väkeväinen (Keskusta).

Muut jäsenet Reijo Kuusisto (Perussuomalaiset), Erno Haavisto (Perussuomalaiset), Arimo Koivisto (Keskusta), Paula Kuusisto (SDP), Jukka Kangasniemi (Kokoomus), Tuula Palomäki (Kristillisdemokraatit, 12.6.2023 saakka) ja Elina Kangas (Vihreät, 26.6.2023 alkaen). Henkilökohtaiset varajäsenet ovat Hanna Kenttä (Keskusta), Teuvo Roskala (Perussuomalaiset), Henri Saarivirta (Keskusta), Sami Ojala (Perussuomalaiset), Katri Lahdensivu (Perussuomalaiset), Reija Levo (Keskusta), Lauri Kujanpää (SDP), Mia Haapala (Kokoomus), Antti Raittila (Kristillisdemokraatit 12.6.2023 saakka) ja Rami Kortteus (Vasemmisto 26.6.2023 alkaen).

Kaupunginhallituksessa on henkilöstöjaosto, jossa on viisi (5) kaupunginhallituksen nimeämää jäsentä sekä kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginhallitus 12.6.2023 saakka ja kokouksiin osallistuminen:

Uusitalo Mikko	puheenjohtaja	12	Lahdensivu Katri	varajäsen	2
Latvajärvi Sofia	1.varapuheenjohtaja	12	Raittila Antti	varajäsen	9
Väkeväinen Nina	2. varapuheenjohtaja	11	Saarivirta Henri	varajäsen	1
Haavisto Erno	jäsen	10	Koskela Jari	KV:n puheenjohtaja	11
Kangasniemi Jukka	jäsen	12	Pääjoki Pekka	KV:n 1. varapuheenjohtaja	12
Koivisto Arimo	jäsen	12	Viljanen Heidi	KV:n 2. varapuheenjohtaja	11
Kuusisto Paula	jäsen	12	Kähkönen Kari	KV:n 3. varapuheenjohtaja	11
Kuusisto Reijo	jäsen	12	Hatanpää Mika	esittelijä	12
Palomäki Tuula	jäsen	3	Vanhahonko Anna	pöytäkirjanpitäjä	12

Kaupunginhallitus 26.6.2023 alkaen ja kokouksiin osallistuminen:

Uusitalo Mikko	puheenjohtaja	13	Haapala Mia	varajäsen	1
Latvajärvi Sofia	1.varapuheenjohtaja	13	Leivo Reija	varajäsen	1
Väkeväinen Nina	2. varapuheenjohtaja	13	Koskela Jari	KV:n puheenjohtaja	11
Haavisto Erno	jäsen	11	Pääjoki Pekka	KV:n 1. varapuheenjohtaja	12
Kangas Elina	jäsen	13	Viljanen Heidi	KV:n 2. varapuheenjohtaja	11
Kangasniemi Jukka	jäsen	12	Kähkönen Kari	KV:n 3. varapuheenjohtaja	12
Koivisto Arimo	jäsen	11	Hatanpää Mika	esittelijä	11
Kuusisto Paula	jäsen	13	Vanhahonko Anna	pöytäkirjanpitäjä	11
Kuusisto Reijo	jäsen	13	Virolainen Ari	esittelijä	1
				pöytäkirjanpitäjä	2

Tarkastuslautakunnassa on 5 jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Lautakuntien puheenjohtajat valitaan valtuutettujen keskuudesta.

Sivistyslautakunnassa on puheenjohtaja ja 8 jäsentä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa on puheenjohtaja ja 8 jäsentä.

Teknisessä lautakunnassa on puheenjohtaja ja 8 jäsentä.

Kaupunkisuunnittelulautakunnassa on puheenjohtaja ja 8 jäsentä.

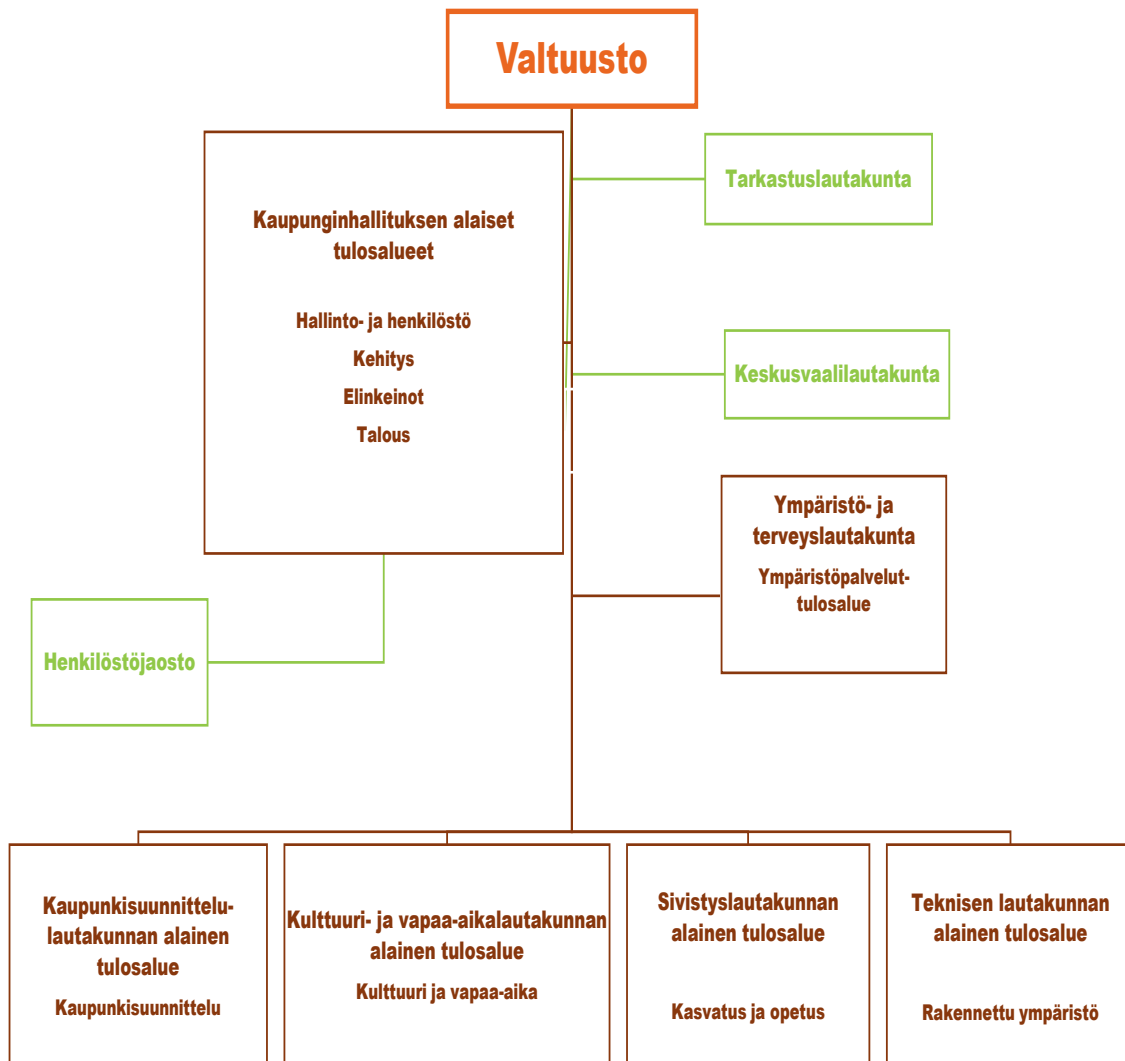
Valtuusto valitsee lautakuntien jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa

Kaupungissa on nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto, joiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus

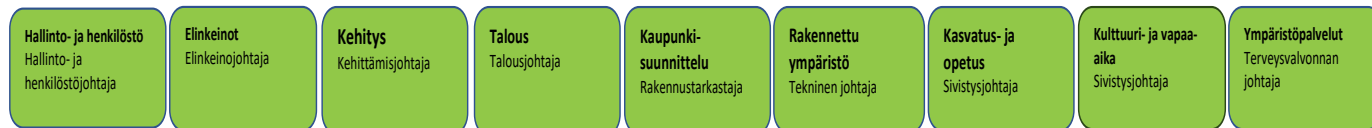
Hallintosäännön 2. luvun mukainen toimielinorganisaatio



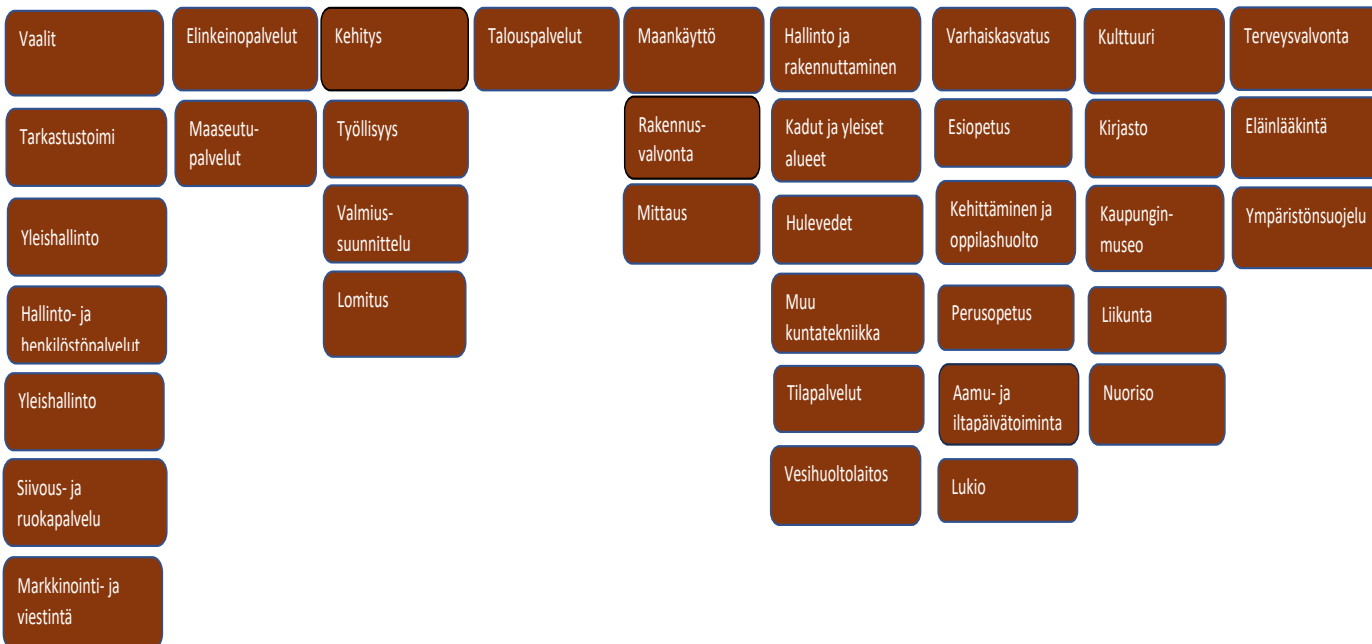
Hallintosäännön 3. luvun mukainen henkilöstöorganisaatio

Kaupunginjohtaja

Tulosalueet



Palvelukokonaisuudet



Kaupungin toiminnot jakaantuvat vuonna 2023 viranhaltijaorganisaatiossa tulosalueisiin. Tulosalueiden johtavat viranhaltijat toimivat kaupunginjohtaja Mika Hatanpään lisäksi tilivelvollisina viranhaltijoina.

- hallinto- ja henkilöstö (hallinto- ja henkilöstöjohtaja Anna Vanhahonko)
- elinkeinot (elinkeinojohtaja Marko Rajamäki)
- kehitys (kehitysjohtaja Ulla Norrbo)
- talous (talousjohtaja Ari Virolainen)
- kaupunkisuunnittelu (rakennustarkastaja Ilkka Vainionpää)
- rakennettu ympäristö (tekninen johtaja Marja Vaajasaari)
- kasvatus- ja opetus (sivistysjohtaja Heikki Kiviniemi)
- kulttuuri- ja vapaa-aika (sivistysjohtaja)
- ympäristöpalvelut (terveysvalvonnan johtaja)

Tulosalueet jakautuvat yllä olevan kaavion mukaisiin palvelukokonaisuuksiin

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Tulosalueen johtaja vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan ja lautakunnan alaisuudessa.

Palvelukokonaisuuden esimies vastaa toimintayksikkönsä toiminnasta ja kehittää sitä tulosaluejohtajan alaisuudessa. Palvelukokonaisuuksien esimiehet määrää tulosalueen johtaja

Kaupungissa toimii johtoryhmä, jonka tehtävänä on sovittaa yhteen tulosalueiden toimintaa ja taloutta niin, että kaupungin strategian mukaiset kokonaistavoitteet ja taloudellisuus toteutuvat. Kaupungin johtoryhmän jäsenmäärästä ja kokoonpanosta päättää kaupunginjohtaja. Johtoryhmässä on toiminut kaupunginjohtajan ja tulosalueiden johtajien lisäksi markkinointi- ja viestintäpäällikkö Leena Kuusimäki.

Yleinen ja alueen taloudellinen kehitys

Yleinen ja kuntien talouden kehitys

Valtiovarainministeriön joulukuun lopussa 2023 ilmestyneessä julkaisussa ”Taloudellinen katsaus, talvi 2024” on ennustettu vuosien 2023 - 2025 taloudellista kehitystä ja lisäksi talouden kehitystä vuoteen 2028 asti.

Katsauksessa esitetyt ennuste ja kehitysarvio on laadittu Valtiovarainministeriön kansantalousosastolla riippumattomasti perustuen lakiin talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta sekä julkisen talouden monivuotisia kehyksiä koskevista vaatimuksista (869/2012).

Katsauksen tarkastelujen pohjana ovat Tilastokeskuksen marraskuussa 2023 julkaisemat kansantalouden neljännesvuositilinpäätöksen tiedot sekä muut julkiset tilastot, jotka on saatu käyttöön 13.12.2024 mennessä.

Suomen talouden tilanne oli alkuvuonna 2023 ennakoarvioita heikompi ja kolmannella neljänneksellä tuotanto väheni selvästi. Myös loppuvuoden taloustilanne oli edelleen heikko ja Suomen bruttokansantuote (BKT) supistuu arvion mukaan 2023 vuonna 0,5 prosenttia. Heikoin tilanne on rakentamisessa, mutta myös palveluiden hyvä kasvu on pysähtynyt. Hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt investointeja ja kotitalouksien kulutusta.

Suomen talous supistuu 0,5 prosenttia vuonna 2023. Vuonna 2024 inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja. BKT kasvaa 0,7 prosenttia vuonna 2024. Kulutuksen ja investointien kasvu voimistuu vuonna 2025 ja talous kasvaa 2,0 prosenttia. Vuonna 2026 kasvu on 1,6 prosenttia. Työllisyys laskee hieman vuonna 2024, mutta kasvaa vuodesta 2025 lähtien. Vuonna 2026 15–64-vuotiaiden työllisyysaste on lähes 75 prosenttia ja työttömyysaste 6,6 prosenttia.

Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Alijäämä kasvaa vuonna 2024 3,5 prosenttiin heikon talous- ja työllisyyskasvun sekä hitaan verotulojen kasvun vetämänä. Julkisyhteisöjen alijäämä kohenee jatkuvuotina noin 3,0 prosenttiin suhteessa BKT:sta, kun hallituksen sopeutustoimet alkavat purra sekä talous ja työllisyys alkavat kasvaa ennustejakson lopulla.

Valtionhallinnon alijäämä pysyy mittavana läpi koko ennustejakson, eikä paikallishallinnossakaan ole odotettavissa alijäämien oikenemistä. Valtion ja paikallishallinnon alijäämien sekä hitaan talouskasvun seurauksena velkasuhde jatkaa kasvuaan, eikä se ole kääntymässä laskuun näköpiirissä olevalla

talouden kehityksellä.

Valtiovarainministeriön katsauksen mukaan vuosi 2023 näyttää kuntahallinnossa kohtuullisen hyvältä, vaikkakin kulutusmenojen kasvu on ollut nopeampaa kuin aiemmin arvioitiin. Toisaalta investointimenoja on kertynyt selvästi viime vuotta vähemmän.

Kuntahallinnon rahoitusaseman arvioidaan olevan lähellä tasapainoa vuosina 2023 ja 2024. Alijäämät syvenevät vuosina 2025–2028 n. 0,3–0,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen mm. nopeasti kasvavien kustannusten sekä sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja jaksotusten seurauksena. Alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa, mutta velan kasvu suhteessa BKT:hen pysyy hyvin maltillisena.

Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat ennustevuosina pääasiassa hintojen kasvun vauhdittamana, sillä koulutuksen (ml. varhaiskasvatus) palvelutarve pysyy painelaskelmassa laskevana syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienentymisen vuoksi. Poikkeuksen pääasiassa hintojen nousun aiheuttamaan kulutusmenojen kasvuun aiheuttaa vuoteen 2025 ajoittuva TE-palvelu-uudistus, jolloin kunnille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyyssetuuksista laajennetaan.

Kuntahallinnon suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat n. 3 prosenttia vuonna 2024. Samanaikaisesti henkilöstökustannusten kasvua hillitsee työttömyysvakuutusmaksun alentaminen, jonka vaikutus ulottuu myös verotuloihin positiivisesti. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.

Kuntien tulonsiirrot valtiolta laskevat vuonna 2024, sillä kuntien valtionosuuksia pienennetään tuntuvasi nk. sote-siirtolaskelman tarkentumisen seurauksena. Lisäksi hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru hidastaa valtionosuuksien kasvua vuosina 2024–2027.

Vuoden 2022 verotuksen valmistuttua vuoden 2023 lopulla ilmeni, ettei syksyn talousarvion yhteydessä arvioitu sote-siirtolaskelmaan liittyvä valtionosuusleikkaus ollut riittävä. Jotta uudistuksen periaatteena oleva kustannusneutraalisuus kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion välillä saadaan varmistettua, tehdään kuntien valtionosuuksista vielä lisäsiirto. Hallitus päätti kuitenkin jaksottaa uuden lisäleikkauksen vuosille 2025–2027, jottei ennakoimattoman suuri leikkausvaikutus kohdistu valtionosuuksiin vielä vuonna 2024 tilanteessa, jossa suuri osa kunnista oli jo päättänyt vuoden 2024 talousarvionsaan. Näin kunnat saivat lisää aikaa sopeutua ennakoitua niukempiin valtionosuuksiin.

Keskimääräinen kunnallisvero nousee vuonna 2024

koko Suomessa 0,07 prosenttiyksiköllä 7,51 prosenttiin, minkä arvioidaan lisäävän kunnallisverotuloja n. 80 milj. euroa vuositasolla.

Kasvat alijäämät merkitsevät kuntahallinnossa sopeutuspainetta sekä edellyttävät investointien huolellista tarveharkintaa.

Kuntaliitto on analysoinut kuntien tilannetta niiden toimittamien tilinpäätösarvioiden perusteella. Kuntaliiton arvion mukaan Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät olivat vuonna 2023 lähellä tasapainoa. Toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli lievästi ylijäämäinen.

Velkamäärä laski edellisvuodesta ja tilikauden tulos: +1,8 mrd.€. Kertaluonteiset erät paransivat tulosta miljardoilla. Näistä verohännät paransivat tulosta 1,4 miljardilla ja takaisinperittävien valtionosuuksien tulosvaikutus 0,5 miljardia. Ilman kertaluonteisia verorahoituseriä tulos olisi jäänyt lievästi negatiiviseksi.

Kuntien korkokulut kaksinkertaistuivat edellisvuodesta. Myös korkotulot lisääntyivät. Kuntien lainakan keskimääräinen korkokustannus kehittyi kuitenkin markkinakorkojen nousua maltillisemmin. Korkokulujen kasvua suojasivat kiinteäkorkoiset lainat sekä rahoitusmarkkinainstrumentit. Korkokulujen voidaan olettaa kasvavan lähivuosina vaikka markkinakorot ovat laskeneet huipustaan. Korkotason ei odoteta palaavan vuotta 2022 edeltävälle tasolle ja lisäksi kiinteäkorkoisten lainojen korot tulevat tarkistettaviksi 5-10 vuoden välein.

Kankaanpään talouden kehitys ja toteuma 2023

Valtuusto hyväksyi 19.12.2022 vuoden 2023 talousarvion. Alkuperäinen talousarvio oli noin 2,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Talousarviomuutosten jälkeen tilikauden tulos oli 2,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kaupungin tilikauden 2023 tulos oli 4,877 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoteen 2022 verrattuna (3,301 milj. euroa) tulos parani noin 1,58 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuusto myönsi tulosalueelle kasvatus ja opetus 500 000 euron lisämäärärahan 18.12.2023 § 79. Lisämääräraha osoittautui kuitenkin riittämättömäksi ja talousarvion ylitys oli tulosalueella oli 354 361 euroa. Prosentuaalisesti ylitys oli kohtuullisen pieni 1,5 %. Toimintakulujen ylitykset henkilöstökuluissa olivat 67 601 € (101,45 %), palveluiden ostoissa 135 047 € (102,44 %), joista suurin ylitys palvelusetelikuluissa, aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa 123 687 € (119,47 %), joista suurin ylitys oppikirjoissa ja koulutarvikkeissa sekä avustuksissa 68 235 (113,90 %), joista suurin ylitys lasten kotihoidon tuessa.

Rakennetun ympäristön talousarvion ylitys oli 123 636 euroa, mikä on myös toimintakuluihin 8,2 miljoonaa euroa verrattuna kohtuullisen pieni. Muut tulosalueet alittivat nettomäärärahat ja kokonaisuutena toimintakate oli siten 222 000 euroa talousarviota parempi.

Valtionosuuksien ja veromenetysten korvauksien valtionosuussarviota korotettiin tilikauden aikana 720 000 eurolla, mutta ne ylittivät muutetun talousarvion 238 000 eurolla.

Lisäksi joulukuussa tehtiin sisäisestä laskutuksen toimintatavan muutoksesta johtuva 180 000 euron määrärahan siirto talouspalveluista vesilaitokseen. Siirrolla ei ollut vaikutusta kaupungin ulkoiseen tulokseen.

Nettoinvestoinnit olivat alkuperäisessä talousarviossa 6,155 miljoonaa euroa ja muutetussa talousarviossa 6,34 miljoonaa euroa. Merkittävimmät muutokset olivat Tapalan peruspalvelukeskuksen investoinnin keskeytyksestä aiheutunut -0,68 miljoonan euron vähennys ja Hämeenkaan vedenotannon 0,55 miljoonan euron lisäys.

Verotulot ja valtionosuudet eivät olleet vertailukelpoisia aiempaan vuoteen verrattuna, koska niistä siirtyi merkittävä osa hyvinvointialueuudistuksessa valtiolle. Verotuloissa tilitettiin nk. uudistuksen verohäntää, mistä johtuen ne olivat lähes 0,9 miljoonaa euroa talousarviota paremmat.

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä toivat kaupungille 0,62 milj. euroa tuottoja, mikä oli hieman vähemmän kuin edellisenä vuotena (0,72 milj. euroa). Toisaalta korkeasta korkojen suojauksesta johtuen muutos oli melko pieni.

Vuosikate toteutui 9,35 milj. euron, mikä selvästi kattoi poistot 4,486 miljoonaa euroa. Tilikauden tulokseksi muodostui + 4,86 milj. euroa ja tilikauden ylijäämäksi 4,877 milj. euroa.

Tilikauden alussa kertynyttä ylijäämää oli yhteensä 5,57 miljoonaa euroa ja kertynyttä ylijäämää on tilikauden lopussa 10,45 miljoonaa euroa. Ylijäämä tulee merkittävästi vähenemään, koska talousarvio 2024 ja suunnitteluvuodet 2025-26 ovat alijäämisiä.

Investointimenot 2023 olivat yhteensä 3,9 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit olivat yhteensä 3,8 milj. euroa, joka on selvästi yli poistojen määrän ja alle talousarvion.

Lainaa nostettiin ennakoitua vähemmän. Tästä kaksi miljoonaa johtui PoSasta palautuneesta lop-

putilityksestä. Tällä ei ollut tulosvaikutusta, vaan se kirjattiin peruspääomaan.

Lainakanta väheni 4,3 miljoonaa euroa ja vuoden vaihteen lainakanta oli 55,1 milj. euroa.

Palkankorotuksien taso oli vuoden aikana merkittävä, johtuen kunnallisen alan työehtosopimusten korotustasosta. Palkankorotukset jatkuvat tulevina vuosina ja vuoden 2024 korotus on noin 3 % vuoden 2023 verrattuna.

Olellaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Tilikauden alussa toteutui hyvinvointialueuudistus, jolla on merkittävää vaikutusta tulevien vuosien rahoitukseen ja kustannuksiin. Myös vuoden 2023 osalta rahoitus- ja kustannuspohja muuttui olellisesti vuoden 2022 verrattuna.

Hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset talouteen olivat vuoden 2023 aikana positiiviset, kun esimerkiksi verotuksessa hyvinvointialueuudistus aiheutti kertaluonteisen nk. verohännän, joka nosti merkittävästi verotuloja.

Tilikauden alussa ympäristöterveydenhuolto ja sen henkilöstö siirtyi Kankaanpään kaupungille. Palveluja tuotetaan entiselle PoSa-kunnille. Ympäristöterveydenhuollosta tuli uusi tulosalue ja sille oma lautakunta. Tilikauden aikana ei tehty muita merkittäviä toiminnallisia muutoksia, vaan tulosalueiden perustoiminta oli vastaavaa kuin edellisenä vuotena.

Kankaanpään ja Honkajoen yhdistymisestä seurannut kuntaliitosavustusta maksettiin viimeinen vuosi ja jatkossa sen puttumisen vaikuttaa kaupungin tulosta noin miljoonaa euroa heikentävästi.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2021 aikana pystyttiin kattamaan tilinpäätöksessä olleet alijäämät ja kertynyt ylijäämä kasvoi vuoden 2022 lopussa 5,5 miljoonaa euroon.

Ylijäämä kehittyi edelleen positiivisesti vuoden 2023 aikana ja ylijäämää on nyt taseessa 10,4 miljoonaa euroa. Ylijäämistä merkittävä osa on kerääntynyt 3,5 miljoonan euron kuntaliitosavustuksesta, 1,7 miljoonan euron satunnaisesta erästä ja valtion koronarahoituksesta. Lisäksi hyvinvointialueuudistus toi kertaluonteista tuloa vuodelle 2024

Talousarvio 2024 ja suunnitelmavuodet 2024-25 ovat yhteensä noin kuusi miljoonaa euroa alijäämäisiä. Lisäksi talouden taantumien tuomat uhkavat eivät ole ainakaan vähentyneet vuoden 2024 alussa. On mahdollista, että kertyvä alijäämä on ilman toimenpiteitä tätäkin suurempi. Kymmenen miljoonan euron puskuri auttaa hetkellisesti, mutta

huono alijäämäkehitys syö sen nopeastikin.

Vuosien 2024-26 aikana valtionosuudet tulevat vähenemään merkittävästi vuoden 2023 tasosta ja verotulokehitys on hidasta ja aluksi negatiivista. Valtionosuusuudistus on tulossa vuodelle 2026 ja kun sitä valmistellaan kaikkien kuntien osalta kustannusneutraalisti, on mahdollista että yksittäisen kunnan valtionosuus muuttuu merkittävästi. Valtionosuuksien tasolla on erittäin suuri merkitys kaupungin tulevaisuudelle.

Lisäksi kustannustasoa nostavat inflaatio palkankorotukset ja mahdollisesti myös muu hintakehitys. Kun samaan aikaan poistuvat kuntaliitosavustus ja korotetun kuntien vero-osuuksien nk. hännät, tulee kaupungin talouden liikkumavara olemaan todella vähäinen.

Ilman nyt kertynyttä ylijäämäpuskuriä ylijäämää kaupungin tilanne olisi jo lähiaikoina melko kriittinen. Kaupungissa onkin aloitettu vuoden 2024 aikana tasapainotuksen valmistelu.

Kankaanpään ja Honkajoen investointitaso on ollut korkea. Vuosien 2017-23 aikana nettoinvestoinnit ilman katuvaloverkon myyntiä ovat olleet noin 52 milj. euroa. Tämä näkyy myös kasvaneena lainamääränä, vaikka viimeisten vuosien vuosikatteen ovat olleet sen verran hyvät, että lainamäärä on joinakin vuosina myös vähentynyt.

Taloussuunnitelmakauden investoinnit ovat noin 12 miljoonaa euroa. Kaupungin haasteena on pitää vuosikate edelleen tasolla, jolla velkamäärä ei kasva.

Kaupungin keskeisenä asiana on sovittaa palvelutuotanto, kustannukset ja investointitaso hyvinvointialueuudistuksen jälkeiseen aikaan. Väestönkehityksellä tulee olemaan merkittävää vaikutusta sekä palvelutarpeeseen että tulojen tuottoon.

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu työ- ja elinkeinotoimistoilta siirtyy kunnille 1.1.2025. Tämä on kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus on yleiskatteisessa valtionosuudessa. Kankaanpään osalta palvelut siirtyvät Porin johtamalle yhteistoiminta-alueelle.

Kankaanpään väestön kehitys

Kankaanpään väkiluku 31.12.2023 oli 12 396 henkilöä. Vuotta aiemmin se oli 12 529 asukasta. Asukasluku väheni vuoden aikana 133 henkilöllä.

Väestöstä alle 15-vuotiaita oli 1 701 (vuonna 2022: 1 746), 15-64- vuotiaita 6 890 (7 014), 65-84- vuotiaita 3 340 (3 305) ja yli 85- vuotiaita yhteensä 465 (464).

Asukasluvun kehitys ja ennuste

	0 - 14 v.	15 - 64 v.	65 - 84 v.	85 v.-	Yhteensä
2010	2 082	9 128	2 456	349	14 015
2015	2 008	8 306	2 849	401	13 564
2020	1 828	7 289	3 225	416	12 758
2021	1 765	7 179	3 268	447	12 659
2022	1 746	7 014	3 305	464	12 529
2023	1 701	6 890	3 340	465	12 396
2025	1 627	6 448	3 420	503	11 998
2030	1 389	5 932	3 493	569	11 383
2035	1 295	5 520	3 224	783	10 822
2040	1 234	5 311	2 860	930	10 335

Kankaanpään väestönmuutos on ollut merkittävä viimeisen kymmenen vuoden aikana. Nykyisen Kankaanpään alueella oli vuonna 2010 yhteensä 14 015 asukasta. Vajaassa 15 vuodessa väestömuutos on ollut – 1 619 henkilöä.

Tilastokeskuksen väestöennusteessa syksyltä 2021 kaupungin asukasluku vähentyisi 31.12.2023 tilanteesta vuoteen 2030 mennessä 1 013 henkilöll. Vuonna 2030 kaupungin asukasluku olisi ennusteen mukaan 11 383 henkilöä. Huomioitavaa on, että mikäli syntyvyys viime vuosien tasolla ja kaupunki ei saisi muuttovoittoa, tulee toteuma olemaan todennäköisesti vuoden 2021 ennustetta heikompi.

Alle kouluikäiset ikäluokka						
2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
71	93	99	88	101	96	115

Ikäryhmittäin muutosta tarkasteltaessa 0-14 vuotiaiden määrä on vähentynyt 381:lla vuosien 2010 ja 2023 välillä. Vuoden 2023 lopussa ikäryhmän lapsia oli 1 701. Vuoteen 2025 mennessä 0-14 vuotiaiden määrä vähenee ennusteen mukaan 74 lapsella vuoden 2022 tasosta. Vuoteen 2030 mennessä 0-14 vuotiaiden määrä vähentyisi yhteensä 312 lasta eli keskimääräisesti noin 22 lasta ikäluokkaa kohden. Huomioitavaa on, että ennusteet eivät sisällä ukrainasta muuttaneita, mikä voi muuttaa ennusteen tilannetta.

15-64 vuotiaita oli vuoden 2023 lopussa 6 890 henkilöä, kun heitä vuonna 2010 oli 2 238 enemmän. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan 15-64 vuotiaiden määrä vähentyisi vuoteen 2030 mennessä 958 henkilöllä.

65-84 vuotiaita oli vuoden 2024 lopussa 3 340 ja yli 85- vuotiaita 465.

Ennustetulla väestömuutoksella tulisi olemaan merkittäviä vaikutuksia sekä kaupungin palvelurakenteeseen, palvelujen rahoitukseen sekä tarpeeseen kaupungin pito- ja vetovoiman kasvattamisessa Työssä käyvien määrä ja sitä kautta verotulot pienenevät. Lasten määrä vähenee ja ikäihmisten määrä kasvaa.

Viime vuosien ikäluokat ovat olleet erittäin pieniä, erityisesti vuonna 2023 syntynyt ikäluokka on erittäin pieni eli 71 lasta.

Tilastokeskuksen tietojen mukaan vuoden 2022 lopussa kankaanpääläisistä 56,8 % eli 7 111 oli syntyperäisiä kankaanpääläisiä ja 5 417 eli 43,2 % oli muualla syntyneitä. Nykyisen Kankaanpään alueella syntyneitä Suomen väestöön kuuluvia oli vuoden 2022 lopussa 17 288 henkilöä. Kankaanpäässä syntyneitä muualla asuvia on siten yli 10 000. Kokonaisuutena tällä hetkellä Kankaanpäässä syntyneistä 41,1 % asuu tällä hetkellä Kankaanpäässä.

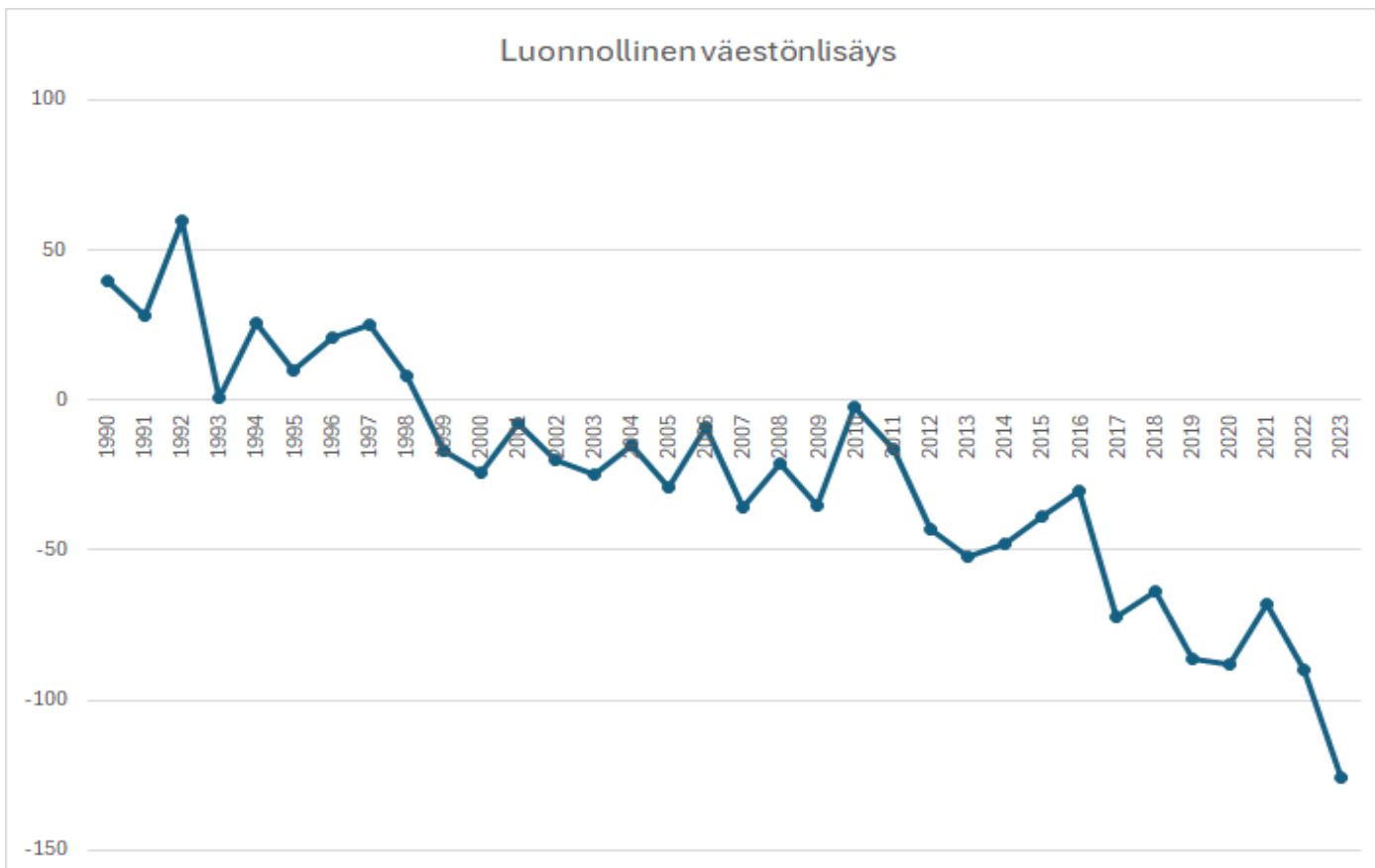
Seuraavalla sivulla on kuvio luonnollisesta väestövähennyksestä, joka kertoo, että viimeiset 30 vuotta kuolleisuus on jokaisena vuotena ylittänyt syntyvyyden. Muuttoliikkeen tulisi ylittää luonnollisen väestövähennyksen, jotta asukasluku ei laskisi. Kokonaisuutena kaupungissa on ollut vuosien aikana myös muuttotappiota ja väkiluku on vähentynyt.

Nykyisen Kankaanpään alueen väestökehitys viisivuotisryhmittäin ja ennuste

(Lähde: Tilastokeskus)

Nykyisen Kankaanpään alueen väestökehitys ja väestöennusteet viisivuotiskäryhmittäin

	0 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44
2010	662	658	762	894	787	755	663	625	814
2015	674	668	666	756	660	735	725	681	626
2020	514	667	647	644	536	594	662	680	653
2021	485	648	632	663	528	588	650	680	642
2022	466	623	657	644	500	538	643	703	632
2023	452	596	653	647	480	523	639	679	667
2025	463	506	658	617	448	484	572	621	652
2030	417	464	508	625	451	453	489	557	603
2035	398	426	471	485	446	468	469	488	556
2040	388	411	435	456	360	458	488	472	492
	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 - 79	80 - 84	85 -
2010	1 045	1 157	1 215	1 173	782	707	527	440	349
2015	803	1 024	1 131	1 165	1 097	715	630	407	401
2020	611	804	1 008	1 097	1 107	1 000	616	502	416
2021	617	757	966	1 088	1 084	1 022	647	515	447
2022	639	725	903	1 087	1 088	1 010	722	485	464
2023	636	653	899	1 067	1 084	1 001	793	462	465
2025	645	630	811	968	1 025	1 004	886	505	503
2030	647	667	648	792	915	938	898	742	569
2035	604	673	689	642	758	849	854	763	783
2040	567	634	700	684	625	712	783	740	930



Työllisyys

Kankaanpään työllisyys kehittyi vuoden aikana maan talouden kehityksen mukaisesti negatiivisesti. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on kasvanut tammikuun 10,4 %:sta joulukuun lopun 11,0 %:iin. Vuotta aiemmin oli se oli joulukuussa 10,6. Keskiarvoisesti työttömyysaste 9,4 oli suurempi kuin vuotta aiemmin, jolloin se oli 8,6. Satakunnan ELY-keskuksen alueella se oli keskimäärin 9,3 % (2022: 9,0 %).

Satakunnan työllisyyskatsauksen (joulukuu 2023, ELY) mukaan työttömien työnhakijoiden määrä on nousussa. Työttömyys on noussut lähes kaikissa ikäryhmissä, suhteellisesti eniten alle 25- ja 25-29-vuotiaissa. Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut 3,5 % vuotta aiemmasta. Ulkomaalaisia työnhakijoita vuoden lopussa oli Satakunnassa yhteensä 2098 henkilöä (+ 125 hlö / + 6,3 %).

Kankaanpäässä oli vuoden lopussa 597 työtöntä työnhakijaa (+10 hlö / +1,7 %) ja avoimia työpaikkoja oli 79 kpl (-11 kpl / 12,2 %). Työttömien työnhakijoiden määrä on vuoden 2023 aikana noussut hitaammin (+1,7 %) kuin Satakunnassa keskimäärin (+6,7 %). Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta vuoden lopussa (11,0 %) oli kuitenkin hieman Satakunnan keskimääräistä (10,7 %) korkeampi. Pitkäaikaistyöttömien määrä keskimäärin on vuoden aikana hieman laskenut edellisen vuoden tasosta. Pitkäaikaistyöttömiä on ollut keskimäärin 129. Vuon-

na 2022 pitkäaikaistyöttömiä oli Kankaanpäässä keskimäärin 132. Huomioitavaa on kuitenkin, että vuoden lopussa pitkäaikaistyöttömiä oli 142, mikä on noin 25 enemmän kuin keväällä.

Pitkäaikaistyöttömyyden kehitys vaikuttaa osaltaan kaupungin talouteen. Kuntien rahoitusvastuu on 50 % yli 300 päivää työttömänä olleiden ja 70 % yli 1000 päivää työttömänä olleiden työmarkkinatuesta.

Oheisessa tilastossa on tarkasteltu reilun 10 vuoden ajalta Kankaanpään ja Honkajoen työllisyyden kehitystä. Vuosittaisia vaihteluja selittävät monet tekijät, kuten vuoden 2020 pandemian vaikutukset ja vuosien 2022-23 aikana työllisyyslukuihin vaikuttivat Suomen ja maailmantalouden haasteet.

Pääosin Kankaanpään työttömyysaste on ollut koko maan ja Satakunnan tasossa tai jopa sen alapuolella. Honkajoen työttömyysaste oli koko tarkastelujakson Satakunnan ja koko maan tasoa pienempää.

Työvoiman määrä on vuodesta 2010 vähentynyt nykyisen Kankaanpään alueella 1 356 henkilöllä. Työvoimaan luetaan kaikki henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat työllisiä tai työttömiä.

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan työikäisten määrä putoaisi Kankaanpäässä vuoteen 2030 mennessä vielä yli 1 000 henkilöllä. Kankaanpään tulevaisuuden haasteena onkin siirtää talouden taantumaa edeltävä työllisyyskehitys ja vahva työpaikkaomavaraisuus myös väestönkehitykseen.

Kankaanpään, Honkajoen ja Satakunnan keskimääräiset työttömyysprosentit

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kankaanpää	12,3	9,6	9,3	10,4	11,6	12,6	12,2	10,7	9,7	9,9	13,2	9,7	8,6	9,4
Honkajoki	9,5	7,8	8,5	9,8	10,9	12,9	11,6	10,7	7,1	8,0	10,3			
Satakunta	10,9	10,2	10,4	11,6	12,7	13,8	13,9	11,8	9,7	9,4	12,5	10,4	9,0	9,3
Koko maa	10,0	9,1	9,4	11,3	12,4	13,4	13,2	11,5	9,7	9,2	13,0	11,4	9,5	9,8

Kankaanpään ja Honkajoen työvoiman keskimäärä (ml. lomautetut)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kankaanpää	5 868	5 764	5 690	5 537	5 472	5 412	5 383	5 283	5 153	5 095	4 999	5 566	5 525	5 409
Honkajoki	897	873	873	865	831	849	838	825	799	747	722			
Yhteensä	6 765	6 637	6 563	6 402	6 303	6 261	6 221	6 108	5 952	5 842	5 721	5 566	5 525	5 409

Kankaanpään ja Honkajoen työttömien keskimäärä (ml. lomautetut)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kankaanpää	721	553	527	577	635	682	655	563	498	507	659	539	482	510
Honkajoki	85	68	75	85	90	109	97	88	57	60	74			
Yhteensä	806	621	602	662	725	791	752	651	555	567	733	539	482	510

Kankaanpään ja Honkajoen pitkäaikaistyöttömien keskimäärä (= yhtäjaksoisesti yli vuoden työttömänä olleet)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kankaanpää	124	102	84	91	107	129	142	116	93	89	116	141	132	129
Honkajoki	17	15	15	14	15	21	33	24	13	9	16			
Yhteensä	141	117	99	105	122	150	175	140	106	98	132	141	132	129

Kankaanpään työpaikkojen omavaraisuusaste on ollut merkittävän korkea, se oli vuoden 2022 lopussa 109,3, mikä oli 26. korkein kaikista Suomen kunnista. Satakunnan kunnista Kankaanpään työpaikkaomavaraisuus on kolmneksi korkein ja seutukaupungeista (56 kaupunkia) kahdeksanneksi korkein.

Työpaikkaomavaraisuus, kaikki kunnat

Työpaikkaomavaraisuus, %	
1 Maarianhamina	175,2
2 Harjavalta	153,9
3 Pietarsaari	136,8
4 Vieremä	136,2
5 Pyhäntä	134,6
6 Keitele	132,5
7 Helsinki	132,2
8 Vaasa	124,8
9 Forssa	124,3
10 Uusikaupunki	121,9
11 Turku	121,8
12 Säkyä	121,6
13 Kemi	119,1
14 Sievi	119,0
15 Tampere	118,7
16 Pelkosenniemi	115,9
17 Raahe	113,8
18 Joensuu	113,7
19 Kittilä	113,4
20 Outokumpu	113,3
21 Varkaus	112,1
22 Seinäjoki	112,0
23 Kotka	111,7
24 Iisalmi	110,7
25 Hanko	109,9
26 Kankaanpää	109,8
27 Kärsämäki	109,2
28 Ylivieska	108,9
29 Äänekoski	108,5
30 Vantaa	107,8

Työpaikkaomavaraisuus, Satakunta

Työpaikkaomavaraisuus, %	
1 Harjavalta	153,9
2 Säkyä	121,6
3 Kankaanpää	109,8
4 Pori	102,7
5 Rauma	102,3
6 Huittinen	100,5
7 Eurajoki	97,5
8 Merikarvia	89,9
9 Eura	85,4
10 Kokemäki	84,1
11 Karvia	81,7
12 Siikainen	81,6
13 Ulvila	73,5
14 Pomarkku	73,3
15 Nakkila	69,1
16 Jämijärvi	66,0

Työpaikkaomavaraisuus, seutukunnat

1 Pietarsaari	136,8
2 Forssa	124,3
3 Uusikaupunki	121,9
4 Kemi	119,1
5 Raahe	113,8
6 Varkaus	112,1
7 Iisalmi	110,7
8 Kankaanpää	109,8
9 Ylivieska	108,9
10 Äänekoski	108,5
11 Mänttä-Vilppula	107,7
12 Parkano	106,4
13 Viitasaari	104,1
14 Oulainen	103,6
15 Kauhajoki	103,2
16 Loimaa	103,2
17 Pieksämäki	102,4
18 Rauma	102,3
19 Tornio	102,2
20 Kuusamo	102,0
21 Ähtäri	102,0
22 Kauhava	101,1
23 Savonlinna	100,8
24 Huittinen	100,5
25 Lieksa	100,5
26 Nurmes	100,3
27 Kitee	99,8
28 Imatra	99,6
29 Alajärvi	99,5
30 Laitila	99,1
31 Keuruu	98,4
32 Heinola	97,7
33 Jämsä	97,4
34 Riihimäki	96,3
35 Alavus	96,1
36 Suonenjoki	94,1
37 Kemijärvi	94,0
38 Kristiinankaupunki	93,9
39 Nivala	93,9
40 Saarijärvi	93,2
41 Kannus	92,8
42 Kalajoki	92,6
43 Ikaalinen	89,7
44 Salo	88,9
45 Kurikka	88,4
46 Sastamala	87,6
47 Kokemäki	84,1
48 Somero	83,7
49 Loviisa	82,1
50 Hamina	81,6
51 Valkeakoski	80,8
52 Lohja	79,7
53 Parainen	79,4
54 Lapua	77,6
55 Akaa	66,3
56 Paimio	63,9

	2021	2022
Toimialat yhteensä	4 873	4 846
Terveys- ja sosiaalipalvelut	810	809
Teollisuus	787	771
Tukku- ja vähittäiskauppa ja moottoriajoneuvojen korjaus	505	517
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	431	409
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	342	315
Rakentaminen	341	378
Koulutus	328	347
Julkinen hallinto ja maanpuolustus	297	305
Kuljetus ja varastointi	231	228
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	153	156
Muu palvelutoiminta	133	116
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	132	136
Muut	383	359

Oheisissa taulukoissa on tarkasteltu Tilastokeskuksen työllisyystilastoista Kankaanpään työllisten sijoittumista eri toimialoille. Tilastot ilmestyvät vuoden viiveellä tilinpäätösaikatauluun. Merkittävimmät työllistäjät ovat sosiaali- ja terveysala (16,7 %), teollisuus (15,9) % ja tukku- ja vähittäiskauppa (10,7 %). Naisista sosiaali- ja terveysalan työpaikkojen osuus on 31,1 % ja tukku- ja vähittäiskauppa 10,7 %. Miesten osalta kaksi merkittävintä työllistäjää ovat teollisuus (24,6 %) ja rakentaminen (14,5 %).

Lähteet: Tilastokeskuksen Työllisyystilasto

Naisten työllisyys toimialoittain	2021	2022
Toimialat yhteensä	2437	2383
Terveys- ja sosiaalipalvelut	754	742
Tukku- ja vähittäiskauppa ja moottoriajoneuvojen korjaus	251	256
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	244	227
Koulutus	236	252
Teollisuus	169	164
Julkinen hallinto ja maanpuolustus	135	138
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	123	111
Muu palvelutoiminta	100	86
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	97	95
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	91	91

Miesten työllisyys toimialoittain	2021	2022
Toimialat yhteensä	2 436	2 463
Teollisuus	618	607
Rakentaminen	323	356
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen korjaus	254	261
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	219	204
Kuljetus ja varastointi	193	191
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	187	182
Julkinen hallinto ja maanpuolustus	162	167
Koulutus	92	95
Terveys- ja sosiaalipalvelut	56	67
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	62	65

HYTE-kerroin

Kunnille otettiin vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan.

Valtuusto on hyväksynyt hyvinvointisuunnitelman 14.3.2022 § 26, jossa on kuvattu tavoitteita ja indikaattoreita.

Talousarviossa 2023 valtuusto asetti siihen perustuen sitovaksi tavoitteeksi vuodelle 2023:

1. Liikkumattomuuden vähentäminen
2. Aukkaiden kokeman hyvinvoinnin parantaminen

Tavoitteiden toteutumista mitataan valtuuston hyväksymän hyvinvointisuunnitelman indikaattorien avulla.

Hyvinvointikertomukset valmistuvat siten, että ne käsitellään kesällä valtuustossa samassa tahdissa kuin tilinpäätös. Vuoden 2023 hyvinvointikertomuksen laadintatilanteen perusteella hyvinvointi-indikaattoreiden tilanne on kehittynyt positiivisesti.

Vuoden 2022 hyvinvointikertomus hyväksyttiin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa 31.5.2023 § 48 ja se käsiteltiin valtuustossa 17.6.2023 § 43. Vuoden 2023 tavoitteiden toteutuminen käsitellään tilinpäätöksestä erillisenä asiakirjana, jossa tulokset käydään läpi kattavammin..

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti on valtuuston työtä tukeva asiakirja, jonka kautta arvioidaan laajan hyvinvointikertomuksen painopisteiden ja tavoitteiden onnistumista. Vuosiraportti valmistellaan valtuustokauden jokaisena vuonna osana talouden ja toiminnan suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin toiminnallista vuosikelloa.

Vuosiraportoinnilla tarkennetaan käyttösuunnitelmasolla tarvittaessa valtuustokausittaisia tavoitteita, toimenpiteitä, resursointia ja mittareita. Arvioinnissa korostuvat erityisesti kunnan oma hyvinvointitieto ja indikaattorit.

TULOKSET KANKAANPÄÄ		
Indikaattori	2022	2023
HYTE-kerroin euroa	17,6	19,4
HYTE-kerroin, 0 - 100	62	68
HYTE-kerroin, 1 000 euroa	222,3	240,8
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	75	82
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	49	54

Ympäristötekijät

Ympäristöasiat

Ympäristöpalveluista Kankaanpään kaupungin alueella on vastannut Pohjois-Satakunnan Peruspalvelukuntayhtymä (PoSa), mutta toiminta siirtyi vuoden 2023 alussa Kankaanpään kaupungille. Ympäristöpalveluihin kuuluvat ympäristöterveydenhuolto (terveysvalvonta ja eläinlääkintä) ja ympäristönsuojelu. Toimialojen viranomaisena toimii Kankaanpään Ympäristö- ja terveyslautakunta.

Ympäristönsuojelu on ympäristön tilan parantamista ja pilaantumisen ehkäisemistä. Ympäristönsuojeluun kuuluvat mm. vesiensuojelu, maaperän- ja pohjavedensuojelu, meluntorjunta ja jätehuollon toimivuuden sekä roskaamisen valvonta. Terveysvalvonta huolehtii elintarvike-, talousvesi- ja uimavesivalvonnasta sekä mm. tupakkalain mukaisesta valvonnasta. Eläinlääkintä huolehtii eläinten terveyden- ja sairanhoidosta, eläintaudeista ja eläinsuojelusta sekä elintarvikkeiden alkutuotannon turvallisuudesta.

Vesihuolto:

Vesihuoltolaitos toimittaa vettä Kankaanpään ja Honkajoen alueelle sekä vettä myydään muille kunnille. Vesihuoltolaitos puhdistaa Kankaanpään ja Honkajoen alueen jätevedet ympäristölupaehtojen mukaisesti.

Vesihuoltolaitoksen häiriötilanteisiin varautuminen on osa kaupungin varautumista. Suunnitelmia päivitetään säännöllisesti.

Vesihuoltoon on tehty vuosien 2022 ja 2023 aikana merkittäviä toimintaa parantavia investointeja, jotka jatkuvat vuonna 2024.

Vesihuoltolaitoksen toteuma on esitetty vesi- ja viemärlaitoksen toimintakertomuksessa.

Jätehuolto:

Kaupungin 100 %:sti omistaman Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy:n tehtävänä on vastata Kankaanpään kaupungin vastuulle jätelain perusteella kuuluvista jätehuoltopalveluista, niiltä osin, kun hoitaminen ei edellytä julkisen vallan käyttöä. Kankaanpään kaupungin jätehuoltoviranomainen on tekninen lautakunta.

Kooninkeitaan jäteaseman ja Kankaanpään kierrätyskeskuksen toiminnassa noudatetaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämien toistaiseksi voimassaolevan ympäristölupien ehtoja, joiden noudattamisesta yhtiö vastaa. Kooninkeitaan kaatopaikka-alueiden vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin sekä käytöstä poistetun kaatopaikan kaasuntuottoa

ja laatua tarkkaillaan ympäristöluvan valvontaviranomaisen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti. Kaatopaikkavedet on johdettu kaupungin jätevedenpuhdistamolle.

Kaupungilla on jätehuoltomääräykset, jossa on esitetty paikallisia määräyksiä mm. koskien järjestettyyn jätteenkuljetukseen kuulumista ja kiinteistöjen jätteiden lajitteluvellollisuuksista

Ilmastotyö

Kankaanpään kaupungilla on kaupunginvaltuuston hyväksymä Ilmasto-ohjelma 2017-2025, jossa on asetettu tavoitteet kaupungin ilmastotyölle. Ohjelman toteumasta raportoidaan vuosittain kaupunginvaltuustolle. Kaupungin ilmastotyötä koordinoi monialainen, viranhaltijoista ja luottamushenkilöistä koostuva ilmastotyöryhmä.

Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toteuttaminen on tärkeä osa Kankaanpään kaupungin ilmasto-ohjelman tavoitteita ja toimeenpanoa. Kankaanpään kaupunki on liittynyt 21.12.2016 kunta-alan energiatehokkuussopimukseen kaudelle 2017–2025. Kankaanpään kaupungin tavoitteena on vähintään 7,5 prosentin ohjeellinen energiansäästö sopimuskaudella 2017–2025.

Kaupunkikonsernista Kankaanpään Asunnonhankinta Oy kuuluu kaupungin kanssa samaan sopimukseen. Myös Vatajankoski Oy on liittynyt Elinkeinoelämän energia-alan energiatehokkuussopimukseen Energiantuotannon ja Energiapalveluiden osalta. Liittyjä raportoi vuosittain edellisen vuoden energiankäytöstä, energiansäästötoimenpiteistä ja niiden säästövaikutuksista energiatehokkuustoiminnan seurantajärjestelmään (Motiva Oy).

Energiatehokkuustoimenpiteistä ja energiankulutuksen toteumasta raportoidaan Motivalle vuosittain huhtikuun loppuun mennessä.

Lisäksi kaupunki on osa ilmastotyötä osallistunut alueellisiin ja valtakunnallisiin ilmastohankkeisiin, joissa tavoitellaan hiilineutraalisuutta.

Muut ympäristötekijät:

Isommista peruskorjauskohteista teetetään haitta-aine- ja kuntokartoitukset. Haitta-ainekartoitus tehdään tarvittaessa myös kaikista muista saneerauskohteista sekä purkukohteista. Työmaiden haitallisia ympäristövaikutuksia minimoidaan esimerkiksi suorittamalla purkutyöt lajittelevana purkuna, kierrättämällä materiaaleja ja ottamalla tuotteita valittaessa huomioon niiden käyttöikä, korjattavuus ja ympäristörasitus.

Kaupungin rakennusten energialähteinä lisätty kaukolämmön lisäksi uusiutuvan energian käyttöä kuten hukkalämmön hyödyntämistä ja aurinkosähköä.

Ilmastonmuutoksen seurauksena sään ääri-ilmiöt kuten rankkasateet ja toisaalta kuivat kaudet sekä nopeat säävaihtelut ovat lisääntyneet ja niiden on arvioitu edelleen lisääntyvän. Vaihtelevat sääolosuhteet vaikeuttavat kustannusten ennakkointia ja lisäävät etenkin liikenneväylien kunnossapidon tarvetta ja kustannuksia. Rankkasateet aiheuttavat haasteita hulevesienhallintaan keskusta-alueella etenkin vanhalla katuverkostolla, missä ei ole hulevesiviemärointiä tai alueilla, joissa hulevesiputkistojen mitoitus on riittämätön. Hulevesienhallintaan kuten hulevesiverkostojen mitoitukseen, veden poistumisreitteihin tulvimistilanteissa, ojastojen kuntoon sekä hulevesien imeyttämiseen ja läpäiseviin pinnoitteisiin on kiinnitetty viime vuosina enenevässä määrin huomiota.

Ilman laatu

Ilmanlaatua ei ole mitattu, mutta sitä voidaan pitää hyvänä, eikä merkittävää saastuneisuutta ole havaittu. Ilman laadun osalta ongelmana on koettu lähinnä katujen pölyäminen, mikä on runsainta keväisin ennen kuin kadut on puhdistettu. Katupölyn esiintymistä on pyritty ehkäisemään mahdollisimman aikaisella katujen puhdistusharjauksella ja asianmukaisilla puhdistusmenetelmillä.

Liikennemelu

Liikennemelua esiintyy pääliikenneväylien valtatie 23 ja kantatie 44 varrella, meluvyöhykkeet on merkitty osayleiskaavakarttaan.

Rakenteellisia meluntorjunta toimenpiteitä ei ole tehty. Kantatie 44 liikennemelua on pyritty vähentämään 60 km/h nopeusrajoituksella (välillä Asemakatu ja Tapalankatu). Kaavamääräyksissä melu on tarvittaessa huomioitu.

Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus

Kankaanpään kaupunki ja entinen Honkajoen kunta ovat olleet edelläkävijöitä ilmastoystävällisten tuulivoimahankkeiden edistämisessä. Honkajoen laadittiin vuonna 2011 Kirkkokallion tuulivoimaosayleiskaava, joka oli yksi ensimmäisistä lajissaan Suomessa. Osayleiskaavan mukaiset tuulivoimalat rakentuivat alueelle vuonna 2013. Kirkkokallion tuulivoimapuisto koostuu yhdeksästä tuulivoimalasta ja tuulipuiston kokonaisteho on 21,6 megawattia. Myös vanhan Kankaanpään puolelle laadittiin vuonna 2013 Kooninkallion tuulivoimaosayleiskaava. Osayleiskaavaan perustuvat tuulivoimalat rakentui-

vat alueelle vuonna 2016. Kooninkallion tuulivoimapuisto koostuu niin ikään yhdeksästä tuulivoimalasta ja sen kokonaisteho on 27 megawattia.

Tällä hetkellä kaupungissa on vireillä kolme tuulivoimahanketta: Marjakeidas, Paholammi ja Haukkasalo. Hankkeet sijaitsevat entisen Honkajoen kunnan alueella. Tuulivoimahankkeille on tekeillä ympäristövaikutusten arviointimenettelyt, jotka ovat jo osin valmistuneet. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkoituksena on tunnistaa, arvioida ja kuvata hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset. Vaikutusten arviointeja hyödynnetään hankkeiden osayleiskaavatyössä. Marjakeitalle suunnitellaan enintään 22 tuulivoimalan tuulipuistoa, jonka kokonaisteho olisi arviolta noin 120-240 megawattia riippuen voimaloiden tehosta ja lukumäärästä. Paholammin alueelle suunnitellaan enintään kuuden tuulivoimalan tuulipuistoa, jonka kokonaisteho olisi arviolta noin 18-60 megawattia. Haukkasalon alueelle suunnitellaan puolestaan enintään 14 tuulivoimalan tuulipuistoa, jonka kokonaisteho olisi arviolta noin 80–140 megawattia. Marjakeitaan ja Paholammin hankkeissa hankevas- taavana toimii Neoen Renewables Finland Oy ja Haukkasalon hankkeessa Pohjan Voima Oy.

Lisäksi Kankaanpään alueella on käynnissä yksityisiä aurinkovoimalahankkeita. Nämä hankkeet ovat pääsääntöisesti vanhoilla turvetuotantoalueilla. Kankaanpään Honkajoen alueelle Lakkikeitaan vanhalle turvetuotantoalueelle on tulossa kaksi aurinkovoimalaa, jonka aluevaraukset ovat 47 ha ja 128 ha. Pienemmälle aluevaraukselle on jo myönnetty rakennusluvat ja isommalle on myönnetty suunnittelutarveratkaisu. Honkajoen Pitkäkankaan alueelle on tulossa aurinkovoimala, jonka aluevaraus on 103 ha ja hankkeella on myös rakennusluvat. Kankaanpään Tampionkeitaan alueelle tuleva aurinkovoimalan aluevaraus on 66 ha ja maksimiteho 60 MWp, hankkeelle on myönnetty rakennusluvat.

Muut ei-taloudelliset asiat

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäyttöä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa, ja sillä on erilaisia ilmenemismuotoja.

Hallintolain hallinnon oikeusperiaatteiden mukaisella toiminnalla jokaisen päätöksiä valmistelevalle ja esittelevälle sekä päätöksiä tekeväälle tulee varmistaa, että korruptioriskejä hallitaan tuloksellisesti. Hallinnon oikeusperiaatteiden noudattaminen on perustavanlaatuisen osa viranomaisen toimintaa. Tilivelvollinen toimielin ja viranhaltijajohto vastaavat toiminnan lainmukaisuudesta, tuloksellisuudesta, hallinnosta, taloudesta ja toiminnan läpinäkyvyydestä.

Kankaanpään kaupunginvaltuusto on 15.12.2014 § 89 hyväksynyt kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joiden tarkoituksena on osaltaan turvata toiminnan lainmukaisuutta ja hyvän hallintotavan mukaisuutta. Ohjeen mukaisesti johdon velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Väärinkäytöksenä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä tai kuntakonsernin ohjeita rikkovia taikka lainvastaaisia tekoja.

Osana kaupunginvaltuuston 13.11.2017 hyväksymää konserniohjetta hyväksytyt Hyvä hallinto- ja johtamistapa Kankaanpään kaupunkikonsernissa -ohjeen tavoitteena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata yhtenäisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla. Ohjeen mukaisesti tytäryhteisön on noudatettava hyvää liiketapaa ja muun vieraanvaraisuuden tarjoamisen ja vastaanottamisen suhteen. Tytäryhteisöt eivät anna taloudellista tukea poliittiseen toimintaan.

Lahjonnalla tarkoitetaan lahjuksen tai muun perusteettoman edun saamista tai edes sen mahdollisuuden pyytämistä, tarjoamista, antamista, vaatimista tai hyväksymistä joko suoraan tai välillisesti siten, että se vaikuttaa joko kohdehenkilön tehtävien asianmukaiseen suorittamiseen tai siihen, millä hänen toimintansa ulkopuolisista vaikuttaa

Tilikauden aikana hankittiin EU-direktiivin mukainen eettisen ilmiannon Whistleblower-kanava. Kanavaan liittyvä ohjeistus on tällä hetkellä päätöksenteossa.

Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistetään kaupunginvaltuuston 9.12.2013 hyväksymällä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, joka perustuu mm. tasa-arvolakiin ja yhdenvertaisuuslakiin.

Kaupungin www-sivuilla on julkistettu kuntalain edellyttämä rekisteri tiettyjen kunnan luottamus henkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksista. Tilinpäätöksen liitetietona on lisäksi esitetty tiedot

kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista.

Kaupunginhallituksen tietoon ei ole tullut korruptioon, lahjontaan eikä ihmisoikeuksien rikkomiseen liittyviä asioita.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kaupunkikonsernin riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat

Strategiset riskit, taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit.

Näihin liittyvien riskien hallintaa raportoidaan talousarvion, osavuosisraporttien ja tilinpäätösten yhteydessä. Lisäksi riskiarvioita hyödynnetään muun päätöksenteon yhteydessä.

Strategiset riskit

Kaupunkikonsernin strategisissa riskeissä painottuu merkittävästi hyvinvointialueiden toiminnan aloittamiseen liittyvä muutos, jossa kunnan tehtäväkenttä on merkittävästi muuttunut. Merkittävä osa kuntalaisten palveluista tuotetaan tasolla, johon kunnallisella päätöksenteolla ei ole suoria vaikuttamismahdollisuuksia. Palveluverkkopäätösten vaikutukset kunnan elinvoimaan ovat merkittävät.

Vuonna 2025 uudistukset jatkuvat TE-palvelujen uudistuksella, jossa Kankaanpään työllisyyspalvelut siirtyvät valtiolta Porin kaupungin alaisuuteen.

Uudistuksien jälkeen kuntien toiminnassa painottuu aiempaa enemmän kunnan elinvoimaisuus.

Elinvoimaisuuteen liittyy keskeisesti väestönkehitys. Kankaanpään, kuten koko maan väestö ikääntyy ja syntyvyys on ollut aiempaa alhaisempaa. Uusimpien väestöennusteiden mukaan, jos syntyvyys jäisi viimeisimpien vuosien tasolle, olisi väestön vähentyminen aiempaa ennakoitua nopeampaa. Esimerkiksi vuonna 2023 syntyi Kankaanpäässä ainoastaan 71 lasta.

Riskinä on syntyvyyden lisäksi edelleen maan sisäinen muuttoliike kasvukeskuksiin. Mikäli kaupungin väestökehitys on edelleen negatiivinen, asettaa se painetta tulevaisuuden palvelujen tuottamiseen. Maan sisäistä muuttoliikettä on tasoittanut sodan tuoma muuttoliike Ukrainasta.

Kaupungin veto- ja pitovoiman ylläpito ja kehittäminen ovat strategisessa mielessä avainasemassa.

Vuosien 2021 ja 2022 aikana kaupungin työllisyystilanne kehittyi erinomaisesti. Vuoden lopun 2023 aikana työllisyyden tunnusluvut lähtivät heikkeneeseen. Maan talouden suunnalla on suuri merkitys myös kaupungin talouteen.

Kankaanpää on merkittävän työpaikkaomavarainen. Riskejä liittyy riittävän ja osaavan työvoiman saamiseen.

Strategisia riskejä on pyritty hallitsemaan mm. strategian päivityksellä. Strategiatyötä on jatkettu talousarvion 2023 ja 2024 valmisteluprosessissa. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on kytketty vuonna 2022 päivitettyyn ja tiivistettyyn strategiaan.

Tärkeitä toimia strategisten riskien hallinnassa ovat yhteistyö eri toimijoiden kuten hyvinvointialueen ja tulevan TE-alueen toimijoiden kanssa. Yhteistyö yritysten ja vapaaehtoissektorin kanssa on myös tärkeää ja edelleen korostuvaa.

Konserninäkökulmasta korostuvat toimivat konserniprozessit ja konserniyhteisöjen säännöllinen kommunikaatio konsernijohdon kanssa.

Strategisena riskinä ja mahdollisuutena on myös kaupungin sijainti ja liikenneyhteydet. Pori-Haapamäki radan uudelleen käyttöönotto loisi uusia mahdollisuuksia.

Myös vihreän siirtymän hankkeiden toteutumisella on merkittävä merkitys alueen ja kaupungin elivoimalle. Sen yhteydessä korostuu myös maakunnallisen kaavoituksen luominen yhdessä Satakuntaliiton kanssa.

Taloudelliset riskit

Vuoden 2021 aikana pystyttiin kattamaan tilinpäätöksessä olleet alijäämät ja kertynyt ylijäämä kasvoi vuoden 2022 lopussa 5,5 miljoonaan euroon. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä kumulatiivista ylijäämää on yli 10 miljoonaa euroa. Ylijäämistä merkittävä osa on kerääntynyt kuntaliitosavustuksesta, satunnaisesta valoverkon myyntierästä ja valtion kohonneesta rahoituksesta. Nämä erät päättyivät vuoteen 2023.

Taloden tasapainoon liittyy kuitenkin tiedossa olevia riskejä

- Vuoteen 2023 verrattuna verotulot vähenevät vuonna 2024 yli miljoona euroa. Verotulojen kehitys on hidasta myös suunnitelmakudella.

- Lisäksi veroihin liittyy merkittävästi talouden taantumun uhkaa. Talouden taantuma vaikuttaa sekä henkilö että yhteisöverotukseen. Vaikutus verotuloihin näkyy osin viiveellä.

- Palkankorotuksien taso vuonna 2024 hieman reilu miljoona euroa verrattuna vuoteen 2023.

- Valtionosuuksien taso on muutettu talousarviossa 2023 yhteensä 10,3 me, vuonna 2024 alustavasti noin 8,8 miljoonaa euroa. Lisäksi uudistuksen tarkituslaskennassa olisi kaikkien kuntien valtionosuudet vähentyneet noin 80 euroa/asukas, mutta tätä muutosta ollaan siirtämässä vuosiin 2025-27.

- Vuosien 2020-23 aikana kertaluonteisia taloutta parantavia eriä, kuten kuntaliitosavustus +3,5 miljoonaa euroa, valoverkon myynti +1,7 miljoonaa euroa sekä valtion korona-aikana noussut rahoitus. Näiden vaikutus poistuu kokonaan 2024 alkaen.

- Inflaatio ja korot olleet viime vuosina voimakkaassa nousussa. Muutos on tasaantumassa, mutta kustannukset eivät palaa aiemmalle tasolle.

- Valtionosuusuudistukset tulossa 2026 vuodelle, niiden vaikutus voi olla erittäin merkittävä. Nykytilanteessakin valtionosuudet vähenevät merkittävästi nykytasosta.

- Negatiivinen väestökehitys.

Riskejä on tavoitteena hallita talouden ja sen tasapainon ajantasaisella seurannalla. Vuonna 2024 on käynnistetty talouden tasapainostyo.

Tasapainostyöhön vaikuttaa merkittävästi valtionosuuksien ja verotulojen kehityksen arvioinnin haastavuus sekä yleisen kustannuskehityksen sekä talouden taantumun vaikutukset.

Korkokulujen osalta korkosuojauksia muutettiin syksyn 2022 aikana. Tämä nostaa jatkossa kaupungin korkokuluja, mutta pienentää merkittävästi korkojen nousun tuomaa ennakoimattomuutta. Vuosivaihteluiden merkitys korkokuluissa aiempaa pienempää.

Kaupungilla on lainaa vuoden 2023 lopussa noin 55 miljoonalla eurolla.

Kaupungin lainasalkkua on suojattu kahdella korkojohdannaisella, joiden suojausmäärä on yhteensä 40 miljoonaa euroa. Lisäksi kiinteäkorkoista lainaa on siten, että suojausaste on edelleen lähes 100 %:ia vuodelle 2024.

Korkojohdannaiset astuivat suunnitelman mukaisesti voimaan huhtikuussa 2022 ja niitä muokattiin syksyn 2022 aikana. Toisessa suojassa maksetaan vuoteen 2027 saakka 1,513 %:n kiinteää korkoa 30 miljoonan euron pääomalle. Toisen korkosuojan (10 miljoonaa euroa) korkotaso on 1,355 %:ia euribor 6 kk 5 % tasolle saakka. Mikäli euribor 6 kk ylittää 5 % on maksettava korko euribor 6 kk – 1 %.

Korkojen nousu tai vastaavasti myöskään lasku ei siten vaikuta yhtä merkittäväällä tavalla kaupungin korkokustannuksiin.

Merkittävää taloudellista riskiä liittyy myös kaupunkikonsernin ja myös takausvastuiden rahoitukseen. Kaupunki osallistuu takausvastuun perusteella vuonna 2024 Pohjois-Satakunnan Seutuverkon lainanlyhennyksiin lähes 200 000 eurolla ja todennäköisesti kaupunki joutuu osallistumaan lyhennyksiin myös jatkossa.

Kaupungin voimakas investointitahti, joka osin jatkuu vielä tulevinakin vuosina, johtaa velkaantumisen kasvuun, kun jatkossa vuosikate tulee merkittävästi heikkenemään vuosien 2021-23 tasosta.

Suurta lainamäärää joudutaan jatkossa hoitamaan entistä pienemmällä tulopohjalla, koska ikärakenteen muuttumisen myötä verotulojen kasvu on hidasta ja merkittävä osa verotuloista ja valtionosuuksista siirtyi hyvinvointialueelle.

Viimeisten vuosien suuret investoinnit kasvattavat

myös poistoja. Poistotaso tulee olemaan jo tehtyjen investointien johdosta korkealla tasolla tulevan vuosikymmenen ajan. Edellä mainitut tekijät heikentävät tulosta ja tuovat painetta pitää vuosikate hyvällä tasolla.

Kaupungilla oli 31.12.2023 takauksia 16,3 miljoonalla eurolla. Näistä merkittävimmät olivat takaukset tytäryhtiöiden Kankaanpään Asunnonhankinta Oy:n 2,9 miljoonaa euroa, Kankaanpään Yrittäjäpalvelu Oy:n 3,9 milj. euroa sekä osakkuusyhtiö Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy:n 6,0 miljoonan euron lainoille.

Konserniyhtiöiden osalta riskejä on arvioitu konsernin käsittelyn kohdalla. Muiden takausten osalta riskiä liittyy erityisesti Honkajoen Vanhustentaloyhdistyksen yli 1,3 miljoonan euron takauksiin.

Kaupunki vuokraa merkittävän määrän tiloja hyvinvointialueelle. Tiloihin liittyy merkittävä määrä lainaa sekä tasearvoa. Tilojen vuokrauksella ja vuokrata-solla on merkittävä vaikutus kaupungin talouteen. Näiden tilojen osalta on lähtökohtana vuokrauksen yhtiöittäminen lainsäädännöstä johtuen.

Viimeisen kahden vuoden aikana inflaatio on nousut voimakkaasti, minkä vaikutukset tulevat jatkessaan näkymään myös toimintamenojen kasvuna. Inflaatiovauhti on kuitenkin hidastunut merkittävästi ja osa hinnoista ja korot ovat jo laskeneet huipputasostaan.

Pitkittyessään Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset Ukrainassa sekä yleinen taloudellinen kehitys vaikuttaa edelleen myös kuntien taloudelliseen tilanteeseen.

Toiminnalliset riskit ja niihin vastaaminen

Osaavan henkilöstön saatavuuteen liittyy riskejä. Työvoiman pysyvyydestä ja saatavuudesta huolehditaan mm. pitkäjänteisen henkilöstösuunnittelun, koulutuksen sekä hyvinvoinnin kehittämisen avulla.

Säännöllisten esihenkilöinfojen avulla jaetaan kaupungin esihenkilöille ajantasaista tietoa ja koulutusta. Esihenkilöille järjestettiin mahdollisuus esihenkilövalmennukseen.

Toimivalla sijaistuksen ja varahenkilösuunnittelun avulla pienennetään toiminnallisia riskejä.

Henkilöstön jaksaminen työn kuormittavuuden kasvaessa on haasteena ja riski esim. sairauspoissaolojen kasvaessa. Yhteistyötä on lisätty työterveyshuollon ja Kevan kanssa.

Digitalisaation kattavampaan hyödyntämiseen liittyy sekä toiminnallisia riskejä että mahdollisuuksia. Hyötyjä, riskejä ja mahdollisuuksia on kartoitettu vuosien 2022 ja 2023 aikana digityöryhmän johdolla.

Kyberturvallisuuteen liittyvät uhat kasvoivat edelleen epävakaa maailmatilanteesta johtuen. Roska- ja huijausviestien trendinä oli havaittavissa hyökkäys-

sykliä nopeutuminen. Tekoälyn nopea kehittyminen tuonee tulevaisuudessa mukanaan uusia uhkia. Organisaation tulee tunnistaa merkittävimmät uhat ja riskit, hallita niitä ja mitoittaa riittävät tietoturvallisuustoimenpiteet.

Vuosien 2022 ja 2023 aikana on voimistunut epävakaa maailmantilanne. Ukrainassa käytävä sota on aiheuttavat sekä toiminnallisia että taloudellisia riskejä. Kaupunkiin on vuoden 2022 ja 2023 aikana saapunut merkittävä määrä ukrainalaisia. Sotaa pakoon lähteneiden määrän kasvaminen aiheuttaa erilaisia toiminnallisia haasteita, joita kaupunki on kuitenkin pyrkinyt kääntämään positiiviseksi vahvalla panostuksella kotoutumiseen. Kotouttamisen avuksi on palkattu mm. määräaikainen maahanmuutto-koordinaattori. Ukrainalaisten varhaiskasvatuksesta ja koulutuksesta aiheutuu kuluja, jotka korvataan valtionosuuksissa viiveellä tulevina vuosina.

Ukrainassa käytävä sota ja sen liitännäisvaikutukset ovat vaikuttaneet laajasti myös kuntien varautumiseen. Suomen Nato jäsenyys näkyy Kankaanpäässä varuskuntakaupunkina, jossa on merkittävä harjoitusalue. Osana tätä on myös DCA-sopimus.

Kaupungin palveluilla ja vuoden 2023 alusta aloittaneiden hyvinvointialueiden palveluilla on monia yhdyspintoja. Kuntalaisten ja asiakkaiden palveluketjujen sujuvan toiminnan kannalta olisi olennaista, että yhteistyö hyvinvointialueeseen olisi mahdollisimman toimiva. Hyvinvointialueiden tiukka taloustilanne on näkynyt alueen palvelurakenteen pohdinnalla. Näiden vaikutuksilla on iso merkitys myös kuntien elinvoimaan.

Toiminnallista yhteistyötä on jatkossakin mm. hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi, työllisyyden ja kotoutumisen edistämiseksi, varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, tietohallinnossa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tilojen vuokrauksessa ja niihin liittyvissä investoinneissa.

Vuoden 2024 aikana valmistellaan kirjanpidon järjestelmä uudistusta. Uudistus tulee voimaan vuonna 2025 ja järjestelmä uudistukseen sisältyy aina toiminnallisia riskejä, joihin pyritään vastaamaan huolellisella suunnittelulla.

Toiminnallisena ja myös taloudellisena riskinä on negatiivisen väestömuutoksen vaikutukset kaupungin tilatarpeeseen.

Vahinkoriskit

Keskeisenä riskinä ovat toimitilariskit, kuten ennakkoimattomat sisäilma- ja kosteusongelmat. Tähän on vastattu mm. kaupungin rakennuskannan mittaavalla saneerauksella. Muita keinoja ovat mm. kiinteistöjen kuntotutkimukset, ennakoivat korjaustoimenpiteet sekä hulevesien hallinnan parantaminen.

Vedenottokapasiteetin, häiriöttömän talousveden saannin ja jakelun turvaaminen on keskeinen sekä toiminnallisten että vahinkoriskien hallinnan keino.

Näiden hallinnassa keskeisenä osana Hämeenkan-
kaan on uusi vedenottamo. Vesihuollon korjausve-
lan hallinta on myös keskeistä. Lisäksi on panostet-
tu vesihuoltolaitoksen varautumiseen ulkoisia uhkia
vastaan parantamalla kyberturvallisuutta sekä kriit-
tisten kohteiden kulun- ja kameravalvontaa.

Turvallisuuteen kiinnitetään huomiota mm. riskien
arvioinnin avulla.

Lisäksi vahinkoriskien osalta kaupungilla on kattava
vakuutusturva Fenniassa. Kaupungin vakuutuksien
kilpailutus on asetettu toiminnalliseksi tavoitteeksi
vuodelle 2024.

Riita-asiat

Kankaanpään liikuntakeskuksen yleisurheilukentän
perusparannus toteutettiin 5.5. - 31.10.2017 koko-
naishintaurakkana urakoitsijan toimesta.
Yleisurheilukentän urakan kokonaishinta lisätöineen
on ollut 1.176.108 €, josta joustopinnoitteen ja
ratamaalausten osuus on urakan maksuerätaulukon
mukaan ollut yhteensä noin 140.000 €.

Rakennettu ympäristö -tulosalue katsoo urheiluken-
tän rakennuttajana, ettei kentän vettäläpäisevä
joustopinnoite täytä rakennusurakassa esitettyjä
laatuvaatimuksia. Asia on riitautettu ja käsittely on
edelleen kesken,

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Toimintakertomuksessa on annettava tietoja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (KuntaL 115.1 §). Kunnanhallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot:

- Miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty
- Onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella
- Miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteet:

Kaupungin sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista.

Valvonnan tavoitteena on varmistaa, että päätökset perustuvat riittävään ja luotettavaan tietoon ja toiminnassa noudatetaan lakeja, ohjeita ja päätöksiä. Tavoitteena on myös omaisuuden ja resurssien turvaaminen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuus ja vastuut on määritelty:

- kuntalaissa
- hallintosäännössä (valtuusto, päivitys voimaan 27.9.2021)
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa (valtuusto 15.12.2014 § 89.)
- konserniohjeessa (valtuusto 13.11.2017)
- talousarviossa
- muissa ohjeissa (hallitus, henkilöstöjaosto, johtoryhmä)
- delegointipäätöksissä (toimielimet, viranhaltijat) ja tehtäväkuvissa

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta operatiivisena toimintana kuuluvat kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle sekä kunnan muulle johdolle.

Valtuuston hyväksymän ohjeen mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut ja työnjako Kankaanpään kaupunkikonsernissa ovat:

Kaupunginvaltuusto päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta muodostavat toimivan ja katta-

van kokonaisuuden.

Toimielimet vastaavat omalla hallinnonalallaan, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet tulevat täytetyiksi; viranhaltijaorganisaation tehtävänä on luoda ja ylläpitää konkreettiset muodot ja toteuttamisvälineet sisäiselle valvonnalle ja riskienhallinnalle.

Kaupungilla ei ole erikseen sisäisen tarkastuksen yksikköä, mutta ulkoisen tarkastuksen yhteydessä on suoritettu myös sisäistä tarkastusta tukevia toimenpiteitä.

Hallinto- ja johtamistapa

Tilivelvolliset viranhaltijat on määritelty talousarviossa, ne perustuivat vuonna 202 kymmeneen tulosalueeseen. Vuonna 2023 poistuivat perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tulosalueet ja uutena tulosalueena tuli ympäristöpalvelut.

Tulosalueiden toimintaa ohjasi ja valvoi vuonna 2022 neljä lautakuntaa sekä kaupunginhallitus. Toimivallan perusteet on määritelty hallintosäännössä ja toimivallan delegointipäätöksissä.

Hyvän hallinnon edellyttämää laadukasta valmistelua ja päätösten täytäntöönpanoa valvotaan esityslistojen ja pöytäkirjojen kautta. Toimielinten esityslista/pöytäkirjoissa näkyy asian valmistelija ja täytäntöönpano.

Kaupunginhallituksen jäsenet ovat tietoisia lautakuntien päätöksistä silloin, kun lautakuntien pöytäkirjat saapuvat hallitukselle tiedoksi ja hallitus tekee päätöksen siitä, käyttääkö se kuntalain mukaista otto-oikeutta.

Kaupungin johtoryhmä kokoontui vuoden 2022 aikana kahden viikon välein ja tarvittaessa muulloinkin. Kokouksista laaditaan kaupunginjohtajan johdolla muistio. Palvelukeskusten johtoryhmät kokoontuvat palvelukeskusten johtajien johdolla ja niiden muistiot toimitetaan kaupunginjohtajalle.

Kaupunginvaltuusto ja –hallitus päättävät kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti kaupungin toimintaa ohjaavista säännöistä, määräyksistä ja ohjeista. Henkilöstöhallintoa koskevat ohjeet käsittelee henkilöstöjaosto.

Ohjeita tarkistetaan tarpeen mukaan lainsäädännön sekä organisaatio- ja toiminnan muutosten edellyttämällä tavalla. Täsmäntäviä ohjeita on käsitelty johtoryhmässä ja täydennetty tarvittaessa myös viranhaltijavalmisteluna. Lisäksi tulosalueilla on laadittu tulosalueen toimintaan liittyviä ohjeita.

Uusista ohjeista on tiedotettu kohderyhmien koulutuksissa ja täsmäinformaationa. Esihenkilöille järjestetään kuukausittain sisäistä koulutusta, missä tiedotetaan ajankohtaisista asioista. Tilinpäätöksen 2023 laadinnasta järjestettiin vastuuhenkilöille erillinen infotilaisuus tammikuussa 2024. Esihenkilöönfoissa on käyty läpi riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan periaatteita ja toimintatapoja.

Toimielinten ja viranhaltijoiden päätökset julkaistaan kaupungin kotisivuilla siltä osin kuin se on tietosuoja-säännökset huomioiden mahdollista.

Päätöksenteossa ei ole vuonna 2023 havaittu lakien ja säännösten sekä hyvän hallintotavan vastaista toimintaa, joista seuraisi korvausvastuuta tai oikeus-seuraamuksia.

Riskienhallinta

Kaupunkikonsernin riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat

- strategiset riskit,
- taloudelliset riskit ja
- toiminnalliset riskit sekä
- vahinkoriskit.

Kaikkiin näihin ryhmiin kuuluu sekä sisäisiä ja ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa on toteutettu talousarvion ja merkittävien muiden päätösten valmistelun yhteydessä.

Kaupunginhallitus on valmistellut ja koonnut talousarvion laadinnan osana kokonaiskuvan kaupunkikonsernin riskeistä ja menettelytavoista keskeisten riskien hallitsemiseksi.

Kaupungin riskien keskeiset havainnot ja johtopäätökset on käsitelty talousarvion 2024 laadinnan yhteydessä marras-joulukuussa 2023.

Riskien kartoitusta ja hallintaa on käsitelty myös johtoryhmissä ja lisäksi säännöllisesti käydään neuvottelut vakuutusturvasta vakuutusmeklariyhtiön kanssa konsernin emoyhtiön ja tytärien osalta.

Kaupunki on vakuuttanut henkilöstöä, toimintaa ja omaisuutta koskevat riskit siinä laajuudessa kuin ne ennen vakuutusten kilpailutusta vuonna 2020 kartoitettiin. Kaupungin vakuutusten uusi kilpailutus on valmistelussa.

Suurimpien rakennusten kohdalla on vakuutettu myös toiminnan keskeytyksestä aiheutuvia ylimääräisiä kustannuksia. Samoin kaupungilla on vastuu-vakuutus ja hallinnon vastuuvakuutus.

Kaupunkikonsernin rahoitusriskien kartoitus toteutettiin loppuvuodesta 2021 ja tällä hetkellä kaupungilla on sopimus ulkopuolisen asiantuntijan kanssa ja sopimus koskee myös tytäryhteisöjä.

Valmiussuunnitelmissa varaudutaan turvaamaan elintärkeiden toimintojen jatkuminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Suunnitelmia päivitetään säännöllisesti.

Valvontatoimenpiteet

Sisäinen valvonta koostuu sisäisestä tarkkailusta, seurannasta ja sisäisestä tarkastuksesta. Sisäinen valvonta on jatkuvaa toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa, mitä eivät suorita erityiset valvontaelimet

vaan koko toteuttajaorganisaatio. Tilikauden aikana ei ole havaittu olennaisia sisäisen valvonnan poikkeamia.

Talousarvion toteutumista raportoidaan neljännesvuosittain kaupunginvaltuustolle ja tätä on täydentäneet kuukausiraportit kaupunginhallitukselle. Lautakunnissa talouden toteumaa seurataan vähintään neljännesvuosittain. Tulosalueiden ja palvelukokonaisuuksien vastuuhenkilöillä on mahdollisuus seurata kirjanpidon toteutuma- ja tapahtumatietoja ajantasaisesti.

Kaupunginhallitus seuraa lautakuntien päätöksentekoa esityslistojen ja pöytäkirjojen sekä kaupunginhallituksen lautakunnissa olevien edustajien välityksellä. Tarvittaessa lautakuntien alaisia johtavia viranhaltijoita kuullaan kaupunginhallituksen kokouksissa.

Sisäistä valvontaa helpottavat asianhallinnan ja ostolaskujen käsittelyn sähköiset tietojärjestelmät, jotka varmentavat dokumentointia niin päätöksenteossa kuin laskuliikenteessä. Tilikauden aikana uusittiin laskujen käsittelyohjelma, minkä osalta järjestettiin koulutusta. Vaarallisten työyhdistelmien välttämiseen on kiinnitetty huomiota mm. taloushallinnon prosessien osalta.

Palkkojen osalta käytössä on esihenkilöiden sekä henkilöstöhallinnon suorittamia varmennuskontroleja.

Kaupungin hankinnoissa hyödynnetään ClouDia-järjestelmää erityisesti teknisen toimen osalta. Hankintaohjeen päivittäminen on tavoitteena toteuttaa vuoden 2024 aikana.

Tulosalueet vastaavat sopimusten ja niihin liittyvien vastuiden seurannan järjestämisestä. Kaupungin sopimustenhallintaa sekä asianhallintaa toteutetaan Dynasty -järjestelmällä.

Kaupungilla on mittava kiinteistöomaisuus ja sen kuntoa seurataan säännöllisesti. Tilikauden 2023 aikaa jatkettiin aikana Venesjärven koulun kuntoa koskevia suunnitelmia ja Kyynärjärven koululle vuokrattiin uudet tilat. Lisäksi Honkajoen päiväkodin kuntoon ja tulevaan käyttöön on tehty suunnitelmia ja toimenpiteitä.

Konsenivalvonta

Kaupunginjohtaja ja muu konsernijohto vastaavat siitä, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty kaupunkikonsernissa. Kaupunkikonsernin tytäryhteisöissä kunkin yhteisön hallitus vastaa yhteisön sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta lainsäädännön ja oman ohjeistuksensa mukaisesti

Kaupunginhallitus on tarvittaessa kuullut tytäryhteisöjen toimivaa johtoa siten kuin valtuuston hyväksymässä konserniohjeessa ohjeistetaan. Konsenivalvontaa toteutettiin ohjeistamalla kaupungin edustajia tytäryhteisöjen päätöksentekoeleimissä. Kaupunginhallitukselle on myös toimitettu tytäryhti-

öiden vuoden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmat.

Konsernivalvontaa toteutetaan ohjeistamalla kaupungin edustajia tytäryhteisöjen päätöksentekokoelmissä

Kaupunginhallituksen arvio ja kehittämistoimenpiteet

Kaupunginhallitus toteaa arvionaan, että kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat tuottaneet riittävän varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta ja lainmukaisuudesta. Havaittujen puutteiden johdosta on suoritettu korjaavia toimenpiteitä. Kehittämiskohteet on tunnistettu ja dokumentoitu.

Kehittämiskohteet huomioidaan sisäisen valvonnan suunnitelmissa ja niitä täydentävien erillisohjeiden valmistelussa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet 2024

Talousarviossa 2024 on asetettu erilliset tavoitteet riskienhallinnan kehittämiseen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta ei tällä hetkellä ole erillistä sisäisen valvonnan perusteita tarkentavaa ohjetta. Tarkentavan ohjeistuksen laadinta on valmistelussa ja sen on tavoitteena valmistua kirjanpidon järjestelmäuudistuksen kanssa saman aikaisesti. Tilikauden 2023 aikana hyväksyttiin ostolaskuja koskeva ohjeistus.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointia sekä suunnittelua on tavoitteena kehittää siten, että käytössä on tuloalueille yhtenäinen suunnitelma- ja raporttirunko.

Sopimushallinnan osalta kehittämistoimenpiteenä on asianhallintajärjestelmän uuden version ominaisuuksien hyödyntäminen ja sitä kautta entistä systematisempää sopimusten hallintaa.

Henkilöstö

Kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2023 oli 627 henkilöä, josta vakinaisen henkilöstön osuus oli 474 (467 vuonna 2022). Vuotta aiemmin henkilöstömäärä oli 600. Vuodet eivät ole vertailukelpoisia, koska hyvinvointialueelle siirtyi henkilöitä ja vastaavasti ympäristöpalvelujen henkilöstö siirtyi Kankaanpään kaupungille.

Määräaikaista henkilöstöä oli 147 (128 vuonna 2022) Määräaikaisen henkilökunnan kasvu ei ole suoraan vertailukelpoista, koska kasvusta 15 kohdistuu osa-aikaiseen työhön.

Henkilötyövuosia vuonna 2023: 550. Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikaiset henkilöt on muutettu henkilötyövuosiksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti ja palkattomat poissaolot on vähennetty.

Henkilöstön sukupuolirakenne %

	Naisia	Miehiä
2021	78,83	21,17
2022	79,00	21,00
2023	78,63	21,37

Tarkemmat tiedot henkilöstöstä esitellään henkilöstötilinpäätöksessä. Henkilöstötilinpäätöksessä kuvataan henkilöstön määrää, rakennetta, toimintaa ja kustannuksia. Henkilöstötilinpäätöksessä ja kaupungin tilinpäätöksessä henkilöstöä koskevien tunnuslukujen tarkastelu on tehty vuoden lopun (31.12.2023) tilanteen mukaan. Vuoden viimeisen päivän tilanne ei ole koko vuoden tilannetta parhaalla mahdollisella tavalla kuvaava, mutta vertailtavuuden saavuttamiseksi on päädytty käyttämään aina samaa päivämäärää.

Kaupungin henkilöstön keski-ikä 31.12.2023 oli 47,6 vuotta, kun vuotta aiemmin se oli 48,2 vuotta. Henkilöstön ikäjakauma oli seuraava: Henkilöstön keski-ikä:

	Naiset	Miehet	Koko henkilöstö
2021	48,79	49,07	48,85
2022	47,90	49,30	48,20
2023	47,17	49,12	47,58

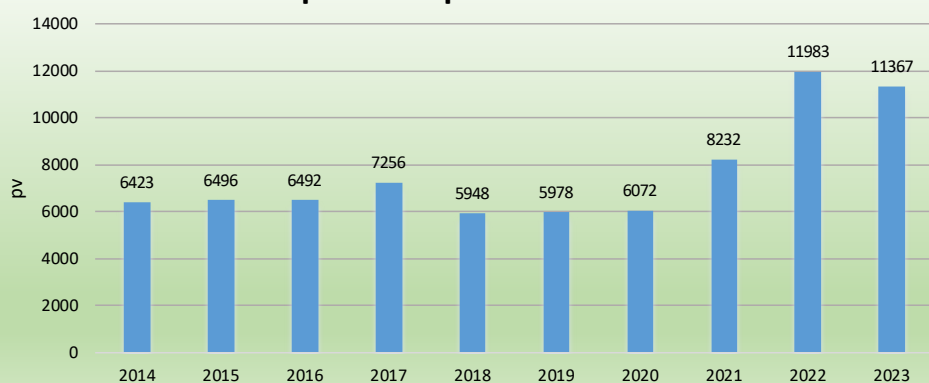
	2021	2022	2023
Palkat ja palkkiot	20 202 750	21 247 857	23 095 753
Henkilöstösivukulut	5 727 913	5 838 942	5 709 865
Henkilöstömenot yht.	25 930 663	27 086 799	28 805 618

Henkilöstön määrä

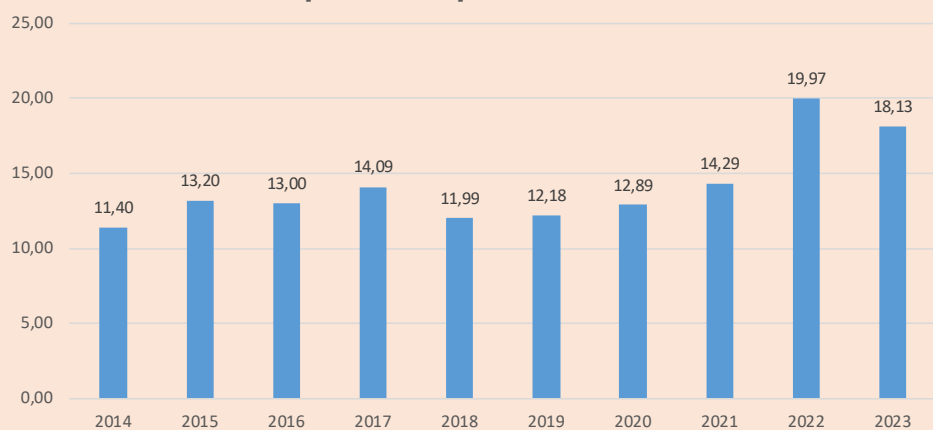
31.12.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vakituiset kokoaikaiset	375	375	375	365	356	351	333	401	399	405
Vakituiset osa-aikaiset	36	38	40	40	38	35	40	71	68	69
Määräaikaiset kokoaikaiset	51	58	37	59	53	51	57	72	91	96
Määräaikaiset osa-aikaiset	16	14	26	29	42	30	31	27	33	48
Määräaikaiset sivutoimiset	7	6	2	8	1	16	6	4	4	3
Muut (työllistetyt, oppisopimus ja vakituiset sivutoimiset)	6	2	8	14	6	8	4	1	5	6
Yhteensä	491	493	488	515	496	491	471	576	600	627

Sairauspoissaolot

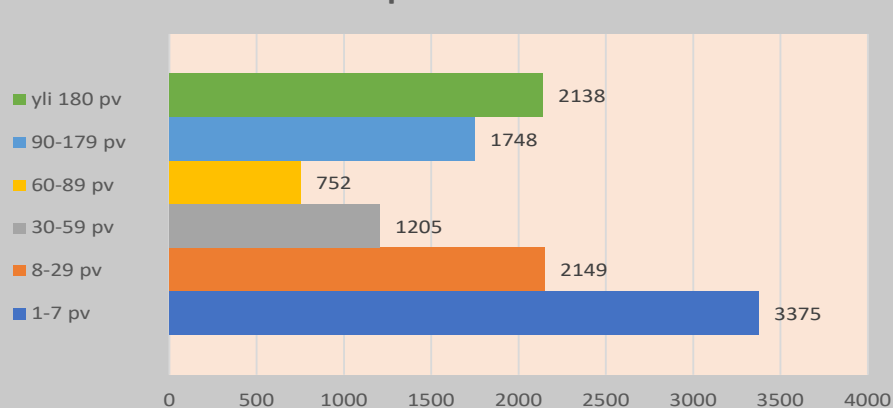
Sairauspoissaolopäivät v. 2014–2023



Sairauspoissaolopäivät/henkilö/vuosi



Sairauspoissaolot 2023



Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään kaupungin ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuloslaskelman vertailutietona on esitetty Kankaanpään kaupungin tuloslaskelma vuodelta 2022.

TP Tuloslaskelma 1000 € + tunnusluvut

	2023 1000 €	2022 1000 €
Toimintatuotot	15 119	15 665
Toimintakulut	-46 290	-98 738
Toimintakate	-31 170	-83 072
Verotulot	29 061	50 067
Valtionosuudet	10 839	37 715
Rahoitustuotot ja -kulut		0
Korkotuotot	109	18
Muut rahoitustulot	1 121	1 109
Korkokulut	-607	-404
Muut rahoituskulut	-3	-6
Vuosikate	9 350	5 427
Poistot ja arvonalentumiset	-4 486	-3 845
Satunnaiset tuotot	0	1 707
Tilikauden tulos	4 864	3 289
Tilinpäätössiirrot	13	13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 877	3 301

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	32,7	15,9
Vuosikate/Poistot, %	208	141
Vuosikate, euroa/ asukas	754	433
Asukasmäärä	12 396	12 529

Kaupungin tilikauden 2023 tulos oli 4,877 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoteen 2022 verrattuna (3,301 milj. euroa) tulos parani 1,576 milj. euroa.

Edellisvuoden tavoin ylijäämäväiseen tulokseen vaikuttivat kuntaliitosavustus 1,05 milj. euroa, hyvinvointi-alueuudistuksen kertavaikutukset valtionosuuksiin ja verotuloihin vuonna 2023.

Vuosikate oli 9,35 miljoonaa euroa eli merkittävästi edellisen vuoden 5,427 milj. euron tasoa parempi. Vuosikate kuitenkin kattoi selvästi poistot 4,5 miljoonaa euroa.

Toiminnan rahoitus

TP Rahoituslaskelma 1000€ + tunnusluvut

	2 023 1000 €	2 022 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 350	5 427
Satunnaiset erät	0	1 707
Tulorahoituksen korjauserät	106	17
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 991	-12 257
Rahoitusosuudet inv.menoihin	146	529
Käyttöomaisuuden myynnit	2 159	1 791
Toiminnan ja investointien rahavirta	7 770	-2 786
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	-75
Antolainasaamisten vähennys	36	38
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 500	10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 423	-9 527
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-402	656
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-3 191	1 611
Rahoituksen rahavirta	-7 478	2 704
Rahavarojen muutos	-7 478	-83
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	4 637	4 346
Rahavarat 1.1.	4 346	4 429
	291	-83
TP Rahoituslaskelma + tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, €	1 121	-11 681
Investointien tulorahoitus, %	234,3	46,3
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3	0,8
Lainanhoitokate	0,9	0,6
Kassan riittävyys, pv	26,7	10,2
Asukasmäärä	12 396	12 529

Investointien tulorahoitusprosentti oli edelleen korkealla tasolla. Huomioitavaa on, että toiminnan ja investointien kertymä viimeiseltä viideltä vuodelta on yli miljoona euroa positiivinen. Viiden viimeisen vuoden nettoinvestoinnit ilman Sairaanhoidopiirin pääomapalautusta ja hyvinvointialuesiirtoa ovat olleet 37,9 miljoonaa euroa. Nämä on käytännössä katettu vuosikatteesta eli lainakantaa kasvattamatta.

Lainakanta väheni vuoden aikana lähes 4,3 miljoonaa euroa.

Investointien tulorahoitusprosentti oli 234,8 %. Tunnusluku kertoo vuosikatteen ja investointien omahankintamenon suhteen; ollessaan yli sadan käytetään nettoinvestointeihin vähemmän kuin vuosikate.

Lainanhoitokyky parani edellisvuodesta, mutta oli edelleen suhteellisen korkea. Kassavarojen määrä vuoden lopussa oli n. 4,8 milj. euroa, joka on hyvällä tasolla.

Maksuvalmius vaihteli kassasuunnitelman mukaisesti vuoden aikana, mutta oli koko vuoden ajan hyvällä tasolla, vuoden lopussa kassan riittävyys oli 28,7 päivää.

Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase 1000€ + tunnusluvut

VASTAAVAA	2023 1000 €	2022 1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	83 903	90 204
I Aineettomat hyödykkeet	0	79
2. Tietokoneohjelmistot	0	0
3. Muut pitkävaikutteiset menot	0	79
II Aineelliset hyödykkeet	71 623	72 367
1. Maa- ja vesialueet	6 168	6 156
2. Rakennukset	54 422	54 546
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 524	9 533
4. Koneet ja kalusto	414	286
5. Muut aineelliset hyödykkeet	100	100
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	995	1 745
III Sijoitukset	12 280	17 759
1. Osakkeet ja osuudet	9 024	14 467
3. Muut lainasaamiset	3 026	3 063
4. Muut saamiset	230	230
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	25	27
1. Valtion toimeksiannot	5	8
2. Lahjoitusrahastojen varat	20	19
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 245	9 014
I Vaihto-omaisuus	319	302
1. Aineet ja tarvikkeet	310	292
3. Valmiit tuotteet	9	10
II Saamiset	3 289	4 366
Pitkäaikaiset saamiset	356	463
2. Lainasaamiset	356	356
3. Muut saamiset	0	107
Lyhytaikaiset saamiset	2 933	3 902
1. Myyntisaamiset	1 355	1 204
2. Lainasaamiset	488	146
3. Muut saamiset	500	341
4. Siirtosaamiset	590	2 211
III Rahoitusarvopaperit	25	28
1. Osakkeet ja osuudet	25	28
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 612	4 319
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>92 173</u>	<u>99 245</u>

VASTATTAVAA	2023 1 000 €	2022 1 000 €
A OMA PÄÄOMA	27 516	25 901
I Peruspääoma	17 067	20 329
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 571	2 270
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	4 877	3 301
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	150	163
1. Poistoero	150	163
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	290	318
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	70	72
3. Muut toimeksiantojen pääomat	220	246
E VIERAS PÄÄOMA	64 217	72 863
I Pitkäaikainen	45 984	49 500
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	44 234	47 767
3. Lainat julkisyhteisöiltä		0
7. Muut velat	1 750	1 733
II Lyhytaikainen	18 232	23 363
1. Joukkovelkakirjalainat	0	1 000
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 708	10 098
4. Lainat muilta luotonantajilta	1 156	557
5. Saadut ennakot	25	28
6. Ostovelat	1 978	4 071
7. Muut velat	879	810
8. Siirtovelat	4 488	6 799
VASTATTAVAAYHTEENSÄ	92 173	99 245
TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Omavaraisuusaste, %	30,0	26,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	116,7	70,4
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	116,7	70,4
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000€	10 449	5 571
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	843	445
Lainakanta 31.12., 1 000€	55 097	59 421
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 445	4 743
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 €	55 706	70 896
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4 494	5 692
Lainasaamiset, 1 000€	3 026	3 063
Asukasmäärä	12 396	12 529

Omavaisuusaste parani edellisvuodesta. Tunnusluku on edelleen melko heikko ja maan keskiarvon alapuolella. Tunnusluvun heikkous johtuu peruspääoman suhteellisen alhaisesta tasosta ja edelleen suuresta lainamäärästä.

Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti osoittaa kuinka paljon kaupungin käyttötuloista (toimintatulot, verotulot ja valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Kaupungin lainakanta väheni 4,3 miljoonaa euroa, mutta tunnusluku heikkeni merkittävästi. Tämä johtuu siitä, että hyvinvointialueuudistus vei merkittävän osan kaupungin tuloista, mutta e vaikuttanut lainakantaan kuin PoSa:n purussa palautuneen noin 2 miljoonan euron verran.

Lainat ja vuokravastuut laskivat edellisvuodesta yli 15 miljoonaa euroa. Vuokravastuiden määrä pieneni merkittävästi niiden siirtyessä hyvinvointialueelle.

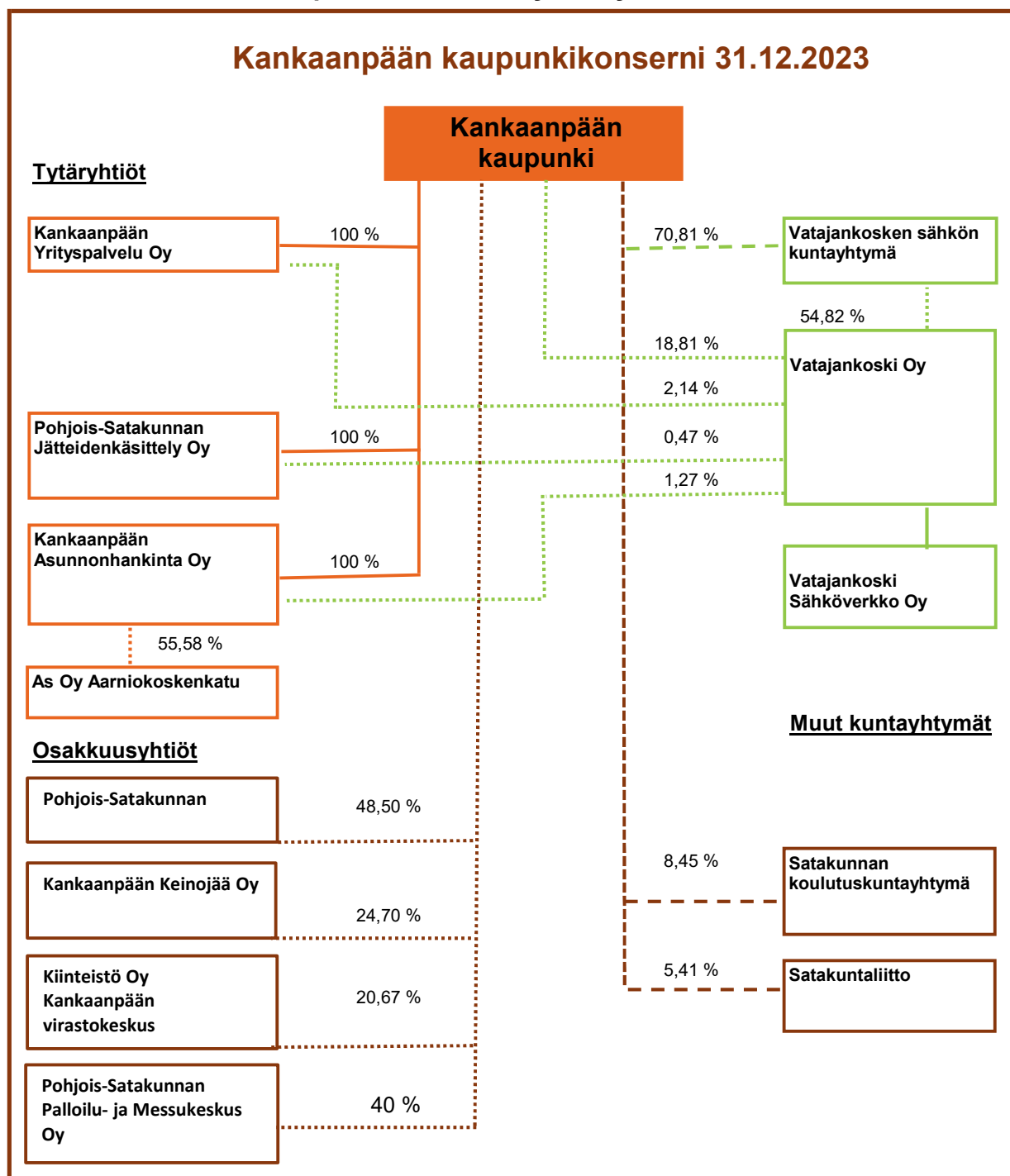
Kertynyt ylijäämä on 10,5 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 5,5 milj. euroa. Kertyneen ylijäämän ennakoitaan kuitenkin vähenevän suunnitelmakauden aikana.

Kokonaistulot ja menot

TULOT	1000 €	MENOT	1000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	15 665	Toimintakulut	98 738
Verotulot	50 067	- Valmistus omaan käyttöön	
Valtionosuudet	37 715	Korkokulut	404
Korkotuotot	18	Muut rahoituskulut	6
Muut rahoitustuotot	1 109	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot	1 707	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien		- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	0
hyödykkeiden luovutusvoitot	-47	- Pysyvien vastaavien	-64
		hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	529	Investointimenot	102 043
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 498	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Antolainasaamisten lisäykset	75
Antolainasaamisten vähennykset	38	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	9 887
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1 541
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	2 557	Kokonaismenot yhteensä	212 629
Kokonaistulot yhteensä	122 856		
		Kokonaistulot - Kokonaismenot	-89 773
		Muut maksuvalmiuden muutokset	1 611
		Rahavarojen muutos	-83
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 694		

Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä



Uuden kuntalain (410/2015) omistaja- ja konserniohjausta koskevat pykälät ovat tulleet voimaan 1.6.2017. Uusi konserniohje on hyväksytty valtuustossa 13.11.2017 ja sitä päivitettiin yhteisvaltuuston päätöksellä 29.3.2021. Konserniohjeessa on määritelty konserniohjaukseen – ja johtamiseen liittyvät vastuut.

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuusto päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista taloussuunnitelmassa sekä hyväksyy konsernitilinpäätöksen ja konserniohjeen.

Konserniyhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Kaupunki laatii kuntalain 114 §:n mukaisesti konsernitilinpäätöksen, joka sisältää konsernitaseen, -tulolaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetietoineen.

Konserniyhteisöt järjestävät kirjanpitonsa siten, että kaupunki voi laatia konsernitilinpäätöksen kuntalain mukaisessa määräajassa. Konserniyhteisöt toimittavat konsernitilinpäätöksen laatimista varten tarvittavat tiedot kaupungin taloushallintoon kaupungin talouspalvelujen ohjeistuksen mukaisesti.

Konsernin sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajan vastuulle.

Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhteisössä on määritelty sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja menettelyt osaksi johtamista ja päätöksentekoa ja että yhteisössä seurataan valvonnan toimivuutta. Tytäryhteisön toimitusjohtajan tai vastaavan on huolehdittava riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan toteuttamisesta ja ylläpitämisestä sekä toimivuuden varmistamisesta.

Konsernijohdolle toimitetaan vuosittain tammikuun loppuun mennessä kuluva vuotta koskevat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmat.

Tytäryhteisöjen hallitusten on huolehdittava siitä, että riskienhallinnan periaatteet on määritelty ja että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan. Kokonaisvastuu tytäryhteisön riskienhallinnasta kuuluu tytäryhteisön hallitukselle. Tytäryhteisön sisäinen tarkastus ja tilintarkastaja arvioivat prosesseja, joilla organisaatiossa varmistetaan, että merkittävät riskit on ymmärretty ja että niitä hallitaan asianmukaisesti.

Tytäryhteisöjen tulee raportoida konsernijohdolle merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä vuosittain joulukuun loppuun mennessä. Raportissa tulee selostaa hallituksen tietoon tulleet merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä periaatteet, joiden mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilannetta on arvioitu tytäryhtiöiden laitimissa riskiarvioissa.

Tämän lisäksi tytäryhteisön hallituksen on raportoitava viipymättä kaupunginjohtajalle jos yhtiön toimintaan liittyvän merkittävän riskin realisoituminen on todennäköistä.

Tytäryhtiöiden riskiarviot ja suunnitelmat ovat viimeksi olleet kaupunginhallituksen käsittelyssä 7.2.2022 § 77. Lisäksi tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ovat tarvittaessa olleet kaupunginhallituksen kuultavana. Lisäksi tilikauden 2021 lopussa tehtiin tytäryhtiöitä Kankaanpään Yrityspalvelu Oy:tä, Kankaanpään Asunnonhankinta Oy:tä, Kiinteistö Oy Honkajoen Vuokralaloja, Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy:tä ja Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy:tä koskeva rahoitusriskien kartoitus.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Hyvinvointialueuudistuksen vuoksi Satakunnan Sairaanhoidopiirin toiminta päättyi ja Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymän toiminnasta laadittiin loppuselitys 30.9.2023 tilanteeseen ja kuntayhtymän toiminta päättyi.

Kankaanpään kaupungilta ja Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymästä hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät kirjattiin alkusaldojen muutoksina kaupungin tilinavaukseen taseen muutoksina. Merkittävimmät erät koskivat kaupungin ja Posan taseessa ollutta hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden lomapalkkavelkaa sekä kaupungin taseessa olleita kuntayhtymäosuuksia. Näiden taseen sisäisten kirjausten muutoksena kaupungin omaan pääomaan kuuluva peruspääoma väheni nettona yhteensä noin 3,3 miljoonaa euroa. Kuntayhtymäosuuksien kirjaaminen vähensi peruspääomaa noin 5,5 miljoonaa euroa ja vastaavasti lomapalkkavelan kirjaaminen kasvatti sitä noin 2,2 miljoonaa euroa. Kirjauksilla ei ollut tulosvaikutuksia

Merkittävin PoSasta siirtynyt erä oli kuntayhtymän lomapalkkavelka, joka siirtyi hyvinvointialueelle ja sitä vastaava raha jäi kuntayhtymälle. Purkuvaiheessa Posasta Kankaanpäälle rahana ja osakkeina jaettu omaisuus oli 2,12 miljoonaa euroa. Tästä rahaa oli 1,96 miljoonaa euroa ja Vatajankosken osakkeita 0,16 miljoonalla eurolla. Yhteensä taseesta kirjatut kuntayhtymäosuudet ylittivät kuitenkin purkamisesta palautuneen omaisuuden 136 604 eurolla. Tämä kirjautui vuonna 2023 kuluksi kaupungin kirjanpitoon. Käytännössä tämä johtui siitä, että kuntayhtymällä oli purkukustannuksia vuonna 2023.

Kaupungille tuli siten kokonaisuutena rahaa ja osakkeita noin 2,1 miljoonalla, mutta kaikkien kirjausten jälkeen tämä aiheutti 136 000 euron tappion. Kaupungin velkamäärää palautunut raha vähensi lähes 2 miljoonaa euroa. Yhdessä lähes 4,9 miljoonaa euroa positiivisen tuloksen kanssa kaupungin lainamäärä väheni vuonna 2023 yli neljä miljoonaa euroa (59,4 miljoonasta eurosta 55,1 miljoonaan euroon).

Peruspääoman tavoitteena on kirjanpidollisesti vastata yhtiössä olevaa osakepääomaa. Kunnissa se on ollut alunperin laskennallinen ja se muodostettiin kullekin kunnalle laskennallisesti vuonna 1997, kun kunnissa siirryttiin kirjanpitolain mukaiseen liikekirjanpitoon. Tästä johtuen kuntien peruspääomat poikkeavat jo alun perin toisistaan. Kunnissa on siten käytännössä oman pääoman sijaan seurattu enemmän kertynyttä ylijäämää kuin koko omaa pääomaa, joten peruspääoman muutokselle ei ole merkittävää muutosta kaupungin keskeisimpiin tunnuslukuihin.

Konserniyhtiöiden toiminta pysyi pääosin aikaisempien vuosien kaltaisena. Merkittävimmät muutokset koskivat Vatajankoski Oy:tä, joka yhtiöitti Ratkaisumyynäliiketoimintansa 1.10.2023 alkaen konsernin tytäryhtiöksi Vatajankoski Lämpöpalvelut Oy. Liiketoimintaan kuuluu rakennusten energiatehokkuuspalvelujen myynti Kankaanpään ulkopuolella. Vatajankoski Lämpöpalvelut Oy sai joulukuussa toiseksi merkittäväksiosakkaakseen Vantaan Energian, ja yhtiön nimi muutettiin Valveaksi.

Arvio konserniriskeistä ja tulevasta kehityksestä

Kun merkitämä määrä kaupungin toimintaa ja vastuita siirtyi hyvinvointialueelle, on konserniyhtiöiden merkitys korostunut entisestään. Ne lähtökohtaisesti jatkossakin luovat kaupunkiin elinvoimaa ja mahdollisuuksia. Ne ovat kaupungin toimintaa tukevia. Toisaalta niiden toimintaan liittyvät riskit pyritään tiedostamaan ja hallitsemaan.

Vatajakosken Sähkön Kuntayhtymän talouteen vaikuttaa oleellisesti Vatajankoski-konsernin liiketoiminnan tulos. Vatajankoski-konsernin näkökulmasta merkittävimmät liiketaloudelliset riskit liittyvät sähköverkon salitun tuoton mallin kehitykseen sekä polttoaineiden hintaan ja saatavuuteen.

Vatajankoski Oy on sitoutunut lisäpääomittamaan Suomen Voima Oy:n kautta omistamiaan tuotanto-osuuksiin liittyviä Osakesarjoja. Sitoumusten määrä tilinpäätöshetkellä 31.12.2023 oli n. 729,511 tuhatta euroa.

Kyseiset sitoumukset liittyvät Vatajankoski Oy:n mukana oloon Olkiluoto 3-ydinvoimahankkeessa 2 MW osuudella ja siihen liittyviin lisäsjoiituksiin tulevina vuosina. Samaten sitoumukset koskevat Vatajankoski Oy:n mukana oloa Suomen Voima Oy:n kautta Fennovoiman Hanhikivi- 1-ydinvoimahankkeessa. Hanke on kariutunut lukuisista syistä ja Vatajankoski Oy on velvollinen lisärahoitukseen.

Lisäksi Vatajankoski Oy on sitoutunut Suomen Voima Oy:n kautta lisäsjoiituksiin tuulivoimahankkeissa Korkojen ja alueen talouden kehitys vaikuttavaa tytäryhtiöiden taloudelliseen tilanteeseen.

Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy antaa koko seutukunnan toimijoille mahdollisuuksia ja se verkko luo elinvoimaa. Verkon tulee olla myös kilpailukykyinen langattomien ratkaisujen kanssa. Verkon rakentamiseen on sijoitettu merkittävät summat ja kaupungilla on myös isot vastuut yhtiöstä lainojen takausten kautta. Yhtiön liikevaihto on pieni verrattuna lainamäärään, mistä aiheutuu omistajakunnille taloudellista riskiä. Yhtiön lainojen lyhennys vaatii takaajakuntien panostusta tulevina vuosina. Kankaanpään maksusuudeksi on arvioitu noin 200 000 euroa vuodelle 2024 ja vastuu jatkuisi ja mahdollisesti nousisi tulevina vuosina. Lisäksi ainakin Honkajoen vanhustentaloyhdistyksen osalta lainoista suoriutumisen vaatinee kaupungin panostusta.

Kankaanpään Yrityspalvelu Oy:n osalta takausvastuu kasvoi alkuvuoden aikana 400.000 eurolla johtuen yhtiön lainojen uudelleen järjestelystä. Kaupungin tytäryhtiön Kankaanpään Yrityspalvelun omistamien toimitilojen vuokraustilanne ja elinkeinoelämän sekä yleisesti talouden kehittyminen heijastuvat yhtiön taloudessa. Toimitilojen käyttöaste on ollut hyvä, lähes kaikki tilat ovat olleet vuokrattuina. Haasteita yhtiön taloudelle muodostavat kiihtyneen inflaation myötä kohonneet kustannukset läpi kaikkien tuotantopanosten ja korkotason nousun myötä kohonneet rahoituskustannukset. Kaupunki on myöntänyt yhtiölle lainoja sekä taannut yhtiön lainoja. Yhtiön lainamäärä on edelleen melko suuri liikevaihtoon nähden. Vuoden 2023 tilinpäätöksen laatimishetkellä näköpiirissä on lisäksi taloudellisen riskitason nousu, johtuen yhtiön vuokralaistilanteen heikkenemisestä ja toimitilojen käyttöasteen laskemisen vähintäänkin hetkellisestä muutoksesta.

Kankaanpään Asunnonhankinnalla on kiinteistöomaisuutta, joiden osalta tulee arvioida peruskorjausten tarvetta ja rahoitusta. Asukasmäärän kehityksellä ja esim. Ukrainalaisten määrällä on suuri merkitys yhtiön talouteen ja asuntojen käyttöasteeseen. Lähtökohtaisesti asuntotuotannon tulee kuitenkin olla vuokratuotoilla rahoitettua.

Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäittely Oy:n osalta tulee ratkaista tulevaisuuden jätepalvelujen järjestämispa.

Tytäryhteisöjen tavoitteiden toteuma

Kankaanpään Yrityspalvelu Oy

Yhtiö on Kankaanpään kaupungin 100 %:sti omistama, ensisijaisesti toimitilapalveluja tarjoava osakeyhtiö. Yhtiön toimialana on Kankaanpään elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittäminen. Yhtiö voi vuokrata tai myydä omistamiaan toimitiloja sekä vuokrata edelleen itse vuokraamiaan toimitiloja. Lisäksi yhtiö omistaa Vatajankosken sähkön osakkeita, jotka ovat kaupungin antolainan vakuutena. Yhtiötä koskevat keskeiset riskienhallinnan havainnot on käsitelty konserniriskien osuudessa.

Yhtiön hallinnassa on edelleen vuokrattavaa teollisuustilaa 25 128 m².

Tuloksellisuustavoitteet 2023:

- yhtiön tulo-rahoitus riittää kattamaan toimintamenot- Ei toteutunut.
- yhtiön tulee tehdä ylimääräisiä tilinpäätöksiä- Ei toteutunut.
- sijoitetulle pääomalle ei vaadita tuottoa- Toteutui.

Kankaanpään Yrityspalvelu Oy

x 1.000 €

Kasvu	TP 2019	%	TP2020	%	TP 2021	%	TP 2022	%	TA 2023	%	TP 2023	%
Liikevaihto	823		834		819		784		601		784	
Tase	14 792		14 686		15 427		11 958		11 656		11 601	
Henkilöstö	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
Kannattavuus												
Nettotulos	93,0		83,9		96,0		497,0		5,0		-86,5	
Kokonaistulos	93,0		82,9		96,0		270,0		5,0		-36,5	
Sijoitetun pääoman tuotto		1,50 %		1,21 %								
Vakavaraisuus												
Omavaraisuusaste %		19,5 %		20,2 %		19,9 %		29,8 %		25,8 %		30,0 %
Nettovelat	11 154		11 649		12 269		8 340		8 293		8 099	
- rahalaitos	9 682		9 086		9 207		5 102		4 694		4 493	
- kaupunki	1 472		2 563		3 775		3 238		3 599		3 606	
- pääomalaina	0		0		0		0		0		0	

Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy

Yhtiön tehtävänä on tuottaa kaupungin vastuulle kuuluvat jätehuoltopalvelut siltä osin, kun se ei edellytä julkisoikeudellisen vallan käyttöä. Lisäksi yhtiö tuottaa jätehuoltopalveluita ympäristökunnille ja paikallisille yrityksille.

Jäteyhtiö ylläpitää Kooninkeitaan jäteasemaa ja kaupungin alueella sijaitsevia hyötyjätteen erilliskeräyspisteitä sekä rahoittaa Kankaanpään kierrätyskeskuksen toimintaa ostamalla kierrätyspalvelua Kankaanpään aikuiskoulutussäätiön Valtti-työpajalta. Yhtiö vastaa jäteneuvonnasta, jätemaksujen laskutuksesta ja jätere-kisterin pidosta sekä osallistuu jätehuoltoviranomaisen päätösten valmisteluun.

Talousarvion 2023 tavoitteet: Yhtiön toiminnan tavoitteena on tuottaa alueen asukkaille ja yhteisöille jätelain tavoitteiden mukaisia jätehuoltopalveluja kestävästi ja kustannustehokkaasti muuttuvassa toimintaympäristössä

Toteuma 2023:

Jäteyhtiön toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet jätelain tavoitteiden mukaisesti. Jätehuoltopalveluiden kustannukset ovat aiheuttamisperiaatteen mukaisesti kohdistuneet jätteiden tuottajille eikä kaupungille ole aiheutunut jätehuollon järjestämisestä kustannuksia. Kooninkeitaan jäteasemalla vastaanotetun, energiana hyödynnettävän sekalaisen yhdyskuntajätteen määrä, vuonna 2023 4550 tonnia on kierrätyksen lisääntymisen myötä vähentynyt vuodesta 2016 alkaen noin 32% ja vuodesta 2022 6 %. Poistotekstiilin vastaanotosta ja lajittelusta solmittiin palvelusopimus Valtti-työpajan kanssa ja toiminta aloitettiin 1.2.2023 jäteyhtiön rahoittamana. tekstiilijätettä vastaanotettiin n. 17,4 tonnia (1,4 kg/asukas), lajittelusta tekstiilistä (13,5 t) on myyntiin menneet noin 49 %, materiaali kierrätykseen 27 % ja energiajätteeksi 24 %.

Loppuvuontena 2023 toteutettiin kiinteistöittäisen pakkausjätteiden ja biojätteen keräyksen ja kuljetuksen markkinakartoitus ja laadittiin hankinta-asiakirjat 2024 alussa toteutettua kilpailutusta varten. Vuonna 2023 laadittiin alustava selvitys kaupungin vastuulle kuuluvien jätehuoltopalveluiden järjestämisvaihtoehtoista 2026 alkaen ja selvitystyötä päätettiin jatkaa.

Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy

x 1.000 €

Kasvu	TP2021	%	TP2022	%	TA2023	%	TP2023	%
Liikevaihto	964		975		1 126		1 084	
Tase	1 138		1 152		1 180		1 125	
Henkilöstö	1		1		1		1	
Kannattavuus								
Nettotulos	33,0		13,0		6,0		-36,0	
Kokonaistulos	33,0		13,0		6,0		-36,0	
Sijoitetun pääoman tuotto		4,00 %		1,6 %		0,7 %		-4,4 %
Vakavaraisuus								
Omavaraisuusaste %		72,1 %		72,5 %		66,0 %		70,9 %
Nettovelat								
- rahalaitos	0		0		0		0	
- kaupunki	0		0		0		0	
- pääomalaina	0		0		0		0	

Kankaanpään Asunnonhankinta Oy

Kankaanpään kaupungin 100 % omistama yhtiö on perustettu vuonna 1967. Yhtiön päätoimintana Kankaanpään kaupungin alueella tapahtuva asuntojen vuokraaminen sekä kolmen asunto- ja kiinteistöosa-
keyhtiön isännöinti.

Yhtiön omistamia ja isännöitäviä asuntoja on yhteensä 806 kappaletta, joiden yhteinen pinta-ala on 37.930 m².

Kankaanpään Asunnonhankintaan sulautui 30.4.2023 Kiinteistö Oy Honkajoen Vuokratalot Oy. Yhtiön 7 pitkäaikaista lainaa kilpailutettiin ja yhdistettiin yhdeksi 2.500.000,00 euron lainaksi, johon otettiin 5 vuoden kiinteä korko.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Jaana Viitala 1.3.2023 alkaen.

Vuoden 2024 aikana yhtiön kiinteistöihin tullaan suorittamaan kuntotutkimuksia, joiden avulla pystytään paremmin hahmottamaan tämän hetkistä korjausvelkaa.

Tuloksellisuustavoitteet:

Yhtiön tulo-rahoitus riittää kattamaan rahoituskulut ja vuosittaiset tavanomaiset vuokra-asuntojen peruskorjauskulut: Tavoite toteutui ja yhtiön kassatilanne kehittyi positiivisesti, mutta kiinteistöihin kohdistuu merkittävää korjausvelkaa. Yhtiön tavoitteena on vuonna 2024 pienentää korjausvelkaa niin paljon kuin mahdollista ilman lisälainan ottoa.

Toiminnallinen käyttöaste vähintään 92 %- Yhtiön huoneistojen käyttöasteessa on tapahtunut nousua kuluvan vuoden aikana ja käyttöaste v. 2023 on ollut 95

Sijoitetulle pääomalle ei vaadita tuottoa- on toteutunut

Kankaanpään Asunnonhankinta Oy

x 1.000 €

Kasvu	TP2020	%	TP 2021	%	TP 2022	%	TA 2023	%	TP 2023	%
Liikevaihto	2 302		2 295		2 465		2 863		2 881	
Tase	6 998		6 791		6 909		9 166		9 007	
Henkilöstö	5		5		5		5		5	
Kannattavuus										
Nettotulos	117		141		230		1		173	
Kokonaistulos			15		15		1		17	
Sijoitetun pääoman tuotto		2,0 %		2,4 %		4,9 %		4,0 %		3,2 %
Vakavaraisuus										
Omavaraisuusaste %		38,0 %		41,7 %		0,0 %		0,0 %		31,5 %
Nettovelat	4 035		3 599		3 392		4 495		4 645	
- rahalaitos	4 035		3 096		3 392		4 495		4 645	
- kaupunki	0		0		0		0		0	
- pääomalaina	0		0		0		0		0	

Vatajankosken Sähkön kuntayhtymä

Vatajankosken Sähkön kuntayhtymän jäseniä ovat Kankaanpään kaupunki (5760 osuutta) ja Karvian kunta (2374 osuutta). Kuntayhtymä kuuluu tytäryhteisönä Kankaanpään kaupunkikonserniin ja on Karvian kuntakonsernin osakkuusyhteisö. Kuntayhtymän toimintaa ohjataan johtosäännöillä (valtuuston työjärjestys ja hallintosääntö) ja perussopimuksella sekä jäsenkuntien konserniohjeilla. Kuntayhtymäkonserniin kuuluu Vatajankoski Oy sekä tytäryhtiö Vatajankoski Sähköverkko Oy. Vuonna 2006 toteutetun, kaukolämpö- ja sähköverkkojen asiakkaille suunnatun osakeannin jälkeen kuntayhtymän omistusosuus Vatajankoski Oy:stä on 54,82 % osakkeista ja 57,86 % äänivallasta. Näin ollen kuntayhtymä on Vatajankoski Oy:n emoyhteisö.

Yhtiön toiminimi lyhennettiin virallisesti muotoon Vatajankoski Oy kevään varsinaisessa yhtiökokouksessa 2021. Konserniin kuuluvat konserniemo Vatajankoski Oy ja tytäryhtiö Vatajankoski Sähköverkko Oy sekä Vatajankoski Lämpöpalvelut Oy, joka sai joulukuussa toiseksi merkittäväksiosakkaakseen Vantaan Energian, ja yhtiön nimi muutettiin Valveaksi.

Kuntayhtymän talouteen vaikuttaa oleellisesti Vatajankoski-konsernin liiketoiminnan tulos. Kuntayhtymä tuotti omistajilleen Kankaanpäälle ja Karvialle yhteensä 850 000 euroa vuonna 2023.

Vatajankosken Sähkön kuntayhtymä

x 1.000 €

Kasvu	TP2020	%	TP2021	%	TP2022	%	TA 2023	%	TP 2023	%
Liikevaihto = toimintatuotot	138		138		432		24		52	
Tase	6 262		5 800		56 633		4 933		5 255	
Henkilöstö										
Kannattavuus										
Nettotulos	309,0		401,0		672,0		273,0		491,0	
Kokonaistulos	309,0		401,0		672,0		273,0		491,0	
Sijoitetun pääoman tuotto		4,93 %		6,91 %		11,93 %		5,53 %		9,35 %
Vakavaraisuus										
Omavaraisuusaste %		100 %		100 %		100 %		100 %		100 %
Nettovelat										
- rahalaitos										
- kaupunki										
- VSO										
Tuloutus kunnille										
Kankaanpää	628		613		605		605		601	
Karvia	259		253		250		250		249	
Korko- ja rahoituskulut										
Tuloverot	8		15		29		25		10	
Tuloutus kunnille yht	887		866		855		855		850	

Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	39884	82518
Toimintakulut	-64899	-159395
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-334	-52
TOIMINTAKATE	-25 349	-76 929
Verotulot	29037	50044
Valtionosuudet	10839	37715
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18	16
Muut rahoitustuotot	1 117	1 213
Korkokulut	-1 182	-636
Muut rahoituskulut	-46	-114
VUOSIKATE	14 434	11 309
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 323	-10 195
Omistuksen eliminointierot	-2	0
Arvonalentumiset	-217	1
Satunnaiset erät	0	498
TILIKAUDEN TULOS	4 892	1 613
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	0	-3
Laskennalliset verot	-200	-130
Vähemmistöosuudet	39	17
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	4 731	1 497

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	61,5 %	51,8 %
Vuosikate/Poistot, %	151,3 %	110,9 %
Vuosikate, euroa/asukas	1164	903
Asukasmäärä	12 396	12 529

Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	23	2022
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	14 435	11 309
Satunnaiset erät	0	498
Tilikauden verot	0	-3
Tulorahoituksen korjauserät	87	-15
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-13 029	-20 609
Rahoitusosuudet investointimenoihin	146	549
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	257	5 663
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 896	-2 608
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-2	-75
Antolainasaamisten vähennys	0	11
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16222	13263
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14092	-15697
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-712	1086
Oman pääoman muutokset	-647	-876
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5364	892
Rahoituksen rahavirta	-4 595	-1 396
Rahavarojen muutos	-2 699	-4004
Rahavarat 31.12.	6681	10237
Rahavarat 1.1.	9380	14241
Rahavarojen muutos	-2 699	-4 004

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	265	-7057
Investointien tulorahoitus, %	112	56,4
Laskennallinen lainanhoitokate	1,5	1,1
Lainanhoitokate	1	0,7
Kassan riittävyys, pv	26	19

Konsernitase

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	142 745	150 628
Aineettomat hyödykkeet	934	1 191
Aineettomat oikeudet	763	915
Muut pitkävaikutteiset menot	171	276
Aineelliset hyödykkeet	136 222	143 914
Maa- ja vesialueet	7 910	8 275
Rakennukset	65 845	72 771
Kiinteät rakenteet ja laitteet	51 924	48 400
Koneet ja kalusto	6 965	7 678
Muut aineelliset hyödykkeet	355	416
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 223	6 374
Sijoitukset	5 589	5 523
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	3 922	3 800
Muut osakkeet ja osuudet	1 489	1 548
Muut saamiset	178	175
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	224	185
VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 769	26 102
Vaihto-omaisuus	2 903	2 320
Saamiset	8 185	13 545
Pitkäaikaiset saamiset	591	621
Lyhytaikaiset saamiset	7 594	12 924
Rahoitusarvopaperit	575	454
Rahat ja pankkisaamiset	6 106	9 783
VASTAAVAA YHTEENSÄ	160 738	176 915

VASTATTAVAA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA	45 477	44 336
Peruspääoma	17067	20329
Ylikurssirahasto	416	416
Muut omat rahastot	4887	5034
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	18376	17060
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4731	1497
VÄHEMMISTÖOSUUDET	5 683	5 821
PAKOLLISET VARAUKSET	200	808
Muut pakolliset varaukset	200	808
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	484	523
VIERAS PÄÄOMA	108 894	125 427
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	79 746	80 028
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	0	0
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	15 118	17 875
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	14 030	27 524
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	160 738	176 915
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	31,9 %	28,4 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	136,3 %	73,5 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	23 107	18 557
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 864	1 481
Lainakanta 31.12., 1 000 €	76 541	79 651
Lainakanta 31.12./asukas	6 175	6 357
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	77 409	99 177
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 245	7 916
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	0
Asukasmäärä	12 396	12 529

Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 4 864 336,77 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- 1) Tuloutetaan poistoeroa 12 817,35 euroa.
- 2) Siirretään tilikauden ylijäämä 4 877 154,12 euroa oman pääoman yli-/alijäämätilille

Yhteenvedo toteumasta sitovuustasolla käyttötalous ja tuloslaskelmaosa

YHTIENVEDO VALTUUSTON HYVÄKSYMÄN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA											
x1.000 euroa	sitovuus N / B *	Määrärahat					Tuloarviot				
		TA2023	TA muut	TA+muut	Toteutuma	Poikkeama	TA2023	TA muut	TA+muut	Toteutuma	Poikkeama
Käyttötalousosa											
Kaupunginhallitus											
Hallinto- ja henkilöstö	N	-2 463	0	-2 463	-2 437	-26					
Kehitys	N	-356	0	-356	-154	-202					
Elinkeinot	N	-614	0	-614	-507	-107					
Talouspalvelut	N	-976	180	-796	-650	-147					
Ympäristölautakunta											
Ympäristöpalvelut	N	-471	0	-471	-468	-2					
Kaupunkisuunnittelulautakunta											
Kaupunkisuunnittelu	N	-476	0	-476	-307	-168					
Sivistyslautakunta											
Kasvatus- ja opetus	N	-23 200	-500	-23 700	-24 054	354					
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta											
Kulttuuri- ja vap.aikapalvelut	N	-2 941	0	-2 941	-2 893	-48					
Tekninen lautakunta											
Rakennettu ympäristö	N	604	-180	424	300	124					
Toimintakate											
		-30 892	-500	-31 392	-31 170	-222	0	0	0	0	0
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						28 191	0	28 191	29 061	870
Valtionosuudet	B						9 881	720	10 601	10 839	238
Rahoitusuotot ja -kulut											
Korkotuotot	B						75	0	75	109	34
Muut rahoitusuotot	B						989	0	989	1 121	132
Korkokulut	B	-790	0	-790	-607	183					
Muut rahoituskulut	B	-6	0	-6	-3	3					
Vuosikate											
							7 447	220	7 667	9 350	1 903
Poistot ja arvonalentumiset	B	-4 761	0	-4 761	-4 323	276					
Suunnitelman mukaiset poistot		-4 761	0	-4 761	-4 323	438					
Arvonalentumiset		0	0	0	-162	-162					
Satunnaiset tuotot ja kulut	B						0	0	0	0	0
Tilikauden tulos											
							2 686	220	2 906	4 864	1 958
Poistoeron muutos											
Varausten ja rahastojen muutokset											
Poistoeron muutos	B						0	0	0	13	13
Tilikauden ylijäämä											
							2 686	220	2 906	4 877	1 970

Tulosalueiden tavoitteiden toteutuminen

Toimielin
Tulosalue
Tilivelvollinen

Kaupunginhallitus
Hallinto ja henkilöstö
Hallinto- ja henkilöstöjohtaja

Palveluajatus

Hallinto- ja henkilöstö –tulosalue tuottaa yleishallinnon ja henkilöstöhallinnon palvelut keskitetysti koko kaupunkiorganisaatiolle. Tulosalue vastaa myös vaalien järjestämisestä sekä tukipalveluiden osalta siivous- ja ruokahuollosta sekä tietohallinnosta. Kaupunkimarkkinointi ja viestinnän koordinoiti hoidetaan myös hallinto- ja henkilöstö –tulosalueella. Tulosalueen toiminta on tehokasta ja taloudellista. Toimintaa keskitetään sekä hajautetaan tarkoituksenmukaisesti ja asiakaslähtöisesti. Digitalisaation mahdollisuudet käytetään hyväksi turvaten kuitenkin palvelujen saavutettavuus kaikille kuntalaisille.

Hallinto ja henkilöstö	TP 2021	TP 2022	KV 2023	Toteuma 2023	Tot %	Yli tai alle
Tuotot	4 067 312	4 509 697	3 728 240	4 020 422	107,84 %	292 182
Myyntituotot	3 935 660	4 230 544	3 553 240	3 903 061	109,85 %	349 821
Maksutuotot						0
Tuet ja avustukset	130 526	277 904	175 000	101 429	57,96 %	-73 571
Muut toimintatuotot	1 126	1 250		15 932		15 932
Kulut	-5 769 555	-6 106 471	-6 191 329	-6 457 631	104,30 %	-266 302
Henkilöstökulut	-2 715 889	-2 771 918	-3 005 279	-3 014 949	100,32 %	-9 670
Palvelujen ostot	-1 942 799	-2 209 171	-2 147 974	-2 314 064	107,73 %	-166 090
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-758 953	-844 843	-674 753	-683 736	101,33 %	-8 983
Avustukset	-10 894	-24 331		-7 296		-7 296
Muut toimintakulut	-341 020	-256 208	-363 323	-437 586	120,44 %	-74 263
Toimintakate	-1 702 244	-1 596 774	-2 463 090	-2 437 209	98,95 %	25 881

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

Toteuma 2023

1. Kaupungin tunnettavuuden ja houkuttelevuuden lisääminen yrittäjä-, asuin- ja matkailukaupunkina monipuolisten markkinointitoimenpiteiden avulla, Kankaanpää-sovelluksen suunnittelu ja käyttöönotto, taidekaupunki-imagon vahvistaminen.

Toteutettuja asukas- ja matkailumarkkinoinnin toimenpiteitä olivat mm. poismuuttaneiden ja kesäasukkaiden kirjeet, maahanmuuttajien puunistutustapahtuma sekä Kesälehti. Business Kankaanpään osalta julkaistiin yritystarina. Mobiilisovelluksen osalta tehtiin sisältösuunnitelma ja pääosin myös tekninen toteutus. Taidenäyttelyitä nostettiin esiin useissa yhteyksissä.

2. Henkilöstön tietämyksen ja osaamisen sekä verkkoympäristön rakenteen kehittäminen vastaamaan kyberturvallisuuden ylläpidon vaatimuksia.

Käynnissä olevan Kyber- ja digiturvallisuushankkeen tuotoksia on jo hyödynnetty käytännössä ja malli otetaan lopullisesti käyttöön, kun hanke on valmistunut. Keväällä 2023 henkilöstöä aktivoitiin suorittamaan tietoturva- ja tietosuojaverkkokoulutus.

3. Intran kehittäminen

Intraa on ajantasaistettu ja perehdytysuunnitelman valmistelu aloitettu.

Mukava arki

3. Siivous- ja ruokahuoltohenkilöstön työkyvyn ylläpito, siivouksen mitoituksen jatkaminen tarpeellisin osin ja laadunseurannan lisääminen ja dokumentointi sähköisesti.

Siivouksen mitoitus jatkunut. Työvälineistöä uusittu tarpeellisin osin.

4. Ruokahuollon toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto ja reseptiikan kehittäminen kustannustehokkuus huomioiden. Omavalvonnan automatisointi ja digiaikaan saattamisen aloittaminen.

Toiminnanohjausjärjestelmän tarjouspyyntö lähtenyt. Vaihtoehtoja omavalvonnan automatisointiin selvitetty, työ jatkuu, kun tuotannonohjausjärjestelmä on valittu.

Kestävä ja ketterä kaupunki

5. Digitalisuuden kehittäminen sisäisiä sekä ulkoisia palveluja sähköistämällä, sähköisten kokouskäytänteiden kehittäminen
Kaupungille perustettu Digiryhmä kokoontuu kvartaaleittain keskustelemaan Digitiekartan 2023-2025 tehtävien edistymisestä, haasteista ja kokemuksista. Sähköisiin kokouskäytänteisiin on järjestelmien puolesta valmius, selvittely käyttöönoton tarkoituksenmukaisuudesta on kesken.
6. Eduskuntavaalien toteuttaminen tehokkaasti ja virheettömästi
Toteuttu.
7. Toimistopalveluyhteistyön kehittäminen
Laadittu suunnitelma toimistopalveluiden tehtävien järjestelyistä ja toimien täytöstä (KH 20.2.2023 § 63).
8. Kehityskeskustelujen käyminen 100 %:sti
Esihenkilöitä muistutettu kehityskeskusteluiden käymisestä.
9. Työkykyjohtamisen kehittäminen yhteistyössä kevan ja työterveyshuollon kanssa
Pidetty säännöllisiä palaverieja. Työterveyshuollon ja Kevan edustajat pitäneet koulutuksia kaupungin esihenkilöille. Kevan työhyvinvoinnin 360 -analyysi toteutettu.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Ateriahinta koulun ja päiväkodit		2,94	2,76	2,87
Ateriahinta soite-ateriat		7,04	0	0
Siivouksen tuntihinta	18,75/22,74	18,06	19,91/25,41	19,91/24,41

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Mitoitettu siivousaika h/pvä	112,5	142,69	140,85	140,85
Henkilöstömäärä/henkilötyövuodet	38/37,5	48/46	37/32,75	35/33,5
Tuotettujen aterioiden määrä koulut ja päiväkodit	409 677	371 353	467 966	444 740
Tuotettujen aterioiden määrä soite	142 080	124 480	0	0

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaisimmat muutokset suunnitelmakaudella
Vaalit	Vaalit- palvelukokonaisuus vastaa vaalien järjestämisestä siltä osin, kuin vastuu on vaalilaissa määritelty kunnille. Vuonna 2023 pidetään eduskuntavaalit. Kustannustehokkuuden lisäksi keskeisenä arvona on, että jokaisella olisi tosiasiallinen mahdollisuus äänestää.	Vaalien hoitaminen tehokkaasti ja virheettömästi.

Vaalit palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Vuonna 2023 järjestettiin eduskuntavaalit. Vaalit toteutettiin tehokkaasti ja virheettömästi. Kankaanpään äänestysprosentti oli 73,1.

Tarkastustoimi	<p>Tarkastustoimi –palvelukokonaisuudesta vastaa tarkastuslautakunta, jonka tehtävät on määrätty kuntalain 121 §:ssä</p> <p>Tarkastuslautakunnan tehtävä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.</p> <p>Tarkastuslautakunnan lakisääteisiin tehtäviin kuuluu myös mm. talouden tasapainoituksen toteutumisen arviointi, tarkastuskertomuksen antaminen valtuustolle sekä sidonnaisuusrekisterin pitäminen.</p>
-----------------------	--

Tarkastustoimi palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Toteutui suunnitellusti.

Yleishallinto	<p>Yleishallinto -palvelukokonaisuuden talousarvio sisältää määrärahat kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston sekä kaupunginjohtajan ja kaupungin johtoryhmän hallinnon tuottamiseen.</p> <p>Palvelukokonaisuuteen on budjetoitu kaupunginjohtajan, johdon sihteerin sekä tiedonhallintasihteerin palkkamenot.</p> <p>Asiahallintajärjestelmän päivittäminen, sähköinen arkistointi sekä mm. sähköisen allekirjoituksen käyttöönotto ovat lisänneet kuluja.</p>	Kaupungin hyvän hallinnon, päätöksenteon ja tiedonhallinnon kehittäminen ulkoista ja sisäistä viestintää sekä digitaalisia palveluita kehittämällä.
----------------------	--	---

Yleishallinto palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Yleishallinto -palvelukokonaisuudessa toiminta toteutui pääosin suunnitellusti. Asiahallintajärjestelmää kehitettiin ja sähköinen kokousjärjestelmä päivitettiin. Sähköisen arkiston käyttöönotto siirtyi vuodelle 2024, sähköinen arkistointi on jo käytössä.

Hallinto- ja henkilöstöpalvelut	<p>Hallinto- ja henkilöstöpalvelut –palvelukokonaisuus pitää sisällään kaupunginkanslian, henkilöstöhallinnon ja palvelupisteen sekä työsuojelun menot. Lisäksi siihen kuuluu mm. vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta sekä henkilöstön terveydenhuolto ja virkistystoiminta. Kaupunginkanslian osalta talousarvioon on budjetoitu hallinto- ja henkilöstöjohtajan, kahden toimistosihteerin sekä lähetin palkkamenot. Lähetinpalveluita myydään myös hyvinvointialueelle. Henkilöstöhallinnossa työskentelee kaksi henkilöstösihteeriä ja lisäksi työsuojelupäällikön sekä henkilöstön edustajien palkkiot sekä erikseen määritelty osuus palkasta on budjetoitu hallinto- ja henkilöstöpalveluihin. Palvelupisteen toiminta lakkaa vuoden 2023 alusta ja palveluneuvoja siirtyy hyvinvointialueen palvelukseen. Työterveyshuollon kustannukset ovat uudelle sopimuskaudelle kasvaneet merkittävästi.</p>	Pitkäjänteinen henkilöstösuunnittelu, henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin kehittäminen
--	--	--

Hallinto- ja henkilöstöpalvelut palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Hallinto ja henkilöstö –palvelukokonaisuuden toiminta toteutui pääsääntöisesti suunnitellusti. Palvelupisteen lakattua puhelinvaihte hoidettu kaupunginkansliasta. Satakunnan hyvinvointialue irtisanoi lähettisopimuksen osaltaan päättymään. Työhyvintointiin ja työssäjaksamiseen panostettiin. Yhteistyötä Kevan ja työterveyshuollon kanssa tehtiin tiiviisti. Työhyvinvointikysely toteutettiin joulukuussa 2023.

Siivous- ja ruokapalvelu	<p>Ruokahuolto hoitaa koulujen ja päiväkotien ateriapalvelut koko kaupungin alueella (aamupala, lounas, välipala ja koululaisten maksullinen välipala). Aterioiden valmistus tapahtuu kahdessa valmistuskeittiössä; Pohjanlinnan keskuskeittiö, josta lähetetään kaikkiin kyläkouluihin ja päiväkoteihin sekä Yhteislyseolle. Keskustan koulun keittiössä tuotetaan koulun tarpeisiin ateriat. Tapalan keittiö siirtyy hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta.</p> <p>Siivoustoiminnasta puolet toteutetaan omana työnä ja puolet ostopalveluna.</p>	Siivous- ja ruokahuollon kilpailukyvyyn ylläpitäminen, puhtaat toimitilat, laadukas ja ravitsemuksellinen koululounas kilpailukykyisillä hinnoilla.
---------------------------------	--	---

Siivous- ja ruokahuolto palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Siivouksen mitoitus työ on jatkunut, laadunseurantaohjelma otettu käyttöön myös. Ruokahuollon toiminnanohjausjärjestelmä valittiin ja käyttöönotto aloitettiin.

Ruokahuollon omavalvonnan automatisointi ja digiaikaan saattamisen selvittely siirtyi vuodelle 2024. Työkyvyn ylläpitoa edistettiin kehittämällä työpaikkakäynneillä esille nousseita asioita puhtaanapidon puolella.

Markkinointi- ja viestintä

Kaupungin markkinoinnin ja viestinnän palvelukokonaisuuteen kuuluu kaksi työntekijää, markkinointi- ja viestintäpäällikkö sekä markkinointiassistentti. Vastuualueina ovat markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen, eri viestintäkanavista huolehtiminen, kaupungin strategiaa tukevan päivittäisviestinnän tuottaminen, markkinointisuunnittelu, brändin kehitys ja visuaalinen ilme, tapahtumien koordinointi ja viestintä, mediayhteistyö sekä koko organisaation viestinnän ja markkinoinnin tukena toiminen. Markkinointi ja viestintä - palvelukokonaisuuteen sisältyy myös mm. yhdistysten kanssa tehdyt markkinointiyhteistyösopimukset.

Viestinnän ja markkinoinnin vaikuttavuuden kehittäminen

Markkinointi ja viestintä -palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Toiminnallisina tavoitteina vuodelle 2023 olivat kaupungin tunnettavuuden ja houkuttelevuuden lisääminen yrittäjä-, asuin- ja matkailukaupunkina monipuolisten markkinointitoimenpiteiden avulla, Kankaanpää- sovelluksen suunnittelu ja käyttöönotto sekä taidekaupunki-imagon vahvistaminen.

Asumisen markkinoinnissa keskeisin toimenpide oli kaupungin palveluluista kertovien kirjeiden lähettäminen entisille kankaanpäälaisille. Kirjeet lähetettiin kaikille vähintään viisi vuotta sitten pois muuttaneille, yhteensä 11 566 kappaletta. Samalla lähetettiin myös 376 kesäasukaskirjettä muualla asuville Kankaanpäässä vapaa-ajan kiinteistön omistaville.

Yhteistyössä elinkeinopalveluiden kanssa julkaistiin yksi kiertotalouteen liittyvä yritystarina. Matkailua edistettiin muun muassa Visit Kankaanpää -sivujen avulla sekä markkinoimalla lehti-ilmoituksin ja sosiaalisessa mediassa. Kesälehti julkaistiin jälleen muutaman vuoden tauon jälkeen. Kaupungin infopisteen ja Lauhanvuori-Hämeen kangas UNESCO Global Geoparkin pysyväisnäyttelyn suunnittelu Korpelankulman tiloihin käynnistettiin ja sisäntuloväylien kyltit uudistettiin. Taidegallerioiden näyttelyitä ja Taidekehää nostettiin esiin ilmoituksissa ja julkaisuissa pitkin vuotta.

Ulkoista viestintää merkittävästi tehostavan ja kaupungin viestinnällistä imagoa nostavan Kankaanpää-mobiilisovelluksen sisällön suunnittelu alkoi helmikuussa ja yhteistyö teknisen toteuttajan kanssa käynnistyi syksyllä. Tavoitteesta poiketen sovelluksen julkaisu siirtyi vuoden 2024 puolelle. Ulkoisen viestinnän osalta jatkettiin myös kaupungin yhteisiä lehti-ilmoituksia torstaisin Kankaanpään Seutu -lehdessä ja jatkuvaa digimainontaa eri teemoin lehden verkkosivuilla.

Kokonaisuudessaan viestinnän osalta kaupungin verkkosivuille tuotettiin vuoden aikana yhteensä 102 uutista. Mediatiedotteita lähti 19 ja sosiaalisen median kanaviin tehtiin satoja julkaisuja, esimerkiksi Facebookiin kaupungin pääsivulle 262 julkaisua. Facebook jatkoi kaupungin parhaiten tavoitettavana sosiaalisen median kanavana. Julkaisujen kattavuuksien keskiarvo oli noin 2 200 henkilöä. Sisäiseen viestintään liittyen henkilöstölle lähetettiin 13 uutiskirjettä eli Pikku-Viskuria.

Kulttuurikevään markkinointiin saatiin koottua kattavasti tapahtumia. Hörhiäisviikon monipuolinen ohjelma keräsi mukavasti yleisöä. Muutaman vuoden tauon jälkeen mukana oli jälleen suosittu Herkutellaan-lähiuokatapahtuma. Vuoden 2023 aikana oli voimassa markkinointiyhteistyösopimuksia paikallisten yhdistysten kanssa ja kaupunki myös tuki useita toimijoita erilaisten ilmoittelujen keinoin.

Tietohallinto	<p>Tietohallinto tuottaa tietoteknisten laitteiden, tietoverkkojen ja ylläpitopalveluiden avulla tietoturvallisen digitaalisen toimintaympäristön. Tämä ympäristö mahdollistaa nykyaikaisten ja kustannustehokkaiden palveluiden tuottamisen sekä kuntalaisille että kaupungin sisäisille asiakkaille. Tietohallinto käyttää suureksi osaksi palvelutuotannossaan ulkoisten palvelutarjoajien palveluita. Kaupungin henkilöstöön kuuluu tietohallintopääliikkö. Tietotekniikan ylläpidossa alkaa uusi sopimuskausi 2024 vuoden puolella.</p>	<p>Tietoturvallisen toimintaympäristön kehittäminen. Sähköisten palveluiden kehittäminen.</p>
----------------------	--	---

Tietohallinto palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Kankaanpään kaupungin hallinnoima kyber- ja digiturvallisuushanke saatiin päätökseen vuoden lopussa. Hankkeessa edistettiin kuntien kyberturvan heikkouksien tunnistamiseen ja korjaamiseen liittyviä kyvykkyyksiä. Hankkeeseen osallistui Kyberturvallisuuskeskuksen ja Kuntaliiton lisäksi seitsemän kuntaa, joiden varautumista erilaisiin hyökkäytilanteisiin testattiin ja kehitettiin sekä luotiin toimintamalli ja toimenpidesuosituksset. Suositukset julkaistiin kaupungin verkkosivuilla.

Tietohallinnossa toteutettiin kaksi laajaa kilpailutusta vuoden aikana: tietotekniikan ylläpitokilpailutus, jonka voitti Netorek Oy ja teleoperaattorikilpailutus, jonka voitti DNA Oyj. Kilpailutukset takaavat kilpailukykyiset palvelut vuosiksi eteenpäin.

Satakunnan hyvinvointialueen pyynnöstä tietotekniikkapalveluiden toimittamista entisen Posan alueella jatkettiin edelleen vuoden loppuun asti. Palvelujen tuottaminen näkyy siten myös tietohallinnon tilinpäätöksessä.

Perustietotekniikan hallittavuutta kehitettiin hankkimalla sovellus, jonka avulla saadaan keskitetty näkyvyys hallinnon tietokoneiden teknisiin tietoihin, ominaisuuksiin, ongelmiin, käyttöön ja käytettävyyteen, sovelluksiin ja tietoturvaan. Sovelluksesta saatavan datan avulla voidaan keskittyä koneiden keskeisiin ongelmiin, parantaa tietoturvaa ja loppukäyttäjän käyttäjäkokemusta. Matkapuhelintilaukset keskitettiin Helpdeskillle. Tilaus tapahtuu sisäisen sähköisen järjestelmän kautta.

Digiryhmä kerääntyi kvartaaleittain digitiekartan seurantakokouksiin. Kokouksissa kuultiin myös Kuntaliiton esitys tiedollajohtamisesta sekä Seinäjoen kaupungin esitys kehittämästään talouden raportointityökalusta.

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Vaalit	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Toteuma %	Yli tai alle
Tuotot	14 763	28 226	15 000	24 065	160,43 %	9 065
Kulut	-52 481	-30 037	-30 000	-35 813	119,38 %	-5 813
Toimintakate	-37 718	-1 812	-15 000	-11 748	78,32 %	3 252

Tarkastustoimi	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Toteuma %	Yli tai alle
Tuotot	41	48	0	0		0
Kulut	-33 531	-29 496	-34 440	-33 338	96,80 %	1 102
Toimintakate	-33 490	-29 448	-34 440	-33 338	96,80 %	1 102

Yleishallinto	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Toteuma %	Yli tai alle
Tuotot	901	229	0	39 565		39 565
Kulut	-753 312	-670 416	-616 030	-784 177	127,30 %	-168 147
Toimintakate	-752 411	-670 187	-616 030	-744 612	120,87 %	-128 582

Hallinto- ja henkilöstöpalvelut	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Toteuma %	Yli tai alle
Tuotot	238 108	326 746	228 900	242 094	105,76 %	13 194
Kulut	-883 309	-1 066 542	-1 552 003	-1 666 033	107,35 %	-114 030
Toimintakate	-645 201	-739 796	-1 323 103	-1 423 938	107,62 %	-100 835

Markkinointi ja viestintä	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Toteuma %	Yli tai alle
Tuotot	66	5 116		3 668		3 668
Kulut	-226 713	-187 542	-332 838	-254 663	76,51 %	78 175
Toimintakate	-226 648	-182 426	-332 838	-250 995	75,41 %	81 843

Tietohallinto	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Toteuma %	Yli tai alle
Tuotot	828 216	846 807	885 907	1 050 817	118,61 %	164 910
Kulut	-791 837	-877 267	-914 700	-965 687	105,57 %	-50 987
Toimintakate	36 379	-30 461	-28 793	85 130	-295,66 %	113 923

Siivous- ja ruokahuolto	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Toteuma %	Yli tai alle
Tuotot	2 985 218	3 302 526	2 598 432	2 660 213	102,38 %	61 781
Kulut	-3 028 373	-3 245 171	-2 711 319	-2 717 921	100,24 %	-6 602
Toimintakate	-43 155	57 355	-112 886	-57 708	51,12 %	55 179

Toimielin

Kaupunginhallitus

Tulosalue

Elinkeinot

Tilivelvollinen

Elinkeinojohtaja

Elinkeinot –tulosalue koostuu Elinkeinopalvelut ja Maaseutupalvelut –palveluyksiköistä. Tulosalueen tehtävänä on luoda, ylläpitää ja kehittää elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä Kankaanpäässä ja sen lähialueella eri toimialat huomioiden; alkutuotannossa, jalostuksessa ja palvelusektorilla. Toiminnan tarkoituksena on kaupungin elin-, pito- ja vetovoimaisuuden vahvistaminen.

Elinkeinot	TP 2021	TP 2022	LKE 2023	KV 2023	Toteuma 23	Tot %	Yli/alle
Tuotot	289 662	297 613	204 257	204 257	244 883	119,89 %	40 626
Myyntituotot	193 350	202 006	204 257	204 257	203 044	99,41 %	-1 213
Tuet ja avustukset	96 312	95 607			41838,74		41 839
Kulut	-759 092	-795 476	-808 150	-818 150	-751 501	91,85 %	66 649
Henkilöstökulut	-499 809	-518 503	-455 626	-455 626	-487 643	107,03 %	-32 017
Palvelujen ostot	-244 074	-258 828	-331 368	-331 368	-242 675	73,23 %	88 693
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 965	-4 923	-5 140	-5 140	-5 544	107,86 %	-404
Muut toimintakulut	-12 245	-13 222	-16 017	-26 017	-15 639	60,11 %	10 378
Toimintakate	-469 430	-497 863	-603 893	-613 893	-506 619	82,53 %	107 274

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	TAE 2023	TP 2023
Maaseutupalvelut				
Koulutukseen osallistuneiden määrä	150	450	300	1200 *
Tukien maksu(viivepäivien määrä)	0	0	0	0
Elinkeinopalvelut				
Asiakkaiden määrä	319	161	200	218
Osallistumisastearvio uusien yritysten perustamisessa	25	20	25	20
Asiakastytyväisyys NPS	100	100	90	66,7

mukana myös etänä osallistuneet *

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2021	TP 2022	TAE 2023	TP2023
Elinkeinopalvelut				
Yritysten määrä toimialueella	1234 (q2)	1227 (q3)	1228	1254 (q3)
Aloittaneiden yritysten määrä	60 (2020)	95 (2021)	95 (2021)	72 (2022)
Hankkeiden lukumäärä, omat ja osall	10	10	13	12
Maaseutupalvelut				
Päätösten määrä	3890	3338	3900	3917
Tilojen lukumäärä	785	736	730	702
Tilojen keskipinta-ala	45	44	47	46

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

Toteuma 2023

Elinkeinopalvelut:

1. Yritysten neuvontatarpeisiin vastaaminen asiantuntevin ja joustavin palveluin.

Toteutui, olemme alueemme toimivien yritysten, yritystä perustavien ja yhteistyökumppaneidemme tuntema ja käyttämä yritysneuvonnan palvelutuottaja. Tilikauden aikana 218 asiakasta, 494 asiakastapahtumaa. JTF-rahoituksen neuvonta- ja aktivointihanke käynnistyi 1.5.2023, jonka myötä palvelutarjontamme parani.

2. Uusien yritysten hankkiminen.

Toteutui tavoitteen suuntaista työtä tehden, edistimme paikkakunnalle sijoittuvien ja sijoittumista suunnittelevien yritysten asettautumista asiakaslähtöisesti ja yritysten tarpeet kokonaisvaltaisesti huomioiden. Osallistuimme muun muassa erään teollisuuden palvelut -toimialan yrityksen sijoittumisselvitys- ja myötävaikuttamistyöhön, tässä tapauksessa myönteiseen lopputulokseen pääsemättä. Sijoittumiseen liittyvää selvitys- ja neuvottelutyötä tehtiin myös Kirkkokallion ekoteollisuuspuiston ympärillä.

3. Elinkeinojen ja yritysten toimintaympäristön kehitystyö yhdessä sidosryhmien kanssa. Hanketoiminnan toteuttaminen osana kehitystyötä, omat ja yhteistyökumppaneiden hankkeet.

Toteutui, keskeisinä sopimusperustainen elinvoimayhteistyö SAMK ja Sataedu kanssa. Talousarvioon sisällytetyn hankesalkun toteuttaminen. Tilikauden aikana käynnissä oli kaikkiaan 12 hanke- tai yhteistyökumppanuutta. Keväällä -23 yhdessä SAMKin kanssa suunniteltuaan ja jätettyyn mittavaan, lähes 1,2 meu JTF-hankehakemukseen SAMK sai myönteisen rahoituspäätöksen marraskuussa 2023 ja käynnistämistoimet alkoivat vielä loppuvuodesta. Hanke muodostuu kolmesta pääteemasta, 1) Kirkkokallion ekoteollisuuspuiston kehittäminen, 2) rakennustuoteollisuuden kehittäminen ja 3) Geo-oppimisympäristön kehittäminen. Kirkkokallion ekoteollisuuspuiston kehittämisessä kaupunki on elinkeinopalveluiden kautta hyvin tiiviisti mukana. Ekoteollisuuspuiston yritys yhteistyöympäristönä ja ekosysteeminä ulospäin näkyminen sekä toimiminen osana teollisuuspuistojen verkostoa maassamme että kansainvälisestikin, tulee viestinnällisesti sijoittumaan osaksi Business Kankaanpää -kokonaisuutta.

4. Matkailun kehittämistyön jatkaminen ja osana sitä Geoparkin yhä vahvempi hyödyntäminen kaupunkimarkkinoinnin ja alan yritysten voimavaraksi.

Toteutui työtä tavoitteen suuntaisesti tehden. Matkailun kehittämistyötä tehtiin sisäisen työn ohella elinkeinopalveluiden vetämässä matkailualan toimijoiden työryhmässä, jossa mukana myös Geopark -jäsenyrityksiä, kokoontuminen 2-3 krt/vuosi. Geopark on keskeinen toimija koko alueen matkailun kehittämistyössä ja esillä myös kaupungin matkailumarkkinoinnissa. Toteutettiin sisääntuloväylien tervetuloilyttien uudistaminen, asennustyö vielä kesken valmistuen kevään 2024 aikana. Osallistuttiin Aktiivinen P-S ry:n kehittämishankkeen valmisteluun matkailuyritysten tuotteistamistyön ja kuntamarkkinoinnin tukemiseksi koko Pohjois-Satakunnassa. Tilikauden aikana saimme avatuksi kehittämisikunnan Kuninkaanlähteen lähdealuetta koskien, yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhteistyön tiivistyminen SFC Satakunta kanssa. Jatkoimme Outdoor Active -alustan hyödyntämistä. Matkailualan kehittämiseen liittyen, tuimme erilaisten yhdistysten tapahtumajärjestämisen toimintaedellytysten säilyttämistä toteuttamalla alueella toivottua järjestyksenvalvoja -koulutusta, jatkuen myös vuonna 2024.

Maaseutupalvelut:

5. Hakijoiden neuvonta ja opastus CAP27 sääntöihin

Koulutuksia järjestettiin Satakunnan ja Pirkanmaan alueella. Pirkanmaalla pidettiin viisi koulutusta, joihin oli myös etäosallistumismahdollisuus. Satakunnassa koulutuksia järjestettiin jokaisella neljällä yt-alueella. Teamsin avulla järjestettiin yksi koulutus sekä eläin- että peltotuista. Kankaanpäässä Kankaanpääsalissa ja Pomarkussa Tuunajärven kylätalossa oli omat koulutukset, joista Kankaanpään koulutus oli YouTube-kanavalla. Tätä oli katsottu yli tuhat kertaa. Asiakaskäyntien vähetessä neuvonta on siirtynyt puhelimitse ja sähköpostitse annettavaan neuvontaan. Syysilmoitus siirtyi teknisten ongelmien vuoksi keväälle, joten tähän liittyvä koulutuskin siirrettiin vuoden 2024 puolelle.

6. Monitoroinnin käytön opiskelu

Monitorointi tarkoittaa kuvatulointia, jossa tekoäly tulkitsee ensin satelliittien kuvadataa ja epäselvistä tapauksista lähetetään viljelijälle kuvapyyntö. Satakunnan ja Pirkanmaan alueella käytiin läpi 365 kuvapyynnön vastaukset. Osallistuimme Ruokaviraston asiasta järjestämiin verkkokoulutuksiin. Tulkinta oli pelättyä helpompaa. Ongelmia aiheutui lähinnä viljelijöiden käyttöön annetun sovelluksen toiminnassa sekä kuvapyyntölohkojen sijainnista johtuvista katvealueongelmista.

Mukava arki

7. Yritysneuvonnan palvelukumppanina toimiminen P-S seutukunnan naapurikunnille

Toteutui, tuotimme sopimus pohjaisesti yritysneuvontapalvelua myös Jämijärvellä ja Siikaisilla, lisäksi starttirahaneuvontaa ja –lausuntoja TE-hallinnolle. Käynnistetyn JTF-rahoituksen neuvonta- ja aktivointihankkeen myötä ja sen osalta yritysneuvonnan palvelukumppanina toimiminen laajeni myös Karviaan, vahvistaen näin rooliaamme seudullisena yritysneuvonnan palvelutuottajana.

8. Selvitetään mahdollisuus kutsutaksin käyttöönottoon Kankaanpää-Parkano - välillä sekä Kankaanpään sisäiseen liikenteeseen.

Selvitystyö käynnistyi vasta loppuvuodesta 2023 eikä valmistunut tilikauden aikana. Työ on edennyt alkuvuoden 2024 aikana vaihtoehtoisia toteutustapoja kartoittaen ja valmistuu kevään aikana.

Maaseutupalvelut:

9. Maksatukset ajallaan ja oikein

Vuoden 2022 loppumaksatukset ja vuoden 2023 pohjoisten kotieläintukien ennakot saatiin lähtemään heti, kun saimme maksuluvan.

10. Palveluiden saatavuus hyvä koko alueella

Sähköinen asiointi on vähentänyt lähipalvelun tarvetta. Asiakaspalvelu on hoidettu pääosin puhelimitse ja sähköpostilla. Työntekijän poissaollessa puhelu on siirretty paikalla olleille ja posti ohjattu yhteiseen sähköpostilaatikkoon. Koulutukset viljelijöille järjestetään tallenteina, jolloin ne ovat ajasta ja paikasta riippumatta

Kestävä ja ketterä kaupunki

Maaseutupalvelut:

11. Vahinkoarvot viipymättä ja oikeudenmukaisesti

Vahinkoarvot on suoritettu viimeistään seuraavana päivänä ilmoituksesta, myös viikonloppuisin. Vahinkojen määrässä on huolestuttavaa nousua.

12. Hallintotehtävät ovat tehokkaasti tuotettu

Poissaolot on pystytty hoitamaan vakinaisen henkilöstön turvin. Porin YT-alueen kanssa tehty yhteistyösopimus turvaa palvelut myös poissaolojen aikana ilman lisähenkilöstön palkkausta. Avustimme Porin YT-aluetta 14 ht:n verran.

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Elinkeinopalvelut	<p>Palvelualueen kuvaus</p> <p>Elinkeinopalvelut tuottaa neuvontapalveluita yrityksille niiden elinkaaren kaikkiin vaiheisiin. Keskeisiä palveluita ovat yritysneuvonta alkaville yrityksille (yrityksen perustaminen), yritysneuvonta toimiville yrityksille (yritystoiminnan kehittäminen), yritysten sijoittamisneuvonta, hankeneuvonta ja rahoitusneuvonta. Lisäksi tarjoamme toimitilaratkaisuja yrityksille kaupungin tytäryhtiön Kankaanpään Yrityspalvelu Oy:n kautta. Suoraan yrityksille tarjottavien palvelujen ohella elinkeinopalveluiden tehtäväkenttään kuuluu yritysten toimintaympäristön kehittäminen ja laaja-alaisemmin, aluekehityksen ja alueen elinvoiman edistäminen - myös hanketoimintaa ja eri rahoituslähteitä hyödyntäen. Hanketoimintaa harjoitetaan joko itse hankkeita toteuttaen ja hallinnoiden, tai yhteistyökumppaneiden hankkeisiin osatoteuttajana tai palvelukumppanina (osarahoitaja) osallistuen.</p>
--------------------------	---

Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

1) Satakunnassa käynnistyvän JTF-rahoitushaun tunnetuksi tekeminen ja hakijoiden aktivointi sen hyödyntämiseksi. 2) Kirkkokallion ekoteollisuuspuiston jatkokehittämisen tukeminen. 3) Yhteistyötoimet oppilaitosten, TE-toimiston ja yritysten kanssa työvoiman saatavuuden parantamiseksi. 4) Käynnistyneen TE-palvelut 2024 -uudistuksen seuranta ja toteutukseen osallistuminen.

Elinkeinopalvelujen palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Yleiskuvaus toiminnasta

Elinkeinopalvelut – yksikkö suoriutui vuonna 2023 hyvin tehtävässään paikkakunnan elinkeinoelämän tukemiseksi ja elinvoiman edistämiseksi. Avainasemassa tämän tehtävän hoitamisessa korostuivat asiantuntevan yritysneuvonnan tuottaminen, alueen ja toimintaympäristön kehittäminen tarkoituksenmukaisella hanketoiminnalla sekä edunvalvonta- ja vaikuttamistyö elinkeinoelämän laajassa kumppani- ja yhteistyöverkostossa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Elinkeinopalvelut – yksikkö tuotti v. 2023 yritysneuvonnan ja aluekehityksen palveluita kolmen, osan vuotta neljän elinkeinopalveluiden työntekijän voimin. Yksikön henkilöresurssin muodostivat yritysasiantuntija, JTF-neuvontahankkeen projektipäällikkö (1,5 alkaen), yhteinen talous- ja hallintosihteeri teknisen keskuksen kanssa (0,3 htv) ja elinkeinojohtaja.

Kankaanpäälaisten asiakkaiden ohella yritysneuvontapalvelua on tuotettu myös naapurikunnille. Kuntien väliseen sopimukseen perustuen Kankaanpään kaupunki myy yritysneuvontapalvelua Jämijärven ja Siikaisten kunnille. Näiden sopimuskuntien sekä Karvian osalta toimittiin lisäksi myös alkavien yrittäjien starttirahalausuntojen antajana TE-hallinnolle. Toukokuussa 2023 yritysneuvonnan palvelutarjonta myös naapurikunnille lisääntyi entisestään elinkeinopalveluiden käynnistettyä JTF-rahoituksen neuvonta- ja aktivointihankkeen. Neuvontahankkeeseen saatiin Satakuntaliiton merkittävä rahoitus kuntien rahoituksen ohella. Roolimme seudullisena yritysneuvonnan palvelutuottajana siten vahvistui. Elinkeinopalveluiden toimintaan niveltä luontevalla

tavalla myös Kankaanpään kaupungin omistaman, toimitiloja yrityksille tarjoavan Kankaanpään Yrityspalvelu Oy:n palvelut. Yhteys yritysneuvonnan ja toimitilaratkaisujen välillä toimi asiakkaan kannalta saumattomasti, elinkeinojohtajan toimiessa myös yhtiön toimitusjohtajana.

Jo koropandemian ajalta alkunsa saanut talouskehityksen hiipuminen jatkui ja edelleen jyrkkä Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaan jatkuessa näkyen inflaation kiihtymisenä yleisesti ja erityisesti energian hinnan nousuna sekä korkojen nousuna rahoitusmarkkinoilla. Tämä näkyi väistämättä myös Kankaanpään elinkeinoelämässä. Osalla yrityksiä kysyntätilanne heikkeni johtaen muun muassa lisääntyviin määräaikaisiin lomautuksiin. Uuden työvoiman tarve ei noussut esiin enää edeltävää vuotta vastaavalla tavalla.

Osalla yrityksistä kysyntätilanne on pysynyt hyvällä tasolla ja näiden yritysten työvoimatarpeiden tyydyttämiseksi katseet ovat kohdistuneet kasvavassa määrin myös ulkomaisen työvoiman tarjontaan. Venäjän hyökkäyssodan myötä Kankaanpäässä on jälleen toiminut yksi maamme vastaanottokeskuksista. Asiakaskunta siellä on muodostunut keskeisesti ukrainalaisista tilapäisen suojelun hakijoista ja osa heistä on tärkeällä tavalla työllistynyt paikkakunnan yrityksiin. Joidenkin työntekijöiden kohdalla tai työtehtävän tarpeista lähtien yhteisen kielen puuttuminen on hankaloittanut rekrytointeja. Kielikoulutusten kautta asiaan on alueella tartuttu ja edellytykset kotoutumiselle työllistyminen mukaan lukien ovat siltä osin suotuisimmat. Varovainen arvio alueen yrityksiin työllistyneiden ukrainalaisten määrästä on joitain kymmeniä. Ukrainalaisten ohella yrityksiin työllistyy ulkomaista työvoimaa myös muista lähtö-

maista, näiden työntekijöiden kohdalla prosesseissa ovat usein mukana myös yksityisen sektorin henkilöstörekrytointi- ja vuokrausyritykset. Yritysten työvoiman rekrytointitarpeiden ja lähestyvän TE-palvelu-uudistuksen myötä toimijoiden kesken on syntynyt tarve entisestään tiivistää verkostoyhteistyötä ja esimerkiksi Sataedun ja kaupungin välinen yhteistyö on näin entisestään vahvistunut.

TE-palvelut siirtyvät kunnille 1.1.2025. Kankaanpää tulee kuulumaan Satakunnan työllisyysalueeseen vastuukuntana Porin kaupunki. TE-palvelut 2024-uudistuksen valmistelutyöhön elinkeinopalvelut -yksikkö osallistui tiivistävällä tahdilla. Porin kaupungin johdolla valmistelutyötä on viety eteenpäin alatyöryhmissä, elinkeinopalveluiden osallistuessa Työntantajapalvelut -kokonaisuuden rakentamiseen.

Alueiden elinvoiman kannalta yksi keskeinen tekijä on saavutettavuus. Esiin on jo pitkään noussut paikkakunnan heikot julkisen liikenteen yhteydet erityisesti Parkanon rautatieaseman ja Tampereen suuntaan. Tilanteen korjaamisen edellytysten ja mahdollisuuksien selvittäminen oli asetettu elinkeinopalvelut yksikön toiminnallisiin tavoitteisiin vuodelle 2023. Tavoite jäi saavuttamatta, työ käynnistyi vuoden loppupuoliskolla mutta valmistuu kevään 2024 aikana. Osana julkisten kulkuyhteyksien rakentamista elinkeinopalvelut osallistui Varsinais-Suomen Ely-keskuksen suorittamaan hankintamenettelyyn Pohjois-Satakunnan bussiyhteyksistä, joissa rahoittajana on valtio ja alueen kunnat. Tämän hankinnan sopimuskausi käynnistyy 1.6.2024 ja yhteydet palvelevat kulkemista lähinnä Porin suuntaan ja Pohjois-Satakunnan sisäisesti.

Vuoden 2023 aikana elinkeinopalveluilla oli yhteensä 494 asiakastapahtumaa kaikkiaan 218 asiakkaan kanssa. Määrä nousi edeltävään vuoteen verrattuna, keskeisenä selittävänä tekijänä neuvontatarjonnan laajeneminen JTF-rahoitusneuvonnan käynnistymisen myötä. Asiakkaista 31 eli 14 % oli alkavia yrityksiä tai yritystoimintaa suunnittelevia, toimivia yrityksiä oli 180 (83 %) ja muita asiakkaita 7 (3 %). Omien asiakaskontaktiemme lisäksi alueemme asiakasyritykset pääsivät kauttamme osallisiksi myös yhteistyökumppaneidemme palveluihin. Yritysrahoituksen (kehittämistuki, investointituki) hakemisessa avustimme yhteensä 35:tä yritystä, haettujen avustusten määrä yhteensä 1,93 miljoonaa euroa. Yrittäjäksi ryhtymistä suunnitteleville järjestimme verkkototeutuksena neljä alkavien yrittäjien infotilaisuutta yhdessä TE-toimiston kanssa. Toimintamme markkinoinnin ja viestinnän pääkanavina toimivat www-sivut businesskankaanpaa.fi ja Facebook.

Vuositasolla Kankaanpäässä on perustettu tavallisesti n. 60 -70 uutta yritystä kaikki erilaiset yritysmuodot mukaan lukien. Vuonna 2022 Kankaanpäässä perustettiin uusia yrityksiä 72, hieman edellisvuotta vähemmän. Lopettaneita yrityksiä vuonna 2022 oli 49, yritysten nettolisäys siten 23 yritystä. Aiempien vuosien tapaan päättyneen vuoden 2023 tietoja ei ole vielä tässä vaiheessa kokonaisuudessaan saatavilla, vuoden kolmen ensimmäi-

sen neljänneksen perusteella uusien yritysten määrä näyttää olevan vuoteen 2022 verrattuna samaa tasoa tai hieman korkeampi.

Vuoden 2023 aikana tilanne työmarkkinoilla jatkui jo edeltävän vuoden lopulla alkaneessa hieman heikommassa vireessä. Vuoden noin kolmen ensimmäisen neljänneksen ajan Kankaanpään työttömyysaste pysytteli liki edeltävän vuoden tasolla 8 - 9 prosentissa mutta joulukuussa työttömyys nousi jälleen selvästi koko maakunnan tavoin. Joulukuun lopussa 2023 Kankaanpäässä oli 597 työtöntä työnhakijaa ja työttömyysaste 11,0 % (vuotta aiemmin 587 ja 10,6 %). Samaan aikaan koko Satakunnan työttömyysaste oli 10,7 ja Porin 13,4 %.

Elinkeinoelämän edustajista, luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista muodostuva Kankaanpään kaupungin elinkeinotyöryhmä kokoontui tilikauden aikana kaksi kertaa.

Elinkeinopalvelut -yksikön omana hankkeena käynnistyi toukokuussa 2023 JTF-rahoituksen (EU:n oikeudenmukaisen siirtymän rahoitus) neuvonta- ja aktivointihanke. Tässä Satakuntaliiton ja koko Pohjois-Satakunnan seutukunnan kuntien yhteisesti rahoittamassa lähes kaksivuotisessa hankkeessa keskeisenä tavoitteena on saada alueella yritysten ja muiden yhteisöjen parissa syntymään innovointi- ja kehittämistoimintaa ja edelleen jalostumaan JTF-investointi ja kehittämishankkeiksi rahoitushakemuksineen. Hankkeen vaikutuksena, sen onnistuessa aktivoimaan asiakkaita käynnistämään kehittämishankkeita JTF-rahoituksen avustamana, syntyy näillä toimijoilla uutta arvonalisää ja työtä kompensoimaan alueella turvetuotannon supistumisen myötä tapahtuvaa talouden ja työllisyyden laskua. Hanke on lähtenyt käyntiin onnistuneesti, vuoden 2023 aikana asiakasyrityksiä ja -yhteisöjä oli 53, näistä neuvottuja tai hankesuunnittelussa avustettuja hankkeita syntyi 24 kpl. Rahoittajalle jätettyjen hankkeiden yhteenlaskettu kustannusarvio oli hieman yli 1,4 meu, haettavan avustuksen kokonaissumma runsas 0,4 meu.

Lauhanvuori-Hämeen kangas Geoparkin hyödyntämiseksi alueen merkittävimpänä matkailun kehittämisen alustana ja ekosysteeminä, jatkoimme Geoparkin toiminnan tunnetuksi tekemistä erityisesti yritysten mutta myös kuntalaisten silmissä. Keskeisenä tapana on ollut saada alueen erityisesti matkailuun liittyvät yritykset (elämys-, majoitus- ja ravitsemuspalvelut) hyödyntämään Geoparkin tuottamia aineistoja ja markkinoinnin vetoapua. Matkailun yhteistyöryhmä kokoontui suunnitellusti keväällä ja syksyllä. Kesäkuussa Geoparkissa toteutettiin kansainväliseen Geopark-verkostoon kuulumisen edellytysten mukainen neljän vuoden välein tehtävä uudelleenarviointi. Arvioitsijat tulivat Kreikasta ja Norjasta ja vajaan viikon kestäneen toiminnan tarkan läpikäynnin tuloksena saimme vihreän kortin ja siten luvan jatkaa Geopark -alueena. Kansallisesti olemme kovassa seurassa, Geopark-alueina verkostossa ovat myös Saimaan ja Salpausselän matkailualueet.

Kirkkokallion ekoteollisuuspuiston jatkokehittämisen hankkeistaminen eteni vuoden 2023 aikana merkittävällä tavalla. Tiivis aluekehittämisen yhteistyö Satakunnan ammattikorkeakoulun Kankaanpään yksikön kanssa tuotti jälleen konkreettista tulosta, elinkeinopalvelut-yksikön ja SAMK:in yhdessä valmistellun mittavan 1,2 meu JTF-hankkeen saatua myönteisen rahoituspäätöksen Satakuntaliitolta. Hankkeen hallinnoijana toimii SAMK ja se kestää kolme vuotta keväälle 2026. Hankkeen käytännön toimenpiteet pääsivät käynnistymään v. 2024 alussa. Kirkkokallion ekoteollisuuspuiston ohella kehittämistyön kaksi muuta kohdeteemaa ovat rakennustuoteteollisuuden digitalisaatio ja Geo-oppimisympäristön kehittäminen.

Elinkeinopalvelut – yksikön kautta kaupunki osallistui vuoden 2023 aikana useaan alue- ja toimintaympäristön kehittämisen yhteistyöhön ja kehittämishankkeeseen, joista seuraavassa keskeisimpiä:

Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark ry, 9 kunnan alueelle ulottuvan luontomatkailualueen kehittäminen kesäkuussa 2020 saatua kansainvälistä, Unescon myöntämää Geopark-statusta brändäyksessä hyödyntäen

ProAgria Länsi-Suomi, Maaseutuyritysten kasvun portaat – hanke, maakunnallinen maaseutuyritysten neuvontaresurssi

Satafood Kehittämisyhdistys ry, elintarvikealan maakunnallinen kehittämistoiminta

Satakunnan Yrittäjät ry, maakunnallinen yritysten omistajanvaihdosten neuvonta

Tampereen yliopisto, ARTTEC – tekniikan ja taiteen synergia, yritysten kehittämisspalvelu

Satakunnan kauppakamari, pk-yritysten hallitustyöskentelyn kehittämisen hanke

Satakunnan ammattikorkeakoulu, useita yhteistyömuotoja, joista hanketoimintana KOS-hanke yritysten henkilöstön koulutukseen liittyen, RoPoSa – hanke automaation ja robotiikan hyödyntämiseksi teollisen tuotannon yrityksissä sekä Tapahtumaosaamisella virtaa seutukaupunkeihin -hanke

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Toimintakate alittui budjetoidusta, tämän keskeisimpinä syitä olivat arvioitua suuremmat avustustuotot ja hankkeiden omarahoitusosuuksien, yhteistoimintaosuuksien käytön jääminen budjetoitua pienemmäksi.

Maaseutupalvelut

Maaseutupalvelut tuottavat maatalousyrittäjille maaseutuelinkeinojen hallintopalvelut maksajavirastosopimuksen mukaisesti. Kankaanpään kaupunki järjestää yhteistoimintasopimuksen mukaisesti maaseutuelinkeinohallinnon tehtävät alueella, joka käsittää Jämijärven, Kihniön ja Pomarkun kunnat sekä Kankaanpään ja Parkanon kaupungit. Sopimuksen toteutumista ohjaa ja valvoo osapuolten asettama yhteistyöryhmä, joka antaa lausunnon talousarviosta, päättää tarjottavasta palvelusta ja tekee esityksiä toiminnan kehittämisestä.

CAP27 suunnitelman vienti käytäntöön ja viljelijöiden koulutus uuteen suunnitelmaan. Tukioikeuksien poistuminen vapauttaa resursseja mutta GT-kuvien tulkinta (moniterointi) osaltaan lisää työmäärää.

Maaseutupalvelujen palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Maaseutuhallintoyksikkö toimi lain edellyttämällä minimihenkilöstöllä taloudellisesti ja tehokkaasti. Yhteistyösopimuksella Porin YT-alueen kanssa saamme varmuutta tehtävien hoidon onnistumiseen myös poikkeustilanteiden varalta.

Sähköinen asiointi on vähentänyt lähipalvelun tarvetta. Asiakaspalvelu on hoidettu pääosin puhelimitse ja sähköpostilla. Työntekijän poissa ollessa puhelut on siirretty paikalla olleille ja posti ohjattu yhteiseen sähköpostilaatikkoon. Koulutukset viljelijöille järjestetään tallenteina, jolloin ne ovat ajasta ja paikasta riippumatta katseltavissa.

Tukia haki vuonna 2023 alueellamme 702 tilaa. Peltoa oli viljelyssä n. 32 200 hehtaaria, joten keskipeltoala oli n. 45,65 ha tila. Asiakaskäynnit jatkoivat vähenemistään palvelun siirtyessä sähköiseksi. Viljelijöille maksettiin vuoden 2023 aikana 20,3 miljoonaa euroa. Summa oli pienempi kuin edellisenä vuonna, koska eläintukien maksu siirtyi vuoden 2024 puolelle. Vuoden 2022 loppumaksatukset ja vuoden 2023 pohjoisten kotieläintukien ennakot saatiin lähtemään heti, kun saimme maksuluvan. Vuoden 2023 peltotukihaun ennakot maksettiin joulukuussa vain vähän ennen vuodenvaihdetta. Näidenkin maksujen eteneminen sujui kiireestä huolimatta hyvin.

Satakunnan ja Pirkanmaan alueella käytiin läpi 365 kivan vastaukset. Osallistuimme Ruokaviraston asiasta järjestämiin verkkokoulutuksiin. Tulkinta oli pelättyä helpompaa. Ongelmia aiheutui lähinnä viljelijöiden käyttöön annetun sovelluksen toiminnassa sekä kuvapyyntölohkosten sijainnista johtuvista katvealueongelmista.

Toimielin
Tulosalue
Tilivelvollinen
Palveluajatus

Kaupunginhallitus
Kehitys
Kehittämisjohtaja

Kehitys -tulosalueella tuotetaan lomituspalvelut kymmenen kunnan alueelle. Melan kanssa solmittu toimeksiantosopimus kattaa Kankaanpään, Parkanon, Porin ja Ulvilan kaupungin sekä Jämijärven, Karvian, Kihniön, Merikarvian, Pomarkun sekä Siikaisten kunnan alueet. Kankaanpään lomituspalvelujen yksikkö toimii maatalousyrittäjien lomituspalvelulaissa (1231/1996) tarkoitettuna paikallisyksikkönä ja huolehtii edellä mainitun lain sekä maatalousyrittäjien lomituspalveluasetuksen (1333/1996) mukaisesti paikallisyksikölle kuuluvista tehtävistä.

Tulosalueella hoidetaan myös työllisyyden hoidon, valmiussuunnittelun, kaupunginosatoimikunnan sekä yleisen kehittämisen toimintoja. Maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvät asiat siirtyvät hyvinvointialueiden perustamisen myötä Kehitys -tulosalueelle.

Palveluja pyritään kehittämään kustannustehokkaiksi ja vaikuttaviksi.

Kehitys	TP 2021	TP 2022	KV 2023	Toteuma 2023	Tot %	Yli/alle
Tuotot	4 949 242	4 791 728	4 935 745	4 692 140	95,06 %	-243 605
Myyntitulot	3 114 798	3 309 524	3 546 295	3 326 921	93,81 %	-219 374
Maksutuotot	285 103	264 974	253 500	295 199	116,45 %	41 699
Tuet ja avustukset	1 549 341	1 217 230	1 135 950	1 069 884	94,18 %	-66 066
				135		135
Kulut	-4 738 422	-4 915 025	-5 291 624	-4 846 139	91,58 %	445 485
Henkilöstökulut	-2 659 300	-2 613 013	-3 108 086	-2 561 555	82,42 %	546 531
Palvelujen ostot	-724 556	-903 092	-819 636	-860 580	105,00 %	-40 944
Aineet, tarvikkeet, tavara	-39 357	-46 138	-61 541	-60 450	98,23 %	1 091
Avustukset	-1 296 550	-1 315 761	-1 242 560	-1 277 830	102,84 %	-35 270
Muut toimintakulut	-18 659	-37 021	-59 801	-85 724	143,35 %	-25 923
Toimintakate	210 820	-123 297	-355 879	-154 000	43,27 %	201 879

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Edistetään ukrainalaisten kotoutumista Kankaanpäähän

Toteuma 2023

Tavoite toteutunut.

Toimenpiteitä: Maahanmuuttopalvelujen näkyväksi tekeminen ja verkostoituminen. Maahanmuuton projektikoordinaattori on aloittanut tehtävässä 8.12.2022. Vuoden 2023 aikana on pyritty aktiivisesti verkostoitumaan muiden maahanmuutto- ja kotoutumispalvelujen toimijoiden kanssa paikallisesti ja alueellisesti.

Kaupungin palveluista on koostettu info-kirjanen, joka on käännetty ukrainaksi ja venäjäksi. Info on julkaistu myös kaupungin kotisivuilla. Kotouttamisohjelma on päivitetty seutukunnallisessa yhteistyössä vuosille 2023-2025. Myös maahanmuuttajia kutsuttiin mukaan ohjelman laadintaprosessiin ja iloksemme heitä myös osallistui kotoutumissuunnitelman laadintaprosessiin. Syksyllä on aloitettu viikoittaiset kotoutumispalvelujen vastaanottopalvelu yhteistyössä Kelan ja vastaanottokeskuksen kanssa vok:n tiloissa.

2. Osaavan työvoiman turvaaminen laadukkaiden lomituspalvelujen tuottamiseksi

Tavoite toteutunut.

Alkuvuodesta osallistuttiin Maatalouslomittajat ry:n ja paikallisyksiköiden yhteiseen markkinointikampanjaan (MTV3 + somemarkkinointi). Tavoitteena oli maatalouslomitustyön tunnettavuuden lisääminen ja työn tärkeyden korostaminen. On myös oltu yhteydessä suoraan alan ammattioppilaitokseen Kauhajoella. Alkuvuoden aikana onnistuttiin rekrytoimaan neljä uutta työntekijää. Vuositasolla muutos oli vain +1 lomittaja. Työnantajaan työsuhteessa olevien lomittajan ammattitaitoa ylläpidetään monipuolisen koulutuksen avulla. Koulutus tarve kerätään yrittäjiltä tulleesta palautteesta, koulutuksen pitäjiltä tulleesta tarjonnasta sekä lomittajille tehtävistä koulutuskyselyistä sekä kehityskeskusteluista. Vuonna 2023 on järjestetty työturvallisuuskortti koulutusta, hätäensiapukoulutusta, teema koulutusta ja eläintenkasittelykoulutusta. Joka toinen vuosi järjestetään konekoulutusta 2-4 vuorokautta huomioiden lomittajan omat lähtökohdat. Konekoulutus järjestetään tiloilla ja siellä tilan omilla koneilla lisätynä sillä konekannalla mitä on tarve opiskella. Tiloilla tapahtuvalla koulutuksella myös tehdään niitä samoja päivittäin tehtäviä töitä mitä eri tiloilla lomittajat oikeassa lomitustilanteessa muutenkin tekevät. Kankaanpään kaupungin koko henkilöstölle suunnattu Tyhy toiminta auttaa oman henkilökohtaisen jaksamisen kanssa, jopa henkilökohtaisen kunnan nostamisen kautta. Tarvetta olisi enemmän ohjattuun keskelle päivään sijoitettuun Tyhy toimintaan ja tämän kautta Tyhy toimintaa käytettäisiin enemmän ja tämä lisäisi henkilökohtaisia voimavaroja. Yksikössä on jatkuva työvoiman haku eripituisiin työsuhteisiin ja jopa oppisopimusopetukseen. Ongelmana työvoiman rekrytoimisessa on ollut Satakunnan vetovoiman kohdentuminen Poriin ja Porin lähialueille. Juuri Porin alueella Kankaanpään lomituksessa on vähiten tarvetta lomittajille. Suurin tarve uusille työntekijöille kohdistuu Kankaanpään – Karvian alueelle. Toteutuneella TVA-uudistuksella tavoitellaan lomittajien halua työn ja opiskelun kautta kehittää omaa osaamista monipuolisemmaksi ja sitouttaa lomittajia työnantajaan paremman palkan ja mielenkiintoisemman toimenkuvan kautta.

Kestävä ja ketterä kaupunki

3. Lomituspäivän bruttohinnan alentaminen

Tavoite ei toteutunut. Mela ei ole vielä vahvistanut yksikön lomituspäivän hintaa, mutta ennakoarvion mukaan päivähinta on noussut noin 4 %. Lomituspäivän bruttohinta on ollut nouseva viime vuosina. Suurin syy tähän on lomittajapula, jonka vuoksi ennalta arvaamattomien sijaisapulomitusten järjestäminen on hintavaa. Vuonna 2023 palkkakustannukset valtakunnallisestikin kohosivat merkittävästi, kun yleiskorotusten päälle tuli järjestelyvaraerä ja sen lisäksi vuosille 2023 – 2027 tehtiin kehittämisohjelma, mikä myös lisäsi aikaisempiin vuosiin nähden palkkakustannuksia ja tätä kautta lomituspäivän hintaa. Vakituisen henkilöstön lisääminen vähentää ulkopuolisen henkilöstön palkkaamista ja tätä kautta palkkakustannusten määrää. Riittävällä henkilöstö määrällä pystymme antamaan enemmän tuettua maksullista lomitusta alueemme yrittäjille ja saamaan enemmän tuloja lomitukseen, mikä kompensoi lomituspäivän hintaa alemmaksi.

4. Luottamuksen parantaminen ja henkilökunnan me hengen - vahvistaminen lomituspalveluissa

Toteutunut. Lomituspalveluissa on ruvettu tekemään enemmän asioita yhdessä, uskalletaan puhua vaikeistakin asioista yhdessä, pikkuhiljaa aletaan luottaa työkaveriin. On luotu yhdessä tekemisen käytänteitä hallintoon mm. kuukausittaiset suunnittelupalaverit, jossa yhdessä mietitään koko alueen työvuorosuunnittelua. Yhteistyötä edistävät myös joka viikko pidettävät tiistai palaverit, jossa yhdessä mietitään viikon ja kuukauden työtehtäviä. Luottamusta lisää myös yhteisten pelisääntöjen luominen kaikkien lomittajien ja hallinnon väliseen toimintaan, että kaikkien kesken toimittaisiin samalla tavalla. Yhdessä on osallistuttu Väliä viljelijästä - projektin Samassa veneessä -koulutuksiin. Koulutus oli suunnattu hallinnolle, lomittajille ja yrittäjille yhteisesti. Yksikössä on lisätty tiedottamista sekä lomittajien että yrittäjien suuntaan. Hallinto on saanut positiivista palautetta tavoitettavuuden ja tiedottamisen parantumisesta.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2021	TA 2023	TP 2023
Kehitys:			
1. Kotouttamisohjelman päivittäminen aloitetaan v. 2023 (Kyllä/Ei)	-	aloitetaan	laadittu
Lomitus:			
2. Henkilökunnan osaamisen vahvistaminen lomituspalveluissa / koulutuksen järjestäminen (koulutuspäivät / työntekijöiden määrä)	koronan vuoksi rajoitetusti	ka 2 pv	ka 1,85 pv
2. Maatalousyrittäjien vuosilomapäivien toteutuminen (Melan tilasto 6)	100 %	100 %	99 %
2. Maatalousyrittäjien sijaispäivien toteutuminen >90% (Melan tilasto 6)	90 %	>90 %	96,23
2. Lomituspäivien lukumäärä (pv/vuosi)(Melan tilasto 8)	12 127	12 000	10 489
4. Kevan työilmapiirikysely /työkykyjohtaminen v.2022	tot.	tot.	tot.
5. Lomituksen päivähinta e (brutto) aleneminen	241,24	<241,24	ennakkotieto 288,22

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2021	TA 2023	TP 2023
Kehitys			
Työmarkkinatuki – korvatut päivät (kpl/vuosi)	40 478	34 000	30 497
Työmarkkinatuki – kaupungin maksuosuus (eur/vuosi)	733 847	620 000	660 103
Työttömät työnhakijat 31.12.	534	520	597
Lomitus	TP 2021	TA 2023	TP 2023
Vuosilomaan oikeutettujen maatalousyrittäjien määrä lomituspalveluissa (hlö/vuosi)(Melan tilasto 5)	338	320	291
Vuosilomaoikeuttaan käyttäneet (hlö/vuosi)(Melan tilasto 1)	300	310	247
ja heidän osuus oikeutetuista (%) (Melan tilasto 1)	89 %	96,9	85 %
Tilojen määrä lomituspalveluissa (Melan tilasto 5)	227	200	190
Maatalouslomittajien lukumäärä, vakituiset täysi- ja osa-aikaiset	53	50	44
Lomituksen hallinnon lukumäärä	5	4	4
Lomituspäivien lukumäärä (Melan tilasto 8)	12 127	12 000	10 489

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
Kehitys	Sisältää kuntaliitoksen yhdistymisavustuksen sekä kaupungin edunvalvontaan liittyviä jäsenmaksuja (esim. Kuntaliitto ja KT). Kehittämis- ja hanketoiminnalla kehitetään kaupungin palveluja ja kokeiluja. Honkajoen kaupunginosatoimikunnalle kehittämistoimintaan on varattu 30.000 euroa ja kaupungin Innovaatio-työryhmälle 20.000 euroa. Kuntaliitoksen yhdistymisavustus 3,5 Me jakautuu kolmelle vuodelle: 1,40 Me (2021), 1,05 Me (2022 ja 2023).	Kotoutumisen ja maahanmuuton edistäminen. Muutokset: Maahanmuuton projektikoordinaattorin palkkaaminen 1.12.2022-30.11.2023. Tehtävät painottuvat pakolaisten kotouttamiseen ja työllistymisen edistämiseen.

Kehitys palvelukokonaisuuden toiminta ja toteuma 2023

Toimintatuotot alittuivat 4,9 % (0,02 Me), mutta myös toimintakustannukset jäivät ennakoitua alhaisemmiksi (- 8,4 % / 0,4 Me). Kehitys tulosalueen toimintakate oli 0,15 Me arvioitua parempi. Tulosalueelle kirjattiin kuntaliitoksessa myönnetty 3,50 Me harkinnanvarainen yhdistymisavustus, jonka maksatus jakautui kolmelle vuodelle. Toimintavuonna yhdistymisavustus (1,05 Me) maksettiin viimeisen kerran.

Honkajoki-toimikunta (kaupunginosatoimikunta) on kokoontunut kolme kertaa. Toimikunta on jakanut 22.050 euroa avustusta 14 eri toimijalle. Honkajoki-toimikunnan hallinnoima Ympäristökasvatuksen GEO-oppimiskeskus-hanke päättyi toimintavuoden lopulla. Hankkeessa on kunnostettu GEO-oppimiskeskukselle tilat käyttämättömänä olleisiin vanhan Honkajoen yhteiskoulu-lukion tiloihin. Tilat palvelevat laajasti LH-geopark-alueen kävijöitä ja koululaisryhmiä. Oppimiskeskuksen myötä edistetään myös tietoisuutta alueen ainutlaatuisuudesta ja ympäristöarvoista.

Kotoutumispalveluissa ulkomaalaisten asettautumista ja kotoutumista Kankaanpään on edistetty määräaikaisen työntekijän toimesta. Kaupungin järjestämän kotoutumistoiminnan alkuvaiheessa on pyritty tuomaan kaupungin maahanmuutto- ja kotoutumispalvelut tunnetuiksi sekä verkostoitumaan maahanmuutto- ja kotoutumispalvelujen toimijoiden kanssa paikallisesti ja alueellisesti. Kotouttamisohjelma on päivitetty vuosille 2023-2025, lisäksi on edistetty monikielistä tiedottamista kaupungin palveluista sekä Kankaanpäässä tarjolla olevista harrastuksista. Monikielisyys huomioon ottaminen on yksi kotoutumisohjelman poikkihallinnollista tavoitteista. Yhteistyö Kankaanpään vastaanottokeskuksen kanssa on ollut toimivaa ja kaupungin edustajat ovat osallistuneet mm. kotikunta-infoihin esitellen kaupungin palveluita mahdollisille kotikuntaa hakeville tilapäisen suojelun piirissä yli vuoden olleille. Tilapäisen suojelun piirissä olevat ukrainalaiset pakolaiset voivat yhden vuoden Suomessa oleskelun jälkeen hakea kotikuntaa Suomesta. Kotikuntaa hakevat siirtyvät vastaanottokeskuksen palveluista kunnan ja hyvinvointialueen tuottamien palvelujen piiriin. Kankaanpäästä on tullut kotikunta runsaalle sadalle ukrainalaiselle.

Innovaatio-työryhmä on kokoontunut kuusi kertaa. Kertomusvuonna työryhmä sai Idealingosta 29 ehdotusta Kankaanpään kehittämiseksi (v. 2022: 30 kpl ja v. 2021: 35 kpl). Ehdotusten pohjalta talousarvioon varattiin määräraha Kankaanpää sovelluksen käyttöönottamiseksi. markkinointi- ja viestintäpalvelualueelle. Sovellus on onnistuneesti otettu käyttöön maaliskuussa 2024.

Työllisyys

Kaupunki panostaa työllisyyden edistämiseen monialaisessa yhteistyössä elinkeinotoimen, TE-palvelujen ja esim. Kankaanpään aikuiskoulutussäätiön kanssa. Yhteistyökuviot luodaan myös hyvinvointialueen kanssa, jonne siirtyy kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu. Työllistymistä pyritään edistämään myös ukrainalaisten pakolaisten osalta. Kankaanpään aikuiskoulutussäätiö sr. ylläpitää jatkossakin aikuisille ja nuorille suunnattua työpajatoimintaa. Työpajoissa ja ESR-hankkeissa tarjotaan työttömille ja heikossa työmarkkina-asemassa oleville asiakkaille arjen tukea, yksilöllistä

Vaikuttavien yhteistyöpolkujen luominen hyvinvointialueelle. Valmistautuminen TE24 uudistukseen (TE-palvelujen siirtyminen kunnille 1.1.2025 alkaen). Palvelujen järjestämisoikeus edellyttää 20.000 työvoimaikäisen eli noin 50.000 asukkaan aluetta). TE-palvelujen järjestämisen tavasta ja siihen liittyvistä kuntien välisestä sopimuksesta on päätettävä viimeistään lokakuussa 2023. Muutoksia: Muutokset

Työllisyys palvelukokonaisuuden toiminta ja toteuma 2023

Työllisyys: Toimintatuotot alittuivat 90 % (0,06 Me), mutta myös toimintakustannukset jäivät ennakoitua alhaisemmiksi (- 16,8 % / 0,17 Me). Työllisyys palvelukokonaisuudessa toimintakate oli 0,11 Me arvioitua parempi.

Työllisyyden hoitaminen

TE24 uudistuksen myötä 1.1.2025 alkaen Satakuntaan muodostuu kaksi työllisyysaluetta, joiden vastuukuntina toimivat Pori ja Rauma. Kaupungin viranhaltijat ja luottamushenkilöitä osallistuu TE24-uudistuksen valmisteluihin eri työryhmissä. Kehittämisjohtaja toimii maahanmuuttajat ja kotoutumistyöryhmän puheenjohtajana.

Työmarkkinatuen kuntaosuus

Kunnat osallistuvat pitkään työttömänä olleiden työmarkkinatuen rahoitukseen. Kuntien rahoitusvastuu on 50 % yli 300 päivää työttömänä olleiden ja 70 % yli 1000 päivää työttömänä olleiden tuesta. Kelaston tilastojen mukaan työmarkkinatuen saajien määrä on laskenut edellisvuodesta 72 henkilöllä (-23,9 %) ja korvattujen päivien määrä 3.391 (-9,9 %), mutta maksuosuudet ovat pysyneet edellisen vuoden tasolla. Kaupungin maksuosuus kasvoi 6.040 eurolla (+0,9 %). Tavoite työmarkkinatuen maksuosuuksien alenemisesta ei toteutunut, tavoitteesta jäätiin 40.100 euroa (6,5 %).

Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajat ja maksetut etuudet Kankaanpää

Aika	Saajat	Maksetut etuudet euroa	Korvatut päivät	Kunnan osuus euroa
2023	229	1 134 691	30 797	660 102
2022	301	1 148 151	34 188	654 066
2021	341	1 342 769	40 478	733 847
2020	326	1 142 859	34 005	635 370

Kela / analytiikka- ja tilastoryhmä / NIT089C

Valitut tiedot raportille Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajat ja maksetut etuudet

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu siirtyi vuoden 2023 alussa hyvinvointialueelle. Kuntouttava työtoiminta on tarkoitettu pitkään työttömänä olleille elämänhallinnan ja työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi. Kuntouttavaa työtoimintaa sääntelee kuntouttavan työtoiminnan laki, joka velvoittaa kunnan järjestämään kuntouttavaa työtoimintaa.

Kuntouttava työtoiminta on sovitettava yhteen henkilön tarvitsemien sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen, julkisten työvoimapalvelujen sekä muiden palvelujen ja tukitoimien kanssa. Kankaanpään kaupunki on solminut yhteistyösopimuksen Satakunnan hyvinvointialueen kanssa kuntouttavan työtoiminnan paikkojen tarjoamiseksi kaupungin toimipisteissä. Uusia kuntouttavan työtoiminnan sopimuksia on tehty harvakseltaan aiempiin vuosiin verrattuna. Merkittävä syy siihen on ollut hyvinvointialueen organisoimiseen liittyvät ongelmat (henkilöstövaje Pohjois-Satakunnassa 1.3.-31.8.).

TYP-toiminta

Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) on lakisääteinen yhteistoimintamalli, jossa työ- ja elinkeinotoimisto, hyvinvointialueet ja Kansaneläkelaitos yhdessä arvioivat työttömän palvelutarpeen ja suunnittelevat hänelle tarkoituksenmukaiset palvelukokonaisuudet. Palvelukokonaisuuteen sisältyy työttömän palvelutarpeen mukaisesti yhteensovitettuna kokonaisuutena julkisia työvoimapalveluja, sosiaali- ja terveystyövoimajärjestelmien palveluja sekä mahdollisesti muita työllistymistä edistäviä palveluja. Palvelu on tarkoitettu pidempään työttömänä olleille yhteispalvelua tarvitseville. Kankaanpään kaupunki on osallisena Satakunnan TYP-toiminnassa. Monialaisella ammattiosaamisella ja ns. yhden luukun palveluperiaatteella pyritään parantamaan asiakkaiden työllistymisedellytyksiä.

Työllisyyden edistäminen

Sopimusperusteisesti on tuettu Kankaanpään Aikuiskoulutussäätiön työpajatoimintaa sekä työllistymistä edistäviä hankkeita:

Työpajatoimintaan osallistui yhteensä 266 (2022:259) asiakasta, joista Kankaanpääläisiä 203 (2022:205). Valmentautujista 120 henkilöllä koulutus oli peruskoulu, kansakoulu, pelkästään osatutkinto tai ei ollenkaan koulutusta. Tieto puuttui 34 henkilöltä, joista osa oli maahanmuuttajataustaisia henkilöitä. Ilman ammatillista koulutusta oli 50% valmentautujista, joiden koulutustausta oli tiedossa. Nuorten määrä toimintavuonna oli 88 (2022:71). Nuorten määrässä oli miehiä 52 (59%) ja naisia 36 (41%). Työpajapalveluissa oli yhteensä 266 eri valmentautujaa, joista naisia 115 (43%) ja miehiä 151 (57%). Prosentit pyöristettyinä kokonaislukuihin. Nuorista ilman ammatillista koulutusta oli (2022:72%). Nuorten työpajatoiminnan valmennustyöhön on myönnetty kaupungin rahoituksen lisäksi valtionavustusta.

Avustuksen tarkoituksena on vähentää koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrää ja edistetään osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Avustuksella tuettiin nuorten sosiaalista vahvistumista ja pyrittiin edistämään arjenhallintataitoja, itsenäisyyttä ja osallisuutta yhteiskunnassa. Valtionavustus kohdennettiin alle 29-vuotiaiden valmentautujien tukemiseen työ- ja yksilö- ja ryhmävalmennuksen avulla.

Kankaanpään kierrätyskeskukselta toimitettiin uudelleen käsittelyyn 122 tonnia (2022: 109tonnia, 2021:145tonnia) SER-romua. Kaiken kaikkiaan toimintavuoden aikana on kierrätyskeskuksessa lajiteltu/eteenpäin toimitettu tavaramäärä on 183 948 kiloa (2022:164701). Kierrätyskeskus tarjoaa palveluita kuntalaisille myymälän ja tavaran vastaanoton sekä SER-jätteiden vastaanoton piirissä. Kierrätystoiminnan ohella toimintayksikkö tarjoaa työtoimintapaikkoja työttömänä oleville henkilöille.

Poiste- poistotekstiilien keräystoiminta on aloitettu 1.2.2023 Valtti työpajan toimintana. Toiminta perustuu jätelain uudistuksiin, jotka velvoittavat kunnat järjestämään erilliskeräyksen tekstiileille. Kankaanpäässä keräys ja lajittelumalli kehitettiin rätälöidysti vain Kankaanpään tarpeita varten sillä vastaavaa toimintaa (kunnan koko) ei löytynyt valmiina. Toimintamallia on kehitetty ja jalostettu koko vuoden ajan ja se toteutettiin palvelun ostona Pohjois-Satakunnan jätteidenkäsittely Oy:n toimesta. Vuoden 2023 aikana poistotekstiiliä vastaanotettiin 17 473kg. Kaikki saapunut tekstiili on lajiteltu ja toimitettu eteenpäin. Edelleen käyttöön materiaalikierrätykseen arvio 3600kg, energiahyötykäyttöön 3300kg, paikalliseen uudelleen käyttöön (myydyt/lahjoitetut erät) n. 6600kg ja varastossa myymälässä ja prosessissa n.3900kg.

Käyttökelpoiset ja hyväkuntoiset tekstiilit on toimitettu Kankaanpään Kierrätyskeskukseen myytäväksi uudelleen käyttöön sekä hyväntekeväisyyteen ja erilaisten yhteistyökumppaneiden käyttöön. Käyttökelvottomat tekstiilit on lajiteltu materiaalin mukaan ja ne toimitetaan materiaalikierrätykseen poistotekstiilin käsittelylaitokselle Paimioon (puuvilla, selluloosa ja villa). Lajittelussa on myös kerätty erilaisia tekstiilijakeita tilauksen mukaan esim. käsityöryttäjille ja kouluille.

Erilaisille tekstiilijakeille on myös kehitetty hyötykäyttöä Poisteen varsinaisen toiminnan lomassa. Energiajätteeksi päätyi sellaiset materiaalit, joita ei syystä tai toisesta pystytä vielä kierrättämään takaisin tekstiilikuiduksi tai muulla tavoin hyötykäyttöön. Energiajätteen osuuden vähentämiseksi on tehty koko toimintavuosi aktiivisesti töitä.

Poistotekstiilin keräys ja lajittelu on tarjonnut palkkatyötä 4 henkilölle, kesätyöpaikan 2 nuorelle, työtoimintamahdollisuuden neljälle sekä työssäoppimismahdollisuuden kahdelle opiskelijalle. Toimintaan osallistuneet ovat kokeneet työn merkitykselliseksi ja vaikuttavaksi.

Työpajan palvelut ja niiden vahvasti kytketty valmennustoiminta ovat tehokkaita välineitä työttömyyden katkaisuun, arjen hallinnan lisäämiseen sekä koulutus- ja työmarkkinoille kiinnittymiseen. Toiminnan kautta asiakkaiden jatkosuunnitelmien ja – paikkojen löytyminen on osoittautunut tulokselliseksi ja tätä kautta syrjäytymisen kustannusvaikutuksiin tehokkaaksi ja taloudelliseksi vaihtoehdoksi. Työpajalla jatkoi 121 (2022:141, 2021:135, 2020:115) henkilöä vuodelle 2023 joista nuoria 30 (2022:27, 2021:33, 2020:25).

Eteenpäin ohjautumisessa onnistuttiin hyvin toimintavuoden 2023 aikana. Jatkoratkaisu löytyi 71 %:lle kaikista palvelun piirissä olleista valmentautujista.

Työllisyyspoliittisen avustuksen Työpajalta työhön! -hanke toteutti työ- ja yksilövalmennusta työkokeilun ja tukityöllistämisen muodossa sekä tarjosi TE-hallinnon asiantuntijoille mahdollisuuden toteuttaa aktiivista työvoimapolitiikkaa. Valmennusjaksojen aikana toteutettiin yksilöllistä ja asiakaslähtöistä ohjausta ja annettiin tukea työllistymiseen ja ammatinvalinta- ja koulutusvaihtoehtojen selkeyttämiseen.

Työkokeilun kautta valmennuksessa oli 29 (2022:38, 2021:57, 2020:50) henkilöä, joista kankaanpääläisiä 26 (90%).

Palkkatuella työsuhteessa työpajalla oli 35 (2022:44, 2021:37, 2020:20), joista kankaanpääläisiä 26 (74%). Hankkeen kohderyhmässä olleet suorittivat yhteensä 26 ICDL tutkintoa.

Palkkatuella työllistetyistä oppisopimuksella opiskeli viisi henkilöä, joista kolme suoritti koko tutkinnon ja muut yhteensä 5 tutkinnon osaa. Lisäksi kaksi henkilöä suoritti koko tutkinnon Valo valmennusmallin kautta.

Edelleen sijoittaminen yrityksiin - Yhteistyössä palkkatuella olevan henkilön kanssa etsittiin hänen osaamistaan ja työllistymistavoitteitaan vastaava yhteistyöyrittäjä, johon henkilölle laadittiin edelleen siirtosopimus palkkatukijakson aikana. Tavoitteena oli rakentaa polkua yritykseen ja vahvistaa ammatillista osaamista ja työelämätaitoja avoimilla työmarkkinoilla. Hankekauden aikana edelleen siirrettyinä yrityksiin oli 10 henkilöä, joista kahdessa yrityksessä 1 hlö, Yhteensä 11 edelleen sijoitusta yrityksiin. Tavoitteissa onnistuttiin erinomaisesti.

Hävikistä hyvinvointia -ESR hankkeessa (1.1.2022-31.12.2023). Hankkeen aikana perustettiin kaksi uutta oppimisympäristöä Kankaanpään aikuis- koulutussäätiön tiloihin. Hankkeessa on luotu uusi oppimisympäristö Valtin Pata lounasravintola Kankaanpään aikuiskoulutussäätiölle. Valtin Pata-lounasravintola on keittiöalasta kiinnostuneille ja ravintola- ja cateringalan opiskelijoille luotu matalan kynnyksen oppimisympäristö. Se mahdollistaa Valtti-työpajalle uusia työmuotoja ja uusia asiakaspaikkoja. Hankkeen aikana on luotu tunnistettu hävikkiruokakeskus oppimisympäristö myös ruoka-avun ympärille. Työtehtävät on suunniteltu niin, että Logistiikan perustutkinnon tutkinnonosan, tavarankuljetuksen, voi suorittaa hävikkiruokakeskuksessa.

Työttömillä työnhakijoilla avoimille työmarkkinoille on haastavaa. Heidän kokemuksensa omasta osaamisestaan ja työ- ja toimintakyvystään on huono. Hankkeen tavoite oli saada 60 henkilöä mukaan toimintaan, jossa omaa osaamistaan päivitetään, opetellaan uusia taitoja ja saadaan valmiuksia siirtyä työelämään tai koulutukseen. Osallistujille laadittiin henkilökohtaiset tavoitteet ja niitä kohti kuljettiin. Saimme hankkeeseen mukaan 43 henkilöä. Hankkeen kohderyhmän sijoittumiset kertovat positiivista tarinaa. Hankkeen jälkeen kaksi jatkaa kuntouttavassa työtoiminnassa, kaksi on päässyt työkokeiluun, 11 asiakasta on sijoittunut palkkatyöhön, kaksi on sairauslomalla, kaksi muutti hankkeen jälkeen pois paikkakunnalta, kaksi henkilöä on aloittanut koulutuksen. Yksi asiakkuus jouduttiin keskeyttämään, yksi pääsi eläkkeelle, 18 henkilöä osallistui opintojen tai työn ohella vapaaehtoistyöhön, eli heistä tuli auttajia autettavien sijaan ja vain kaksi hankkeessa mukana ollutta jatkaa työttömänä.

Valmiussuunnittelu	Kunnan varautumisen ja toimintavalmiuksien ylläpitäminen koulutuksen, suunnitelmien päivittämisen ja tilanneharjoitusten avulla.	Muuttuneen maailmantilanteen huomiominen kaupungin toiminnoissa.
---------------------------	--	--

Valmiussuunnittelu palvelukokonaisuuden toiminta ja toteuma 2023

Valmiussuunnittelulla ja varautumisella tarkoitetaan valmistautumista ennakolta erilaisiin onnettomuuksiin ja kriisitilanteisiin. Tavoitteena on turvata palvelujen toimivuus myös erilaisissa häiriötilanteissa. Varautumisen tärkeys on korostunut muuttuneessa maailmantilanteessa. Kaupungin eri palvelualueilla varaudutaan mahdollisiin normaaliolojen häiriötilanteisiin ja johtoryhmässä käydään vuosittain keskusteluja riskien tunnistamiseen ja varautumiseen liittyen.

Lomitus	<p>Maatalousyrittäjän lomituspalvelujen avulla kotieläintuotantoa tai turkiseläintuotantoa harjoittava maatalousyrittäjä voi saada sijaisen eläinten hoitamiseen vuosiloman tai esimerkiksi sairastumisen vuoksi. Maatalousyrittäjälle annettavia lomituspalveluja ovat vuosilomalomitus, sijaisapu sekä maksullinen lomitus. Maatalousyrittäjä voi valita paikallisyksikön järjestämän lomituspalvelun tai hän voi järjestää lomituksen itse. Maatalousyrittäjien määrä on jatkanut laskuaan (-3,63 %), samoin lomituspalvelujen piirissä olevien tilojen määrä (-3,20 %). Lomituspäivien määrä vuonna 2021 oli yhteensä 12.127 pv (-15,91 %). Vuoden 2021 lopussa vuosilomaan oikeutettuja maatalousyrittäjiä oli 345, heistä 333 (96,52 %) käytti vuosilomaoikeuttaan yhteensä 8.039 vuosilomapäivän verran. Sijaisapua tarvitsi 78 yrittäjää 3.442 työpäivän ajan. Itsejärjestetyn lomituksen piirissä oli 36 maatalousyrittäjää ja lomituspäivien määrä 1.676 työpäivää.</p>	<p>Paikallisyksikkö vastaa lomituspalveluiden tehokkaasta ja taloudellisesta järjestämisestä sekä huolehtii että palvelut tuotetaan asianmukaisesti, ammattitaitoisesti, palveluhenkisesti ja tasapuolisesti koko paikallisyksikön alueella. Kehitetään asiakaspalvelua saadun palautteen pohjalta. Pyritään palveluissa vastaamaan lisääntyvien robotti-tilojen myötä kasvavaan osaavan työvoiman saatavuuden haasteisiin. Muutoksia: Lomituspalvelujen hallinnossa v. 2022 tapahtuneen eläköitymisen myötä työtehtäviä jaettiin uudelleen. Hallinnossa on neljä (4) työntekijää (-1 htv). Melan korvaus hallinnon kustannuksiin on laskennallinen (lomituspalvelujen järjestämiseen korvaus 100 %).</p>
----------------	---	---

Lomitus palvelukokonaisuuden toiminta ja toteuma 2023

Lomituksen (lomitustoimen hallinto + lomituspalvelut) toimintatuotot ovat toteutuneet 93,02 %:sti ja toimintakulut 94,18 %:sti. Lomituksen toimintakate vuonna 2023 on -44.122,67 euroa. Vuoden 2022 toimintakate oli +116.867 euroa. Käyttötalouden menoja on kasvattanut mm. hallintoon kirjatut tilin sisäiset toimisto- ja asiantuntijapalvelut 106.833,15 euroa. Vuonna 2022 ne olivat laskennallisissa erissä ja siellä vyörytysmenoissa. Erilaisesta kirjaustavasta johtuen vuotta 2022 - 2023 ei voi verrata täysin keskenään.

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Kehitys	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TOT %	Yli/alle
Tuotot	1 400 078	1 052 118	1 052 100	1 135 900	107,96 %	83 800
Kulut	-274 520	-324 234	-450 991	-400 241	88,75 %	50 750
Toimintakate	1 125 558	727 884	601 109	735 659	122,38 %	134 550
Työllisyys	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TOT %	Yli/alle
Tuotot	132 007	136 796	67 950	6 801	10,01 %	-61 149
Kulut	-1 138 676	-1 104 796	-1 022 938	-851 467	83,24 %	171 471
Toimintakate	-1 006 669	-968 000	-954 988	-844 666	88,45 %	110 322
Valmius-suunnittelu	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TOT %	Yli/alle
Tuotot						0
Kulut	0	-48	-2 000	-870	43,50 %	1 130
Toimintakate	0	-48	-2 000	-870	43,50 %	1 130
Lomitus	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TOT %	Yli/alle
Tuotot	3 417 157	3 602 814	3 815 695	3 549 439	93,02 %	-266 256
Kulut	-3 325 226	-3 485 947	-3 815 695	-3 593 562	94,18 %	222 133
Toimintakate	91 931	116 867	0	-44 123		-44 123

Toimielin **Kaupunginhallitus**Tulosalue **Talous**Tilivelvollinen **Talousjohtaja****Palveluajatus**

Taloussuunnittelusta, kirjanpidosta, rahoituksesta, tilinpäätöksestä ja koko kaupungin raportoinnista vastaaminen. Asuntoviranomaisena toimiminen. Verotuskustannuksista vastaaminen verohallinnolle. Taloushallintopalvelujen tilaajana toimiminen tuottajan suuntaan. Tuottaja on kuntien omistama Sarastia Oy.

Toiminnan painopisteet suunnittelukaudella

Kaupungin taloudellisen tilan raportointi valtuustolle ja tilivelvollisille. Raportoinnin kehittäminen. Talouden tasapainoon tähtäävien toimien valmistelu yhdessä tilivelvollisten kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet talousarviovuonna

Talous	TP 2021	TP 2022	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Tot %	Yli/alle
Tuotot	12 635	11 055	201 520	228 803	113,54 %	27 283
Myyntituotot	9 555	4 444	201 500	229 240	113,77 %	27 740
Maksutuotot						0
Tuet ja avustukset	3 064	6 610	20	-437	-2184,60 %	-457
Muut toimintatuotot	16					
Kulut	-1 064 484	-1 061 579	-997 972	-878 572	88,04 %	119 400
Henkilöstökulut	-255 635	-276 235	-236 444	-229 769	97,18 %	6 675
Palvelujen ostot	-774 369	-745 771	-739 711	-658 746	89,05 %	80 965
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 878	-1 324	-5 980	-2 792	46,70 %	3 188
Avustukset				0		0
Muut toimintakulut	-31 603	-38 249	-15 838	12 736	-80,41 %	28 574
Toimintakate	-1 051 849	-1 050 525	-796 452	-649 770	81,58 %	146 682

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite**Kestävä ja ketterä kaupunki**

1. Kaupungin talous tasapainossa

2. Ajantasainen ja kehittynyt raportointijärjestelmä

3. Talousjärjestelmien automatisointi

Toteuma 2023

Toteutui, tilikauden tulos n. 4,9 miljoonaa euro ylijäämäinen ja kertynyttä ylijäämää 10,4 miljoonaa euroa.

Ei kokonaan toteutunut, kun taloushallintojärjestelmän käyttöönotto siirtyi vuodelle 2025. Kuntamaisema otettu käyttöön.

Ei toteutunut, kun taloushallintojärjestelmän käyttöönotto siirtyi vuodelle 2025. Tavoitteen toteutumisen laajuus kiinni käytettävästä järjestelmästä ja palveluntuottajasta.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TA 2024
Talouden kuukausiraportti edelliseltä kuukaudelta viimeistään seuraavan kuukauden viimeinen päivä (pl. kesäkuun raportti).	Tavoite ei täysin toteutunut, mutta taloutta raportoitiin kaupunginhallitukselle ajantasaisesti. Tammi-helmikuun raportointi ei toteutunut järjestelmävirheestä johtuen. Lisäksi kaupunginhallituksen kokoussaikataulusta riippuen kuukausiraportin käsittely vaihteli tavoiteaikataulusta.
Neljännesvuosiraportti huhti-, elo- ja lokakuun lopussa, tilinpäätöksen ennakkotieto tammikuun lopussa	Neljännesvuosiraportit toimitettiin Valtiokonttorille aikataulun mukaisesti ja päätöksentekoon lautkuntakäsittelyjen aikataujen mukaisesti.
Maksuvalmiussuunnitelma olemassa	Toteutui

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Sarastian tuottamien palvelujen kustannus	307 978	346 375	403 310	413 773	428 000	413 221
Verotuskustannukset	249 156	257 231	290 610	268 426	128 175	128 883

* Vuoden 2022 luku korjattu tp 2023

Toimielin Kaupunkisuunnittelulautakunta
Tulosalue Kaupunkisuunnittelu
Tilivelvollinen Rakennustarkastaja

Palveluajatus

Kaupunkisuunnittelulautakunnan alainen tulosalue luo edellytyksiä hyvään ympäristöön ja kaupungin kehittämiseen tuottamalla alueiden käytön suunnitteluun ja rakentamiseen liittyviä palveluja.

Toimialaan kuuluvat kaavoitus, mittaus- ja kiinteistötoimi sekä rakennusvalvonta.

Kaupunkisuunnittelu	TP 2021	TP 2022	KV 2023	Toteuma 2023	Tot %	Yli /Alle
Tuotot	275 323	327 699	360 375	431 696	119,79 %	71 321
Myyntituotot	51 949	97 621	108 300	139 038	128,38 %	30 738
Maksutuotot	110 867	83 296	113 000	85 057	75,27 %	-27 943
Tuet ja avustukset	4 042	12 543	17 000	80 600	474,12 %	63 600
Muut toimintatuotot	108 465	134 239	122 075	127 002	104,04 %	4 927
Kulut	-757 477	-798 108	-835 971	-738 802	88,38 %	97 169
Henkilöstökulut	-590 630	-628 685	-601 884	-554 064	92,05 %	47 820
Palvelujen ostot	-131 423	-140 829	-191 899	-148 930	77,61 %	42 969
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-8 207	-7 220	-14 030	-8 902	63,45 %	5 128
Avustukset						0
Muut toimintakulut	-27 217	-21 375	-28 158	-26 906	95,55 %	1 252
Toimintakate	-482 154	-470 409	-475 596	-307 106	64,57 %	168 490

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet**Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite****Älykäs ja monipuolinen elinvoima**

1. Turvataan tonttitarjonnalla Kankaanpään kehittymismahdollisuudet ja huolehditaan kaupunkiympäristön laadusta

2. Kaavoituksella edistetään nykyisten ja tulevien yritysten elinvoimaisuutta

Toteuma 2023

On toteutunut. Tonttitarjonta on tällä hetkellä hyvä. Kaupunkiympäristön laadusta on huolehdittu maankäytön suunnittelussa.

On toteutunut. Vuonna 2023 tuli vireille myös uusia ohjelmaan sisältymättömiä kaavahankkeita.

Mukava arki

3. Kehitetään rakennusvalvonnan sähköistä luvitusprosessia ja palvelevaa sähköistä arkistointia On toteutunut, lupapiste ja arkisto (Onkalo) käytössä

4. Kaupunkisuunnittelun asiakaslähtöiset palvelut sujuvasti kuntalaisten saatavilla On toteutunut

Kestävä ja ketterä kaupunki

5. Suoritetaan kaupunkisuunnittelun toimeksiannot kohtuullisessa ajassa On toteutunut

6. Uusiutuvien energiamuotojen edistäminen kaavoituksella ja luvituksella On toteutunut

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kaavat suunnitteilla / valmistuvia	6/4	7/3	8/4	10/1
Kaavoitetut uudet tontit	2	1	5	1
Rakennuslupien keskeneräisten määrä	450	330	300	350
Rak.lupien erityis-suunnitelmat kunnossa	on	on	on	on
Tonttien rekisteröinti siten, ettei rakennuslupien myöntäminen rekisteröinnistä johtuen viivästy %	100	100	100	100
Lakkaavat määräalat (lkm)	9	9	10	6

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Poikkeamispäätökset ja suunnittelutarveratkaisut	14	5	8	8
Kaavat ja kaavamuutokset (kpl)	3	3	4	1
Rakennusluvut	210	203	160	175
Katselmusten määrä	486	489	450	531
Lohkomiset kpl	12	11	15	5
Tonttijaot kpl	3	12	10	3
Etuosto-oikeusasiat / kpl	313	248	200	263
Rakennusvalvontamittaukset	84	98	80	110
Tonttien luovutus	2	4	5	3

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Palvelualueen kuvaus

Maankäyttö Maankäytön palvelukokonaisuuden tehtävänä on toteuttaa kaupungin strategisia päämääriä kaavoituksen ja muun yhdyskuntasuunnittelun keinoin tavoitteena kehittyvä, toimiva, taloudellinen ja viihtyisä kaupunki. Palvelukokonaisuus huolehtii kaavojen ajanmukaisuudesta ja tonttitarjonnan riittävydestä elinkeinoelämän, asumisen, palvelujen ja virkistytymisen tarpeisiin.

Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella pohjautuvat talousarvion yhteydessä laadittuun kaavoituskatsaukseen 2022 ja kaavoitusohjelmaan 2023 - 2025. Keskuspuiston alueen ideointiin ja suunnitteluun on varattu talousarviossa 25 000€:n määräraha.

Maankäyttö

Kaavoituskatsaus 2023 ja tulevaisuutta linjaava kaavoitusohjelma 2024 - 2026 tehtiin syksyllä talousarvion laadintaan liittyen. Kaavoituskatsaus ja -ohjelma sekä ajankohtaiset kaava-aineistot ovat luettavissa kaupungin kotisivuilla.

Vuoden 2023 kaavoituksessa valmistui ja lainvoiman sai yksi asemakaava: Helluntaiseurakunnan asemakaavan muutos, jonka tarkoituksena oli muuttaa tontti paremmin hyödynnettäväksi tulevan laajennuksen näkökulmasta. Tämän lisäksi valmisteilla oli useita kaavahankkeita, joista merkittävimpinä kolme tuulivoimaosayleiskaavahanketta Kankaanpään pohjoisosissa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maankäytön osalta toiminnalliset tavoitteet toteutuivat melko hyvin. Kiireellisiä kaavahankkeita saatiin valmiiksi ja vietyä eteenpäin tavoitteiden mukaisesti. Marjakeitaan, Paholammin ja Haukkasalon tuulivoimahankkeet työllistivät vuoden aikana varsin paljon maankäytön henkilöstöä. Vuonna 2023 ei kaavoitettu uusia tontteja asumisen tai teollisuuden tarpeisiin. Kokonaisuutena kaupungin tonttitarjonta on varsin hyvä. Kaupungilla on runsaasti kaavoitettuja rakentumattomia tontteja tarjolla Kaivolän, Makkaramäen ja Pitkämäen alueilla sekä Honkajoen taajama-alueella. Myös teollisuustonttitarjonta on tällä hetkellä hyvä. Teollisuustontteja on tarjolla Ruukinkadun varrella, Metallikylän alueella ja Halmeen teollisuusalueella sekä Honkajoella Verstaantien varrella. Kankaanpään kaavoittaja irtisanoutui alkuvuoden aikana, eikä uutta kaavoittajaa ole vielä saatu palkattua. Kaavoitusapua on ostettu Porin kaupungilta ja uuden kaavoittajan rekrytointi on edelleen käynnissä. Keskuspuiston suunnitteluun ei saatu määrärahaa.

Talouden toteutuminen

Palvelukokonaisuuden tulot alittuivat 14 690 euroa ja menot alittuivat 35 831 euroa, jolloin nettomenojen alitus oli 21 141 euroa toteumaprosentin ollessa 87,62. Tulojen vähyys johtui siitä, että pääosa vuonna 2023 valmistelluista kaavoista olivat kaupungin omia hankkeita.

Rakennusvalvonta Rakennusvalvonta ohjaa kaavoituksen toteutumista ja rakennetun ympäristön kehittymistä vastaamalla rakentamisen neuvonnasta ja valvonnasta. Sen lisäksi rakennusvalvonta käsittelee ja myöntää rakentamiseen liittyvät luvat. Lainmukaisella lupamenettelyllä varmistetaan, että rakennettavat rakennukset täyttävät lujuuden, paloturvallisuuden ja terveellisyysvaatimukset. Lupamenettelyä säätelee maankäyttö- ja rakennuslain lisäksi myös kunnan rakennusjärjestys.

Sähköisen Lupapiste palvelun edelleen kehittäminen. Sähköisen arkistoinnin ja lupapistekaupan toimintaan saattaminen. CGI: väestö sovelluksen muutostyöt.

Rakennusvalvonnan palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Rakennusvalvonta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Rakennuslupia myönnettiin 175 kpl, määrä pysyi samansuuntaisena edellisvuosiin nähden. Keskenäisten hankkeiden määrä on pysynyt samansuuntaisena.

Suunnittelun taso on parantunut, erityissuunnitelmat toimitettiin rakennusvalvontaan pääosin ennen kyseisten töiden aloittamista. Vesi-, viemäri- ja ilmanvaihtosuunnitelmien toimittamisessa oli vielä toivomisen varaa.

Sähköinen Lupapiste.fi palvelu ja sähköinen arkisto on otettu käyttöön. Rakentajat ovat löytäneet palvelun hyvin. Vanhojen lupien arkistointi sähköiseen arkistoon (Onkalo) on aloitettu

Kiinteistöveroselvitys on käynnissä, nyt on siirrytty tekemään selvitystä vanhan Honkajoen alueelle. Kiinteistöveroselvityksen tulokset ovat olleet taloudellisesti kannattavia. Kiinteistöveroselvityksen kulut menevät suoraan rakennusvalvonnan kuluiksi.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen tulot alittuivat 10 284 euroa ja menot ylittyivät 11 558 euroa, jolloin nettomenojen ylitys oli 21 842 euroa toteutumaprosentin ollessa 118,75 %. Ylitys johtui kiinteistöveroselvityksen kuluista sekä ympäristöpalvelujen ja kaupunkisuunnittelun yhteisen toimistosihteerin palkkaamisesta.

Mittaus	Mittaustoimisto tuottaa maastomittausta talon- ja kunnallistekniikanrakentajien tarpeisiin, pitää kaupungin karttojen ajantasaisuudesta huolen, tekee lohkomistoimituksia rakentajien tarpeisiin, myy asuin-, teollisuus ja liiketontteja, hoitaa kaupungin metsä- ja maaomaisuutta	Mittaustoiminnan työkaluista täkyometri ja GNSS vastaanotin oheislaitteineen on tarkoitus uudistaa vastaamaan nykypäivän tekniikkaa. Sähköinen lupakäsittely tuo myös uutta tekniikkaa opeteltavaksi koko yksikössä.
----------------	---	--

Mittauksen palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Mittaus

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Mittaus palvelukokonaisuudessa tehtiin vuoden 2023 aikana 3 tonttijakoa. Tontteja lohkottiin yhteensä 5 kappaletta. Rivitalotontteja myytiin yksi kappale, omakotitontteja yksi sekä yksi tontti lahjoitettiin hyvästä urheilusuorituksesta. Vuoden aikana jatkettiin kaupungin eri kartastojen ylläpitotehtäviä sekä hoidettiin kunnallistekniset ja rakennusvalvontaan sekä kiinteistönmuodostukseen liittyvät mittaustehtävät. Lisäksi on jatkettu osoiterekisterin laadunparannustyötä MML:n ja VTJ:n aineistoihin verraten. Toiminnallisista tavoitteista on suoriuduttu kohtalaisesti. Metsien hoitoa jatkettiin yhteistyössä Metsänhoitoyhdistys Karhun kanssa. Kaupungille tehtiin uusi metsäsuunnitelma.

Kaupungingeodeetti irtisanoutui tammikuussa 2023, uuden kaupungingeodeetin rekrytointi on edelleen käynnissä.

Mittausryhmälle hankittiin uudet nykyaikaiset mittausvälineet.

Talouden toteutuminen

Palvelukokonaisuuden metsänmyynnistä tuli tuloja 115 962 euroa ja Alhonkeitaan ja Lintukulman suoalueiden suojelusta 56 500 euroa.

Palvelukokonaisuuden tulot ylittyivät 96 296 euroa ja menot alittuivat 72 896 euroa, jolloin nettomenojen alitus oli 169 191 euroa toteumaprosentin ollessa 10,21 % .

Toimielin
Tulosalue
Tilivelvollinen

Ympäristö- ja terveyslautakunta
Ympäristöpalvelut
Terveysvalvonnan johtaja

Ympäristöpalvelut	KV 2023	Toteuma 2023	Tot %	Yli/alle
Tuotot	782 996	846 127	108,06 %	63 131
Myyntituotot	782 996	737 762	94,22 %	-45 234
Maksutuotot		100 369		100 369
Tuet ja avustukset		2 045		2 045
Muut toimintatuotot		5 950		5 950
Kulut	-1 253 726	-1 314 392	104,84 %	-60 666
Henkilöstökulut	-995 620	-1 068 361	107,31 %	-72 741
Palvelujen ostot	-155 828	-175 397	112,56 %	-19 569
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-9 150	-6 337	69,26 %	2 813
Avustukset	-33 000	-4 438	13,45 %	28 562
Muut toimintakulut	-60 129	-59 860	99,55 %	269
Toimintakate	-470 730	-468 265	99,48 %	2 465

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Toteuma 2023

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Kaikki virat vakituisesti täynnä

Toteutunut, lukuunottamatta valvontaeläinlääkärin virkaa, jota ei saatu täytettyä vuoden 2023 aikana.

2. Pohjois-Satakunnan pohjavesivarantojen nostaminen esiin markkinoinnissa

Liitetään laajempaan kaupungin markkinointityöhön. Ei ole vielä toteutunut.

Mukava arki

3. Asiakasvalitusten määrä 0.

Toteutunut.

4. Hyvä työtyytyväisyys.

Kevan kysely tehty loppuvuonna 2023.

Kestävä ja ketterä kaupunki

5. Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmien toteutuminen 100 %.

Toteutui ympäristöterveydenhuollon osalta n. 100 %, ympäristönsuojelun osalta 90 %, (suunnitelma ei ole täysin toteutettavissa johtuen valvontakohteiden toiminnoista).

6. Ympäristö- ja maa-aineslupien käsittelyajat alle 3 kk.

Toteutuu.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TA 2023	TP 2023
Virkojen täyttöprosentti	100	88
Pohjavesialueiden näkyvyys nostettu esiin	1	0
Asiakasvalitusten määrä	0	0
Työtyytyväisyyskyselyn tulokset	väh. 4	4,24
Ympäristöterveydenhuollon valvonta	100 %	99,5 %
Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma	100 %	90 %

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TA 2023	TP 2023
Vireille tulleet maa-aines- ja ympäristöluvut		8
Päätökset		33
Ilmoitukset		120
Lausunnot		9
Hoidettujen eläinten määrä		9064
Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ulkopuoliset tarkastukset		30

Kuntakohtaiset kustannukset

	Jämijärvi	Kankaanpää	Karvia	Merikarvia	Pomarkku	Siikainen	
Löytöeläimet	0	0	7 050	0	0	0	
Toteuman perusteella			100,00 %				
Eläinlääkintä	0	90 840	274 912	104 921	89 367	25 264	50 252
Toteuma		14,29 %	43,26 %	16,51 %	14,06 %	3,98 %	7,91 %
Terveysvalvonta	0	18 353	136 626	24 405	32 387	21 591	14 263
Toteuma		7,41 %	55,17 %	9,86 %	13,08 %	8,72 %	5,76 %
Ympäristönsuojelu	0	6 673	49 677	8 874	11 776	0	5 186
Toteuma		8,12 %	60,44 %	10,80 %	14,33 %	0,00 %	6,31 %
Yhteensä vuosi	0	115 865	468 265	138 200	133 530	46 855	69 701

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
Terveysvalvonta	Toiminnan tavoitteena on terveyden edistäminen niin, että vähennetään elinympäristössä (elintarvikkeet, vesi, sisäilma ja rakennettu ympäristö) olevia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa. Toiminta sisältää lupa- ja ilmoitusmenettelyjä, tarkastuksia, näytteenottoa sekä ohjausta ja neuvontaa.	Uuden organisaation toimintatapojen ja ohjelmistojen sisäistäminen, toimintajärjestelmän kehittäminen.

Terveysvalvonnan palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Terveysvalvonnan palvelut toimivat moitteetta vuoden 2023 aikana. Valvontasuunnitelma toteutui hyvin eikä toimintaan vaikuttavia merkittäviä tai yllättäviä tilanteita ilmennyt. Vuoden aikana tuli muutamia akuutisti hoidettavia tilanteita esimerkiksi vesi-, uimavesi- ja elintarvikevalvonnan osalta, mutta terveysvalvonta sai ne hoidettua rutiinilla. Tarkemmat toimintatiedot on kirjattu Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman raporttiin vuodelta 2023.

Eläinlääkintä	Toiminnan tavoitteena on eläinten terveyden edistäminen, sairauksien hoito ja ennaltaehkäisy, eläinsuojelun edistäminen sekä tarttuvien eläintautien ennaltaehkäisy ja hoito. Samalla tavoitteena on kansanterveyden edistäminen; eläimistä peräisin olevien elintarvikkeiden alkutuotannon valvonta ja eläimistä ihmisiin tarttuvien tautien ennaltaehkäisy ja hallinta. Toiminta sisältää ympärivuorokautiset peruseläinlääkäripalvelut eli vastaanottokäynnit, käynnit tiloilla, tarkastus- ja näytteenottokäynnit sekä ohjausta ja neuvontaa.	Ympäri vuorokautisen eläinlääkäripalvelun turvaaminen
----------------------	---	---

Eläinlääkinnän palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Eläinlääkinnän osalta vuosi oli poikkeuksellinen. Valvontaeläinlääkärin virkaan ei ollut yhtään hakijaa ja vuoden aikana perustettiin toinen virka. Loppuvuodesta nämä kaksi virkaa olivat auki ja hakijoita tuli yhteensä viisi. Suomen turkiseläimiin levinnyt lintuinfluenssa aiheutti erittäin merkittävän työmäärän lisäyksen eläinlääkintään, koska kaikki Suomen infektoituneet turkiseläimet hävitettiin Kankaanpään eläinlääkäreiden valvonnassa. Tämä lisätyö aloitettiin elokuun alussa ja se jatkui viitenä päivänä viikossa vuoden loppuun asti. Yllättävästä tautitorjunnasta selviydyttiin mallikkaasti, koska sairastumistapauksia henkilökunnalla ei todettu eikä myöskään viruksen leviämistä luontoon. Ympäri vuorokautinen eläinlääkäripalvelu toteutettiin häiriöttä.

Ympäristönsuojelu	Toiminnan tavoitteena on vähentää sellaisia elinympäristössä olevia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa tai haittaa ympäristölle. Tavoitteena on myös terveellisen ja luonnontaloudellisesti kestävä ympäristön turvaaminen ja suojeleminen sekä ihmisen elinympäristön viihtyisyyden parantaminen. Palvelualue käsittelee vireille tulevat ympäristö- ja maa-ainesluvut, ilmoitukset ja rekisteröinnit. Viranomaistyö sisältää myös tarkastus- ja valvontakäynnit sekä asiakkaiden ohjausta ja neuvontaa.	Yhteislupaprosessin kehittäminen yhdessä rakennusvalvonnan kanssa. Jätelain mukaisen valvonnan suunnitelmallisuuden kehittäminen.
--------------------------	---	---

Ympäristönsuojelun palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Ympäristönsuojelun palvelut toimivat moitteetta vuoden 2023 aikana. Valvontasuunnitelma toteutui hyvin eikä toimintaan vaikuttavia merkittäviä tai yllättäviä tilanteita ilmennyt. Vuoden aikana tulee aina muutamia akuutisti hoidettavia tilanteita, mutta ympäristönsuojelu hoiti ne vuonna 2023 rutiinilla. Organisaatiomuutoksen johdosta ympäristönsuojelun hallinnolliset työt veivät yllättävän paljon aikaa, riippumatta siitä, että ympäristöpalveluihin saatiin rekrytoitua vuoden aikana puolikas sihteerin resurssi. Rakennusvalvonnan kanssa yhteislupaprosessin kehittämistä ei jatkettu, koska tarvittava tietojärjestelmä osoittautui toistaiseksi kohtuuttoman kalliiksi hyötyihin nähden. Jätelain valvonnan suunnitelmallisuutta ei vuoden aikana ehditty kehittää.

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

	TA 2023	TP 2023	Toteuma %	Yli tai alle
Löytöeläimet				
Tuotot	4 900	0	0,00 %	-4 900
Kulut	-9 000	-6 226	69,18 %	2 774
Toimintakate	-4 100	-6 226	151,86 %	-2 126

	TA 2023	TP 2023	Toteuma %	Yli tai alle
Hallinto, ympäristöpalvelut				
Tuotot	6 758	0	0,00 %	-6 758
Kulut	-6 758	-103 148	1526,31 %	-96 390
Toimintakate	0	-103 148		-103 148

	TA 2023	TP 2023	Toteuma %	Yli tai alle
Terveysvalvonta				
Tuotot	226 116	263 546	116,55 %	37 430
Kulut	-317 283	-370 881	116,89 %	-53 598
Toimintakate	-91 167	-107 336	117,74 %	-16 169

	TA 2023	TP 2023	Toteuma %	Yli tai alle
Eläinlääkintä				
Tuotot	443 178	490 776	110,74 %	47 598
Kulut	-768 430	-699 414	91,02 %	69 016
Toimintakate	-325 252	-208 638	64,15 %	116 614

	TA 2023	TP 2023	Toteuma %	Yli tai alle
Ympäristönsuojelu				
Tuotot	102 044	91 805	89,97 %	-10 239
Kulut	-152 256	-134 722	88,48 %	17 534
Toimintakate	-50 212	-42 917	85,47 %	7 295

Toimielin
Tulosalue
Tilivelvollinen

Tekninen lautakunta
Rakennettu ympäristö
Tekninen johtaja

Palveluajatus

Rakennettu ympäristö-tulosalueen tavoitteena on kehittää ja ylläpitää kestävä, turvallista, terveellistä ja hyvinvointia edistävää rakennettua kaupunkiympäristöä, joka palvelee toiminnallisesti hyvin kaupungin yhdyskuntarakennetta, asukkaita ja elinkeinoelämää. Palvelut pyritään järjestämään tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti.

Tulosalue vastaa kunnallistekniikan ja vesihuollon suunnittelusta, rakennuttamisesta ja rakentamisesta sekä niiden yllä- ja kunnossapidosta. Tulosalue vastaa myös kaupungin omistamien kiinteistöjen ja toimitilojen investointihankkeiden suunnittelun ohjauksesta ja rakennuttamisesta. Tilapalveluyksikkö vastaa kaupungin omistaminen toimitilakiinteistöjen ja -tilojen sekä ulkoa vuokrattujen tilojen isännöinnistä, yllä- ja kunnossapidosta sekä vuokraamisesta kaupungin palvelukeskuksille ja ulkopuolisille toimijoille

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

Sähköisten palveluiden kehittäminen

Eri lähteistä saatavan tiedon kerääminen (omaisuus-, mitattu ja avoin data, paikkatieto) ja hyödyntäminen toiminnan ylläpidossa, suunnittelussa, päätöksenteossa ja kehittämisessä.

Palveluiden ja toiminnan sopeuttaminen toimintaympäristön muutosten edellyttämällä tavalla.

Mukava arki

Rakennetun kaupunkiympäristön ylläpitäminen ja kehittäminen kestäväällä tavalla tavoitteena hyvin toimiva, turvallinen, terveellinen, viihtyisä ja hyvinvointia edistävä elinympäristö.

Liikenneturvallisuuden parantaminen rakenteellisin toimenpitein ja liikennejärjestelyin sekä kävelyn ja pyöräilyn edistäminen liikenneväyliä parantamalla ja uusi yhteyksiä rakentamalla.

Vesihuollon toimintavarmuus ja hyvälaatuisen talousveden häiriötön jakelu asiakkaille. Viemäriverkoston toimivuus ja ympäristövaikutusten minimoiminen.

Toteuma

Jatkuvaa toimintaa.

Painopiste ollut Vesihuollon ja hulevesien verkostotietojen päivityksessä ja verkostomallinnuksissa. Selvitetty kunnossapidon mobiiliseurantajärjestelmä vaihtoehtoja, hankintapäätös tehty.

Jatkuvaa toimintaa. Palveluhankinnoissa laajuuden muutokset muuttuvien tarpeiden mukaisesti yksikköhintojen ja toteutuneiden suoritelmärien mukaan.

Infran yllä- ja kunnossapito jatkuvaa toimintaa. Osallistuminen Taidekehän kehittämistyöhön (teosten valaiseminen) ja teosten ylläpito kaupunginmuseon ohjeistuksen mukaisesti. Puistojen, leikkialueiden ylläpito ja kehittäminen.

Osallistumien alueelliseen ja paikalliseen liikenneturvallisuustyöhön. Liikenneturvallisuutta parantavien ja kestävästi liikkuemista edistävien hankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen. Koulujen liikenneturvallisuus selvitys.

Hämeenkaan vedenottamon I- ja II- vaiheen toteutus, vesihuollon automaation kehittäminen Kyberturvallisuuden ja valvonnan osalta.

Rakennusten turvallisuus, terveellinen sisäilma ja hyvin toimivat tilat

Jatkuvaa toimintaa. Ennakoiva kiinteitöidenhoito ja kunnossapito, esteettömyys, korjausvelan pienentäminen.

Kuntalaisten ja asiakkaiden tarpeiden huomioiminen ja kuntalaisten osallistaminen.

Asukkaiden tarpeiden ja palautteen huomioiminen toiminnassa. Suunnitelmien esittelytilaisuudet ja nähtävilläpito. Yksityisten tiekunnille suunnatut yleisötilaisuudet.

Varautuminen rakennetun infran ylläpidossa, kunnossapidossa ja suunnittelussa ilmastonmuutokseen ja sen tuomiin säänvaihteluihin.

Hulevesien hallinnan parantaminen, verkostot ja laskuajat. Vesihuoltoverkoston vuotovesien vähentäminen verkostosaneerauksilla. Katujen talvihoito.

Kestävä ja ketterä kaupunki

Teknisten palveluiden tuottaminen resurssiviisaasti (talous-, henkilöstö, energia-, henkilöstä ja materiaaliressurit).

Jatkuvaa toimintaa. Resurssien mitoittaminen oikeassa suhteessa tarpeisiin. Henkilöresursseissa on ollut etenkin esimiesten osalta vajeita. Rakentamisen ylijäämämaita hyödynnetty maankaatopaikan ajotierakenteissa ja aluerakentamisessa. Hankkeiden toteuttaminen synkronoidusti Vatankoski Oy:n kaukolämpö-, katuvalaistus- ja sähköverkkohankkeiden kanssa Hämeenkaan vedenottamon II - vaiheessa ja Teollisuustien jalankulku-pyörätie ja Paasikivenkadun perusparantaminen.

Rakennetun omaisuuden ylläpito- ja kunnossapito kestävästi ja ennakoivasti. Omaisuuden korjausvelan pienentäminen.

Jatkuvaa toimintaa. Katujen perusparantaminen ja päällysteiden uusiminen sekä hulevesi- ja vesihuoltoverkostojen saneeraus ja uusiminen. Jätevedenpuhdistamon rakenteiden, laitteiden uusiminen ja prosessien säädöt. Infran kuntokartoitukset, - tutkimukset ja kehittämissuunnitelmat.

Kaupungin ilmastotyö ja hiilineutraaliutta edistävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen: ilmasto-ohjelman ja energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden mukaiset toimenpiteet.

Ilmastotyöryhmän toimintaan osallistuminen; ilmasto-ohjelman toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus. Kestävän liikkumisen edistäminen. Energiatohokkuutta parantavat investoinnit. Uusiutuvan energian käytön lisääminen; Liikuntakeskuksen aurinkovoimalan toteutus valmis.

Tulosalueen määräraha (toimintakate sitova)

Rakennettu ympäristö	TP 2021	TP 2022	LKE 2023	KV 2023	Toteuma 2023	Tot %	Yli/alle
Tuotot	7 391 253	7 819 075	8 964 924	8 964 924	8 572 658	95,62 %	-392 266
Myyntituotot	3 241 217	3 263 590	3 140 440	3 140 440	3 331 820	106,09 %	191 380
Maksutuotot							0
Tuet ja avustukset	110 314	95 997	66 700	66 700	93 696	140,47 %	26 996
Muut toimintatuotot	4 039 723	4 459 488	5 757 783	5 757 783	5 147 142	89,39 %	-610 641
Valmistus omaan käyttöön			108 000	108 000			-108 000
Kulut	-9 146 777	-10 118 901	-8 541 331	-8 649 384	-8 272 754	95,65 %	376 630
Henkilöstökulut	-1 832 001	-1 896 801	-2 168 997	-2 107 050	-1 996 367	94,75 %	110 683
Palvelujen ostot	-3 578 437	-4 281 981	-2 756 205	-2 936 205	-3 493 663	118,99 %	-557 458
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 387 145	-2 470 138	-2 565 812	-2 565 812	-2 407 085	93,81 %	158 727
Avustukset	-28 473	-53 769	-136 000	-126 000	-135 197	107,30 %	-9 197
Muut toimintakulut	-1 320 723	-1 416 213	-914 317	-914 317	-240 442	26,30 %	673 875
Toimintakate	-1 755 524	-2 299 826	531 593	423 540	299 904	70,81 %	-123 636

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kadut ja yleiset alueet				
Uusia katuja ja kevyen liikenteen väyliä, jm	165	0	600	0
Katujen perusparannus, jm	670	596	700	720
Päällysteiden uusiminen, m2	14764	9816	6000	7878
Tilapalvelut				
Tilojen täyttöaste %	95,3	97,5	97	97
Kiinteistöjä kaukovalvonnassa kpl	25	24	26	25
Vesihuoltolaitos				
Verkostoon pumpattu vesimäärä 1000m3	2162	2112	2000	2038
Vesijohtoverkoston vuotovesimäärä %	23 %	21 %	< 13 %	19
Käsitelty jätevesimäärä 1000 m3	1160	1088	1085	1321
Jäteveden vuotovesimäärä %	50 %	48 %	< 35 %	55
Vesijohtoverkoston uusiminen/ saneeraus jm	360	798	1650	440
Jätevesiverkoston saneeraus/uusiminen jm	330	460	400	530
Putkirikkojen määrä kpl	9	10	< 10	4

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Rakennettu ympäristö				
Henkilöstö, vakituiset	31	31	35	37
Ostettu energia / koko kaupunki (sähkö, MWh)	9 182	7 414	7 350	7 389
Kadut ja yleiset alueet				
Pää- ja kokoojakadut, km	46,5	46,5	46,5	46,5
Tonttikadut, km	48,5	48,6	48,5	48,5
Kevyen liikenteen väylät, km	40,0	40,0	41	40
Katu- ja puistovalaistus, kpl	3590	0	0	0
Leikkialueet	26	28	28	28
Puistot, ha	27	27	27	27
Koirapuisto, kpl	1	1	1	1
Koirauimaranta	1	1	1	1
Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Hulevedet ja muu kuntatekniikka				
Hulevesiviemäriverkosto, km	74	74,2	74	74,3
Yksityisteitä kunnossapidossa, km	192	192	13,4	13,4
Tilapalvelut				
Ostettu energia (öljy), l	138 106	126 400	118 000	111 463
Ostettu energia (kaukolämpö), MWh	11 949	10 512	12 400	9 966
Tilapalvelun hallinnoimat tilat, m2	84 972	82 272	84 000	80 016
Vesihuoltolaitos				
Vedenottamot, kpl	4	4	5	5
Vesijohtoverkosto, km	302	312	314	314
Paineenkorotusasemat, kpl	6	6	6	6
Vesijohtoverkoston liittyneet kiinteistöt	4292	4308	4340	4317
Vesitornit ja alavesisäiliöt, kpl	4	4	4	4
Jätevedenpuhdistamot	3	3	3	3
Jätevesipumppaamot, kpl	32	32	33	33
Jätevesiviemäriverkosto, km	124	126	126	125
Jätevesiverkoston liittyneet kiinteistöt, kpl	2606	2634	2630	2640

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Hallinto ja rakennuttaminen	Palvelualueen kuvaus Teknisen lautakunnan hallinto ja kehittäminen, kaupungin infran ja talokohteiden rakennuttaminen, suunnittelu ja valvonta sekä keskusvaraston toiminta. Tekninen lautakunta vastaa kaupungin kadunpidosta ja on jätehuoltoviranomainen.	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella Palveluiden tuottaminen kestävästi ja asiakaslähtöisesti sekä palveluiden kehittäminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Rakennetun infran investointihankkeiden suunnittelun johtaminen ja rakennuttaminen suunnitelmallisesti hyvän lopputuloksen saavuttamiseksi. Digitalisaatio: omaisuustiedon hallinnan kehittäminen, tiedollajohtaminen ja tietojärjestelmien synkronointi.
------------------------------------	--	---

Hallinnon ja rakennuttamisen palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Toiminta on ollut tavoitteiden mukaista. Investointihankkeiden suunnittelua, suunnittelunohjausta, rakennuttamista ja valvontaa toteutettu teknisen lautakunnan investointikohteiden ja työohjelmaan otettujen hankkeiden osalta. Palvelu-, materiaalihankintojen ja rakennusurakoiden kilpailusten valmistelu ja toteutus. Kaupungin jätehuoltomääräykset on päivitetty lainsäädännön muutosten edellyttämällä tavalla. Jäteyhtiön toimesta on valmisteltu pakkaus- ja biojätteen kiinteistöittaisen keräys ja kuljetuspalvelun kilpailutus. Konepalveluiden ja katujen kunnossapidon mobiiliseurannan ja työnohjauksen tietojärjestelmän selvitys, järjestelmän hankintapäätös ja käyttöönoton valmistelu. Kuntatekniikan rakeennuskohteissa 3D-mallinnuksen ja koneohjauksen käyttöä on lisätty.

Kadut ja yleiset alueet	Palvelukokonaisuuteen kuuluvat: kadut, katuviheralueet, kauppatori, puistot ja leikkialueet. Katu- ja aluesuunnittelu, infran yllä- ja kunnossapito sekä rakentaminen.	Liikenneväylien korjausvelan pienentäminen: rakenteellinen perusparannus, kuivatus ja päällysteiden uusiminen. Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen: turvallisuus, kulkuyhteyksien jatkuvuus ja esteettömyys; uusien jalankulku-pyöräteiden rakentaminen. Liikennejärjes-telyjen kehittäminen ja turvallisuuden parantaminen. Uusien liikenneväylien raken-taminen tonttitarpeen ja toiminnallisten tarpeiden edellyttämällä tavalla. Kaupunkiym-päristön kehittäminen (puistot, leikkialueet, taidekehä) ympäristön esteettömyys, turvallisuus, viihtyisyys ja toiminnallisuus huomioottaen.
--------------------------------	--	---

Katujen jaleisten alueiden palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Suutarinkadun ja Tiilikadun perusparantaminen. Paasikivenkadun osan perusparannus ja Tapalan kiertoliittymän rakentaminen toteutettiin loppuun. Päällysteitä uusittiin Paasikivenkadulla, Tapalan kiertoliittymässä, Keskuskadulla ja Rautatienkadulla. Tapalan kiertoliittymän ja Paasikivenkadun päällystämisen yhteydessä päällystettiin myös kevyen liikenteen väyliä. Talvikunnossapitoon on käyttöön mobiiliseuranta. Keskuskadun pyörätien ja Teollisuustien jalankulku-pyörätien suunnittelu, hankkeiden toteuttamiseen saatu Traficomilta 50 % valtionavustusta. Keskuskadun ja Jämsintien liittymäalueen ja sen ympäristön katu- ja rakennussuunnittelu. Vatajankoski Oy on jatkanut katuvalaistuksen valaisinvaihtoja ja uusimistyötä palvelusopimuksen mukaisesti. Katuvalaistusta on laajennettu Kankaanpääntien ja Santastentien liittymän osalta Teollisuustien jalankulku pyörätien osalta (toteutus 2023-24). Pansiantien ja Kuninkaanlähteenkadun loppuosan osalta on laadittu suunnitelma ja neuvoteltu ELY-keskuksen kanssa kantatien 44:n valaistuksen toteuttamisesta.

Hulevedet	Palvelukokonaisuuteen kuuluu kaupungin hulevesijärjestelmien ja -verkostojen sekä laskuojien, muiden ojastojen, kosteikkojen ja hulevesialtaiden rakentaminen ja kunnossapito.	Hulevesien hallinnan parantaminen ja ilmastonmuutoksen tuomiin useammin toistuviin rankkasteisiin varautuminen. Hulevesiverkostojen rakentaminen ja uusiminen, katujen kuivatuksen parantaminen.
------------------	--	--

Huleveden palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Hulevesien hallintaan, laskuojien kunnossapitoon ja verkostojen ylläpitoon on panostettu aiempaa enemmän. Kuivatusa on parannettu katuhankeiden yhteydessä tai erillisinä hankkeina. Suutarinkadun hulevesiverkosto uusittiin kadun perusparannuksen yhteydessä.

Muu kunta- tekniikka	<p>Palvelukokonaisuus vastaa maan- ja lumen vastaanotto- ja käsittelytoiminnoista (Linkkipuisto ja Honkajoen maankaatopaikka ja hiekoitusmateriaalin varasto /kalliosiilo), Ruoko-ojan säännöstelypadosta ja patoturvallisuudesta sekä yksityisten tiekuntien avustamisesta (yksityisten kunnossapidon ja perusparannusinvestointien avustaminen).</p>	<p>Rakennustoiminnassa syntyvän ylijäämä maa-ainesten hyödyntäminen ja käsittely kestävästi ja materiaalihokkaasti. Yksityisten uuden avustusjärjestelmän käyttöönotto. Ruokojärven säännöstely lupamääräyksen ehtojen mukaisesti. kaupungille kuuluvista velvoitteista ja patoturvallisuudesta huolehtiminen.</p>
---------------------------------	--	--

Muun kuntatekniikan palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Yksityisten uusi avustusjärjestelmä otettiin käyttöön 1.5.2023. Linkkipuistoon rakennettiin ylijäämämailla tietä läjitysalueen takaosaan, jotta jatkossa voidaan maan- ja lumenläjitys hoitaa turvallisemmin, sekä pystytään täyttämään penkkää Linkkipuiston suunnitelman mukaisesti. Jämintien varrella sijaitseva lumenkaatopaikka otettiin Linkkipuiston muutostöiden ajaksi väliaikaiseen käyttöön. Ylijäämämaita on käytetty myös Tapalan pysäköintialueen laajennuksen rakentamiseen.

Tilapalvelut	<p>Palvelukokonaisuus vastaa kaupungin omistaminen toimitilakiinteistöjen ja -tilojen sekä ulkoa vuokrattujen tilojen isännöinnistä, yllä- ja kunnossapidosta sekä vuokraamisesta kaupungin palvelukeskuksille ja ulkopuolisille toimijoille.</p>	<p>Kiinteistöomaisuuden kehittäminen ja toiminnan kannalta tarpeettomista kiinteistöistä luopuminen. Kaupungin ilmasto-ohjelman ja energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden mukaiset toimenpiteet: energian kulutuksen pienentäminen ja uusiutuvan energian käytön lisääminen</p>
---------------------	---	--

Tilapalvelujen palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Toiminnan painopisteiden osalta tavoitteissa on pääosin onnistuttu. Vuoden 2023 aikana toteutettiin energiatehokkuustoimenpiteitä taidekoulun valaistussaneerauksen vaiheen 4 osalta ja tarkennettiin automaatio-ohjauksessa olevien kohteiden käyntiaikaohjauksia ja lämpötiloja. Kaukolämmityksen kulutus laski n. 5 % vuoden takaisesta. Öljylämmityksen osalta ostoja tehtiin n. 15 000 litraa vähemmän kuin vuotta aiemmin, mutta tämä selittyy osin poistuneilla kiinteistöillä.

Taloudellisten tavoitteiden osalta toimintatuottoja saatiin noin 491 452 euroa vähemmän kuin talousarviossa oli arvioitu. Tilat ovat olleet hyvällä käyttöasteella. Toimintakulut alittuivat n. 526 649 euroa arvioidusta. Muutokset arvioituun johtuivat pääosin Mäntykalliokodin vuokrasopimuksen siirtymisestä hyvinvointialueen ja kiinteistön omistajan väliseksi vuokrasopimukseksi. Kokonaisuudessaan toimintakate oli noin 35 000 euroa parempi kuin arvioitu.

Vesihuolto- aitos	<p>Palvelukokonaisuuteen kuuluu vesilaitos ja viemärlaitos. Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on kaupungin talousvedenhankinta ja jakelu sekä jäteviemäri-vesien poisjohtaminen ja jätevesien puhdistus. Vesilaitos toimittaa talousvettä viiteen ympäristökuntaan.</p>	<p>Vesihuollon toimintavarmuus ja varautuminen. Vesihuollon korjausvelan pienentäminen: Verkostojen saneeraus ja jäteveden keskuspuhdistamon perusparannus ja energiatehokkuus sekä puhdistusprosessien tehostaminen ympäristölupamääräysten täyttämiseksi. Häiriötiedotuspalvelun käyttöönotto, verkostotietopalvelun ja digitaalisten palveluiden kehittäminen sekä älykkäät vesimittarit ja niiden tuomat uudet palvelut asiakkaille.</p>
------------------------------	---	--

Vesihuoltolaitoksen palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Uusi Hämeenkanan vedenottamo otettiin käyttöön 27.3.2023. Vedenottamo lisää vesihuoltolaitoksen toimintavarmuutta ja kapasiteettia. Lisäksi vuoden aikana saatiin projektin toinen vaihe toteutettua, eli siirtolinjat Viidentienristeyksen ja Uudentalonlähteen vedenottamoiden välillä rakennettiin valmiiksi. Vuonna 2022 aloitettu Niinisalon runkojohdon saneeraus saatiin valmiiksi keväällä 2023. Suutarinkadun vesihuolto uusittiin kokonaisuudessaan (vesijohto, viemäri ja hulevesiviemäri) ja Suopolulla Lorvikylässä uusittiin vesijohto. Varuskunnan ja Niinisalon jätevesipumppaamon väliset viemärit saneerattiin Valkiajärven rannalla. Paasikivenkadun vesihuollon saneeraus tehtiin loppuun Kuninkaanlähteenkadun kiertoliittymän kohdalla. Lisäksi uusittiin Lottienkujan ja Kruununojankadun välillä olevan tontin läpi menevät vesijohto ja jätevesiviemäri.

Jäteveden keskuspuhdistamon saneeraus aloitettiin kesäkuussa. Saneerauksen tarkoituksena on parantaa puhdistamon energiatehokkuutta ja puhdistustulosta. Urakassa uusitaan vanhaa koneistoa, tehdään muutoksia ilmaston virtausjärjestelyihin ja parannetaan prosessin ohjausta uusien pumppujen taajuusmuuttajilla, automaattiventtiileillä ja instrumentointia lisäämällä. Lisäksi pumppaamoiden ja ilmastuslaitteiden betonirakenteita korjataan. Urakka valmistuu kesäkuussa 2024.

Honkajoen jätevedenpuhdistamolla rakennettiin suojakaiteet ilmastusaltaan ympärille ja parannettiin sakokaivolietteen vastaanoton turvallisuutta uusilla ritiläkansilla. Jätevedenpuhdistamolle tehtiin kuntoarvio ja kapasiteettitarkastelu saneeraussuunnittelun pohjaksi. Puhdistamo toimii lupaehtojen mukaisesti, mutta vaatii lähivuosina merkittävää saneerausta vanhentuneen tekniikan johdosta. Puhdistamoa ei ole saneerattu 1990-luvun puolivälin jälkeen.

Vesihuoltolaitoksella otettiin käyttöön uusi kyberturvallisuusohjelma kaukovalvonnan/automaatiikan tietokoneille. Ohjelma havainnoi epäilyttävää aktiiviteettia vesihuoltolaitoksen tietokoneissa siltä varalta, että ulkopuolinen taho pääsee palomuurien läpi. Vesihuoltolaitoksen kohteisiin asennettiin kulunvalvonta, mutta käyttöönotto siirtyi talvelle 2024 teknisten ongelmien vuoksi. Vesihuollon kameravalvonnan hankinta käynnistettiin. Etäluettavien mittareiden asennuksia jatkettiin laitoksen omana työnä ja käytössä on nyt 550? etäluettavaa mittaria.

Vesihuoltolaitokselle perustettiin uusi vesihuoltoinsinöörin toimi. Lisääntyvät viranomaisvaatimukset, saneerausten suunnittelu ja toteuttaminen sekä vesihuoltolaitoksen pitkäjänteinen kehittäminen vaativat

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Pelastustoimi	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TOT %	Yli tai alle
Tuotot	0		0	0	0,00 %	
Kulut	-1 339 672	-1 423 831	0	106 701	0,00 %	
Toimintakate	-1 339 672	-1 423 831	0	106 701	0,00 %	

Hallinto ja rakennuttaminen	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TOT %	Yli tai alle
Tuotot	228 566	92 599	52 823	57 751	109,33 %	-4 928
Valmistus omaan käyttöön			108 000	0	0,00 %	108 000
Kulut	-564 453	-673 429	-812 051	-607 512	74,81 %	-204 539
Toimintakate	-335 887	-580 830	-651 228	-549 761	84,42 %	-101 467

Kadut ja yleiset alueet	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TOT %	Yli tai alle
Tuotot	87 701	53 750	70 177	107 209	152,77 %	-37 032
Kulut	-1 278 298	-1 512 501	-1 430 190	-1 789 021	125,09 %	358 831
Toimintakate	-1 190 597	-1 458 751	-1 360 013	-1 681 811	123,66 %	321 798

Hulevedet	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TOT %	Yli tai alle
Tuotot	1 008	1 246	0	706	0,00 %	-706
Kulut	-22 301	-36 176	-28 000	-82 269	293,82 %	54 269
Toimintakate	-21 293	-34 929	-28 000	-81 563	291,30 %	53 563

Muu kuntatekniikka	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TOT %	Yli tai alle
Tuotot	10 535	17 930	11 500	12 738	110,76 %	-1 238
Kulut	-250 871	-337 145	-252 007	-307 987	122,21 %	55 980
Toimintakate	-240 335	-319 216	-240 507	-295 249	122,76 %	54 742

Tilapalvelut	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TOT %	Yli tai alle
Tuotot	4 077 073	4 657 338	5 817 758	5 326 306	91,55 %	491 452
Kulut	-4 073 798	-4 442 821	-4 154 997	-3 628 348	87,32 %	-526 649
Toimintakate	3 275	214 517	1 662 761	1 697 958	102,12 %	-35 197

Vesihuoltolaitos	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TOT %	Yli tai alle
Tuotot	2 986 371	2 996 212	3 012 665	3 067 948	101,84 %	-55 283
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0,00 %	0
Kulut	-1 617 386	-1 692 998	-1 972 138	-1 964 319	99,60 %	-7 819
Toimintakate	1 368 985	1 303 214	1 040 527	1 103 629	106,06 %	-63 102

Toimielin **Sivistyslautakunta**
Tulosalue **Kasvatus ja opetus**
Tilivelvollinen **Sivistysjohtaja**

Palveluajatus

Laadukkaiden ja monipuolisten kasvatus- ja opetuspalveluiden tarjoaminen suunnitelmallisesti, tavoitteellisesti ja taloudellisesti.

Kasvatus ja opetus	TP 2021	TP 2022	LKE 2023	KV 2023	TOTEUMA 2023	Tot %	Yli /Alle
Tuotot	1 882 715	2 008 047	1 892 580	1 914 650	1 931 465	100,88 %	16 815
Myyntituotot	982 704	962 346	867 430	889 500	803 515	90,33 %	-85 985
Maksutuotot	491 253	428 647	397 300	397 300	325 183	81,85 %	-72 117
Tuet ja avustukset	343 956	568 239	584 500	584 500	746 289	127,68 %	161 789
Muut toimintatuotot	64 802	48 816	43 350	43 350	56 479	130,29 %	13 129
Kulut	-23 243 406	-24 520 239	-25 166 327	-25 614 404	-25 985 580	101,45 %	-371 176
Henkilöstökulut	-15 495 782	-16 427 159	-17 055 357	-17 499 634	-17 567 234	100,39 %	-67 600
Palvelujen ostot	-5 306 315	-5 471 047	-5 529 701	-5 543 501	-5 678 548	102,44 %	-135 047
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-614 028	-664 996	-635 210	-635 210	-758 897	119,47 %	-123 687
Avustukset	-482 703	-464 894	-491 000	-491 000	-559 235	113,90 %	-68 235
Muut toimintakulut	-1 344 578	-1 492 142	-1 455 059	-1 445 059	-1 421 666	98,38 %	23 393
Toimintakate	-21 360 691	-22 512 192	-23 273 747	-23 699 754	-24 054 115	101,50 %	-354 361

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2023

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Osaavan työvoiman rekrytointi ja omatoimisen koulutautumisen (esim. erityisopetuksen tehtäviin pätevytminen) tukeminen elinvoiman ylläpitämiseksi tarvittaviin palveluihin.

Toteuma 2023

Toteutuu osittain, osaavan työvoiman rekrytointi haastavaa ja edellyttää jatkuvaa aktiivista työtä.

2. Ympäristökasvatuksella lisätään lasten ja nuorten tietoa lähiluonto- ja Geopark-kohteista. SAMK Taidekoulun ja paikallisten taidetoimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä jatketaan ja lisätään lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Toteutuu

Mukava arki

3. Varmistetaan säännöllisellä hyvinvointialueyhteistyöllä oppilashuolto- ja perhepalveluiden kehittäminen paikallisiin olosuhteisiin sopivaksi.

Toteutuu, yhteistyön kehittäminen jatkuu edelleen.

4. Lasten ja nuorten oppimispolun sujuvoittaminen ja yhteisöllisyyden lisääminen osallistamalla asiakkaat, huoltajat ja muut sidosryhmät yhteistyöhön.

Toteutuu

Kestävä ja ketterä kaupunki

5. Henkilöstön osallistaminen työhyvinvointia lisäävien kokeilujen ideointiin ja toteutukseen (esim. henkilöstön hyvinvointiryhmä).

Toteutuu

6. Tunnistetaan mm. maahanmuuton ja ikäluokkien rakenteen muuttumisen vaikutukset yhdyskunta- ja palvelurakenteeseen ja sopeutetaan toimintaa tulevaan tilanteeseen.

Maahanmuuton ja ikäluokkien rakenteen muuttumisen vaikutukset tunnistetaan ja toimenpiteitä palvelurakenteen sopeuttamiseksi on tehty. Ikäluokkien voimakas pieneneminen edellyttää toimien jatkamista.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Henkilöstön koulutuspäivien määrä, työnhakijoiden määrä ja laatu				Toteutuu osittain
Ympäristökasvatussuunnitelman toteutuminen				Toteutuu
Oppilashuoltohenkilöstön määrä yksiköissä on vähintään lain minimin mukainen ja säännöllinen yhteistyö hyvinvointialueen kanssa toteutuu.				Toteutuu osittain
Kyselyiden (Laatukäsikirjan kysely, asiakastytytvyisyyskyselyt, jne) toteuttaminen ja vastausten hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä				Toteutuu
Työhyvinvointikyselyt (esim. Keva, laatukysely)				Toteutuu
Palveluverkon tarkastelu yksiköittäin, täyttö- ja käyttöasteen, oppilasmäärän seuranta				Toteutuu

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Varhaiskasvatus				
Varhaiskasvatuksen nettohinta €/paikka:				
Päiväkodit keskiarvo	60	56	63	
Perhepäivähoito	60	64	70	
Varhaiskasvatuspaikkojen täyttö%	99	98	95	93
Varhaiskasvatuspaikkojen käyttö%	71	76	74	76
Alle 7-vuotiaat	725	774	703	671
Esiopetusikäiset	115	138	116	116
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	371	392	388	376
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	103	90	86	93
Päiväkotipaikkojen lukumäärä (2023 laskennalliset paikat)	313	357	343	364
Ryhmäperhepäivähoitopaikkojen lukumäärä (Honkajoki)	0	8	12	8
Perhepäivähoitopaikkojen lukumäärä	72	71	69	63
Kunnalliset varhaiskasvatuspaikat yhteensä	385	436	424	435
Palvelusetelipaikat yhteensä (2023 laskennalliset paikat)	117	96	96	112
Varhaiskasvatuksen henkilöstö yhteensä	105	117	117	109
Kehittäminen ja oppilashuolto				
Kuljetusoppilaiden lukumäärä	344	359	386	315
Tuntiopettajat, tilapäiset opettajat ja hanketyöntekijät	7	7	8	9
Perusopetus				
Perusopetuksen oppilasmaara 20.9.	1219	1237	1204	1212
Valmistavan opetuksen oppilasmäärä 20.9.				77
Perusopetuksen opettajia (paatoimiset, yhden kustannuspaikan mukaisesti vuonna 2023, sisältää hanketyöntekijät)	115	118	119	122
Lukio				
Opiskelijat Kankaanpään Yhteislyseo 20.9.	159	153	168	172
Opiskelijat Honkajoen lukio 20.9.	60	43	41	46
Yhdistelmätyöntekijät 20.9.	71	53	51	46
Aineopiskelijat	4			
Vakinaiset viranhaltijat	11	11	11	11

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuspalveluiden tuottaminen kunnallisissa päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodissa ja perhepäivähoidossa sekä palvelusetelillä yksityisissä päiväkodeissa.	Lasten ja perheiden tuen sekä varhaiskasvatuksen kolmitasoisen tuen vahvistaminen henkilöstöresurssia lisäämällä (varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä perheohjaaja). Toiminnan arvioinnin kehittäminen. Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen.

Varhaiskasvatuksen palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Varhaiskasvatuspalvelut pystyivät vuonna 2023 tarjoamaan laadukasta varhaiskasvatusta muuttuvassa tilanteessa. Monikielisten perheiden määrä lisääntyi huomattavasti ja yhteistyö vastaanottokeskuksen sekä Porin kieli- ja kulttuurikoordinaattorin kanssa tuki muutoksessa. Neljäs erityisopettaja sekä perheohjaaja lisäsivät huomattavasti lasten ja perheiden matalan kynnyksen tuen saavutettavuutta. Samalla myös henkilökunnan tuki varhaiskasvatuksessa vahvistui. Valssi- hanke käynnistyi ja on tukena arvioinnin kehittämisessä.

	Esiopetuksen tuottaminen päiväkodeissa. Honkajoella esiopetus toteutuu perusopetuksen alaisuudessa.	Lasten ja perheiden tuen sekä esiopetuksen kolmiportaisen tuen vahvistaminen henkilöstöresurssia lisäämällä (varhaiskasvatuksen erityisopettaja, perheohjaaja sekä kiertävä sijainen). Toiminnan arvioinnin kehittäminen. Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen.
Esiopetus		

Esiopetuksen palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Esiopetuspalvelut toteutuivat niin varhaiskasvatuksen kuin perusopetuksen alaisuudessa suunnitellusti. Esiopetuspalvelut järjestettiin koululaiskyläyhteisöjen yhteydessä. Esiopetuksen tuki vahvistui neljännen erityisopettajan sekä perheohjaajan myötä.

	Palvelukokonaisuus sisältää sivistyspalveluiden hallinnon sekä kehittämistoiminnan määrärahat. Kehittämistoiminnan määrärahoihin kuuluu mm. hankkeiden määrärahavaroja sekä kasvatuksen- ja opetuksen tietotekniikan ohjelmistomaksuja ja täydennyskoulutusvarauksia.	Hyvinvointialue tuottaa opiskeluhoitopalvelut vuoden 2023 alusta lähtien. Kaupungin vastuulle jää edelleen yhteisöllinen oppilashuolto eli hyvinvointityö. Valtionavustuksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä aktiivisesti.
Kehittäminen ja oppilashuolto		

Kehittämisen ja oppilashuollon palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Palvelukokonaisuus sisälsi vuonna 2023 sivistyspalveluiden hallinnon sekä osan kehittämistoimintaan kuuluvien valtionavustusten määrärahoista (osa aiemmin kehittämistoimintaan kuuluneista määrärahoista on siirretty talousraportoinnin tarkentumisen johdosta perusopetuksen määrärahoihin). Kehittämisen palvelukokonaisuuteen kuuluvia hankkeita ovat olleet mm. liikuntatoimen hallinnoima Harrasta Kankaanpäässä -hanke sekä koulunuorisotyön kehittämishanke. Koonti käynnissä olevista kehittämishankkeista löytyy kaupungin kotisivulta <https://www.kankaanpaa.fi/kaupunki-ja-hallinto/hankkeet/sivistystoimen-hankkeet/>.

Perusopetus

Perusopetuksen palvelukokonaisuus sisältää neljä kyläkoulua, kaksi sekä yleisopetusta että luokkamutoista erityisopetusta järjestävää keskustan alueen koulua, Honkajoen yhtenäiskoulun sekä Pohjanlinnan yläkoulun. Palvelukokonaisuuteen kuuluvat myös erillinen opetusyksikkö (lastensuojelulaitokset), perusopetukseen valmistava opetus, kotikuntakorvaukset, muu oppilashuolto, koululaiskuljetukset sekä Kankaanpääsali.

Vuoden 2023 alusta lähtien oppilashuolto siirtyi hyvinvointialueille. Varmistetaan säännöllisellä hyvinvointialueyhteistyöllä oppilashuolto- ja perhepalveluiden kehittäminen paikallisiin olosuhteisiin sopivaksi. Kouluille laaditun ympäristökasvatussuunnitelman jalkauttaminen (lähiluonto- ja Geopark-kohteet). Varaudutaan valmistavan opetuksen järjestämisen laajentumiseen. Kansallisiin hankkeisiin osallistuminen (mm. tasa-arvohanke). Korona-ajan negatiivisten vaikutusten korjaaminen mm. yhteisöllisyyttä lisäämällä.

Perusopetuksen palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Kankaanpään kaupungin perusopetuksessa on neljä kyläkoulua, kaksi sekä yleisopetusta että luokkamutoista erityisopetusta järjestävää keskustan alueen koulua, yläkoulu Pohjanlinnan koulu sekä Honkajoen yhtenäiskoulu. Yhtenäiskoulussa oppilaita on esiopetuksesta perusopetuksen 9.vuosiluokalle. Syksyllä 2022 alkaneet 4 perusopetukseen valmistavaa opetusryhmää jatkoivat toimintaansa myös vuoden 2023. Näissä ryhmissä opiskelee pääasiassa ukrainalaisia lapsia ennen siirtymistään perusopetukseen. Nämä ryhmät sijoittuivat toistaiseksi Pohjanlinnan ja Niinisalon kouluille. Luokkamutoista erityisopetusta järjestetään seutukunnallisesti. Osa-aikaista erityisopetusta annetaan kaikilla perusopetuksen kouluilla. Pohjanlinnan koulussa toimii ns. tukiluokka, jossa tavoitteena on tukea runsaasti tukea tarvitsevan oppilaan opiskelua omalla paikkakunnalla. Tukiluokan toiminnassa on mukana psykiatrinen sairaanhoitaja ja oppilashuollon henkilöstöä. Toiminnasta on saatu hyviä kokemuksia niin toiminnallisesti kuin taloudellisestikin.

Perusopetuksessa toimii noin 120 päätoimisuuden omaavaa opettajaa (luokanopettajat, aineenopettajat, erityisopettajat, erityisluokanopettajat, sekä hankkeiden kautta palkatut esim. resurssiopettajat) sekä n. 80 koulunkäynninohjaajaa. Opetushenkilöstön määrä kasvoi lisääntyneiden valmistavan opetuksen sekä suomi toisena kielenä – oppilaiden määrän nousun myötä. Honkajoen yhtenäiskoululla on myös merkittävä määrä opettajia, jotka opettavat perusopetuksen lisäksi lukiossa ja naapurikunnissa (Karvia, Isojoki) sekä sivutoimisia opettajia. Koulunkäynninohjaajista noin 25 toimii henkilökohtaisena avustajana, joista osan palkkakustannukset laskutetaan sopimuskunnilta. Henkilökohtaisten ohjaajien määrän tarve on nousussa. Koulunkäynninohjaajien palkkaukseen on saatu apua erilaisten opetusministeriön/opetushallituksen hankkeiden avulla. Perusopetuksen opettajakunta on yli 95 % pätevyysvaatimukset täyttävä, mutta muodollisen pätevyyden omaavien erityisluokanopettajien valtakunnallinen rekrytointivaikeus näkyy edelleen myös Kankaanpäässä. Perusopetuksen oppilasmäärä syyslukukauden 2023 alussa oli 1221 oppilasta. Näistä 172 Honkajoella. Vuodesta 2022 lisäystä +17 opp. Lisäksi perusopetukseen valmistavassa opetuksessa opiskeli 54 opp. (lähes kaikki ukrainalaisia, tilanne 20.9.2023). Vuoden 2023 aikana perusopetuksen 9. luokan oppilaista päättötodistuksen sai 100 %.

Koulujen toiminnan painopisteenä lukuvuonna 23-24 on mm. opiskelutaitojen kehittäminen ja tukeminen sekä koronavuosien jälkeen yhteisöllisyyden vahvistaminen. Kouluissa on edelleen painotettu myös digiosaamisen vahvistamista. Koulut osallistuivat erilaisiin kansallisiin arviointikyselyihin. Mm. valtakunnallisiin MOVE!- mittauksiin osallistuivat kaikki 5. ja 8. luokkalaiset oppilaat. Mittauksen tavoitteena on auttaa ensisijaisesti oppilasta ja hänen perhettään ymmärtämään fyysisen toimintakyvyn yhteydet oppilaan terveyteen, päivittäiseen hyvinvointiin, jaksamiseen ja opiskeluun. Kankaanpään hyvistä liikuntamahdollisuuksista huolimatta kankaanpääläisten nuorten tulokset ovat vain valtakunnan keskiarvotulosten mukaisia. Henkilökunta osallistui monipuolisesti koulutuksiin joista suuri osa järjestettiin etänä. Kankaanpään perusopetus on mukana Osaava Satakunta-toiminnassa. Sen avulla järjestetään hankkeeseen osallistuvien kuntien opetustoimen henkilöstölle koulutusta myös paikallisesti

Kankaanpään Keskustan alueen koulut sekä Honkajoen yhtenäiskoulu toimivat hyväkuntoisissa ja peruskorjatuissa koulurakennuksissa. Kynnärjärven koulun toiminta vanhassa huonokuntoisessa koulurakennuksessa päättyi vuoden 2023 lopussa. Kaupunki vuokrasi paikalliselta metsästysyhdistykseltä koulukäyttöön suunnitellut tilat Kynnärjärven koulun käyttöön. Kynnärjärven koulun toiminta alkoi ko tiloissa vuoden 2024 alussa. Myös Venesjärven koulun tilatarpeita selvitettiin hankesuunnitelman avulla vuonna 2023.

Perusopetuksen koulujen esitystekniikan täydentämisessä edetään tv-työryhmän suunnitelman mukaisesti. Kaikissa keskeisissä opetustiloissa on esitysteknisenä perusvarustuksena tietokone, dokumenttikamera sekä dataprojektori, Pohjanlinnan ja Kangasmetsän kouluissa lisäksi ns. älytaulut/kosketusnäyttö ja Keskustan ja Kynnärjärven kouluilla kosketusnäytöt. Hongon koulun atk-laitteistoa on uusittu vastaamaan kaupungin muiden alakoulujen tasoa. Oppilaiden käyttöön on hankittu kaikille kouluille joko tabletteja, kannettavia tietokoneita, chromebookkeja tai hybridilaitteita. Perusopetuksen tietoteknisen laitekanan voidaan todeta olevan kohtuullisella tasolla.

Perusopetuksen palvelukokonaisuuteen on vuonna 2023 kuulunut useita hankkeita, joilla kehitetään kaupungin toimesta järjestettävää perusopetusta. Näiden käynnistäjinä/rahoittajina toimivat opetus- ja kulttuuriministeriö tai Opetushallitus. Perusopetuksen palvelukokonaisuuteen kuuluvia hankkeita ovat mm. koulutuksellisen tasa-arvon kehittämishanke sekä kestävästi koulutiellä, jossa edistetään kestävästi tulevaisuuden rakentamista.

Aamu- ja iltapäivätoiminta	Palvelukokonaisuus sisältää kouluisten aamu- ja iltapäivätoiminnan määrärahat. Toimintaa järjestetään kolmessa yksikössä: Kukonlaulu, Tähtitorni sekä Puukoulu.	Toiminnan painopisteenä on tarjota lapselle turvallinen ympäristö virikkeelliseen ohjattuun toimintaan, sekä tukea vanhemmuutta antamalla käytännön apua perhe, koulu- ja työelämän yhteensovittamisessa.
-----------------------------------	---	---

Aamu- ja iltapäivätoiminnan palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Ammattitaitoinen henkilökunta takaa monipuolisen ja turvallisen toiminnan ryhmässä. Perheiden tarpeet on huomioita laajentamalla aukioloaikoja, perheiden tarpeiden mukaan. Tämän takia Tähtitorniin lisättiin ohjaajien määrää yhdellä elokuusta 23 alkaen. Ohjaajan kustannuksista 61 % kustantaa hyvinvointialue.

Lukio	Lukiokoulutuksen palvelukokonaisuuteen kuuluu lukio-opetuksen järjestäminen Kankaanpään Yhteislyseossa, Honkajoen lukiossa ja Sataedun yhdistelmätkinnon opiskelijoille. Yhteislyseo järjestää urheiluvalmennusryhmän toiminnan siihen valituille toisen asteen opiskelijoille. Lukiossa on mahdollisuus suorittaa aineopintoja.	Vuonna 2023 oppivelvollisuus laajenee koskemaan kolmatta ikäluokkaa ja syyslukukaudesta alkaen lähes kaikki lukion opiskelijat ovat maksuttoman koulutuksen piirissä. Vuonna 2023 toiminnan painopisteenä on korkeakoulu yhteistyön kehittäminen (erityisesti SAMK Taidekoulun kanssa), kansainvälisen hanketoiminnan ja yhteistyön jatkuminen sekä ympäristö- ja yrittäjyyskasvatus.
--------------	--	---

Lukion palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Kankaanpään kaupunki järjestää lukiokoulutusta Kankaanpään Yhteislyseossa ja Honkajoen yhtenäiskoulun yhteydessä toimivassa Honkajoen lukiossa. Lukiokoulutuksella oli vielä vuonna 2023 käytössä valtion erityisavustusta lukiokoulutuksen järjestäjille koronavirusepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin ja lukioissa työskenteli resurssiopettaja tukemassa opiskelijoiden paluuta säännölliseen opiskeluun ja kesken jääneiden kurssien suorittamista. Koronahankkeen lisäksi kestävästi lukiossa -hankkeessa kehitetään lukioiden toimintakulttuuria ja oppimisympäristöjä vahvistamaan arjen ilmasto- ja kestävyyskasvatusta. Kesällä 2023 päättyi laaja yhteishanke Suokansan sydänmailla.

Kankaanpään Yhteislyseon urheilulinjat toimii osana Satakunnan urheiluakatemiaa, joka tukee valmennusyhteistyötä seurojen kanssa ja järjestää koulutus- ja valmennustilaisuudet vuosittain myös opiskelijoille. Urheilulinjat tekee yhteistyötä myös yläkoulun liikuntaluokkien kanssa. Yhteislyseon taidelinjan tiivis yhteistyö SAMK Taidekoulun kanssa jatkui. Honkajoen lukion ympäristöopintojen kokonaisuuden kehittäminen jatkui aktiivisena ja toiminnalle saatiin myös ulkopuolista rahoitusta.

Syksyllä 2023 suurin osa lukiolaisista suoritti lukio-opintojaan maksuttomasti, kun lukiossa aloitti kolmas laajennetun oppivelvollisuuden kuuluva ikäluokka. Tämän vuoksi oppimateriaalikustannukset nousivat nyt kolmatta vuotta peräkkäin. Kustannusten nousuun pystyttiin varautumaan aiempaa paremmin ja määrärahat riittivät. Syyslukukaudesta Yhteislyseossa aloittanut ikäluokka jaettiin aiempien hyvien kokemusten vuoksi opiskelun alkuvaiheessa jälleen kolmeen opetusryhmään, mikä mahdollistaa aiempaa vahvemman tuen ryhmänohjaajalta ja aineenopettajilta lukion alkuvaiheessa.

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Varhaiskasvatus	TP 2021	TP 2022	TA 2023	MTA 2023	TOT 2023	TOT %	Yli/alle
Tuotot	496 232	401 985	485 900	485 900	462 806	95,25 %	-23 094
Kulut	-7 373 586	-7 143 953	-6 026 875	-6 026 875	-6 411 503	106,38 %	-384 628
Toimintakate	-6 877 354	-6 741 968	-5 540 975	-5 540 975	-5 540 975	107,36 %	-407 722

Esiopetus	TP 2021	TP 2022	TA 2023	MTA 2023	TOT 2023	TOT %	Yli/alle
Tuotot			0	0			0
Kulut			-1 464 149	-1 464 149	-1 331 375	90,93 %	132 774
Toimintakate		0	-1 464 149	-1 464 149	-1 331 375	90,93 %	132 774

Kehittäminen ja oppilashuolto	TP 2021	TP 2022	TA 2023	MTA 2023	TOT 2023	TOT %	Yli/alle
Tuotot	261 749	300 979	200 000	200 000	58 356	29,18 %	-141 644
Kulut	-1 057 859	-1 070 241	-587 222	-587 222	-464 629	79,12 %	122 593
Toimintakate	-796 110	-769 262	-387 222	-387 222	-406 273	104,92 %	-19 051

Perusopetus	TP 2021	TP 2022	TA 2023	MTA 2023	TOT 2023	TOT %	Yli/alle
Tuotot	975 534	1 141 762	1 026 700	1 026 700	1 162 270	113,20 %	135 570
Kulut	-12 755 952	-14 135 687	-14 368 596	-14 868 596	-15 188 525	102,15 %	-319 929
Toimintakate	-11 780 418	-12 993 924	-13 341 896	-13 841 896	-14 026 255	101,33 %	-184 359

Aamu- ja iltapäivätoiminta	TP 2021	TP 2022	TA 2023	MTA 2023	TOT 2023	TOT %	Yli/alle
Tuotot			60 450	60 450	57 313	94,81 %	-3 137
Kulut			-325 822	-325 822	-340 152	104,40 %	-14 330
Toimintakate			-265 372	-265 372	-282 838	106,58 %	-17 466

Lukio	TP 2021	TP 2022	TA 2023	MTA 2023	TOT 2023	TOT %	Yli/alle
Tuotot	149 201	163 321	141 600	141 600	190 720	134,69 %	49 120
Kulut	-2 056 010	-2 170 358	-2 341 740	-2 341 740	-2 249 396	96,06 %	92 344
Toimintakate	-1 906 809	-2 007 037	-2 200 140	-2 200 140	-2 058 676	93,57 %	141 464

Toimielin Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Tulosalue Kulttuuri ja vapaa-aika
Tilivelvollinen Sivistysjohtaja

Palveluajatus

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tavoitteena on tarjota ihmisen elämänkaaren eri vaiheissa korkeatasoisia ja monipuolisia palveluita. Palveluiden tuottajat ovat kirjasto, museo, liikuntapalvelut sekä kulttuuri- ja nuorisopalvelut. Kansalaisopiston palvelut ostetaan Petäjä-opistolta Sastamalan koulutuskuntayhtymästä ja musiikkiopiston palvelut Kankaanpään Opistolta. Aktiiviset toimijat vahvistavat kaupungin hyvinvointia ja viihtyisyyttä.

Kulttuuri- ja vapaa-aika	TP 2021	TP 2022	LKE 2023	KV 2023	TOT 2023	TOT %	Yli /Alle
Tuotot	252 303	338 713	350 490	350 490	429 731	122,61 %	79 241
Myyntituotot	138 069	213 332	210 790	210 790	275 551	130,72 %	64 761
Maksutuotot	0	0					0
Tuet ja avustukset	81 320	79 079	96 800	96 800	102 026	105,40 %	5 226
Muut toimintatuotot	32 914	46 302	42 900	42 900	52 155	121,57 %	9 255
Kulut	-2 727 258	-3 049 038	-3 355 163	-3 291 124	-3 322 808	100,96 %	-31 684
Henkilöstökulut	-1 186 936	-1 266 470	-1 382 420	-1 318 380	-1 325 678	100,55 %	-7 298
Palvelujen ostot	-795 024	-967 542	-986 245	-986 245	-1 008 517	102,26 %	-22 272
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-197 993	-202 559	-203 957	-203 957	-211 891	103,89 %	-7 934
Avustukset	-5 050	-5 000	-5 000	-5 000			5 000
Muut toimintakulut	-542 255	-607 468	-777 541	-777 541	-776 723	99,89 %	818
Toimintakate	-2 474 955	-2 710 325	-3 004 673	-2 940 634	-2 893 077	98,38 %	47 557

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

Toteuma 2023

1. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden monipuolinen verkkoosaatavuus; sisältö-, tiedonhaku- ja varauspalvelut Toteutunut

2. Yhteisyö ja yhteistyötapojen kehittäminen uuden hyvinvointialueen toimijoiden ja muiden verkostojen kanssa Toteutunut

Mukava arki

3. Eri ikäryhmille suunnatut nykyaikaiset, mielekkäät kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, joilla edistetään kuntalaisten hyvinvointia Toteutunut

4. Nuorisovaltuustolla oikeus esittää lautakunnan 20 000 euron käytöstä (perintövarat) Keskustan nuorisotilan piha-alueelle toteutettiin koriskenttä.

5. Kankaanpääsalin ja koulujen vuokrien tarkastus asiakasystävällisemmäksi tilaisuuksien pitämisen mahdollistamiseksi Toteutunut

6. Selvitetään Honkajoen jääkiekkokaukalon ja tenniskenttien korjauskustannukset Toteutunut

7. Selvitetään latukoneen kunto, uuden latukoneen tarve ja yhteistyömahdollisuudet Toteutunut

Kestävä ja ketterä kaupunki

8. Matalan kynnyksen saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut/tapahtumat Toteutunut

9. Yhteisen lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen Toteutunut

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Sähköisten palveluiden kehittäminen ja ylläpitäminen			Toteutetaan	Toteutunut
Yhteistyö ja yhteistyötapojen kehittäminen alueen verkostojen kanssa			Toteutetaan	Toteutunut
Nykykaikaisten ja mielekkäiden kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tuottaminen			Toteutetaan	Toteutunut
Matalan kynnyksen ja saavutettavien kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden/tapahtumien tuottaminen			Toteutetaan	Toteutunut
Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuminen			Toteutetaan	Toteutunut

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2021	TP 2022	TA2023	TP 2023
Kirjasto				
Lainaaaja / asukasluku %	21,3	23,9	30	25,2
Fyysiset käynnit	43 995	57 102	70 500	75 693
Lainat/asukas	12,6	13,8	14,5	14,7
Tapahtumat [ja käyttäjäkoulutukset, näyttelyt]	106	100	150	119
Liikuntapalvelut				
Tilat ja alueet lkm	106		150	150
Uimahalli, palloiluhalli, kentät; käyttäjät	180000		230000	230000
Uimahalli, palloiluhalli; aukiolopäivät	325		325	325
Museo				
Kokoelmat	92 500	93 500	96000	96500
Kokoelmien digitointi tietokantaan	23 360	25 102	26500	27824
Tuotetut näyttelyt	1	3	2	1
Museopedagogiset tilaisuudet	2	38	40	28
Aukiolopäivät	137	169	170	168
Kävijämäärä	651	1463	1500	1240
Nuoriso- ja kulttuuripalvelut				
Nuorisotoimen tilaisuuksien ja nuorisotilojen kävijämäärät	2865	6319	6500	9691
Keskustan nuorisotilan aukiolopäivät	83	125	220	182
Honkajoen nuorisotilan aukiolopäivät				119
Konsertit, tilaisuudet ym.	2	10	25	12

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

Palvelualueen kuvaus

Kulttuuri Kulttuuripalvelut koordinoi ja tuottaa erilaisia kulttuuripalveluja /tapahtumia yhdessä eri hallintokuntien kesken ja yhteistyössä alueen muiden kulttuuritoimijoiden sekä yhdistysten kanssa. Lisäksi tuetaan yhteistyön kautta erilaisia toimijoita. Kansalaisopiston ja musiikkiopiston toiminnot ostopalveluna.

Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Keskeisenä tavoitteena saada kulttuurikasvatussuunnitelmaan liittyvät toiminnot toteutukseen, jotka koskevat ala- ja yläkouluja sekä osaksi varhaiskasvatusta. Pystytään tarjoamaan monipuolista kulttuuritarjontaa kaiken ikäisille.

Kulttuurin palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Kulttuuripalvelujen järjestäminen on kunnan lakisäätöinen tehtävä ja sitä säätelee 1.3.2019 voimaan tullut laki kuntien kulttuuritoiminnasta. Kulttuuripalvelut koordinoivat ja tuottavat erilaisia kulttuuripalveluja/tapahtumia yhdessä eri hallintokuntien kanssa ja yhteistyössä alueen muiden kulttuuritoimijoiden sekä erilaisten yhdistysten kesken.

RAMPPIKUUME-Valtakunnalliset nuorisoteatteripäivät toimikuntaan ja Hörhiäisviikko tapahtuman suunnittelu työryhmään osallisena toteutettiin tapahtumat joka vuotiseen tapaan. Lisäksi järjestettiin yläasteen oppilaille kaksi teatteri esitystä liittyen kulttuurikasvatus suunnitelmaan ja koko perheen Jokeri Pokeri Box juhlaikiertue. Osallistuttiin Taidekoulun ensimmäisen vuosikurssin Taideprojektien esittelyyn ja arviointiin.

Kulttuurikasvatussuunnitelma vuosille 2023-2024 hyväksyttiin Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa sekä Sivistyslautakunnassa marraskuussa. Toteutukset ovat lähteneet käyntiin.

Osallistuttiin mm.Satakuntaliiton kuntien kulttuurivastaavien ryhmään, Taikusydän Satakunta ja Kuntaliiton verkostoon/ koulutuksiin sekä Ilon ja valon Satakunnan suunnittelu ryhmään.

Kansalaisopiston palveluita ostettiin Petäjä-Opistolta Sasky koulutus kuntayhtymästä. Musiikkiopiston palvelut ostettiin Kankaanpään opistolta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen: Pystyttiin toteuttamaan toimintoja lähes normaalisti suunnitelmien mukaan.

Kirjasto Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin ja uudistuviin aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin. Se edistää lukemista, tarjoaa tietopalvelua, tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjasto edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Vahvistetaan entisestään kirjaston roolia kunnan hyvinvointia edistävässä toiminnassa. Tarjotaan mahdollisuuksia erilaisiin aktiviteetteihin, joilla mielekästä vapaa-aikaa voi viettää. Jatketaan luku- ja digitaitojen vahvistamista. Jatketaan yhteistyön syventämistä eri kouluasteiden ja varhaiskasvatuksen kanssa. Tarjotaan kirjasto alustana monipuoliselle toiminnalle, jolla voidaan edistää niin kulttuurisia kuin osallisuuteen liittyviä tarpeita, ml. kotouttamistoiminta. Kehitetään uusia kokeiluja ja yhteistyötapoja uuden hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Kuntien yhteisen e-kirjaston käyttöönoton valmistelu.

Kirjaston palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Kirjastolain (2016) mukaan kunnan tehtävänä on yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Kirjastolaissa määritellään myös kirjaston monipuoliset tehtävät. Kankaanpään kaupunginkirjasto on osa Satakirjastot-kirjastokimppaa, jolla on yhteiset kirjastojärjestelmä ja verkkokirjasto sekä yhteiset käytösäännöt kaikkien Satakunnan kirjastojen kanssa. Sekä Satakunnan että Varsinais-Suomen kuntien kirjastojen alueellista kehittämistehtävää hoitaa Turun kaupunginkirjasto.

Pääkirjastossa ja Honkajoen kirjastossa käyntien yhteismäärä 75 693 kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna lähes 33 %. Nyt päästiin reippaasti yli jopa koronaan edeltävän vuoden 2019 tason. Vuoden 2023 kokonaislainaus 184 306 lainaa kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna n. 6 %, lähes samaan kuin koronaan edeltävänä vuonna. Pääkirjaston 69 109 fyysistä käyntiä oli suurin 10 vuoteen.

Lainausoikeuttaan käyttäneitä Kankaanpään kirjastoissa v. 2023 oli 3 158 eli 25,2 % asukasluvusta. Määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna reilun prosenttiyksikön mutta on vielä muutaman prosenttiyksikön päässä koronaan edeltävästä vuodesta. Pääkirjastolla ja Honkajoen kirjastolla on paljon yhteisiä asiakkaita eli myös kuntaliitos on pienentänyt kunnan osalta tätä kirjastonkäytön mittarilukua.

Eniten lainattiin jälleen lasten ja nuorten kaunokirjallisuutta, 66 502 lainaa, ja aikuisten tietokirjoja, 44 446 lainaa. Poistoja tehtiin vuoden aikana molemmissa kirjastoissa yhteensä 7 275, mikä on tavoitteen mukaisesti reilusti yli kirjastoihin vuoden aikana hankitun aineiston määrän, 4 241 kpl. Satakirjastoilla on yhteinen sähköisen aineiston kokoelma. Suosituimpia ovat etäkäyttöinen aikakauslehtipalvelu eMagz, kirjastoissa käytettävä sanomalehtipalvelu ePress sekä e-äänikirjapalvelu. Vuoden aikana osallistuttiin kansallisen e-kirjaston valmisteluun.

Kirjastot järjestivät päävastuullisena 31 tapahtumaa sekä olivat mukana 26 kertaa muiden toimijoiden järjestämissä tapahtumissa kirjaston ulkopuolella: kirjailijavierailuita, nukketeatteria, aamunavauksia yläkoululle, välituntiparkkia, pop up -kirjastoja, pehmolelujen yökyläilyä, vierailuja muisti- tai perhekahvilassa, digitukipäivää, Lounais-Suomen kirjastojen yhteinen Kuntapäätäjät kylään kirjastoon -kampanja. Käyttäjäkoulutuksia oli yhteensä 46 ja näyttelyitä 16. Pääkirjastossa oli ukrainalainen kieliharjoittelija, joka osallistui myös kirjastonkäytön opetukseen ja vinkkaukseen ukrainalaisille heidän omalla kielellään sekä oli mukana järjestämässä monikielisiä satutunteja. Lukutaitotyötä entisestään vahvistava koulun ja kirjaston välinen yhteistyösopimus hyväksyttiin lautakunnissa marraskuussa.

Sekä pääkirjastossa että Honkajoen kirjastossa aloitettiin omatoimikäyttö 9. helmikuuta. Omatoimiaika on palveluaikojen lisäksi joka päivä klo 7-21. Mahdollisuus omatoimiseen kirjaston käyttöön otettiin kunnassa hyvin vastaan, kirjautumisia vajaan vuoden aikana oli Honkajoella 1 203 ja pääkirjastossa 6 146.

Kirjaston aulaan ja viereiseen lasikkoon perustettiin helmikuussa näyttelytila ja näyttelytoiminta alkoi heti. Yleisöehdotuksena nimeksi valikoitui Galleria Hetki. Yhteistyössä oli vahvasti mukana kuntakuvataiteilija Mira Piitulainen.

Honkajon kirjastoon asennettiin alkuvuodesta uusi asiakaspalvelupöytä. Pääkirjastolle hankittiin toukokuussa siirrettävä Smartblock-työskentelytila, joka yleisöehdotuksena sai nimen Pakina.

Pääkirjastossa työskenteli v. 2023 aikana seitsemän viran- tai toimenhaltijaa, Honkajoen lähikirjastossa yksi. Uusi lasten- ja nuorten kirjastotyöstä vastaava kirjastopedagogi valittiin vuoden alussa. Vapautuneeseen kirjastovirkailijan tehtävään ei myönnetty täyttölupaa, joten lokakuun alusta alkaen pääkirjaston henkilökunta väheni yhdellä. Tilannetta sopeutettiin palveluaikasupistuksilla lauantaisin sekä torstai- ja perjantai-iltais. Lisäksi kirjaston viestintään saatiin hieman uuden auditorionhoitajan työpanosta. Erilaisilla työllistymisen edistämisen- tai työssäoppimisjaksoilla vuoden aikana kirjastoissa oli yhteensä 9 henkilöä, 1,16 htv.

Vuoden aikana vahvistettiin omaa osaamista erilaisissa webinaareissa ja etäkoulutuksissa sekä osallistuttiin joukolla Lounais-Suomen kirjastopäivään, joka pidettiin tällä kertaa Kankaanpäässä ja jonka järjestelyissä Kankaanpään kirjastolla oli vahva rooli. Kirjasto tiedotti aktiivisesti ja ajantasaisesti toiminnastaan verkkosivuillaan, Facebookissa, Instagramissa sekä Kankaanpään Seudun kaupungin ilmoituksessa. Yhteistyötä tehtiin Satakunnan ja Varsinais-Suomen kirjastojen lisäksi mm. oman kunnan varhaiskasvatukseen, koulujen ja musiikkiopiston sekä Europe Direct Pohjois-Satakunnan kanssa.

Tulosyksikön talousarvion toimintatuottojen toteuma 129,71 %: ylitystä selittää palkkatuki. Toimintakatteen toteuma 100,73 %: ylitystä selittävät pääosin ennakoimattomat palkkakulut.

Museo	Museon tehtävänä on ylläpitää ja vahvistaa Kankaanpään kulttuurin, historian ja ympäristön tuntemusta. Museo edistää kulttuuriperintöä ja taidetta koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä kulttuuriperintöä tuleville sukupolville. Museo harjoittaa ja edistää tutkimusta, tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisu toimintaa. Museo vastaa esine-, valokuva- ja taidekokoelmista.	Tilaratkaisujen edistäminen; tarveselvityksen käynnistäminen. Kokoelmanhallinta-järjestelmän uusimisen vaihtoehtojen selvittäminen. Kulttuurikasvatussuunnitelman valmistelu ja käyttöönotto. Yhteistyö-tapojen kehittäminen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Vuosittaisen vaihtuvan näyttelyn toteuttaminen. Taidekehän kehittäminen.
--------------	---	---

Museon palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Kankaanpään kaupunginmuseon tehtävä on kerätä, tallentaa, tutkia ja esitellä kankaanpääläistä ja siihen oleellisesti liittyvää kulttuuriperintöä. Museo vastaa esine- ja valokuvakokoelmista sekä taidekokoelmista. Kankaanpään taide- ja kulttuuriperinnön tietopankkina museo tarjoaa aihealueisiin liittyvää asiantuntijapalvelua.

Museon toimipiste sijaitsee Niinisaalossa, jossa ovat sekä näyttely-, kokoelmien säilytys- että työskentelytilat. Museon hoidossa on lisäksi Honkajoen kotiseutumuseon esinekokoelma Honkajoella, jota säilytetään ja esitellään Honkajoella lainaviljamakasiinissa.

Museossa työskenteli vuonna 2023 kaksi vakinaista viran- ja toimenhaltijaa; museonjohtaja ja museoamanuenssi. Lisäksi museon avoinnapidon tehtävissä työskenteli kaksi määräaikaista tuntisopimuksella palkattua henkilöä museoapulaisten nimikkeellä. Honkajoen kotiseutumuseon avoinnapidon tehtävät hoidettiin vuonna 2023 osana museoapulaisten työtä. Museotoiminnan tukipalveluina rakennuksen huollosta vastaava henkilö on tilapalvelujen palveluksessa ja siistiä on ruoka- ja siivouspalveluiden kautta tuleva palvelu. Lisäresursseja museotyöhön saatiin veloitetyöllistetyn ja kuntouttavassa työtoiminnassa olevan henkilön työpanoksista.

Kesäkaudella kesäkuun alusta elokuun loppuun museo oli avoinna joka päivä pl. juhannus, kesäkauden ulkopuolella viikonloppuisin pl. joulunpyhät. Honkajoen kotiseutumuseo oli avoinna yleisölle heinäkuun lauantaisin. Museon näyttelyt olivat avoinna yhteensä 168 päivänä. Museon kävijämäärien kehitys ei yltänyt ennalta arvioituun ja vuoden kävijämäärä jäi pandemiaa edeltäneiden vuosien keskimääräiselle tasolle; ryhmävierailujen osuus kävijöistä oli edelleen alhainen. Heinäkuussa museon asiakkaille toteutetun kävijäkyselyn tulokset olivat kuitenkin myönteiset yleisarvosanan oltua 8,7 asteikolla 1-10.

Vuonna 2023 museon tuottama näyttely esitteli Lauri Räikkeen tekemää taidelahjoitusta Kankaanpään kaupungille; Kaksin yksin Kauko ja Sinikka Räikkeen teoksia ja taiteilijaelämää. Näyttelyn toteuttamisen rinnalla tehtiin suuri työ kymmeniä teoksia käsittävän lahjoituserän teosten puhdistamisessa, tunnistamisessa, valokuvaamisessa ja luetteloinnissa sekä yhdistämisessä mahdollisiin rinnakkaisteoksiin.

Vanhat Walokuvat -muisteluryhmä kokoontui kahdeksan kertaa osana Petäjä-opiston ohjelmaa. Museoamanuenssin päivystysiltoja jatkettiin, ne tarjosivat kankaanpääläisille mahdollisuuden löytää tietoa museon kokoelmista. Museolla järjestettiin teemallisia yleisökierroksia ja Hörhiäisten yhteydessä museo mahdollisti vapaapääsyisen osallistumisen kuvataiteilijan vetämille kuuntelukävelyille. Yhteistyössä Niinison kyläyhdistyksen kanssa toteutettiin kaksi pääsymaksutonta koko perheen tapahtumaa. Taidekehän kehittämiseen puolesta työskentelevä, museonjohtajan vetämä taidekehätyöryhmä kokoontui toimintavuoden aikana säännöllisesti. Kulttuurikasvatussuunnitelman museosisältöihin liittyviä yksityiskohtia viimeisteltiin museon ja koulun välisenä yhteistyönä.

Museo tekee säännöllistä ja aktiivista tiedottamista eri kanavien kautta; Facebook, kaupungin verkkosivut ja medialle suunnatut tiedotteet. Digitaalisuutta hyödynnettiin museossa perinteisten toimintamallien rinnalla. Suurin osa museolle tulevista tietopalvelupyynnöistä tapahtuu sähköisten kanavien kautta. Museon keskeisin digitaalinen työväline on kokoelmanhallintajärjestelmä. Käytössä olevan järjestelmän ylläpito on päättynyt ja tilalle tarvitaan uusi. Järjestelmästä toiseen siirryttäessä suurin kustannuserä tulee olemaan migraatio, jolle vuoden 2023 syksyllä saatiin alustava hinta-arvio.

Museo on mukana valtakunnallisessa TAKO-yhteistyössä, jossa Kankaanpään vastuualueina ovat kenkäteollisuuden ja sen tuotteiden, vaatetusteollisuuden (Reima) ja taidekoulutuksen SAMK/kuvataiteen tallentaminen. Vuosittain, osana tallennustyötä, museonjohtaja haastattelee Kankaanpään taidekoulun 1.vuosikurssin opiskelijat. Museon henkilökunta toteuttaa lisäksi aktiivista yhteistyötä yli kuntarajojen toimien yhteistyöryhmissä ja hankkeissa.

Museotoiminnan keskeisiä kehityskohteita ovat sijainnista ja peruskuntoisen rakennuksen puutteista johtuen saavutettavuus, esteettömyys, säilytystilat, terveellisyys ja turvallisuus. Vuodelle 2023 museo esitti tilatarvetyöryhmän muodostamista. Se ei toteutunut; valmistelun nähtiin mahdollisena jatkaa virkamiestyönä. Sijainniltaan saavutettavampien, museotoimintaan soveltuvien tilojen etsintää on jatkettu, mutta sopivaa, kustannustehokasta tilaa ei ole löytynyt.

Museon kokoelmia kartutettiin aiempien vuosien tavoin pääosin lahjoituksin. Kauko ja Sinikka Räikkeen taidekokoelma karttui merkittävästi, kun Lauri Räikkeen tekemä teoslahjoitus; 82 teosta, saatiin luetteloitua kokoelmanhallintajärjestelmään. Kankaanpään Taideyhdistys ry. deponoi kaupungin taidekokoelmaan 19 teosta. Valokuvakokoelma karttui lähes 1400 kuvalla, esineitä vastaanotettiin 17. Myös museon arkisto ja kirjasto karttuivat vuoden aikana.

Vuoden 2023 talous oli museon osalta positiivinen, tuloksen oltua 93,98% talousarvion luvuista. Museo kuuluu museoiden valtionosuuden piiriin. Vuonna 2023 museolle myönnetty valtionosuus oli kaksi henkilötyövuotta; 61.317 €.

Liikunta Liikuntapalveluiden tehtävänä on tuottaa seutukunnan ihmisille monipuolisia liikunta- ja terveyttä edistäviä palveluja. Liikuntatoimi tarjoaa palveluja myös yli kuntarajojen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelut luo edellytyksiä liikuntatoiminnalle, sen parissa tapahtuvalle seuratyölle sekä omaehtoiselle terveyttä edistävälle liikunnanharrastamiselle. Liikuntapalvelut suunnittelee, kehittää ja kunnossapitää liikuntapaikkoja ja alueita sekä ohjaa niiden käyttöä tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Yhteistyön käynnistäminen hyvinvointialueelta tulevien eri sidosryhmien kanssa mm. liikuntapalveluissa erityinen huomio "nolla" liikkujiin ja liikunnan palveluketjun käyttöönotto osana tulevaa yhteistyötä. Uudistettujen tilojen ja toimintojen tehokas käyttöönotto. Olosuhteiden kehittäminen (maastopyöräilyreitit, harjoituskenttien valaistus, Kuninkaanlähteen ampumarata)

Liikunnan palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023**Liikunta**

Liikuntapalveluiden tehtävänä on tuottaa monipuolista liikuntaa ja terveyttä edistäviä palveluja ja tarjota niitä myös yli kuntarajojen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä liikuntatoiminnalle ja sen parissa tapahtuvalle seuratyölle sekä omaehtoiselle terveyttä edistävälle liikunnan harrastamiselle.

Liikuntapalveluissa työskenteli v. 2023 8,5 vakinaista viran- ja toimenhaltijaa (hyvinvointi- ja liikuntakoordinaattori, 4,5 liikunnanohjaajainvalvojaa, 1 liikuntapaikkamestari ja 2 liikunta-alueiden hoitajaa sekä useita määräaikaista työntekijöitä (sijaiset).

Liikunnanohjauksessa/uinninvalvonnassa henkilöresurssi on 4,5, jolla kyetään täyttämään nykyiset tehtävät. Infopisteen työntekijät (3) siirtyivät takaisin liikuntapalveluille toimintavuoden aikana. Liikuntakeskuksessa työskentelevät kiinteistöhoitajat kuuluivat tilapalvelujen sekä laitoshuoltajat siivouspalvelujen alaisuuteen.

Liikuntakeskuksen aukiolopäiviä kertyi vuoden aikana 325. Liikuntapalveluiden tilat ja alueet on pidetty avoinna ja toimintakuntoisina seitsemänä päivänä viikossa. Toimintavuoden aikana liikuntapalvelut järjestivät 29 laajempaa tapahtumaa mm. uimakoulut, harrastemessut, liikuntahaasteet (haastepyöräily, kävelyhaaste, vesijuoksuhaaste jne.) Vuoden suurin ponnistus oli valtakunnallinen Tenavaleiri henäkuun alussa. Leirille osallistui 1400–1500 pelaajaa, n. 250 pelinjohtajaa / huoltajaa sekä noin 2000 kannustajaa. Tapahtuman talousvaikutus alueelle oli 1,3 m€.

Liikuntapalvelut ylläpitävät ja kehittävät olosuhteita, joilla mahdollistetaan kaikkien turvallinen liikkuminen kunnan ylläpitämässä liikuntapaikoissa. Tilojen käyttöaste on ollut korkealla tasolla uudistuneiden tilojen myötä: Uimahallin asiakasmäärä oli 63 559 asiakasta, jossa on kasvua edellisvuoteen verrattuna 15 %.

Muut tilat: Kuntosali-, painonnostosalit 43735, Judo- ja painisali 14568, Nyrkkeily sali 14623, Palloiluhalli 56 844, Monitoimitila 15522, Jäähalli 54 835, Kuntosali Honkajoki 2198. Kaikkia liikuntatiloja ja alueita käyttävät liikuntapalveluiden lisäksi koulut, seurakunnat, järjestöt/yhteisöt sekä yksityiset henkilöt.

Kankaanpään kaupunki on mukana harrastamisen Suomen mallissa. Kaikkien Kankaanpään koulujen 4.-6 luokan oppilaille on pystytty tarjoamaan mahdollisuus listan toiveharrastukseen ja jokaiselle koululle, 1.–9. luokkalaisten, vähintään yksi toivelistalta löytyvä harrastus. Eri harrastuksia on ollut tarjolla 24, ryhmiä 39. Harrastustoimintaan on osallistunut 250 lasta. Viikoittain harrastuksiin on osallistuttu 280–190 kertaa Hanketta vetää hankkeeseen palkattu hankekoordinaattori.

Kankaanpään kaupunki on ollut keväästä 2022 mukana voimaa vanhuuteen hankkeessa. Ikäinstituutin koulutuksissa on käynyt paikallisia senioreita. Hankkeen avulla pyritään saamaan ikäihmisistä vertaisohjaajiksi. Hanke kestää kolme vuotta, jonka aikana Ikäinstituutin koulutukset ovat kaupungille ilmaisia. Keväällä 2023 osallistuttiin Ikäinstituutin voimaa vanhuuteen-tutkimukseen. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää liikuntaharjoittelun vaikutuksia 75- vuotta täyttäneiden, toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten toimintakykyyn ja hyvinvointiin. Kankaanpäässä tutkimukseen osallistui 12 henkilöä. Ryhmä kokoontui kerran viikossa. Ryhmäläisille tehtiin alussa ja lopussa SPPB-testit, joka soveltuu hyvin ikäihmisten kävelyn ja tasapainon arviointiin. Jokaisen henkilökohtaiset testitulokset paranivat kevään aikana.

Liikunnallinen elämäntapahanke käynnistyi Kankaanpäässä 3.4.2023. Hankkeen ajatus on löytää terveydenhuollon ammattilaisten kanssa yhteistyössä hyvin vähän tai ei lainkaan liikkuvat työikäiset Kankaanpäälaiset ja tarjota heille mahdollisuutta tavata maksutta liikuntaneuvoja, joka auttaa ja motivoi pääsemään liikkeelle. Liikuntaneuvoja auttaa osallistujia hoitamaan omaa terveyttään liikunnan ja tasapainoisen ravinnon kautta. Hankkeen piiriin kuului vuoden 2023 lopussa 70 liikuntaneuvonta asiakasta.

Liikuntapalvelut ovat luoneet matalankynnyksen tuotteita eri kohderyhmille mm. Senori ranneke yli 65-vuotialille ja erityisuimakortti. Seniorirannekkeen haltijoita on 99 kpl (5848 käyttökertaa) ja erityisuimakortin haltijoita 175 kpl (2235 käyttökertaa). Tuotteet on otettu hyvin vastaan ja ovat tärkeä osa ennaltaehkäisyä toimintakyvyn ylläpitämisessä.

Hämeen kangas on yksi Kankaanpään kaupungin vetovoimatekijöistä ja alueen olosuhteita (talvikunnossapitoa) seurattiin Sometecin kautta yli 1100 000 kertaa. Hämeen kankaan MTB reittisuunnitelma ja opasteet ovat valmiina. Kankaanpään kaupunki odottaa, että metsähallitus päivittää Hämeen kankaan virkitys- ja käyttösuunnitelman puolustusvoimien pyynnön mukaisesti. Reitistön saattaminen asiakkaiden käyttöön edellyttää vuokrasopimuksen laadintaa reitistöstä metsähallituksen kanssa.

Vanhusneuvosto kokoontui toimintavuoden aikana 8 kertaa. Vanhusneuvosto järjesti Seniorisumpit 5.4.2023 sekä 17.11.2023. Kevään -23 aiheena oli kaupungin varautuminen/valmius kriisitilanteissa kuntalaisten näkökulmasta ja syksyn -23 aiheena oli hyvinvointialueen muutokset ja palveluiden järjestäminen. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä noin 200 henkilöä.

Liikuntapalvelut tekivät yhteistyötä eri sidosryhmien (hyvinvointialue, ympäristökunnat, seurakunnat, hankkeet, AVI, puolustusvoimat, metsähallitus jne.) kanssa liittyen alueen ja toimintojen kehittämiseen ja tiedottivat toiminnastaan useiden sosiaalisen median kanavien kautta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen: Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen: Tulosyksikön toimintatuotot ylittivät 27 % arvioidusta ja menot ylittivät 1,2 % talousarviossa arvioiduista luvuista. Toimintakatteen toteuma oli 97,3 %.

Investointien ja alueiden kehittämisen osalta toteuma oli seuraava:

Kuninkaanlähteen a-rata – kesken
materiaalit hankittu ympäristölupaa varten
odotetaan pv:lta käyttöoikeuden saamista, että voidaan käynnistää
ympäristölupamenettely)

Latujyrsin traktoriin – toteutettu

Maastopyöräilyreittien kartat/opasteet – toteutettu

toteuttaminen kesken – liittyen 2. LOGR lausuntoon, jossa metsähallituksen tulee laatia ensin uusi Hämeen kankaan virkitys- ja käyttösuunnitelma

Urheilukentän varaston lämpöeristäminen – toteutettu

Harjoituskenttien valot - toteutettu

Nuoris Nuorisopalveluiden tehtävänä on toimintaan liittyvien palveluiden tuottaminen, tukeminen ja kehittäminen sekä toiminta nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi yhteistyössä monialaisten verkostojen kanssa. Tuetaan ja edistetään nuorten kasvua, hyvinvointia, osaamista ja osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, sekä vahvistetaan nuorten itsenäistymistä. Ehkäisevä päihdetyö ja etsivä nuorisotyö tukevat vahvasti nuoria ja nuoria aikuisia eri elämän vaiheiden tilanteissa.

Lisätään ja kehitetään koulu-yhteistyötä yhteisten käytäntöjen yhtenäistämällä sekä molemminpuolisen yhteydenpidon lisäämisellä. Nuorisotilatoiminnassa pyritään lisäämään aukioloaikoja, teemapäiviä sekä ympärivuoden toteutettavia toimintoja. Nuorisopassin käyttö mahdollisuuksien monipuolistaminen. Yhteistyötapojen kehittäminen uuden hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

Nuorison palvelukokonaisuuden toteuma ja toiminta 2023

Nuorisopalveluiden tehtävänä on yleisesti nuorisopalveluiden tuottaminen, tukeminen ja kehittäminen sekä toiminta nuorten syrjäytyminen ehkäisemiseksi yhteistyössä eri tahojen kanssa (mm. koulut, TE-toimisto, työpajat, sosiaalityö, lastensuojelu, poliisi), tukea nuorten kasvua ja omaehtoista toimintaa, edistää nuorten hyvinvointia, osaamista ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vahvistaa nuorten itsenäistymistä. Nuorisopalveluiden tehtävänä on myös järjestää nuorille suunnattuja tapahtumia ja tilaisuuksia.

Nuorisopalveluissa työskentelee 3 nuorisotyöntekijää ja 1 nuoriso-ohjaaja, jotka osaksi työskentelevät keskustan nuorisotila Ketun Golossa ja Honkajoen nuorisotilalla. Lisäksi Pohjanlinnan koulun kanssa toteutettavan Koulunuorisotyö hankkeen kautta palkattu koulunuorisotyöntekijä työskentelee myös osaksi nuorisotiloilla. Etsivässä nuorisotyössä työskentelee 2 yksilöohjaajaa.

Ehkäisevän päihdetyön tehtävänä on ehkäistä ja vähentää päihteiden käyttöä vaikuttamalla saatavuuteen, tietoihin ja asenteisiin, käyttötapoihin sekä ongelmakäyttöä synnyttäviin olosuhteisiin ja sitä tukevaan kulttuuriin. Erityisen tärkeää on moniammatillinen verkostoyhteistyö eri viranomaistahojen kesken sekä koulujen kanssa tehtävä yhteistyö. Nuorisopalveluiden työntekijät ovat käyneet ehkäisevän päihdetyön koulutuksia kuten Omin jaloin- toimintamalli sekä Valomerkki-koulutus.

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii yhdessä nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Nuorisotyön tarkoituksena on tukea nuoria erilaisissa elämään liittyvissä ongelmatilanteissa. Etsivä nuorisotyö tekee seutukunnallista etsivää nuorisotyötä, johon kuuluu Kankaanpään lisäksi Karvia, Jämijärvi, Siikainen ja Pomarkku. Työn kohderyhmänä ovat 16-29-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset. Vuonna 2023 asiakkaita oli yht. 77. Tärkeänä työnä myös toteutetaan Aikalisätoimintaa Puolustusvoimien, Siviilipalvelu-keskuksen ja lähikuntien kanssa osallistuen joka syksy kutsuntatilaisuuksiin. Tänä vuonna yksilöohjaajat haastattelivat 112 nuorta miestä.

Etsivällä nuorisotyöllä oli käytössä laajat somekanavat. Työhön kuului myös ruokakassien jakoa asiakkaille. Lisäksi he saivat lahjakortteja, joita oli lahjoittanut Pohjois-Satakunnan seutuverkko ja yksityiset henkilöt. Etsivään nuorisotyöhön haettiin OKM:n vuosittaista palkka avustusta ja sitä saatiin 58 000 euroa.

Nuorisotiloilla järjestetään erilaista vapaa-ajantoimintaa sekä teemapäiviä. Keskustan tiloja käyttävät myös aamupäivisin eläkeläisryhmät, viikonloppuisin yhdistykset. Sosiaalinen media on edelleen vahvasti käytössä virtuaalisena nuorisotilana, jonka kautta nuorilla, jotka eivät tule nuorisotilalle on mahdollisuus keskustella sekä tavata toisiaan ja työntekijöitä. Kankaanpään keskustan nuorisotilassa kävijämäärät ja tapahtumiin osallistujien määrät olivat v.2023 yhteensä 7628 ja Honkajoen nuorisotilan osalta 2172. Nuorisotilojen aukiolopäivät olivat keskustan nuorisotilassa 182 (v.2022 125) päivää ja Honkajoen nuorisotilassa 119 päivää. Kävijämäärien ja aukiolopäivien kasvuun vaikutti vahvasti, että saimme yhden nuorisotyöntekijän toimen lisää ja nuoriso-ohjaajan osa aikainen työ on muutettu kokoaikaiseksi.

Lasten- ja nuorten leirejä järjestettiin kesällä kolme kesä- ja heinäkuulla : Jyllin leirikeskuksessa (lastenleiri 7–10 vuotiaat) ja Luovantoiminnan leirit keskustan nuorisotilassa (7-10 vuotiaat ja 11-13 vuotiaat). Lisäksi järjestettiin retkiä, yökahvila toimintaa, koulujen tutustumiskäyntejä, discoja, kouluparkki ja välitunti toimintaa.

Nuorisopalveluilta on edustus myös oppilashuollon ohjausryhmässä sekä ehkäisevän päihdetyön työryhmässä. Lisäksi nuorisotyöntekijä toimii ehkäisevän päihdetyön yhteyshenkilönä Kankaanpäässä. Yhteistyöverkostot kokoontuivat säännöllisesti vuoden 2023 aikana mm. Satakunnan nuorisotoimien sekä etsivän nuorisotyön esimies sekä työntekijä ryhmät, nuorten monialainen ohjaus- ja palveluverkosto ja Aikuiskoulutussäätiön alainen Valtti-työpajan toimikunta.

Nuorisovaltuusto kokousti v.2023 10 kertaa. Uuden nuorisovaltuuston järjestäytymiskokous pidettiin 10.10 ja siinä on jäseniä yht.15. Nuorisovaltuuston aloitteesta nuorisotilan pihan tehtiin koriskenttä. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen: Toimintakauden aikana päästiin tavoitteisiin hyvin, johtuen mm. työntekijä resurssien lisäyksellä sekä toisen nuorisotilan toiminnasta.

Ulkoisen tuloslaskelman talousarviovertailu

Tilin nimi	Alkup. TA 2023	TA muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Toimintatulot	15 378 395		15 378 395	15 119 390	-259 005
Myyntituotot	8 914 076		8 914 076	9 030 618	116 542
Maksutuotot	763 800		763 800	805 808	42 008
Tuet ja avustukset	2 075 970		2 075 970	2 237 370	161 400
Muut toimintatuotot	3 624 549		3 624 549	3 045 593	-578 956
Valmistus omaan käyttöön	108 000		108 000		-108 000
Toimintamenot	46 378 840	500 000	46 878 840	46 289 694	-589 146
Henkilöstömenot	28 827 957	500 000	29 327 957	28 805 618	-522 339
Palvelujen ostot	10 174 151		10 174 151	10 736 836	562 685
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 130 549		4 130 549	4 076 455	-54 094
Avustukset	1 897 560		1 897 560	1 983 996	86 436
Muut toimintamenot	1 348 623		1 348 623	686 788	-661 835
Toimintakate	-30 892 443	-500 000	-31 392 443	-31 170 304	222 139
Verotulot	28 191 000		28 191 000	29 061 190	870 190
Valtionosuudet	9 880 848	720 000	10 600 848	10 839 329	238 481
Rahoitustulot ja -menot	267 794		267 794	619 790	351 996
Korkotulot muilta	74 700		74 700	108 932	34 232
Muut rahoitustulot muilta	988 594		988 594	1 120 707	132 113
Korkomenot	790 000		790 000	607 178	-182 822
Muut rahoitusmenot	5 500		5 500	2 672	-2 828
Vuosikate	7 447 199	220 000	7 667 199	9 350 005	1 682 805
Poistot ja arvonalentumiset	4 761 304		4 761 304	4 485 668	-275 636
Suunnitelman mukaiset poistot	4 761 304		4 761 304	4 323 303	-438 001
Arvonalentumiset				162 365	162 365
Tilikauden tulos	2 685 895	220 000	2 905 895	4 864 337	1 958 442
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				12 817	12 817
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 685 895	220 000	2 905 895	4 877 154	1 971 259

TP Verotulojen erittely

	Alkup. TA 2023	TA muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Verotulot	28 191 000		28 191 000	29 061 190	870 190
Kunnan tulovero	20 389 000		20 389 000	20 973 409	584 409
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 510 000		3 510 000	3 620 819	110 819
Kiinteistövero	4 292 000		4 292 000	4 466 961	174 961

Kankaanpään kaupungin veroprosentti vuonna 2023 oli 9,11 ja kiinteistöveroprosentit oheisen taulukon mukaisesti:

1. YHTEENSÄ**RAKENNUKSET YHTEENSÄ**

Vakituisen asumisen %	0,45
Muun kuin vakituisen asumisen %	1,05
Yleisellä kiinteistöveroprosentilla verotettavat rakennukset	1,20
Voimalaitoksen %	3,10
MAAPOHJAT YHTEENSÄ	1,28
1.2.1 Yleisellä kiinteistöveroprosentilla verotettavat maapohjat	1,20
1.2.3 Rakentamattoman rakennuspaikan %	4,00

**Kiinteistövero-
prosentti**

Investointien toteuma

	N / B *	TA2023	TA muut	TA+muut	Toteuma 2023			Poikkeama
					Meno	Tulo	Netto	
Investointiosa								
Kaupunginhallitus								
Maan hankinta ja myynti	N	0		0	21	37	-16	16
Tietohallinto	N	50		50	47		47	3
Hallinto- ja henkilöstön kalusto	N	0	40	40	20		20	20
Osakkeiden osto/ myynti	N	100		100	174		174	-74
Kaupunkisuunnittelulautakunta								
Kaupunkisuunnittelun kalusto		55		55	52		52	3
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta								
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen kalusto	N	66	40	106	96		96	10
Ampumarata	N	15		15	12		12	3
Sivistyslautakunta								
Kasvatus- ja opetustoimen kalusto	N	0	50	50	35		35	15
Tekninen lautakunta								
Liikuntakeskus		30	105	135	136	11	125	10
Kaupungintalo		120		120	65		65	55
Honkala		50		50	38		38	12
Päiväkotii Petäjäinen		40		40	45		45	-5
Tapalan peruspalvelukeskus		2 000	-680	1 320	286		286	1 034
Taidekoulu		70		70	119		119	-49
Tilapalvelun pienet kohteet		160		160	118		118	42
Hjoen yhtenäiskoulu/ Leijona Areena		0		0	30		30	-30
Kyläkoulut		60	80	140	90		90	50
Talonrakennus yhteensä	N	2 530	-495	2 035	927	11	916	1 119
Liikenneväylät		1 035		1 035	764	1	763	272
Puistot ja muut yleiset alueet		30		30	57	0	57	-27
Hulevesijärjestelmä		145		145	59		59	86
Pesämäki		0		0	2		2	-2
Kunnallistekniikka yhteensä	N	1 210	0	1 210	882	1	881	329
Hämeenkaan vedenottamo		50	550	600	365	7	358	242
Vesi- jätevesihuoltoverkostot		361		361	354		354	7
Vesilaitoksen rakenteet ja laitteet		220		220	221		221	-1
Viemärlaitoksen pumppaamot ja puhdistamot		1 498		1 498	793	134	659	839
Vesilaitos yhteensä	N	2 129	550	2 679	1 733	141	1 592	1 087
		6 155	185	6 340	3 999	190	3 809	2 531

Kaupunginhallitus	Muutettu TA 2023		Muutettu KS 2023		Toteuma 2023
	netto				
		-190 000,00	-190 000,00		-225 091,87
Kiinteäomaisuus		0,00	0,00		15 725,56
TOIMINTATUOTOT		100 000,00	100 000,00		36 554,12
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAKULUT		-100 000,00	-100 000,00		-20 828,56
Kiinteän omaisuuden ostot		-100 000,00	-100 000,00		-20 828,56
TOIMINTATUOTOT					
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAKULUT		-100 000,00	-100 000,00		-20 828,56
Kiinteän omaisuuden myynnit		100 000,00	100 000,00		36 554,12
TOIMINTATUOTOT		100 000,00	100 000,00		36 554,12
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAKULUT					
Osakkeet ja osuudet		-100 000,00	-100 000,00		-173 998,00
TOIMINTATUOTOT					
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAKULUT		-100 000,00	-100 000,00		-173 998,00
Osakkeiden ja osuuksien ostot		-100 000,00	-100 000,00		-173 998,00
TOIMINTATUOTOT					
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAKULUT		-100 000,00	-100 000,00		-173 998,00
Irtain omaisuus		-90 000,00	-90 000,00		-66 819,43
Tietohallinto		-50 000,00	-50 000,00		-46 641,63
TOIMINTATUOTOT					
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAKULUT		-50 000,00	-50 000,00		-46 641,63
Hallinto ja henkilöstö, kalusto		-40 000,00	-40 000,00		-20 177,80
TOIMINTATUOTOT					
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAKULUT		-40 000,00	-40 000,00		-20 177,80

Kaupunkisuunnittelulautakunta		Muutettu TA 2023	Muutettu KS 2023	Toteuma 2023
	netto	-55 000,00	-55 000,00	-51 640,00
Irtain omaisuus		-55 000,00	-55 000,00	-51 640,00
Kaupunkisuunnittelu, kalusto		-55 000,00	-55 000,00	-51 640,00
TOIMINTATUOTOT				
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-55 000,00	-55 000,00	-51 640,00
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta				
	netto	-151 000,00	-151 000,00	-138 138,57
Liikuntakeskus		-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00
TOIMINTATUOTOT				
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00
Kulttuuri ja vapaa-aika, kalusto		-106 000,00	-106 000,00	-96 323,26
TOIMINTATUOTOT				
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-106 000,00	-106 000,00	-96 323,26
Muut pitkävaikutteiset menot		-15 000,00	-15 000,00	-11 815,31
Ampumarata		-15 000,00	-15 000,00	-11 815,31
TOIMINTATUOTOT				
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-15 000,00	-15 000,00	-11 815,31
Sivistyslautakunta				
	netto	-50 000,00	-50 000,00	-34 923,87
Irtain omaisuus		-50 000,00	-50 000,00	-34 923,87
Kasvatus ja opetus, kalusto		-50 000,00	-50 000,00	-34 923,87
TOIMINTATUOTOT				
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-50 000,00	-50 000,00	-34 923,87

Tekninen lautakunta	Muutettu TA 2023		Muutettu KS 2023	Toteuma 2023
	netto			
		-5 894 000,00	-5 894 000,00	-3 359 136,65
Talonrakennus		-2 005 000,00	-2 005 000,00	-884 992,00
TOIMINTATUOTOT				11 490,00
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-2 005 000,00	-2 005 000,00	-896 482,00
Kaupungintalo		-120 000,00	-85 000,00	-65 004,00
TOIMINTATUOTOT				
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-120 000,00	-85 000,00	-65 004,00
Taidekoulu		-70 000,00	-108 000,00	-119 121,50
TOIMINTATUOTOT				
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-70 000,00	-108 000,00	-119 121,50
Tapalan peruspalvelukeskus		-1 320 000,00	-1 320 000,00	-286 498,54
TOIMINTATUOTOT				
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-1 320 000,00	-1 320 000,00	-286 498,54
Liikuntakeskus		-105 000,00	-105 000,00	-94 783,65
TOIMINTATUOTOT				11 490,00
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-105 000,00	-105 000,00	-106 273,65
Tilapalvelun pienet kohteet		-160 000,00	-160 000,00	-117 564,36
TOIMINTATUOTOT				
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-160 000,00	-160 000,00	-117 564,36
Päiväkoti Petäjäinen		-40 000,00	-40 000,00	-44 665,89
TOIMINTATUOTOT				
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-40 000,00	-40 000,00	-44 665,89
Honkala		-50 000,00	-47 000,00	-37 783,91
TOIMINTATUOTOT				
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-50 000,00	-47 000,00	-37 783,91
Kyläkoulut		-140 000,00	-140 000,00	-89 570,15
TOIMINTATUOTOT				
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT		-140 000,00	-140 000,00	-89 570,15
Leijona-Areena				-30 000,00
TOIMINTATUOTOT				
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS				
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
TOIMINTAKULUT				-30 000,00

Tilinpäätös 2023

Kunnallistekniikka	-1 210 000,00	-1 210 000,00	-879 401,03
TOIMINTATUOTOT	98 000,00	98 000,00	942,17
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS			
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
TOIMINTAKULUT	-1 308 000,00	-1 308 000,00	-880 343,20
Liikenneväylät	-1 035 000,00	-1 035 000,00	-763 232,31
TOIMINTATUOTOT	98 000,00	98 000,00	942,17
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS			
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
TOIMINTAKULUT	-1 133 000,00	-1 133 000,00	-764 174,48
Puistot ja muut yleiset alueet	-30 000,00	-30 000,00	-56 988,04
TOIMINTATUOTOT			
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS			
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
TOIMINTAKULUT	-30 000,00	-30 000,00	-56 988,04
Hulevesijärjestelmä	-145 000,00	-145 000,00	-59 180,68
TOIMINTATUOTOT			
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS			
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
TOIMINTAKULUT	-145 000,00	-145 000,00	-59 180,68
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00	-2 107,00
Pesämäki	0,00	0,00	-2 107,00
TOIMINTATUOTOT			
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS			
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
TOIMINTAKULUT			-2 107,00
Vesihuoltolaitos	-2 679 000,00	-2 679 000,00	-1 592 636,62
TOIMINTATUOTOT	22 000,00	22 000,00	140 533,08
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS			
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
TOIMINTAKULUT	-2 701 000,00	-2 701 000,00	-1 733 169,70
Vesi- ja jätevesihuoltoverkostot	-361 000,00	-361 000,00	-354 119,68
TOIMINTATUOTOT			
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS			
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
TOIMINTAKULUT	-361 000,00	-361 000,00	-354 119,68
Hämeenkaan vedenottamo	-600 000,00	-600 000,00	-358 287,34
TOIMINTATUOTOT			6 237,00
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS			
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
TOIMINTAKULUT	-600 000,00	-600 000,00	-364 524,34
Vesilaitoksen rakenteet ja laitteet	-220 000,00	-220 000,00	-221 044,58
TOIMINTATUOTOT			
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS			
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
TOIMINTAKULUT	-220 000,00	-220 000,00	-221 044,58
Viemärlaitoksen pumppaamot ja puhdistamot	-1 498 000,00	-1 498 000,00	-659 185,02
TOIMINTATUOTOT	22 000,00	22 000,00	134 296,08
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS			
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
TOIMINTAKULUT	-1 520 000,00	-1 520 000,00	-793 481,10

INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Menot	-6 560 000,00	-6 560 000,00	-3 998 450,33
	Tulot	220 000,00	220 000,00	189 519,37
	Netto	-6 340 000,00	-6 340 000,00	-3 808 930,96

Kankaanpää + Honkajoki investoinnit 2017-23

Rakennusinvestoinnit 2017-2023 (nettomenot 1000 €)								
	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	YHT 2017-23
Liikuntakeskus	1 502	3 224	3 466	168	2 975	3 987	125	15 447
Tapalan peruspalvelukeskus	179	608	2 174	3 754	2 013	128	286	9 142
Petäjäisen päiväkoti	0	0	0	0	0	3 562	45	3 607
Honkajoen yhteiskoulu		11	36	2 311	526	-4	30	2 910
Urheilukentän peruskorjaus	1 354	187	0	0	0	0	0	1 541
Kankaanpään kirjasto	1 065	267	0	23	11	43	0	1 410
Tilapalvelun pienet kohteet	276	162	172	152	210	313	118	1 403
Keskustan koulu	705	30	0	0	0	0	0	735
Venesjärven päiväkoti	521	0	0	0	0	0	0	521
Yhteislyseo	147	39	63	48	86	89	0	472
Taidekoulu	107	102	0	0	29	85	119	442
Kaupungintalo	158	79	0	0	0	0	65	302
Muut koulut	63	113	0	0	0	0	90	266
Muut päiväkodit	47	52	15	0	30	0	0	144
Pesäpallokenttä	8	34	89	0	0	0	0	130
Honkala	0	0	0	0	0	31	38	69
Skeittipuisto	0	0	0	87	0	0	0	87
Lähiliikuntapaikat	0	0	0	0	45	0	0	45
Ampumarata	0	0	0	0	0	0	12	12
Keinolumen varastointi	0	0	0	0	0	12	0	12
Muut Honkajoen rakennukset	39	23	9	-66	0	0	0	5
Yhteensä	6 171	4 931	6 024	6 477	5 925	8 246	928	38 703
								0
Kunnallistekniikkainvestoinnit 2017-2022 (nettomenot 1000 €)								
Liikenneväylät	697	701	493	494	507	603	763	4 258
Hulevesijärjestelmä	109	67	62	92	62	149	59	600
Katuvalaistus	63	108	126	66	0	0	0	364
Puistot ja muut yleiset alueet	29	127	45	17	49	25	57	349
Pesämäen asfaltointi	0	0	0	0	0	335	2	337
Muu yhdyskuntateknikka	17		16	31	24	0	0	88
Yhteensä	915	1 003	742	700	642	1 112	881	5 995
								0
								0
Vesihuollon investoinnit 2017-2023 (nettomenot 1000 €)								
Yhteensä	407	302	463	457	611	2332	1592	6 163
								0
Muut investoinnit 2017-2023 (nettomenot 1000 €)								
Satakunnan sairaanhoitopiiri	102	116	144	216	282	-1 136	0	-276
Kalusto	123	148	181	75	8	43	203	781
Tietohallinto	56	74	66	45	48	39	47	375
Yhteensä	280	338	391	336	338	-1 054	250	879
								0
Maan ja osakkeiden hankinta ja myynti								
Osakkeet ja osuudet	27	-43	-42	0	0	0	174	116
Maan hankinta ja myynti	-209	75	-540	-50	-50	-43	-16	-834
Yhteensä	-182	32	-582	-50	-50	-43	158	-717
								0
Kaikki nettoinvestoinnit 2017-23 (1000 €)								
Yhteensä	7 591	6 606	7 038	7 920	7 466	10 593	3 809	51 023

Sairaanhoitopiirin investointitulo 2022 on peruspääoman palautus
Katuvaloverkon myyntiä ei huomioitu taulukossa

Rahoitusosan toteuma

Ulkoisen TP Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu
KANKAANPÄÄN KAUPUNKI

	Alkuperäinen TA	TA-muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	7 447 154,09	220 000,00	7 667 154,09	9 350 004,67	1 682 850,58
Tulorahoituksen korjaukset	-46 000,00	0,00	-46 000,00	106 036,68	152 036,68
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-43 731 807,26	-685 000,00	-44 416 807,26	-41 250 346,79	3 166 460,47
Rahoitusosuudet investointimenoihin	120 000,00	0,00	120 000,00	145 786,08	25 786,08
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100 000,00	0,00	100 000,00	36 554,12	-63 445,88
Toiminta ja investoinnit, netto	-36 110 653,17	-465 000,01	-36 575 653,18	-31 611 965,24	4 963 687,94
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00	50 000,00
Antolainasaamisten vähennykset muilta	36 371,00	0,00	36 371,00	36 370,92	-0,08
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 500 000,00	0,00	9 500 000,00	6 500 000,00	-3 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 500 000,00	0,00	-10 500 000,00	-10 422 674,68	77 325,32
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00	0,00	-401 546,02	-401 546,02
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00	0,00	0,00	-26 188,09	-26 188,09
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00	0,00	-17 291,95	-17 291,95
Saamisten muutos	0,00	0,00	0,00	1 076 561,05	1 076 561,05
Korottomien velkojen muutos	0,00	0,00	0,00	-4 223 593,85	-4 223 593,85
Vaikutus maksuvalmiuteen	-37 124 282,17	-465 000,01	-37 589 282,18	-39 090 327,86	-1 501 045,68

Tuloslaskelma kaupunki

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	9 030 618,19	9 010 287,81
Maksutuotot	805 808,29	776 916,07
Tuet ja avustukset	2 237 370,31	2 353 209,31
Muut toimintatuotot	3 045 592,98	3 525 057,63
Toimintatuotot	15 119 389,77	15 665 470,82
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-23 095 753,11	-21 247 856,92
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-4 720 266,02	-5 050 617,85
Muut henkilösivukulut	-989 599,36	-788 323,92
Palvelujen ostot	-10 736 836,06	-62 780 125,97
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-4 076 454,95	-4 199 723,61
Avustukset	-1 983 996,40	-2 008 066,43
Muut toimintakulut	-686 787,92	-2 663 041,85
Toimintakulut	-46 289 693,82	-98 737 756,55
TOIMINTAKATE	-31 170 304,05	-83 072 285,73
Verotulot	29 061 189,75	50 066 658,87
Valtionosuudet	10 839 329,00	37 714 949,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	108 932,14	17 778,26
Muut rahoitustuotot	1 120 707,09	1 109 276,69
Korkokulut	-607 177,66	-404 045,37
Muut rahoituskulut	-2 671,60	-5 628,47
Rahoitustuotot ja -kulut	619 789,97	717 381,11
VUOSIKATE	9 350 004,67	5 426 703,25
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 323 302,53	-3 845 614,80
Arvonalentumiset	-162 365,37	841,50
Poistot ja arvonalentumiset	-4 485 667,90	-3 844 773,30
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	1 706 655,28
Satunnaiset erät	0,00	1 706 655,28
TILIKAUDEN TULOS	4 864 336,77	3 288 585,23
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	12 817,35	12 817,35
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	4 877 154,12	3 301 402,58

Rahoituslaskelma, kaupunki

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 350 004,67	5 426 703,25
Satunnaiset erät	0,00	1 706 655,28
Tulorahoituksen korjauserät	106 036,68	16 972,08
	9 456 041,35	7 150 330,61
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 991 271,16	-12 257 049,08
Rahoitusosuudet investointimenoihin	145 786,08	529 194,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 158 949,65	1 791 344,12
	-1 686 535,43	-9 936 510,96
Toiminnan ja investointien rahavirta	7 769 505,92	-2 786 180,35
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-82 809,00
Antolainasaamisten vähennykset	36 370,92	46 056,62
	36 370,92	-36 752,38
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 500 000,00	12 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 422 674,68	-10 914 327,25
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-401 546,02	43 200,38
	-4 324 220,70	1 128 873,13
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-32 323,82	964,57
Vaihto-omaisuuden muutos	-17 291,95	-60 911,19
Saamisten muutos	1 076 589,05	1 059 038,72
Korottomien velkojen muutos	-4 217 486,12	612 322,56
	-3 190 512,84	1 611 414,66
Rahoituksen rahavirta	-7 478 362,62	2 703 535,41
Rahavarojen muutos	291 143,30	-82 644,94
Rahavarat 31.12.	4 637 319,60	4 346 176,30
Rahavarat 1.1.	4 346 176,30	4 428 821,24
Rahavarojen muutos	291 143,30	-82 644,94

Tase, kaupunki vastaavaa

TASE

VASTAAVAA

	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	78 868,96
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet	0,00	78 868,96
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 168 369,09	6 155 660,06
Rakennukset	54 421 933,46	54 021 458,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 524 302,40	9 533 098,38
Koneet ja kalusto	413 597,96	285 860,17
Muut aineelliset hyödykkeet	100 182,54	100 182,54
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	994 552,34	2 270 406,97
Aineelliset hyödykkeet	71 622 937,79	72 366 666,18
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	9 023 704,63	14 466 570,73
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	3 026 265,96	3 062 636,88
Muut saamiset	229 726,31	229 726,31
Sijoitukset	12 279 696,90	17 758 933,92
PYSYVÄT VASTAAVAT	83 902 634,69	90 204 469,06
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	5 029,77	7 544,02
Lahjoitusrahastojen varat	19 707,44	19 290,48
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	24 737,21	26 834,50
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	309 966,69	292 237,64
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	9 184,29	9 621,39
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	319 150,98	301 859,03

Saamiset**Pitkäaikaiset saamiset**

Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	356 099,53	356 099,53
Muut saamiset	0,00	107 142,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	356 099,53	463 241,53

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	1 355 219,59	1 204 360,52
Lainasaamiset	488 225,88	146 483,14
Muut saamiset	499 884,51	340 904,59
Siirtosaamiset	589 562,65	2 210 591,43
Lyhytaikaiset saamiset	2 932 892,63	3 902 339,68
Saamiset	3 288 992,16	4 365 581,21

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	25 471,47	27 640,31
Sijoitukset		
rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	0,00	0,00
Rahoitusarvopaperit	25 471,47	27 640,31

Rahat ja pankkisaamiset	4 611 848,13	4 318 535,99
--------------------------------	---------------------	---------------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 245 462,74	9 013 616,54
----------------------------	---------------------	---------------------

VASTAAVAA	92 172 834,64	99 244 920,10
------------------	----------------------	----------------------

Tase, kaupunki vastattavaa

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	17 067 059,65	20 329 198,30
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 571 423,51	2 270 020,93
Tilikauden yli-/alijäämä	4 877 154,12	3 301 402,58
OMA PÄÄOMA	27 515 637,28	25 900 621,81
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	150 437,03	163 254,38
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	150 437,03	163 254,38
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	69 644,01	78 631,62
Muut toimeksiantojen pääomat	220 312,03	245 745,53
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	289 956,04	324 377,15
VIERAS PAAOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	44 233 961,04	47 766 635,72
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	1 750 367,82	1 733 493,45
Siirtovelat	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	45 984 328,86	49 500 129,17
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	1 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 707 674,68	10 097 674,68
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	1 155 613,44	557 159,46
Saadut ennakot	24 893,30	28 415,13
Ostovelat	1 978 008,70	4 070 831,23
Muut velat	878 607,21	809 621,58
Siirtovelat	4 487 678,10	6 792 835,51
Lyhytaikainen vieras pääoma	18 232 475,43	23 356 537,59
VIERAS PAAOMA	64 216 804,29	72 856 666,76
VASTATTAVAA	92 172 834,64	99 244 920,10

Konsernin tilinpäätöslaskelmat

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot	39 883 909,91	82 517 811,24
Toimintakulut	-64 898 647,08	-159 395 221,28
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-334 293,99	-52 477,32
TOIMINTAKATE	-25 349 031,16	-76 929 887,36
Verotulot	29 036 674,20	50 044 242,47
Valtionosuudet	10 839 329,00	37 714 949,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18 148,15	16 485,14
Muut rahoitustuotot	1 117 405,13	1 213 574,84
Korkokulut	-1 181 578,65	-636 361,06
Muut rahoituskulut	-45 940,97	-114 003,42
Rahoitustuotot ja -kulut	-91 966,33	479 695,50
VUOSIKATE	14 435 005,71	11 308 999,61
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 323 453,66	-10 195 300,18
Omistuksen eliminointierot	-2 275,47	0,00
Arvonalentumiset	-217 316,27	841,50
Poistot ja arvonalentumiset	-9 543 045,40	-10 194 458,68
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	498 172,68
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	498 172,68
TILIKAUDEN TULOS	4 891 960,32	1 612 713,62
Tilinpäätössiirot	0,00	0,00
Tilikauden verot	0,42	-2 873,38
Laskennalliset verot	-199 562,56	-130 470,68
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	38 901,24	17 423,96
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	4 731 299,41	1 496 793,50

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	14 435 005,71	11 308 999,61
Satunnaiset erät	0,00	498 172,68
Tilikauden verot	0,42	-2 873,38
Tulorahoituksen korjaukset	87 437,34	-15 131,22
	14 522 443,47	11 789 167,69
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-13 028 705,60	-20 609 595,98
Rahoitusosuudet investointimenoihin	145 786,08	549 377,98
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	256 674,16	5 662 820,49
	-12 626 245,35	-14 397 397,51
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 896 198,12	-2 608 229,82
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-2 100,96	-75 123,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	10 925,28
	-2 100,96	-64 197,72
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 221 795,03	13 262 816,72
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 091 881,64	-15 696 820,16
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-712 429,57	1 086 510,23
	1 417 483,83	-1 347 493,21
Oman pääoman muutokset	-646 598,41	-876 256,63
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-38 022,15	29 639,47
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 051 747,15	-113 881,49
Saamisten muutos	1 741 374,79	-899 440,78
Korottomien velkojen muutos	-6 016 023,50	1 875 321,22
	-5 364 418,01	891 638,42
Rahoituksen rahavirta	-4 595 633,55	-1 396 309,14
Rahavarojen muutos	-2 699 435,43	-4 004 538,96
Rahavarat 31.12.	6 680 910,59	10 236 686,89
Rahavarat 1.1.	9 380 346,03	14 241 225,83
Rahavarojen muutos	-2 699 435,44	-4 004 538,94
Rahavarat 31.12.2022 vs 1.1.2023 muutos		
Rahavarat 31.12.2022	10 236 686,89	
Rahavarat 1.1.	9 380 346,03	
ero	<u>856 340,86</u>	

Eron syynä HVA siirtyneet

KONSERNITASE

VASTAAVAA

31.12.2023 31.12.2022

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	763 493,87	914 659,91
Muut pitkävaikutteiset menot	170 554,43	275 837,52

Aineettomat hyödykkeet 934 048,30 1 190 497,43

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	7 909 753,67	8 274 936,28
Rakennukset	65 845 210,18	72 770 610,45
Kiinteät rakenteet ja laitteet	51 924 302,89	48 400 306,34
Koneet ja kalusto	6 964 517,10	7 678 443,48
Muut aineelliset hyödykkeet	354 880,11	415 569,87
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 222 712,85	6 373 822,43

Aineelliset hyödykkeet 136 221 376,79 143 913 688,85

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	3 922 292,67	3 800 417,00
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden osuudet	1 489 285,20	1 548 078,09
Muut saamiset	177 687,75	175 586,79

Sijoitukset 5 589 265,62 5 524 081,88

PYSYVÄT VASTAAVAT 142 744 690,71 150 628 268,15

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	6 576,35	10 014,73
Lahjoitusrahastojen varat	19 707,44	19 290,48
Muut toimeksiantojen varat	197 284,03	156 250,35

TOIMEKSIANTOJEN VARAT 223 567,82 185 555,57

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	934 408,18	1 167 584,34
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	9 184,29	9 621,39
Muu vaihto-omaisuus	1 696 623,25	938 575,39
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	263 643,07	204 497,74

Vaihto-omaisuus 2 903 858,78 2 320 278,87

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Lainasaamiset	290 000,00	290 000,00
Muut saamiset	301 333,38	330 822,21

Pitkäaikaiset saamiset 591 333,38 620 822,21

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	4 787 273,62	8 466 289,29
Lainasaamiset	0,00	884,21
Muut saamiset	1 035 453,07	1 070 939,54
Siirtosaamiset	1 771 072,29	3 385 935,19

Lyhytaikaiset saamiset 7 593 798,98 12 924 048,23

Saamiset 8 185 132,36 13 544 870,44

Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	25 605,52	27 778,01
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	549 657,26	425 943,68
Muut arvopaperit	0,00	60,97
Rahoitusarvopaperit	575 262,78	453 782,66
Rahat ja pankkisaamiset	6 105 647,81	9 782 904,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 769 901,73	26 101 836,20
VASTAAVAA	160 738 160,26	176 915 659,91
VASTATTAVAA		
	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	17 067 059,65	20 329 198,30
Ylikurssirahasto	416 450,40	416 450,40
Arvonkorotusrahasto	0,00	20 229,64
Muut omat rahastot	4 887 178,29	5 013 531,95
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	18 376 036,77	17 060 317,85
Tilikauden yli-/alijäämä	4 731 299,41	1 496 793,50
OMA PÄÄOMA	45 478 024,52	44 336 521,64
VÄHEMMISTÖOSUUDET	5 683 110,19	5 820 637,81
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	199 500,00	807 982,88
PAKOLLISET VARAUKSET	199 500,00	807 982,88
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	191 269,64	156 250,35
Lahjoitusrahastojen pääomat	69 644,01	117 216,12
Muut toimeksiantojen pääomat	222 652,59	249 509,89
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	483 566,24	522 976,36
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	57 202 713,52	59 337 231,39
Lainat julkisyhteisöiltä	4 219 286,24	2 874 223,64
Muut velat	14 293 387,33	13 960 064,04
Laskennalliset verovelat	4 030 171,74	3 856 947,86
Pitkäaikainen vieras pääoma	79 745 558,84	80 028 466,93
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	1 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 118 613,71	16 437 094,72
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	2 413,29
Saadut ennakot	172 064,59	228 366,98
Ostovelat	4 357 782,52	10 955 735,78
Muut velat	2 960 846,63	2 915 297,40
Siirtovelat	6 089 783,57	13 424 920,78
Laskennalliset verovelat	449 309,46	435 245,34
Lyhytaikainen vieras pääoma	29 148 400,48	45 399 074,30
VIERAS PÄÄOMA	108 893 959,31	125 427 541,23
VASTATTAVAA	160 738 160,26	176 915 659,91

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta hyväksytyin poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen perusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa "Suunnitelman mukaiset poistot". Pysyvien vastaavien käyttömääntäsuosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa. Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Vaihto-omaisuus

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen markkina-arvoon. Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia, jotka on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon.

Jaksotukset

Tulot ja menot on kirjattu suoritusperusteen mukaisesti, menoista on jaksotettu korkomenot ja palkoista on jaksotettu lomapalkat. Verotulot on kirjattu tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2. Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien ohjeiden mukaisesti, eikä tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa ole muutettu.

3. Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Ei ole

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei ole.

5. Selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa.

Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa 2023 alussa siirtyi merkittävä osa kuluista ja tuloista pois kaupungilta. Vastaavasti kaupungin toiminnaksi siirtyi Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymästä Ympäristöpalvelut.

Konsernitiilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernin laajuus

Konsernitiilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt. Konsernitiilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät osuuspääoman suhteessa, joissa kaupunki on jäsenenä. As. Oy Aarniokoskenkatu on yhdistetty Kankaanpään Asunnonhankinta Oy:n kautta Asunnonhankinnan tyttäreenä. Konsernitiilinpäätöksen laadinnassa on käytössä Sarastia Oy:n järjestelmiin yhteensopiva Clausion FPM Fico ohjelmaa. Ohjelmasta saadaan liitetiedot ja raportointi ilman, että audit trail –ketju katkeaa. Konsernitiilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyhteisöt Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy, Kiinteistö oy Kankaanpään Virastotalo, Kankaanpään Keinojää Oy, joka on yhdistelty 30.6.2023 laaditun tilinpäätöksen perusteella.

Sisäiset liiketapahtumat ja -katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konsernin sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuusien erottamisessa sekä osakkuusyh-teisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen konserniyhteisöjen omistuksen eroavaisuudet on eliminoitu. Vähemmistöosuudet Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernin tytäryhteisöjen poistot on yhdenmukaistettu vastaamaan kaupungin poistosuunnitelmaa ja poistoerot oikaistu tilikausien yli-/alijäämätileillä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot, 1000 €

6 TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN *

Toimialue	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Hallintopalvelut (ei sisällä lomitusta) **	9 772	10 965	1 924	2 942
Lomitus	0	0	3 549	3 603
Sosiaali- ja terveyspalvelut (sisältää ympäristöterveydenhuollon)***	0	41 575	832	1 023
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	4 846	4 626	2 337	2 322
Vesihuoltolaitos	0	0	2 947	2 886
Muut yhdyskuntapalvelut	25 265	25 352	3 531	2 890
Toimintatuotot yhteensä	39 884	82 518	15 119	15 665

* toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

7 ** Hallintopalvelut sisältää kuntaliitosavustusta 1,05 miljoonaa euroa vuonna 2022 ja 2023.

*** Vuoden 2023 luku sisältää ainoastaan ympäristöterveydenhuollon tuotot

VEROTULOT

	Kaupunki	Kaupunki
	2023	2022
Kunnan tulovero	20 973	40 389
Kiinteistövero	4 467	4 322
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 621	5 356
8 Verotulot yhteensä	29 061	50 067

VALTIONOSUUKSIEN JA VEROTULOMENETYSTEN KORVAUSTEN ERITTELY

	Kaupunki	Kaupunki
	2023	2022
Peruspalvelujen valtionosuus	8 703	29 799
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionos.tasaus</i>	5 178	9 742
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-648	-649
Verotulomenetysten kompensaatio	2 642	8 565
9 Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	10 697	37 715

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	Kaupunki	Kaupunki
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	1 774	52 607
Muiden palvelujen ostot	8 963	10 173
10 Kunnan palvelujen ostot yhteensä	10 737	62 780

VALTUUSTORYHMIEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TUKEMISEKSI
ANNETUT TUET VALTUUSTORYHMITÄIN ERITELTYINÄ

Ei ilmoitettavaa

KANKAANPÄÄN KAUPUNKI

Kaupunginvaltuusto 17.6.2014 ja 7.3.2022

PYSYVIEN VASTAAVIEN POISTOSUUNNITELMA 1.1.2014 ALKAEN

Sovelletaan kaikkiin 1.1.2014 jälkeen valmistuneisiin kohteisiin.

Niissä hyödykeryhmissä, joissa poistosuunnitelmassa on määritelty poistoaikojen ala- ja yläraja, käytetään ensisijaisesti alarajoja. Kaupunginhallitus voi tämän suunnitelman suositusten mukaisten poistoaikojen puitteissa ja perustellusta syystä määritellä yksittäiselle hyödykkeelle alarajasta poikkeavan taloudellisen pitoajan. Alarajasta poikkeavat poistoajat viedään tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Vanhon, ennen vuotta 2014 valmistuneiden kohteiden osalta voidaan käyttää enintään Kankaanpään kaupungin vanhan poistosuunnitelman tai Honkajoelta siirtyneiden kohteiden osalta enintään Honkajoen kunnan poistosuunnitelman mukaisia poistoajoja, mikäli se on hyödykekohtaisesti perusteltavissa.

Honkajoen ennen vuotta 2014 valmistuneiden hyödykkeiden osalta käytetään ensisijaisesti Kankaanpään hyödykkeiden mukaisia poistoajoja.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot
Aineettomat oikeudet
Liikearvo
Muut pitkäaikaiset menot
Atk-ohjelmistot
Muut

Suositus	Poistosuunnitelma		
	Tasapoisto	Menojäännöspoisto	
Tasapoisto	Menojäännöspoisto	Tasapoisto	Menojäännöspoisto
2 - 5 vuotta*	ei suositella	2 vuotta	
5 - 20 vuotta*	ei suositella	5 vuotta	
2 - 5 vuotta*	ei suositella	2 vuotta	
2 - 5 vuotta*	ei suositella	2 vuotta	
2 - 5 vuotta*	ei suositella	2 vuotta	

Tilinpäätös 2023

Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat				
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50 vuotta	5% - 10%	20 vuotta	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 vuotta	10% - 15%	20 vuotta	
Talousrakennukset	10 - 20 vuotta	15% - 20%	10 vuotta	
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 vuotta	10% - 15%	20 vuotta	
Asuinrakennukset	30 - 50 vuotta	5% - 10%	30 vuotta	
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Kadut, torit ja puistot	15 - 20 vuotta	15% - 20%		20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 30 vuotta	10% - 25%		25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30 vuotta	10% - 20%		20 %
Vedenjakeluverkosto	30 - 40 vuotta	7% - 10%		10 %
Viemäriverkko	30 - 40 vuotta	7% - 10%		10 %
Kaukolämpöverkko	20 - 30 vuotta	10% - 15%		15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20 vuotta	15% - 20%		20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12 vuotta	20% - 22%		22 %
Maakaasuverkko	20 - 25 vuotta	12% - 15%		15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20 vuotta	15% - 20%		20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10 - 20 vuotta	15% - 25%		25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20 vuotta	15% - 20%		20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15 vuotta	20% - 25%		25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15 vuotta	20% - 25%		25 %
Koneet ja kalusto				
Rautaiset alukset	15 - 20 vuotta	15% - 20%	15 vuotta	
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 - 15 vuotta	20% - 27%	8 vuotta	
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 vuotta	25% - 30%	4 vuotta	
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 vuotta	25% - 30%	5 vuotta	
Muut raskaat koneet	10 - 15 vuotta	20% - 25%	10 vuotta	
Muut kevyet koneet	5 - 10 vuotta	25% - 30%	5 vuotta	
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. Laitteet	5 - 15 vuotta	20% - 30%	5 vuotta	
Atk-laitteet	3 - 5 vuotta	30% - 40%	3 vuotta	
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 vuotta	30% - 40%	3 vuotta	
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Pienhankintaraja		10.000 euroa		
*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta				

Perusparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenuun, ellei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä.

Perusparannusmeno poistetaan sen vaikutusaikana, joka on pääsääntöisesti sama kuin perusparannetun pysyvän vastaanvan hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen pitoaika. Jos perusparannus lisää pysyvästi vastaavaan hyödykkeeseen liittyvää tulonodotusta tai käyttömahdollisuuksia palvelutuotannossa pidentämällä olennaisesti sen jäljellä olevaa taloudellista pitoaikaa, muutetaan poistosuunnitelmaa vastaavasti.

Poistosuunnitelman muutoksesta tehdään päätös perusparannushankkeen hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä ja muutokset saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Muussa pitkävaikutteisessa menossa voidaan luonteensa mukaisesti tarvittaessa noudattaa myös edellä määriteltyä pidempää poistoaikaa. Tämä tulee kysymykseen esim. osallistuttaessa toisen yhteisön rakennusinvestointeihin. Muun pitkävaikutteisen menon poistoaikea voi olla enintään 20 vuotta.

Poistosuunnitelman muutoksesta tehdään päätös ko. investointia koskevan päätöksen yhteydessä ja muutokset saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Ulkopuolisella rahoituksella toteutettavissa hankkeissa voidaan noudattaa rahoittajan ohjeiden mukaisia poistoja.

Myös nämä poikkeamat saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Poistolaskennassa noudatetaan lisäksi kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista.

Hyödykkeet, joiden poistoaikea valtuuston 17.6.2014 § 42 hyväksymän poistosuunnitelman mukaista alarajaa pitempi

Hallinto- ja laitosrakennukset, jatkuu 30 vuoden poistoaikea:

Kaupungintalo	Kangasmetsän koulu	Kaupunginhallitus 21.2.2022 § 52 mukaisesti 40 vuoden poistoajat
Kaupunginmuseo	Keskustan koulu	Honkalan monitoimitalo
Tekninen keskus	Koulukeskus, Pohjanlinna	Honkajoen kunnanvirasto
Paloasema	Uusi vesitorni	Honkajoen kirjasto
Kankaanpää pääterveysasema	Venesjärven koulu	Honkajoen palosasema
Liikuntakeskus	Vihteljärven koulu	
Uimahalli	Yhteislyseo	Muut pitkävaikutteiset menot
Palloiluhalli	Taidekoulu	
Teknisen työn rakennus Honkajoki	Hongan koulu ja puukoulu	Niinison kenttä , poistoaikea 10 v
Honkajoen terveysasema	Honkajoen yhteiskoulu/lukio	
Auditorio		
Impivaaran päiväkot	Luoman päiväkot	
Jalavan päiväkot	Hongan päiväkot	
Keskustan päiväkot		

12 TUOTTOIHIN JA KULUIHIN SISÄLTÄVÄT PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Eläkevastuu 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Eläkevastuu 31.12.	0	0	0	0
Pilaantuneiden maiden puhdistusvaraus 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	-10	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Pilaantuneiden maiden puhdistusvaraus 31.12.	0	-10	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	12	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	0	12	0	0
Muut varaukset 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Muut varaukset 31.12.	0	0	0	0
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	0	2	0	0

Kunnan henkilökunnan eläkevastuu on hoidettu Kuntien Eläkevakuutuksen kautta

13 MUIHIN TOIMINTATUOTTOIHIN SISÄLTÄVÄT OLENNAISET PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	28	47	28	47
Rakennusten luovutusvoitot	0	0	0	0
Osakkeiden luovutusvoitot	154	84	0	0
Muut luovutusvoitot	0	3	0	0
Myyntivoitot yhteensä	182	134	28	47
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0	0	0	0
Osakkeiden luovutustappiot	-68	-64	-134	0
Muut luovutustappiot	0	0	0	-64
Myyntitappiot yhteensä	-68	-64	0	-64

14 SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Vuonna 2023 ei satunnaisia tuottoja. Satunnaisena tuottona 2022 valoverkoston myyntituotto 1,7 miljoonaa euroa.

15 YHTEISMÄÄRÄT MUIHIN RAHOITUSTUOTTOIHIN SISÄLTÄVISTÄ TUOTOISTA, JOTKA ON SAATU OSUUKSISTA MUISSA YHTEISÖISSÄ, MIKÄLI NE OVAT OLENNAISIA

	Kaupunki	
	2023	2022
Osinkotuotot ja osuuspääomien korot konserniyhteisöistä	37	37
Muut rahoitustuotot konserniyhteisöistä	898	891
Osinkotuotot muista yhteisöistä	157	93
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	5	78
Yhteensä	1 096	1 098

16 ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	Kaupunki	
	2023	2022
Investointivarauksiin liittyvän poistoeron vähennys	13	13

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot, 1000 €

17 KULUKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET
 (KPA 2:4.1 § 5-kohta)

Kunnan ja konsernin tilinpäätökseen ei sisälly lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneita kuluksi kirjaamattomia menoja ja pääoma-alennuksia.

18 ARVONKOROTUKSET

Kunnan ja konsernin tilinpäätöksiin ei sisälly olennaisia arvonorotuksia.

19 PYSYVÄT VASTAAVAT

Kunta

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Muut pitkävaikut teiset		Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	menot	
Poistamaton hankintameno 1.1.2023	0	79	79
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0
Siirto erien välillä	0	-55	-55
Tilikauden poisto	0	-24	-24
Poistamaton hankintam. 31.12.2023	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	0	0	0

AINEELLISET HYÖDYKKEET	Kiinteät		Muut		Keskenkäy- nnät	Yhteensä
	Rakennus- osukset	rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	aineelliset hyödykkeet		
Poistamaton hankintameno 1.1.2023	6 156	54 546	9 533	286	100	72 367
Lisäykset tilikauden aikana	21	960	1 503	290	0	3 817
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-11	0	0	0	-146
Vähennykset tilikauden aikana	-8	0	0	0	0	-8
Siirto erien välillä	0	1 716	0	0	0	55
Tilikauden poisto	0	-2 630	-1 507	-162	0	-4 300
Arvonlennukset	0	-158	-4	0	0	-163
Poistamaton hankintam. 31.12.2023	6 168	54 422	9 524	414	100	71 623
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	6 168	54 422	9 524	414	100	71 623

SIJOITUKSET: Osakkeet ja osuudet	Tytäryhteisöt	Osakkuusyh-		Taseyksikön peruspääoma	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
		Kunta- yhtymä osuudet	teisö- osakkeet ja osuudet			
Poistamaton hankintameno 1.1.2023	4 364	6 562	2 874	1 974	666	16 441
Lisäykset	0	2 111	61	0	174	2 346
Vähennykset	0	-7 728	0	0	-61	-7 789
Hankintameno 31.12.2023	4 364	945	2 935	1 974	780	10 998
Arvonlennukset tilikaudella	0	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	4 364	945	2 935	1 974	780	10 998

SIJOITUKSET: Muut lainasaamiset ja muut saamiset	Tytäryhteisöt	Osakkuusyh- hteisöt	Jäsenkun- ta yhtymät	Muut saamiset	Yhteensä
Lisäykset	0	0	0	0	0
Vähennykset	-36	0	0	0	-36
Hankintameno 31.12.2023	3 026	0	0	312	3 338
Arvonlennukset tilikaudella	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	3 026	0	0	312	3 338

20 - 22 OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

Nimi	Y-tunnus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)				
		Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta (+) tappiosta (-)
TYTÄRYHTEISÖT						
Kankaanpään Yrityspalvelut Oy	0631656-7	100,00	100,00	3 302	8 123	-37
Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy	0999477-7	100,00	100,00	799	127	-36
Kankaanpään Asunnonhankinta Oy	0133502-1	100,00	100,00	1 429	5 553	17
As Oy Aarniokoskenkatu	0619558,2	0,00	55,58	129	3	1
Kiinteistö Oy Honkajoen vuokratilat	0993358-7	0,00	0,00	0	0	0
Yhteensä				5 659	13 806	-56
KUNTAYHTYMÄT						
Satakuntaliitto	0830322-5	5,2	5,35	69	32	-15
Satakunnan koulutuskuntayhtymä		8,45	845	1 589	523	4
Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymä		61,42	61,42	0	0	-367
Vatajankosken sähkön ky		70,81	70,81	20 968	35 028	95
Yhteensä				30 545	30 180	1 105

23 PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET SAAMISET KONSERNIYHTEISÖILTÄ
Kaupunki

1 000 €

	2023		2022	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	48	0	40
Lainasaamiset	66	488	66	146
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
Yhteensä	66	536	66	187
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	72	0	192
Siirtosaamiset	0	42	0	1 389
Yhteensä	0	114	0	1 580
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0	10	0	7
* Lainasaamiset	290	0	290	0
Yhteensä	290	10	290	7
Saamiset yhteensä	356	660	356	1 774

* Kankaanpään Keinojää Oy

Kankaanpään Yrityspalvelu Oy:lle myönnetty laina (Yhteisvaltuusto 18.1.2021 § 5) 1.700.000 euroa sisältyy pysyvien vastaavien sijoituksiin.

24 SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

1 000 €

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Kunta				
Muut siirtosaamiset:				
Sairaanhoidopiirin peruspääoma			0	1 135
Muut siirtosaamiset kuntayhtymiltä			42	253
KELA, työterveyshuolto			168	223
Kotikuntakorvaukset			236	214
Hankerahoitukset ja valtionavustukset				226
Muut siirtosaamiset			143	159
yhteensä	0	0	590	2 211
Konserni				
Verosaamiset	642	16		
Jaksotetut henkilöstökulut	0	69		
Avustukset	259	52		
Menoennakot	0	0		
Muut tulojäämät	870	3 249		
yhteensä	1 771	3 386		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 771	3 386	590	2 211

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot, 1000 €

25 TASE-ERÄKOHTAINEN ERITTELY OMAN PÄÄOMAN ERIEN LISÄYKSISTÄ JA VÄHENNYKSISTÄ SEKÄ SIIRROISTA NÄIDEN ERIEN VÄLILLÄ TILIKAUDEN AIKANA (KPA 2:5 § 1- kohta)

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	20 329	20 329	20 329	20 329
HVA muutos	-3 262			
Peruspääoma 1.1.	17 067			
Lisäykset tilikaudella	0	0	2 209	0
Vähennykset tilikaudella	0	0	5 472	0
Peruspääoma 31.12.	17 067	20 329	17 067	20 329
Muut omat rahastot 1.1.	5 450	5 772	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	-147	-322	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Muut omat rahastot 31.12.	5 304	5 450	0	0
Vuokra-asuntorahasto 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Vuokra-asuntorahasto 31.12.	0	0	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	18 557	17 516	2 270	-2 091
HVA muutos, avaava tase oikaisu	218			
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	18 776			
Lisäykset tilikaudella	0	0	3 301	4 362
Rahastojen purku	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Aiempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	-420	-456	0	0
Siirrot erien välillä	20			
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	18 376	17 060	5 571	2 270
Tilikauden yli-/alijäämä	4 731	1 497	4 877	3 301
Oma pääoma 31.12.	45 478	44 337	27 516	25 901

Konsernin edellisten tilikausien yli-/alijäämän avaavan taseen muutosten laskelma

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 31.12.	18 557
Satakunnan SHP HVA	218
Edellistinen tilikausinen yli-/alijäämä 1.1.2023	18 776

26 ERITTELY VEROTUSSYISTÄ TEHDYN POISTOERON MUUTOKSESTA

Kaupungin tilinpäätöksen poistoeroon ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa (evl 54 §).

27 PITKÄAIKAISET VELAT

Velat, jotka erääntyvät 5 vuoden kuluttua (KPA 2:5 § 2-kohta)

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 679	22 151	14 350	16 151
Lainat julkisyhteisöiltä	2 844	2 425	0	0
Yhteensä	5 524	24 576	14 350	16 151

28 JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

	Kaupunki	
	2023	2022
Kuntatodistukset	0	1 000
	0	1 000

29 OLENNAISET PAKOLLISIIN VARAUKSIIN
MERKITTY ERÄT 1000€

	Konserni		Kankaanpää	
	2023	2022	2023	2022
Muut pakolliset varaukset				
Pilaantuneiden maiden puhdistusvaraus	200	209	0	0
Potilasvakuutus	0	599	0	0
Muu pakollinen varaus	0	0	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	200	808	0	0

30 PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET VELAT TYTÄRYHTEISÖILLE, KUNTAYHTYMILLE SEKÄ MUILLE OMISTUSYHTEISÖILLE 1000 €

Kaupunki	2023 Kaupunki		2022 Kaupunki	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	1	0	1
Saadut ennakot	0	0		
Lainat	0	0	0	0
Yhteensä	0	1	0	1
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	4	0	1 715
Siirtovelat	0	0	0	1 975
Yhteensä	0	4	0	3 690
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	0	0	1
Lainat	0	0	0	0
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	1
Vieras pääoma yhteensä	0	4	0	3 691

31 MAKSUVALMIUDEN KANNALTA MERKITTÄVÄT TILILIMIITIT

32 MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	14 293	13 960	1 750	1 733
Muut velat				
Muut velat yhteensä	14 293	13 960	1 750	1 733

33 SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	8	1 149		0
Verovelat	0	40	0	0
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaks.	3 881	7 556	3 191	2 969
Korkojaksotukset	256	186	183	152
Muut menojäämät	1 946	4 494	1 113	3 677
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	6 090	13 425	4 488	6 799

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot, 1000 €

34 VELAT, JOISTA KUNTA ON PANTANNUT, KIINNITTÄNYT TAI MUULLA TAVALLA ANTANUT VAKUUDEKSI OMAISUUTTAAN

Kunta ei ole antanut omaisuuttaan vakuudeksi.

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta
Vakuutena kiinteistökiinnityksiä
Vakuudeksi annetut kiinnitykset
Vakuudeksi annetut osakkeet

Konserni	
2023	2022
1 404	2 477
1 600	2 035
1 649	1 649

35-37 VAKUUDET

Kunta ei ole antanut omaisuuttaan vakuudeksi.

Omasta puolesta annetut vakuudet
Kiinteistökiinnitykset
Yrityskiinnitykset
Talletukset
Takaukset
Yhteensä

Konserni	
2023	2022
8 758	1 786
5 208	5 208
0	0
0	6 440
13 966	13 433

Muiden puolesta annetut vakuudet
Kiinteistökiinnitykset
Yhteensä

38 VUOKRAVASTUUT

Toimitilojen vuokravastuut
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut
Vuokravastuut yhteensä
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus
Toimitilojen vuokravastuut
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut
Yhteensä

Konserni		Kaupunki	
2023	2022	2023	2022
331	17 959	267	11 063
536	1 567	342	412
868	19 526	609	11 475
0	0	0	0
124	3 940	59	1 810
295	605	205	216
419	4 545	264	2 026

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdonmukaisia vastuuta.

39 KUNNAN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET SEN KANSSA SAMAAN KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA JA (KPA 2:7.2 § 3-kohta)

40 MUUT KUNNAN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT (KPA 2:7.2 § 4-kohta)

Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Alkuperäinen pääoma
Jäljellä oleva pääoma

Takaukset muiden puolesta

Alkuperäinen pääoma
Jäljellä oleva pääoma

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.

Kaupunki	Kaupunki
2023	2022
14 763	19 185
7 976	8 291
12 029	12 029
8 271	8 613
103 930	95 859
0	0
83	55

Muut takausvastuut

Kaupunginvaltuusto on 18.9.2017 § 81 antanut omavelkaisen takauksen Länsi-Suomen Osuuspankin antamalle 548 000 euron sekä mahdollisten korkojen ja kulujen vakuudelle, jonka se on antanut Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy:lle Etelä-Suomen Aluehallintoviraston antaman ympäristöluvan 329/2016/1 vakuudeksi.

41 MUUT KUNTA KOSKEVAT TALOUDELLISET VASTUUT, 1000 €
JOITA EI OLE MERKITY TASEESEEN

Sopimusvastuut
Maankäyttö sopimukset
Muu sopimusvastuu
Sopimusvastuut yhteensä

	Konserni		Kunta	
	2022	2023	2023	2022
Sopimusvastuut				
Maankäyttö sopimukset	0	0	0	0
Muu sopimusvastuu	0	4	0	0
Sopimusvastuut yhteensä	0	4	0	0

Johdannaissopimukset

Kaupunki

Korovaihtosopimus 1

Kynnyksellinen koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan koko lainasalkkua ajaksi 9.4.2022-9.10.2052 siten että kaupunki vastaanottaa 6 kk eur korkoa ja maksaa kiinteää korkoa 1,355 % mikäli viitekorko on enintään 5,00% ja viitekoron ylittäessä 5,00% viitekorko - 1,00%. Pääoma muuttuu seuraavasti:		Kynnyksellinen koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan koko lainasalkkua ajaksi 9.4.2022-9.10.2052 siten että kaupunki vastaanottaa 6 kk eur korkoa ja maksaa kiinteää korkoa 1,355 % mikäli viitekorko on enintään 5,00% ja viitekoron ylittäessä 5,00% viitekorko - 1,00%. Pääoma muuttuu seuraavasti:	
9.4.2022 alkaen	10 000	9.4.2022 alkaen	10 000
9.4.2027 alkaen	40 000	9.4.2027 alkaen	40 000
9.4.2032 alkaen	35 000	9.4.2032 alkaen	35 000
9.4.2037 alkaen	35 000	9.4.2037 alkaen	35 000
9.4.2042 alkaen	35 000	9.4.2042 alkaen	35 000
Markkina-arvo 31.12. (pankin ilmoitus)	1 234	Markkina-arvo 31.12. (pankin ilmoitus)	14

Korovaihtosopimus 2

Koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan koko lainasalkkua ajaksi 9.4.2022-9.4.2027 siten että kaupunki vastaanottaa 3 kk eur korkoa ja maksaa kiinteää korkoa 1,513%	30 000	Koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan koko lainasalkkua ajaksi 9.4.2022-9.4.2027 siten että kaupunki vastaanottaa 3 kk eur korkoa ja maksaa kiinteää korkoa 1,513%	30 000
Markkina-arvo 31.12. (pankin ilmoitus)	1 015	Markkina-arvo 31.12. (pankin ilmoitus)	1 882
Molemmilla sopimusosapuolilla on valinnainen oikeus koronvaihto-sopimuksen ennenaikaiseen eräännyttämiseen (ns. break clause) 18.10.2032, 20.10.2042			

Johdannaissopimusten käsittely

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnolla 116/2017 on annettu ohjeita kuntien suojaustarkoituksessa tehtyjen koronvaihtosopimusten käsittelystä kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä. Lausunnon mukaan johdannaissopimusten luonne ratkaisee kirjanpitokäsittelyn. Jos kirjanpitovelvollisen johto katsoo johdannaissopimusten olevan suojaavia, tulee tämä seikka todentaa ja dokumentoida sekä kuvata tilinpäätöksessä. Kaikki voimassa olevat johdannaissopimukset on vuoden 2022 tilinpäätöksessä määritelty kaupungin näkökulmasta suojaaviksi ja esitetty siten ainoastaan tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lähtökohtana tälle on kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto 116/21.3.2017: "Suojaavan koronvaihtosopimuksen käypää arvoa ja arvon muutosta ei merkitä taseeseen, vaan ne esitetään liitetietoina." Lausunto ei ota kantaa, onko yksittäinen johdannaissopimus suojaava vai ei, vaan jättää asian kirjanpitovelvollisen ratkaistavaksi.

Molempien johdannaissopimusten suojaavuus tulee kaupungin näkemyksen mukaan siitä, että tarkoituksena on ollut lukita korkotasoa kaupungin kustannuskehityksen kannalta pitkäaikaiseen ennalta laskettuun kestävään kiinteään korkotasoon sekä parantaa korkotason ennakoitavuutta.

Johdannaissopimuksilla hallitaan lainoihin liittyvää korkoriskiä kääntämällä vaihtuvaa korkoa kiinteäksi tavoitteena korkotason muutosten vaikutusten tasaaminen, kassavirtojen parempi ennakoitavuus sekä korkokustannusten alentaminen pitkällä aikavälillä.

	Konserni			
	2023	2022		
Korkojohdannaiset konserniyhtiöt				
Nimellisarvo	2 013	2 100		
Markkina-arvo	128	185		
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Sähköjohdannaiset				
Käypä arvo	-907	-2 541	0	0
Ky:n alijäämän kattamisvastuu	0	0	0	0
Muut vastuut	0	0	0	0
Arvonlisäveron palautusvastuu	325	431	0	0
Valtionosuuksien palautusvastuu	0	0	0	0

Korkoriskit

Konsernilla on vaihtuvakorkoisin lainoin liittyvää korkoriskiä.

Ulkovalaistusverkkojen tuottaminen

Kankaanpään valtuuston päätöksen 13.12.2021 § 49 Vatajankoski Oy tuottaa Valaistuspalvelun Kankaanpään kaupungin (mukaan lukien entinen Honkajoen kunta) alueella sijaitseville katu-, puisto-, latu- /kuntorataverkostolle sekä valtion tieverkolle Vatajankoski Oy:n omistaman valaistusverkon alueella. Sopimus koskee Sopimuksen tekohetkellä Vatajankoski Oy:n omistuksessa olevan valaistusverkon lisäksi sopimuksen voimassaoloaikana yhteisellä sopimuksella laajennettua valaistusverkkoa.

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot, 1000 €**42 HENKILÖSTÖ TOIMIALUEITTAIN 31.12.***** Henkilöstön lukumäärä**

Kaupunginhallituksen alaiset tulosalueet	
Ympäristöpalvelut	
Kaupunkisuunnittelukeskus	
Kulttuuri- ja vapaa-aika	
Sivistys	
Tekninen	
Yhteensä	

	Kaupunki 2023	Kaupunki 2022
	117	133
	11	0
	10	12
	32	31
	377	361
	45	38
Yhteensä	592	575

* Henkilöstömäärä poikkeaa tp2022, osa-aikaiset muutettu ohjeen mukaisesti kokoaikaisiksi

43 TILIKAUDEN PALKAT, PALKKIOT, ELÄKEKULUT JA MUUT HENKILÖSIVUKULUT ELLEI NIITÄ OLE ERITELTY TULOSLASKELMASSA

Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	
Muut henkilösivukulut	
Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelman mukaan	
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttömaisuuteen	
Palkat ja palkkiot	
Henkilösivukulut	
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttömaisuuteen yht.	
Yhteensä henkilöstökulut	

	Kaupunki 2023	Kaupunki 2022
	23 096	21 248
	4 720	5 051
	990	788
	28 806	27 087
	131	137
	23	20
	154	157
Yhteensä	28 959	27 244

44 LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA PUOLUEELLE TAI PUOLUEYHDISTYKSELLE TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

(Kuntalaki 82.3 §)

Kansallinen Kokoomus
 Kristillisdemokraatit
 Perussuomalaiset
 Suomen Keskusta
 Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue
 Vasemmistoliitto
 Vihreä liitto
Yhteensä

Kaupunki	Kaupunki
2023	2022
3	3
0	1
7	13
5	5
2	2
1	1
1	1
19	25

45 TILINTARKASTUSPALKKIOT

Lakisääteistä tilintarkastusta suorittava tarkastus-yhteisö: BDO Auditor OY
 Tilintarkastuspalkkiot, lakisääteinen tilintarkastus
 Tilintarkastajan lausunnot
 Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät
 Muut palkkiot
Palkkiot yhteensä

Kaupunki	Kaupunki
2023	2021
11	9
2	0
6	6
0	0
19	15

46 KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISET LIKETOIMET

Kaupungin sidonnaisuusrekisterin henkilöt on listattu internetsivustolla <https://www.kankaanpaa.fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/sidonnaisuusilmoitukset/>. Intressitahoja ovat kaupunginjohtaja, kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä kaupungin muiden toimielinten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä johtavat viranhaltijat. Lisäksi intressitahoja ovat konserniyhtiöt, joissa kaupunki käyttää määräysvaltaa.

Kankaanpään Yrityspalvelu Oy:lle myönnettiin yhteisvaltuuston päätökseen 18.1.2021 § 5 perustuen 1.700.000 euron suuruisen pitkäaikainen markkinaehtoinen laina ja sen takaisinmaksamiseksi kaupunki sai Vatajankoski Oy:n osakkeita vakuudeksi.

Valtuusto teki 13.12.2021 § 49 Kankaanpään kaupungin katuvalo- ja kuntovalaistuverkon myyntiä ja ylläpitoä koskevan hankintapäätöksen Vatajankoski Oy:ltä. Hankintamenetelmänä oli hankintalain 32 §:n mukainen avoin menettely, jossa kaikki halukkaat tarjoajat olisivat voineet tehdä tarjouksen. Sopimus tehtiin tilikauden päättymisen jälkeen ja siinä sovittiin verkon ylläpidosta vuoden 2042 loppuun saakka.

Tilikauden aikana myönnettiin 500 000 euron takaus Kankaanpään yrityspalvelulle. Lisäksi myönnettiin Kankaanpään Asunnonhankinta Oy:lle 2,5 miljoonan euron lainojen yhdistämiseen.

Tytäryhtiöillä on mahdollisuus liittyä osaksi kaupungin konserni pankkitiliä. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2023 käytössä oli siihen liittyvä limiitti:

- Kankaanpään Yrityspalvelu Oy -488 225,88 euroa (limiitti 1.500.000,00 euroa)

Kaupunginjohtajan kanssa on valtuuston päätöksellä 29.2.2016 § 18 sovittu johtajasopimuksesta, jonka mukaan kaupunginjohtaja sitoutuu irtisanoutumaan 12 kuukauden ajan bruttopalkkaa vastaavaa erokorvausta vastaan, kun luottamuspuola on yhteisesti todettu.

Kaupunki on valtuuston päätöksillä myöntänyt tytäryhtiöidensä puolesta omavelkaisia takauksia. Näiden takauksien yhteismäärä oli vuodenvaihteessa 8,0 milj. euroa ja ne on myönnetty tytäryhteisöjen ottamien lainojen takaisinmaksun ja koron maksamisen vakuudeksi lainantajalta.

Kaupungin ja sen tytäryhtiöiden välillä on lisäksi myös merkittävä määrä muita liiketoimia jotka on toteutettu tavanomaisin ehdoin.

YMPÄRISTÖASIOIDEN ESITTÄMINEN

Ympäristöasiat ilmoitettu toimintakertomuksessa.

Eriytetyt laskelmat Vesihuoltolaitos

Kankaanpään kaupungin vesihuoltolaitoksen eriytetty tilinpäätös

Toimintakertomus

Kankaanpään vesihuoltolaitos on luonteeltaan kirjanpidollinen taseyksikkö, joka on eriytetty kaupungin kirjanpidossa. Taseyksikkö noudattaa tasejatkuvuutta ja se pidetään kuitenkin talousarviossa kaupungin tehtävien yhteydessä osana rakennetun ympäristön tulosaluetta.

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on kaupungin talousveden hankinta ja jakelu sekä jätevesien pois johtaminen ja puhdistus. Vesilaitos toimittaa talousvettä myös viiteen ympäristökuntaan.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Hämeenkaan uusi pohjavedenotto valmistui alkuvuodesta 2023 ja otettiin tuotantokäyttöön 27.3. Hämeenkaalta vedet pumpataan Viidentienristeyksen vedenottamon alavesisäiliöön ja sieltä edelleen verkostoon. Hämeenkaan vedenottamo parantaa vesilaitoksen vedenhankinnan toimitusvarmuutta, mikäli muiden vedenottamoiden käyttöä joudutaan häiriön vuoksi rajoittamaan. Ympäristöluvan mukainen kapasiteetti on 1500 m³/d kuukausikeskiarvona laskettuna. Tällä hetkellä vedenottamo vuorottelee Viidentienristeyksen kaivojen kanssa. Lisäksi vuoden 2023 aikana toteutettiin hankkeen toinen vaihe, jossa rakennettiin siirtolinjat Viidentienristeyksen ja Uudentalonlähteen vedenottamoiden välille (yhteensä 2,9 km). Projektin yhteydessä vaihdettiin Viidentienristeyksen kaikkien siiviläkaivojen osin alkuperäiset kaivopumput. Lisäksi riskienhallintatoimenpiteenä asennettiin Viidentienristeykselle UV-desinfiointi, vaikka käyttötarkkailuissa ei ole havaittu mikrobiologisia ongelmia pohjavedessä.

Suutarinkadun vesihuolto uusittiin kokonaisuudessaan, noin 200 m pituudelta vesijohto ja viemäri sekä 280 m hulevesiviemäriä. Suopolulla Lorvikylässä uusittiin vanha asbestisementtiä oleva vesijohto, joka on rikkoutunut useaan kertaan (180 m). Varuskunnan ja Niinisalon jätevesipumppaamon väliset viemärit saneerattiin Valkiajärven rannalla (280 m). Lisäksi uusittiin Lottienkujan ja Kruununojankadun välillä olevan tontin läpi menevät vesijohto ja jätevesiviemäri (50 m).

Kaksi pääosin 2022 toteutettua projektia saatettiin loppuun. Niinisalossa vanhan asbestisementtiä olevan runkovesijohdon saneeraus välillä Valkiajärvi-Pohjankangas saatiin päätökseen keväällä. Lisäksi Paasikivenkadun vesihuollon saneerauksessa toteutettiin liitännät Kuninkaanlähteenkadun kiertoliittymässä ja asennettiin uudet runkoventtiilit.

Jäteveden keskuspuhdistamon saneeraus aloitettiin kesäkuussa. Saneerauksen tarkoituksena on parantaa puhdistamon energiatehokkuutta ja puhdistustulosta. Urakassa uusitaan vanhaa koneistoa, tehdään muutoksia ilmastuksen virtausjärjestelyihin ja parannetaan prosessin ohjausta uusien pumppujen taajuusmuuttajilla, automaattiventtiileillä ja instrumentointia lisäämällä. Lisäksi pumppaamoiden ja ilmastusaltaiden betonirakenteita korjataan. Urakka valmistuu kesäkuussa 2024. Projektin budjetti on noin kaksi miljoonaa euroa. Hankkeelle saatiin Ympäristöministeriöltä avustusta 340 000 € puhdistamon energiatehokkuuden parantamiseen.

Honkajoen jätevedenpuhdistamolla toteutettiin työsuojelun parannuksia. Vain osassa ilmastusallasta oli suojakaiteet. Syksyllä rakennettiin puuttuvat suojakaiteet ilmastusaltaan ympärille ja lisäksi parannettiin sakokaivolietteen vastaanoton turvallisuutta uusilla ritiläkansilla. Jätevedenpuhdistamolle tehtiin kuntoarvio ja kapasiteettitarkastelu saneeraussuunnittelun pohjaksi. Puhdistamo toimii lupaehtojen mukaisesti, mutta vaatii lähivuosina merkittävää saneerausta vanhentuneen tekniikan vuoksi. Puhdistamoa ei ole saneerattu 1990-luvun puolivälin jälkeen.

Vesihuoltolaitoksella otettiin käyttöön uusi kyberturvallisuusohjelma kaukovalvonnan/automatiikan tietokoneille. Ohjelma havainnoi epäilyttävää aktiviteettia vesihuoltolaitoksen tietokoneissa siltä varalta, että ulkopuolinen taho pääsee palomuurien läpi. Vesihuoltolaitoksen kohteisiin asennettiin kulunvalvonta, mutta käyttöönotto siirtyi talvelle 2024 teknisten ongelmien vuoksi. Vesihuollon kameravalvonnan hankinta käynnistettiin. Honkajoen vedenottamoille asennettiin murtohälytykset.

Etäluettavien vesimittarien vaihtoa jatkettiin omana työnä. Käytössä on nyt 549 etäluettavaa mittaria.

Talous

Vesihuoltolaitoksen liikevaihto oli 3 067 948 €. Toimintatuottoja saatiin hieman enemmän (1,8%) kuin talousarviossa oli arvioitu. Veden myynti vaihtelee vuosittain johtuen mm. naapurikuntien vedenkäytöstä ja kesän säästä.

Toimintakulut olivat noin 0,4% pienemmät kuin talousarviossa. Toimintakate oli 1 103 629 €, joka on 63 000 € eur yli talousarviossa esitetystä. Kokonaisuudessaan vesihuollon talousarvio toteutui hyvin.

Investointien toteuma

Vesihuoltolaitoksen investoinnit vuonna 2022 olivat yhteensä 1 592 637 euroa. Merkittävimmät yksittäiset investoinnit olivat Hämeenkaan vedenottamo ja siihen liittyvät siirtolinjat sekä keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus:

- Hämeenkaan vedenottamo ja siirtolinjat: 358 287 euroa
- Vesi- ja jätevesiverkosto: 354 120 euroa
- Viemärlaitoksen pumppaamot ja puhdistamot: 659 185 euroa (Pääosin keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus)

- Vesilaitoksen rakenteet ja laitteet: 221 044 euroa (pääosin Viidentienristeyksen muutostyöt, vesihuollon kyberturvallisuuden parantaminen, etäluettavat mittarit)

Hallinto ja organisaatio

Kankaanpään vesihuoltolaitos kuuluu osaksi Kankaanpään kaupunkia. Vesihuoltolaitoksen asiat päätetään kaupungin teknisessä lautakunnassa ja se on osa Rakennetun ympäristön tulosaluetta. Kaupungin hallintosäännön 14 §:n mukaan Rakennettu ympäristö -tulosaluetta johtaa tekninen johtaja. Teknisen johtajan sijaisena hänen ollessa poissa tai esteellinen toimii tilapalvelupäällikkö. Hallintosäännön 15 §:n mukaisesti palvelukokonaisuuden esimies vastaa toimintayksikkönsä toiminnasta ja kehittää sitä tulosaluejohtajan alaisuudessa. Vesihuoltolaitoksen palvelukokonaisuuden esimiehenä toimii vesihuoltopäällikkö.

Vesihuoltolaitoksen palvelukokonaisuudessa työskenteli 10,6 henkilöä. Vuonna 2023 perustettiin uusi vesihuoltoinsinöörin toimi. Mm. lisääntyvät viranomaisvaatimukset, saneerausten suunnittelu ja toteuttaminen sekä vesihuoltolaitoksen pitkäjänteinen kehittäminen vaativat laitokselle lisäresursseja.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit sekä kysyntä ja laajuustiedot

Mittari	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Verkostoon pumpattu vesimäärä 1000m ³	2162	2112	2000	2038
Vesijohtoverkoston vuotovesimäärä %	23 %	21 %	< 13 %	19
Käsitelty jätevesimäärä 1000 m ³	1160	1088	1085	1321
Jäteveden vuotovesimäärä %	50 %	48 %	< 35 %	55
Vesijohtoverkoston uusiminen/saneeraus jm	360	798	1650	440
Jätevesiverkoston saneeraus/uusiminen jm	330	460	400	530
Putkirikkojen määrä kpl	9	10	< 10	4

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vedenottamot, kpl	4	4	5	5
Vesijohtoverkosto, km	302	312	314	314
Paineenkorotusasemat, kpl	6	6	6	6
Vesijohtoverkostoon liittyneet kiinteistöt	4292	4308	4340	4317
Vesitornit ja alavesisäiliöt, kpl	4	4	4	4
Jätevedenpuhdistamot	3	3	3	3
Jätevesipumppaamot, kpl	32	32	33	33
Jätevesiviemäriverkosto, km	124	126	126	125
Jätevesiverkostoon liittyneet kiinteistöt, kpl	2606	2634	2630	2640

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä vesilaitoksen muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Vesihuollon tavoitteiksi on talousarviossa 2024 asetettu Vesihuollon toimintavarmuus, valvonnan tehostaminen ja varautuminen häiriötilanteiden varalta. Vesihuollon korjausvelan pienentäminen: Vesihuoltoverkostojen saneeraus, jäteveden keskuspuhdistamon perusparannus, laitekannan uusiminen sekä puhdistusprosessien tehostaminen ympäristöluvan lupamääräysten täyttämiseksi. Digitaalisten palveluiden kehittäminen sekä älykkäät vesimittarit ja niiden tuomat uudet palvelut asiakkaille.

Vesihuoltolaitoksen merkittävin investointi vuosina 2023-24 on jäteveden keskuspuhdistamon saneeraus. Urakka alkoi kesäkuussa 2023 ja valmistuu kesäkuussa 2024. Urakassa saneerataan kaksi prosessiteknistä osa-aluetta: ilmastusallas ja ilmastuksen järjestelyt, sekä hydraulisen kapasiteetin parantaminen (pumpputukset). Ilmastuksen saneerauksessa uusitaan yli 30 vuotta vanhat kompressorit, altaan pohjailmastimet sekä ilmastuksen ohjauksen järjestelyt. Näillä toimilla saadaan myös merkittävää energian säästöä. Lisäksi ilmastusaltaihin tehdään muutoksia, joilla saadaan parannettua puhdistamon typen poistoa. Nykyisellään puhdistamo ei yleensä pysty täyttämään typenpoiston ympärivuotista poistovaatimusta (70% vähenemä). Vuonna 1973 valmistuneiden ilmastusaltaiden betonirakenteet korjataan. Hydraulisen kapasiteetin parannuksella vähennetään ohitusten määrää ja tehdään järjestelyitä, joilla ohitukset voidaan ajaa vähintään esiselkeytyksen kautta. Samalla mm. vaihdetaan välipumppaamon 35 vuotta vanhat ruuvipumput uppopumpuiksi. Investoinnin arvo on noin 2 miljoonaa euroa, josta Ympäristöministeriö rahoittaa 340 000 euroa.

Vuoden 2024 työohjelmassa on varattu rahaa myös uuden lietteenkuivaimen hankkimiseen. Keskuspuhdistamolla on vain yksi kuivain, mikä on erittäin riskialtis tilanne, varsinkin kun nykyisessä lietteenkuivaimessa on ollut usein vikoja. Honkajoen jätevedenpuhdistamon saneerausta aletaan suunnitella vuoden 2024 aikana.

Jäteveden keskuspuhdistamolle rakennetaan aurinkovoimala jatkumona energiatehokkuuden parantamiseen. Jätevedenpuhdistamo on hyvä kohde aurinkovoimalalle, koska prosessin sähkönkulutus on suhteellisen tasainen ympäri vuoden, myös kesällä.

Varautuminen häiriöihin ja turvallisuushkiin on korostunut maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi. Vesihuollon rakennusten kulunvalvontaa tehostetaan ja Honkajoella vesihuollon kohteiden lukot uusitaan. Projekti alkoi jo 2023, mutta teknisten ongelmien vuoksi se saadaan valmiiksi talvella 2024. Vesihuollon kohteisiin hankitaan älykäs kameravalvonta, joka liitetään vesihuollon automaatioon. Kameroiden hankinta aloitettiin 2023, mutta asennukset tapahtuvat keväällä 2024. Puutteellisesti aidattuihin vesihuollon rakennuksiin asennetaan aidat: Honkajoen keskustan vedenottamo, Honkajoen alavesisäiliö ja Kankaanpään keskustan vesitorni. Kaukovalvonnan ja automatiikan ohjelmistoihin tehdään päivitys ja vanhat tietokoneet uusitaan. Kaukovalvonta on kahdennettu, eli yhden tietokoneen hajoaminen ei pysäytä prosessia. Vesihuoltolaitokselle on lisäksi käytössä Insta Automation Oy:n kyberturvallisuusohjelma/palvelu, joka valvoo automatiikan

tietokoneita ja hälyttää mikäli epäilyttävää aktiviteettia havaitaan. Vesihuoltolaitoselle hankitaan uusi varavoimakone.

Vesihuollon korjausvelka on vesijohtoverkoston osalta johtanut paikallisiin putkirikkoihin, jotka on kuitenkin toistaiseksi saatu nopeasti korjattua ilman laaja-alaisempia vedenjakelun häiriöitä ja omaisuusvahinkoja. Jätevesiverkoston osalta korjausvelka ilmenee pääasiassa suurena vuotovesimääränä, mikä on johtanut runsaiden sade- ja sulamisvesien aikana jäteveden ohjuoksutuksiin puhdistamolla. Toisaalta vuotovedet ovat heikentäneet puhdistusprosessin tehokkuutta ja lisänneet käyttökustannuksia käsitellyn vesimäärän lisääntymisen seurauksena. Vuoden 2024 aikana tehdään suunnitelmia viemäriverkoston kunnostamiseksi.

Vesihuoltoverkoston saneerauksia 2024 on suunniteltu tehtäväksi Kanttarinkadulla ja Ilmarisenkadulla. Juhaninkadun vanha asbestisementtiä oleva vesijohto uusitaan.

Runsaslumisen ja tavallista sateisemmän vuoden 2023 jälkeen pohjavesien pinnat ovat olleet keskimääräistä korkeammalla. Vesivarannot ovat siten hyvät vuoden 2024 alussa.

Tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä

Selonteko sisäisen valvonnan, riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä on kaupungin muun toimintakertomuksen yhteydessä. Tilikauden aikana ei kuitenkaan ole ollut merkittäviä sisäisen valvonnan poikkeamia.

Eriytyt laskelmat Vesihuoltolaitos

Tuloslaskelma

	TP 2023	TP 2022
Liikevaihto	3 065 555,40	2 993 688,42
Liiketoiminnan muut tuotot	2 392,58	2 523,53
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-552 478,82	-563 362,48
Palvelujen ostot	-868 956,67	-623 940,49
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-405 236,48	-369 194,85
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-67 303,11	-86 068,30
Muut henkilösivukulut	-16 494,30	-12 819,74
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-654 598,78	-559 662,09
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-53 849,78	-37 611,67
Liikeylijäämä (-alijäämä)	449 030,04	743 552,33
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	4 347,86	1 908,20
Korvaus peruspääomista	-98 718,97	-98 718,97
Muut rahoituskulut	120,15	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	354 779,08	646 741,56
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	354 779,08	646 741,56
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	354 779,08	646 741,56
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,7 %	7,6 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	4,7 %	7,6 %
Voitto, %	11,6 %	21,6 %

Vesilaitoksen tase

	2023	2022
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	7 651 618,88	6 713 581,04
II Aineelliset hyödykkeet	7 618 551,88	6 680 514,04
1. Maa- ja vesialueet	8 143,49	8 143,49
2. Rakennukset	2 554 873,80	843 254,47
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 243 088,13	4 353 392,64
4. Koneet ja kalusto	64 110,07	96 165,31
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	748 336,39	1 379 558,13
III Sijoitukset	33 067,00	33 067,00
4. Muut saamiset	33 067,00	33 067,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 319 222,85	5 229 192,87
I Vaihto-omaisuus	148 603,22	134 459,66
1. Aineet ja tarvikkeet	148 603,22	134 459,66
II Saamiset	4 170 619,63	5 094 733,21
Lyhytaikaiset saamiset	4 170 619,63	5 094 733,21
1. Myyntisaamiset	810 679,03	627 250,11
4. Muut saamiset	0,00	0,00
5. Siirtosaamiset	3 359 940,60	4 467 483,10
IV Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11 970 841,73	11 942 773,91
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA	9 732 200,85	9 377 421,77
I Peruspääoma	1 974 379,42	1 974 379,42
IV Edellisten tilikauden yli-/alijäämä	7 403 042,35	6 756 300,79
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	354 779,08	646 741,56
E VIERAS PÄÄOMA	2 238 640,88	2 565 352,14
I Pitkäaikainen	1 772 234,72	1 755 360,35
8. Korottomat velat kunnilta/kuntayhtymältä	81 858,13	81 858,13
9. Muut velat	1 690 376,59	1 673 502,22
Lyhytaikainen	466 406,16	809 991,79
6. Saadut ennakot	82,00	549,81
7. Ostovelat	260 620,04	606 846,97
9. Muut velat	107 087,54	135 116,89
10. Siirtovelat	98 616,58	67 478,12
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	11 970 841,73	11 942 773,91
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	81,30%	79,85%
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	72,97%	85,60%
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	72,97%	85,60%
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	7 758	8 190
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
Lainat ja vastuut, 31.12., 1 000 €	0	0
Lainasaamiset, 1000 €		

Rahoituslaskelma

	2023		2022	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	449 030,04		743 552,33	
Poistot ja arvonalentumiset	654 598,78		559 662,09	
Rahoitustuotot ja -kulut	-94 250,96		-96 810,77	
	1 009 377,86	1 009 377,86	1 206 403,65	1 206 403,65
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 726 932,70		-2 332 268,99	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	134 296,08		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	-1 592 636,62	0,00	-2 332 268,99
Toiminnan ja investointien rahavirta		-583 258,76		-1 125 865,34
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0,00		-21 182,00	
Antolainauksen vähennykset muilta	0,00	0,00	0,00	-21 182,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	0,00		0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-14 143,56		0,00	
Saamisten muutos kunnalta	1 084 606,81		889 809,35	
Saamisten muutos muilta	-183 428,92		-197 450,94	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0,00		6 336,40	
Korottomien velkojen muutos muilta	-303 775,57	583 258,76	448 352,53	1 147 047,34
		583 258,76		1 125 865,34
Rahoituksen rahavirta				
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00

LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Investointien tulorahoitus, %	63,38	51,73
Laskennallinen lainanhoitokate		
Lainanhoitokate		
Kassan riittävyys, pv	0,00	0,00
Quick ratio	9,11	6,41
Current ratio	9,46	6,59

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta hyväksytyyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen perusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa "Suunnitelman mukaiset poistot". Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuus

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Jaksotukset

Tulot ja menot on kirjattu suoritusperusteen mukaisesti.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2. Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien ohjeiden mukaisesti, eikä tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa ole muutettu.

3. Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Ei ole.

4. Selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa

Ei selvittävää.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei ole.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot, 1000 €

TOIMINTATUOTOT

Toimintatuotot yhteensä

Liikevaihto

Liiketoiminnan muut tuotot

Toimintatuotot yhteensä

	2023	2022
Liikevaihto	3066	2 994
Liiketoiminnan muut tuotot	2	2
Toimintatuotot yhteensä	3 068	2 996

PYSYVIEN VASTAAVIEN SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

Poistoissa noudatetaan valtuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa, joka on esitetty kaupungin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Tasetta koskevat liitetiedot, 1000 €

PYSYVÄT VASTAAVAT

AINEELLISET HYÖDYKKEET	Maa- ja vesialueet		Maa- ja vesirakenteet		Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		Koneet ja kalusto		Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
	8	843	21	4 284	48	96	1 380			
Poistamaton hankintameno 1.1.2023	8	843	21	4 284	48	96	1 380	6 681		
Lisäykset tilikauden aikana	0	1 828	0	396	0	0	883	3 106		
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	-134	-134		
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0	0	0		
Siirto erien välillä	0	0	0	0	0	0	-1 380	-1 380		
Tilikauden poisto	0	-116	-4	-490	-12	-32	0	-44		
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	0	0	0		
Aktivoidut korkomenot (KPL4.5.3)	0	0	0	0	0	0	0	0		
Arvonlennukset	0	0	0	0	0	0	0	0		
Poistamaton hankintam. 31.12.2023	8	2 555	17	4 190	36	64	748	7 619		
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0	0	0		
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	8	2 555	17	4 190	36	64	748	7 619		

SIIJOITUKSET: Muut saamiset	Muut saamiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2023	33	33
Lisäykset	0	0
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0
Vähennykset	0	0

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT ERÄT**Lyhytaikaiset siirtosaamiset**

Muut siirtosaamiset:

Koulutuskorvaukset

Työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksut

Muut siirtosaamiset

Alv-saamiset

Yhdytilisaamiset

yhteensä

	2023	2022
	0	0
	1	1
	6	6
	0	0
	3 353	4 460
	3 360	4 467

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma 1.1.

Peruspääoma 31.12.

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä

Tilikauden yli-/alijäämä

Oma pääoma 31.12.

	2023	2022
	1 974	1 974
	1 974	1 974
	7 403	6 756
	355	647
	9 732	9 377

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

Muut velat

Liittymismaksut

Muut velat

	2023	2022
	1 772	1 755
	0	0

SIIRTOVELKOIHIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

Menojäämät

Palkkojen ja henkilösivukulujen jaks.

Lomapalkkajaksotukset

Muut siirtovelat muille

Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä

	2023	2022
	8	4
	85	62
	6	1
	99	67

Henkilöstöä koskevat liitetiedot**HENKILÖSTÖ**

Vesihuoltolaitos

Toimistopalvelut

Yhteensä

	2023	2022
	10,6	9,0
	0,0	1,3
	10,6	10,3

Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämät eriytetyt laskelmat

Ruokahuolto ulkoinen myynti 2023	
Pohjanlinna ja Keskustan koulu	
TOIMINTATUOTOT	78 312,72
Myyntituotot	78 312,72
Muut liiketoiminnan tuotot	
Sisäiset myyntituotot, ateria	
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	
Myyntituotot kunnilta	
Muut suoritteiden myyntituotot	78 312,72
Sisäiset kuljetuspalvelut	
Muut myyntituotot	78 312,72
Sisäiset myyntituotot, muut	
Muut toimintatuotot	
TOIMINTAKULUT	-247 819,51
Henkilöstökulut	-33 309,01
Palvelujen ostot	-5 224,40
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 068,50
Muut toimintakulut	-157,22
TOIMINTAKATE	-169 506,79
VUOSIKATE	-169 506,79
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-321,34
TILIKAUDEN TULOS	-169 828,13

Toteuma 1-12/2023	
Yhteensä	
Tilapalvelut	
ulkoinen	
TOIMINTATUOTOT	2 708 696,66
Myyntituotot	47 074,17
Muut suoritteiden myyntituotot	47 074,17
Muut myyntituotot	47 074,17
Muut toimintatuotot	2 661 622,49
Vuokratuotot	2 656 750,28
Asuntojen vuokrat	290 375,37
Muiden rakennusten vuokrat	2 366 164,24
Sisäiset vuokrat muiden rakenn.	0,00
Muut vuokratuotot	210,67
Muut toimintatuotot	4 872,21
Muut tuotot	4 872,21
TOIMINTAKULUT	-860 201,99
Henkilöstökulut	-75 693,98
Palvelujen ostot	-360 186,09
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-422 855,52
Muut toimintakulut	-1 466,40
TOIMINTAKATE	1 848 494,67
VUOSIKATE	1 848 494,67
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-561 434,64
Suunnitelman mukaiset poistot	-561 434,64
TILIKAUDEN TULOS	1 287 060,03

Laskentaperiaatteet

Pohjanlinnan keittiön kustannukset ovat ulkopuolisen myynnin suhteessa. Pohjanlinnan keittiön myynnistä alle 10 % on kaupungin ulkopuolista myyntiä.

Laskentaperiaatteet

Rakennuksilla on kirjanpidossa oma seurantatunnus, mille kirjataan suoraan niiden aiheuttamat kustannukset ja tuotot.

Käytetyt kirjanpitokirjat ja tositteet

Tilinpäätös

Tase-erittelyjen saldospelvitykset sähköisenä Sarastia Oy:llä
 Pääkirja kuukausittain sähköiseen arkistoon/Sarastia Oy
 Päiväkirja kuukausittain sähköiseen arkistoon/Sarastia Oy
 Osto- ja myyntireskontrat kuukausittain sähköiseen arkistoon /Sarastia Oy
 Palkkakirjanpito palkkakaussittain sähköiseen arkistoon/Sarastia Oy

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi, muut kirjanpitokirjat 10 vuotta tilikauden päättymisestä, EU-projektien aineisto 10 vuotta ohjelmakauden päättymisestä.

Nrosarjat ja kirjauskansiot

Käytettävissä olevat kirjauskansiot ja niiden numerosarjan koodi

Nimi	Kuvaus	Numerosarjan koodi
AKT	Aktivoinnit	164AKT
HYV	Hyvitysten palautus	164HYV
Kman	Asiakkaan man. kuittaukset	164ManKu
KOM	Käyttöomaisuus	164KOM
KOMB	Käyttöomaisuusbudjetti	164KOMB
Ltappio	Luottotappio	164MR_7
Man	Manuaaliset suoritukset	164ManSu
Muistio	Muistiotositteet	164Muist
MuistioE	Muistiotositteet excelistä	164MuisE
MuistSisLa	Muistiotositteet sisäinen laskutus	164Sisl
OL	Ostolaskut	164IP
OLsis	Sisäiset ostolaskut	164IP
OM	Ostoreskontran maksut	164OSM
Palkka	Palkkatositteet	164Palkka
Pankki	Pankkitositteet	164Pankki
Vii	Viitesuoritukset	164Viite
XAKOM	Kom konversio	164XAKOM

Käytettävissä olevat numerosarjat

Numerosarjan koodi	Nimi	Numerosarjan koodi	Nimi
164AKT	164 Aktivoinnit	164NH_2	164 Nimiketunnus
164ALV	164 Alv-maksuajo	164NH_3	164 Nimikkeen erätunnus
164ARK	164 Alareskontran kirjauskansioventi	164NH_4	164 Nimikedimensionumero
164AS	164 Asiakasnumero 1000001-9999999	164NH_5	164 Varastokirjauskansiot
164Doc1	164 Dokumentit	164NH_6	164 Varaston päätöstitteet
164Doc2	164 Dokumentit tunnus	164NH_7	164 Varaston oikaisutositteet
164EN	164 Elementin numero	164NH_8	164 Tilitystapahtuman numero
164ETE	164 EndToEnd Sepa	164NH_9	164 Keräilyreitti
164EUALV	164 Eu myyntien arvonnäveroilmotukset	164OR	164 Ostolaskut Rondo
164HT	164 Hierarkiatunnus	164ORK	164 Ostoreskontran kohdistustapahtumat maksutosite
164HYV	164 Hyvitysten palautus	164ORK2	164 Ostoreskontran kohdistustapahtumat päätöstitteet
164INSID	164 InstructionIdentification Sepa	164ORKO	164 Ostoreskontran kurssioikaisutositteet
164IP	164 Ostolaskut Basware IP	164OSM	164 Ostoreskontramaksut
164JA	164 Jaksotustosite	164Palkka	164 Palkkatositteet
164JT	164 Järjestelmätunnus	164Pankki	164 Pankkitositteet
164K	164 Kirjauskansion eränumero	164Perintä	164 Perintä toimeksiantoliittymä
164KKS	164 Kirjauskansiosierito	164PerSu	164 Perintätoimiston suoritukset
164KL	164 Korkolasku	164PerusS	164 Perustesaäntö
164KLT	164 Korkolaskutosite	164PR_1	164 Projektinumero
164KOM	164 Käyttöomaisuustapahtumat	164PR_10	164 Projektihyvitysasku
164KOMB	164 Käyttöomaisuusbudjetti	164PR_11	164 Projektin ennakkoohyvitysasku
164KPA	164 Kirjanpilotapahtuman palautustapahtumat	164PR_12	164 Projektkirjauskansio, nro
164KPJ	164 Kirjanpilotapahtuman peruutuksen jäljitysnumero	164PR_13	164 Oikaisutosite
164KPL0	164 Palvelukassa kp-liittymä	164PR_15	164 Kirjaustosite
164KPL1	164 Exact varasto kp-liittymä	164PR_17	164 Projektin tunitapahtumat
164LT	164 Laskujen tuonnin eränumerosarja	164PR_18	164 Projektin tulotapahtumat
164ManKu	164 Asiakkaan manuaaliset kuittaukset	164PR_19	164 Projektin kulutapahtumat alv 0
164ManSu	164 Asiakkaan manuaaliset suoritukset	164PR_2	164 Projektilaskuehdotus
164MK	164 Maksukehotus	164PR_20	164 Projektin kulutapahtumat alvillinen
164MKT	164 Maksukehotustosite	164PR_21	164 Projektisopimus (manuaalinen)
164MR_1	164 Vapaatekstilaskut	164PR_3	164 Projektilasku
164MR_2	164 Hyvitys	164PR_4	164 Tapahtumatunnus
164MR_4	164 Myren kohdistustapahtumat maksutosite	164PR_5	164 Projektin budjetti
164MR_5	164 Myren kohdistustapahtumat päätöstitteet (peruutus)	164PR_6	164 Projektin ennakkolasku
164MR_7	164 Luottotappiokirjaus	164PR_8	164 Nimikkeen kulutus
164MR_8	164 Luottotappion kirjauserä	164Sisl	164 Sisäisten laskujen tositteet
164MsgID	164 MessageIdentification SEPA	164SndInf	164 Laskuttajailmoitus
164MuisE	164 Muistiotositteet Excelistä	164TN	164 Tehtävän numero
164Muist	164 Muistiotositteet	164ToMas	164 toimittajanumerosarja MASTER
164MY_32	164 Tarjousten kirjaus	164TT	164 Tapaustunnus
164MY_33	164 Tarjousten vahvistus	164Ttun	164 Työajantunnus, Henkilöstöhallinto, Työajan seuranta
164MY_4	164 Keräysluettelo	164Viite	164 Asiakkaan viitemaksut
164MY_5	164 Pakkausluettelo	164ViiteMu	164 Viitteen muoto
164MY_6	164 Myyntilasku	164Vtap	164 Vastatapahtumien numerosarja
164MY_7	164 Myynnin hyvitysasku	164Vyöry	164 Vyörytykset
164MY_8	164 Portaalilaskutunniste	164VäliT	164 Väliaikainen tositenumero
164MY_9	164 Alennuskirjauskansio	164XAKOM	164 Käyttöomaisuuden konversio
164MYL_10	164 Laskulaji 10	164YT	164 Yhteystunnus
164MYL_20	164 Laskulaji 20		
164MYL_40	164 Laskulaji 40		
164MYL_41	164 Laskulaji 41		
164MYL_42	164 Laskulaji 42		
164MYL_54	164 Laskulaji 54		
164MYL_55	164 Laskulaji 55		
164MYL_75	164 Laskulaji 75		
164MYT	164 Myyntitilaus		
164MYTV	164 Tilausvahvistus		
164NH_1	164 Lähetysnumero, varastokirjauskansiotosite		
164NH_10	164 Lähetysnumero lähetysluettelolle		
164NH_11	164 Varastotilaus		

Allekirjoitukset

Kankaanpäässä 2.4.2024

Kankaanpään kaupunginhallitus

Mikko Uusitalo

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Sofia Latvajärvi

Kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja

Nina Väkeväinen

Kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja

Erno Haavisto

Jäsen

Elina Kangas

Jäsen

Jukka Kangasniemi

Jäsen

Arimo Koivisto

Jäsen

Paula Kuusisto

Jäsen

Reijo Kuusisto

Jäsen

Mika Hatanpää

Kaupunginjohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus

Kankaanpäässä 2024 BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Vesa Keso JHT, HT